

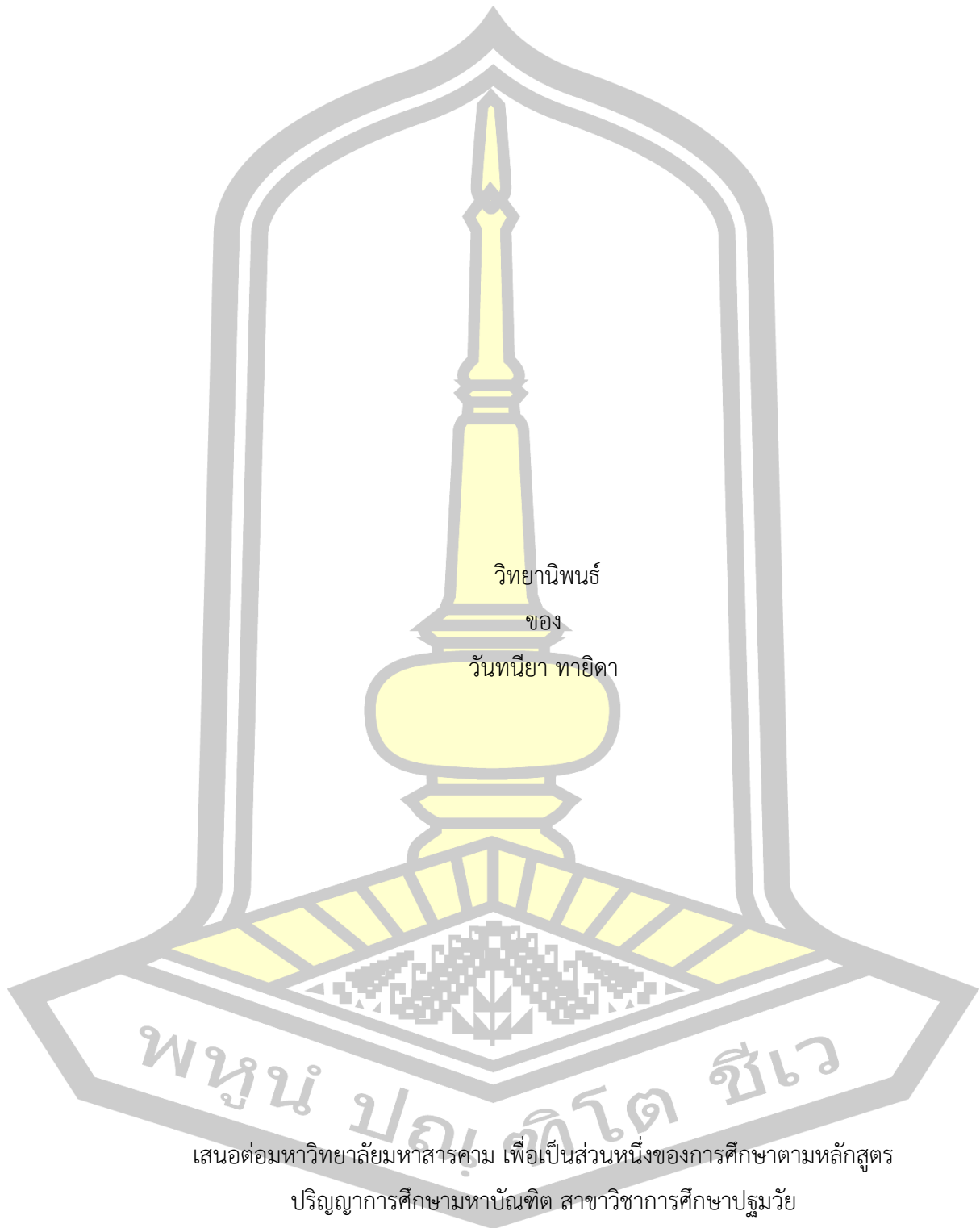
การปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพิณนิสัยดี

วิทยานิพนธ์
ของ
วันทยา ทายิดา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย
มกราคม 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพิณนิสัยดี

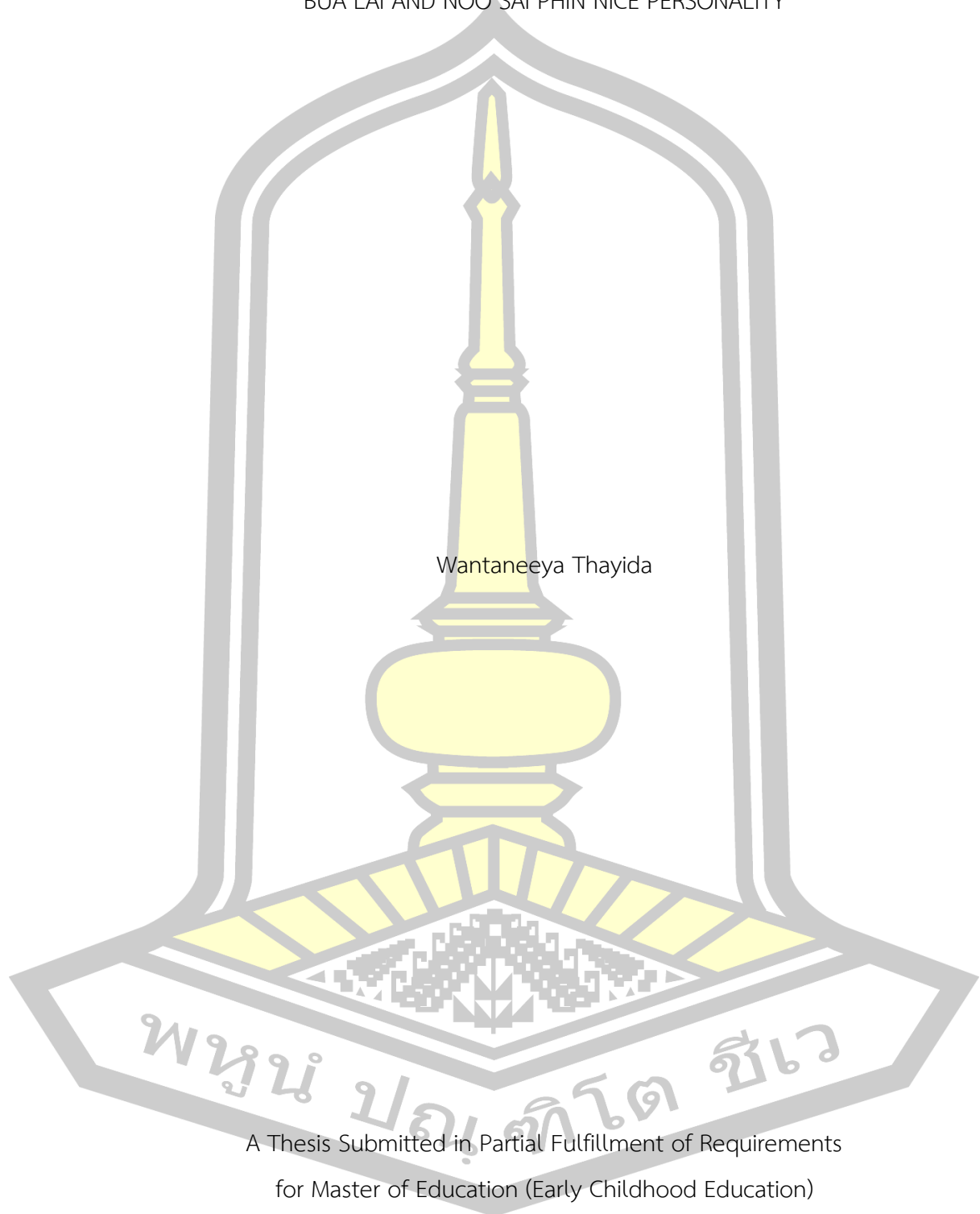

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย

มกราคม 2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

CULTIVATING GOOD CHARACTER TRAITS OF EARLY CHILDHOOD USING STORIES NOO
BUA LAI AND NOO SAI PHIN NICE PERSONALITY

Wantaneeya Thayida

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Early Childhood Education)

January 2025

Copyright of Mahasarakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางสาววันทนา ทายิดา
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การศึกษาปฐมวัย ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รศ. ดร. ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผศ. ดร. เยาวนุช ทานาม)

กรรมการ

(รศ. ดร. ประสาท เนืองเฉลิม)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(รศ. ดร. สรวงพร กุศลสง)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

(รศ. ดร. ขวลิต ชูกำแหง)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

พุทธ ปัญญา วิद्या

ชื่อเรื่อง	การปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสดี		
ผู้วิจัย	วันทนียา ทายิดา		
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เยาวนุช ทานาม		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การศึกษาปฐมวัย
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสดี 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research) แบบแผนการวิจัยแบบ One group pretest - post test design กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเด็กปฐมวัยชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ของโรงเรียนบ้านหนองแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 6 คน ใช้ระยะเวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วันๆ ละ 30 นาที เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ชุดนิทานหนูบัวลาย หนูสายพินนิสดี และแบบสังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ

ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้ ก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสดีของเด็กปฐมวัย มีคะแนนพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 15 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.89 และหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ชุดหนูบัวลาย และหนูสายพินนิสดี เด็กปฐมวัย มีคะแนนพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดี ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 26.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.75 แสดงว่าการจัดกิจกรรมการเล่านิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสดี ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัย มีพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดีสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

คำสำคัญ : คุณลักษณะนิสัยที่ดี, เด็กปฐมวัย, นิทานชุดหนูบัวลายหนูสายพินนิสดี

TITLE	CULTIVATING GOOD CHARACTER TRAITS OF EARLY CHILDHOOD USING STORIES NOO BUA LAI AND NOO SAI PHIN NICE PERSONALITY		
AUTHOR	Wantaneeya Thayida		
ADVISORS	Assistant Professor Yaowanuch Thanam , Ed.D		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Early Childhood Education
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2025

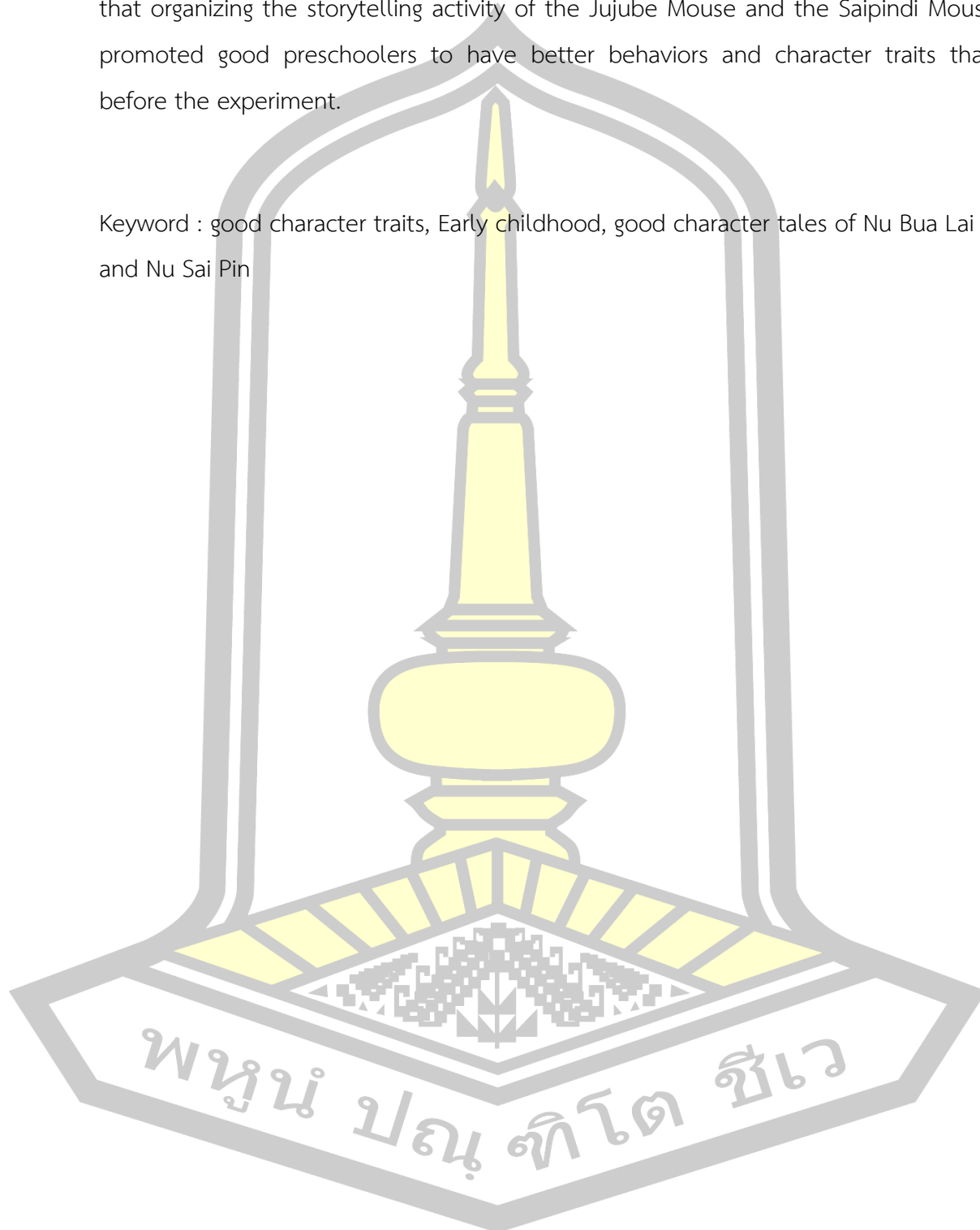
ABSTRACT

This research aims to 1) study the organ transplantation to see the characteristics of good early childhood children in the story of No Bua Lai No Sai Pin, good behavior. before and after normal for the experimental research design (experimental research). The research design is One group pretest - post test design. The sample group of this research is male and female early childhood children aged 5-6 years old, still studying in kindergarten year 3, Textbook 2, Academic Year 2023 of Nong Saeng School, the record of the Office of the Educational Service Area, Rome, Sakon Nakhon, Area 2, obtained from purposive sampling, 6 people, specially for studying in Year 2, Academic Year 2023, using the normal period of 8 weeks per week, 3 days per week, 30 children per day. The tools for the study include the story set of No Bua Lai and No Sai Pin, good characteristics and the observation form. Compliance with good rules of early childhood children Most of the statistics of the data are important characteristics and the standard control part.

The research results found that before organizing the storytelling activity of the Jujube Mouse and the Saipindi Mouse, the preschoolers had good behavior and character traits scores of good preschoolers with a mean of 7.82 and a standard deviation (S.D.) of 0.75. After organizing the storytelling activity of the Jujube Mouse and the Saipindi Mouse, the preschoolers had good behavior and character

traits scores with a mean of 13.16 and a standard deviation (S.D.) of 0.89, indicating that organizing the storytelling activity of the Jujube Mouse and the Saipindi Mouse promoted good preschoolers to have better behaviors and character traits than before the experiment.

Keyword : good character traits, Early childhood, good character tales of Nu Bua Lai and Nu Sai Pin

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความรู้และความช่วยเหลืออย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เขาวนุช ทานาม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. ทรงศักดิ์

ภูสีอ่อน ประธานกรรมการสอบ รองศาสตราจารย์ ดร. ประสาท เนืองเฉลิม กรรมการสอบ และ รองศาสตราจารย์ ดร.สรวงพร กุศลสงฆ์ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ผู้วิจัยซาบซึ่งในความเมตตาและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิราภรณ์ พจนาวารีวงศ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีกัญญา สรรค์รังสีบวรกุล อาจารย์ ดร.สาวิตรี ราญมีชัย อาจารย์ ดร.วริย์นันทน์ สิริกาญจนา และอาจารย์ กัลยากร ภักดี ที่ได้ให้คำแนะนำในการปรับปรุงเครื่องมือวิจัย อันทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสถานศึกษา คณะครู และนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการดำเนินการวิจัยอย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ พี่น้อง เพื่อน ณ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ช่วยเหลือ เชื้อมน้ำ และให้กำลังใจผู้วิจัยเสมอมา

เหนือสิ่งอื่นใด ผู้วิจัยขอน้อมระลึกถึงพระคุณและเป็นเครื่องสักการบูชาบิดา มารดา บรุษพจารย์ และครอบครัว ที่ให้การส่งเสริมสนับสนุนผู้วิจัยในทุกด้าน ทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

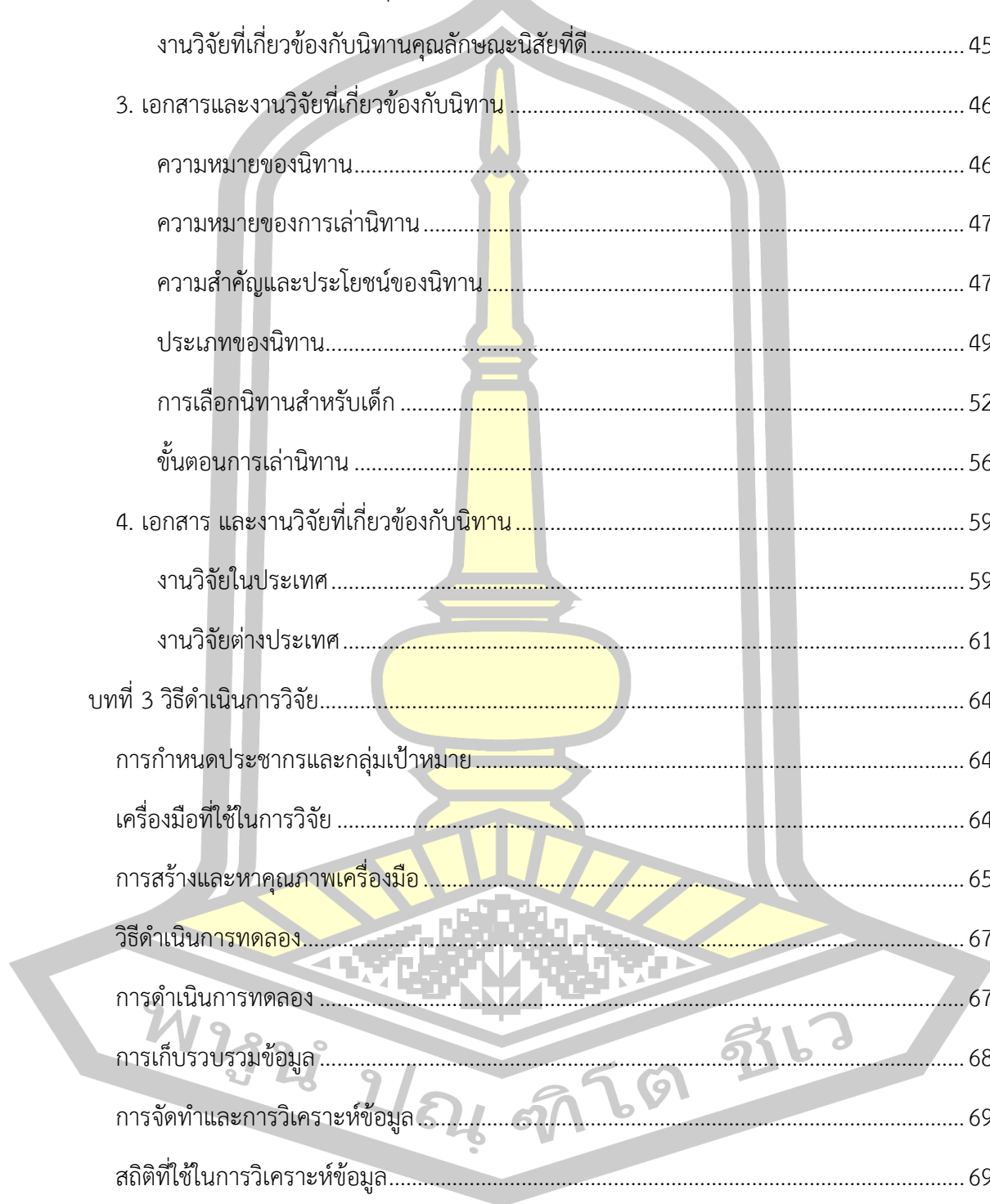
วันทนิยา ทายิดา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพประกอบ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	7
บทที่ 2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับเด็กปฐมวัย.....	9
พัฒนาการแต่ละด้านของเด็กปฐมวัย.....	9
พัฒนาการด้านคุณธรรมของเด็กปฐมวัย.....	16
แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้.....	19
แผนการจัดประสบการณ์ของเด็กปฐมวัย.....	20
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะนิสัยที่ดี.....	27
ความหมายของนิสัยที่ดี.....	27

คุณลักษณะนิสัยที่ดี	28
ตัวแปรที่ใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่ดี	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทานคุณลักษณะนิสัยที่ดี	45
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทาน	46
ความหมายของนิทาน	46
ความหมายของการเล่านิทาน	47
ความสำคัญและประโยชน์ของนิทาน	47
ประเภทของนิทาน	49
การเลือกนิทานสำหรับเด็ก	52
ขั้นตอนการเล่านิทาน	56
4. เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทาน	59
งานวิจัยในประเทศ	59
งานวิจัยต่างประเทศ	61
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	64
การกำหนดประชากรและกลุ่มเป้าหมาย	64
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	64
การสร้างและหาคคุณภาพเครื่องมือ	65
วิธีดำเนินการทดลอง	67
การดำเนินการทดลอง	67
การเก็บรวบรวมข้อมูล	68
การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	69
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	69
บทที่ 4	71
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	71

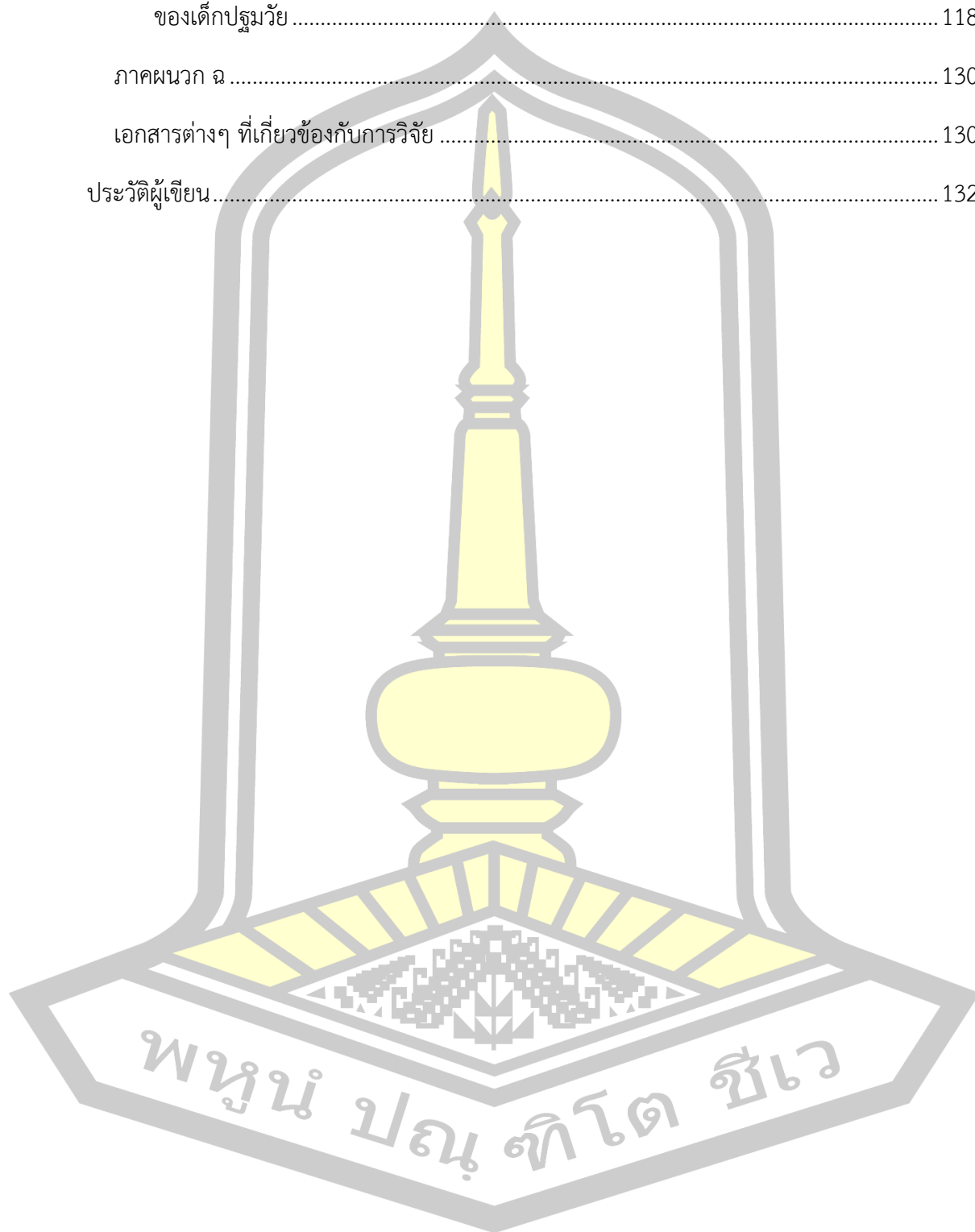
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	71
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ.....	71
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ.....	78
บทที่ 5	4
สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ	4
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
วิธีการดำเนินการวิจัย	4
สรุปผลการวิจัย.....	5
อภิปรายผล.....	5
ข้อเสนอแนะ	9
บรรณานุกรม.....	10
ภาคผนวก.....	18
ภาคผนวก ก.....	19
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	19
ภาคผนวก ข.....	21
ตัวอย่างแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้ิทานชุดหนูบัวลาย.....	21
หนูสายพิณนิสัยดี.....	21
ภาคผนวก ค.....	106
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	106
แบบประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของแบบประเมินความเหมาะสม.....	106
ภาคผนวก ง.....	112
หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	112
ภาคผนวก จ.....	118
ตัวอย่าง.....	118

ภาพการจัดกิจกรรมการเล่านิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสยดี เพื่อพัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่ดี
 ของเด็กปฐมวัย 118

ภาคผนวก ฉ 130

เอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย 130

ประวัติผู้เขียน 132

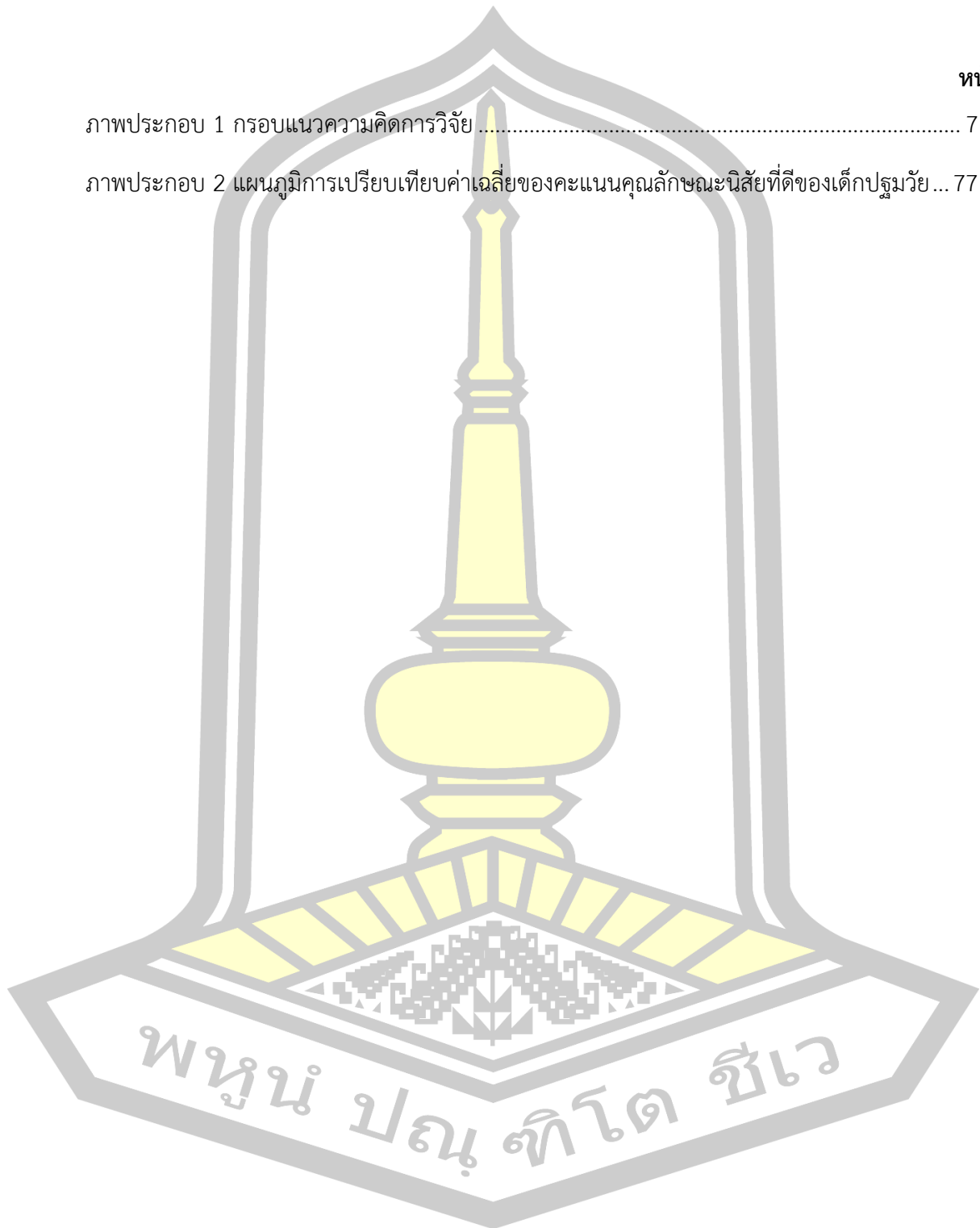
สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 พัฒนาการของเด็กปฐมวัย ด้านร่างกาย	10
ตาราง 2 พัฒนาการของเด็กปฐมวัย ด้านอารมณ์ และจิตใจ	11
ตาราง 3 พัฒนาการของเด็กปฐมวัย ด้านสติปัญญา.....	14
ตาราง 4 พัฒนาการของเด็กปฐมวัย ด้านสติปัญญา (ต่อ).....	15
ตาราง 5 กิจกรรมประจำวันของเด็กปฐมวัย	24
ตาราง 6 แบบแผนการทดลอง.....	67
ตาราง 7 วันและกิจกรรมที่ทำการทดลอง.....	68
ตาราง 8 คะแนนคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดย ใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสัยดี ข้อที่ 1-5 (N=6, K=10).....	71
ตาราง 9 คะแนนคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดย ใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสัยดี ข้อที่ 6-10 (N=6, K=15).....	73
ตาราง 10 ค่าสถิติพื้นฐานของการสังเกตคุณลักษณะนิสัยที่ดี ด้านความมีวินัย และความซื่อสัตย์ของ เด็กปฐมวัย (N=6, K=30).....	74
ตาราง 11 คะแนนรวมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การ เรียนรู้โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสัยดี ข้อที่ 6-10 (N=6, K=30).....	75
ตาราง 12 ตารางเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลัง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสัยดี	76
ตาราง 13 คุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัยโดยรวม	78

สารบัญภาพประกอบ

หน้า

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวความคิดการวิจัย.....	7
ภาพประกอบ 2 แผนภูมิการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย...	77

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงและเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง โดยเฉพาะความเจริญทางด้านวัตถุมีมากกว่าจิตใจ จึงก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้น การที่บุคคลขาดวินัยในตนเองนี้ มีผลทำให้ขาดวินัยทางสังคมไปด้วยเนื่องจากวินัยในตนเองเป็น พื้นฐานในการควบคุมตนเองให้มีวินัยทางสังคม จึงควรมีการปลูกฝังวินัยให้กับทุก ๆ คน โดยเฉพาะ เด็ก ความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาอุปนิสัยของเด็กให้เป็นผู้มี คุณลักษณะนิสัยที่ดี เพื่อจะได้เป็นรากฐานของการเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในภายภาคหน้า และในสังคมปัจจุบัน มนุษย์อยู่ร่วมกันเป็นจำนวนมาก ย่อมจะต้องมีการเกี่ยวข้องติดต่อประสานสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน อยู่ตลอดเวลา แม้ว่าทุกคนจะมาจากพื้นฐานที่แตกต่างกัน ทั้งฐานะ การศึกษา วุฒิภาวะ การอบรม เลี้ยงดู ความคิด ทักษะคติตลอดจน ค่านิยมที่แตกต่างกัน เมื่อต้องมาอยู่รวมกันก็จะต้องปรับตัวให้ เข้ากับบุคคล และสถานการณ์รอบตัว และที่สำคัญคือ จะต้องประพฤติกรรมอันเป็นที่ยอมรับของสังคมที่ อาศัยอยู่ การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีคุณภาพ และมีความสุขประการหนึ่ง คือ การปลูกฝังในเรื่อง ของการมีวินัยในตนเองตั้งแต่วัยเด็ก เนื่องจากจะช่วยให้เด็กได้เตรียมตัวดำเนินชีวิตอนาคตได้อย่างมี ประสิทธิภาพ (อัญชลี ศรีรักษา 2551, น. 8) สังคมปัจจุบันมุ่งเน้นพัฒนาวัตถุนิยมภายนอกมากจน ขาดคุณธรรมจริยธรรมส่งผลกระทบต่อ หลายๆด้าน รวมถึงเด็กปฐมวัยที่ได้รับปลูกฝังค่านิยมที่ผิด ขาดความมีวินัย ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนโดยการร่วมมือระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูและตัว ของเด็กเอง เช่น ปัญหาด้านร่างกาย เด็กไม่ สามารถช่วยเหลือตนเองในการดูแลรักษาความสะอาด ร่างกาย ปัญหาด้านสังคมเด็กไม่ช่วยเหลือเพื่อน ในการทำกิจกรรม ปัญหาทางด้านอารมณ์จิตใจ เด็ก ไม่รู้จักควบคุมอารมณ์ พุดจาไม่สุภาพ ปัญหาทางด้านสติปัญญา เด็กไม่สามารถแยกแยะพฤติกรรมที่ ควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติ ซึ่งส่งผลกระทบต่อ พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

การฝึกให้เด็กมีวินัยในตนเองเป็นสิ่งจำเป็น เพราะเป็นการช่วยให้เด็กรู้จักควบคุมอารมณ์ และพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม ซึ่งการมีวินัยในตนเองนอกจากส่งผลให้บุคคลที่รู้จักแล้วยังส่งผลให้ ชุมชน สังคม ประเทศมีความสงบสุขเจริญก้าวหน้าเป็นสังคมที่มีคุณภาพ ดังนั้น จึงควรพัฒนาให้ บุคคลมีวินัยในตนเองตั้งแต่เด็กและรักษาไว้อย่างต่อเนื่อง (บุญชม ศรีสะอาด , 2555, น.3) เมื่อ ประชาชนในประเทศสุระเบียบ กฎเกณฑ์การมีวินัย ข้อตกลง ที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทาง ในการ ให้บุคคลประพฤติปฏิบัติในการดำรงชีวิตร่วมกัน ย่อมอยู่อย่างราบรื่นมีความสุข ความสำเร็จ โดย อาศัยการฝึกอบรมให้ปฏิบัติตน รู้จักควบคุมตนเอง มีความสามารถในการควบคุมตนเองทั้งอารมณ์

และ พฤติกรรมให้เป็นไปตามสิ่งที่ตนมุ่งหวังไว้โดยเกิดจากความรู้สึกเห็นคุณค่าด้วยตนเองและสิ่งที่มุ่งหวังนั้น จะต้องเป็นสิ่งที่นำความเจริญให้แก่ตนเองและไม่ขัดต่อระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคม หรือละเมิดสิทธิของ ตนเอง ความมีวินัยเป็นหนึ่งในค่านิยมของคนไทย 12 ประการ ตามนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่ง ชาติได้กล่าวถึงวินัยไว้ว่า มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, น.34) การมีวินัยเป็นสิ่งที่ควรปลูกฝังโดยเฉพาะวัยเด็กเป็นวัยเริ่มต้น เป็นวัยเตรียมตัวเพื่อสร้างความเจริญมั่นคงใน ชีวิตนำชีวิตสู่ความสุขถูกต้องและสมบูรณ์ การอยู่ร่วมกันเป็นหมู่เหล่า ถ้าขาดระเบียบวินัย ต่างคนต่าง ทำตามอำเภอใจ ความขัดแย้งและถกเถียงก็จะเกิดขึ้น ยิ่งมากคนก็ยิ่งมากเรื่อง ไม่มี ความสงบสุข การงาน ที่ทำก็จะเสียผล วินัยจึงเป็นสิ่งที่ใช้ควบคุมคน ให้คนเราใช้ความรู้ความสามารถไปในทางที่ถูกที่ควร คือ ทำคนให้เป็นคน “ฉลาดใช้”นั่นเอง (พระมหาสมชาย ฐานวุฑโฒ , 2551, น.9)จุดเริ่มต้นของสถาบันทางสังคมที่ดีและบุคลากรที่ดีนั้น เริ่มต้นจากเด็กนักเรียนในสถาบันการศึกษา เพราะการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2552, น.45) โดยหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ได้มองเห็นความสำคัญของวินัยที่ควรปลูกฝังให้แก่เด็กปฐมวัยจึงได้กำหนดไว้ในวิสัยทัศน์ว่า หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมุ่งพัฒนาเด็กทุกคนให้ได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา อย่างมีคุณภาพ เป็นคนดี มีวินัย (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, น.89)

เด็กปฐมวัยมีการเจริญเติบโตทุกด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่โอกาสทองของการเรียนรู้เปิดกว้างเต็มที่ เป็นช่วงเวลาที่สำคัญที่ต้อง ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งถ้าเด็กไม่ได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ในช่วงวัยที่เหมาะสม ผ่านช่วงเวลาที่ดีที่สุดของการเรียนรู้เรื่องนั้น ๆ ไปแล้ว การพัฒนาในภายหลังจะทำได้ ค่อนข้างยาก พัฒนาการทางจริยธรรมของบุคคลขึ้นอยู่กับการพัฒนาทางสติปัญญา เด็กที่อายุต่ำกว่า 8 ปี เป็นวัยที่จะได้รับกฎเกณฑ์และมาตรฐานทางจริยธรรมจากบิดามารดา และครู ในช่วงปฐมวัยนี้จึงถือได้ว่าเป็นระยะเวลาที่สำคัญที่สุดในการอบรมกล่อมเกลา และปลูกฝังให้เด็กเป็นคนดี ผู้อบรมเลี้ยงดูเด็กต้องพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่ดำเนินชีวิตอย่างมีสติ และเปี่ยมด้วยความรักความเมตตาจัดบรรยากาศที่อบอุ่นงดงามด้วยความรัก ความเมตตาต่อสรรพสิ่งและกลมกลืนกับความเป็นจริงในธรรมชาติรอบตัว ครูถือเป็น ตัวแทนการขัดเกลาทางสังคมที่สำคัญในสถานศึกษา มีบทบาทเป็นทั้งผู้จัดการเรียนรู้ และการเป็นแบบอย่างที่ดีในชีวิตประจำวันโดยถือหลัก สอนให้รู้ ทำให้ดู อยู่ให้เห็น นอกจากนี้ต้องดำเนินการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาและส่งเสริมเด็กอย่างถูกวิธี อันเป็นพื้นฐานของการพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง

การวางรากฐานที่ดีให้กับเด็กปฐมวัย เมื่อเด็กจบการศึกษาปฐมวัยเด็กต้องมีสุขภาพจิตดีมีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม (กระทรวงศึกษาธิการ 2560, น.67)

กิจกรรมนิทานให้เด็กปฐมวัยเป็นกิจกรรมที่มีความเหมาะสมเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาการเด็ก ช่วยสร้างบรรยากาศเรียนรู้ที่ดีสำหรับเด็ก และเป็นกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างจินตนาการให้กับเด็ก ดังที่ (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2553, น.88) ได้กล่าวว่านิทานเป็นตำราของเด็กปฐมวัยเป็นสื่อที่ใช้ในการสนองความต้องการตามธรรมชาติของเด็กสร้างการเรียนรู้ให้กับเด็กทั้งทางด้านสังคม อารมณ์ คุณธรรม จริยธรรม ช่วยให้เด็กสามารถรับรู้และเข้าใจ ทำให้เด็กซึมซับสิ่งต่าง ๆ ได้ดีตามหลักการทฤษฎี ของเพียเจท์ (Piaget) ว่าด้วยการคิดเพื่อพัฒนาความรู้ใหม่ โดยเฉพาะนิทานเป็นสื่อชนิดหนึ่ง ที่มีความใกล้ชิดกับเด็กแทบทุกวัยโดยเฉพาะเด็กปฐมวัย เรื่องราวหรือ เหตุการณ์ต่าง ๆ จะถูกกลั่นกรองออกมาเป็นนิทานในหลายๆลักษณะที่ผู้ฟังแล้วเกิดความเพลิดเพลินให้ความรู้ ที่ศนคติตลอดจนการปลูกฝังค่านิยม ผู้ใหญ่จึงมักจะใช้นิทานเป็นสื่อที่ช่วยให้เด็กเกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน เกิดการเรียนรู้ นิทานเป็นเรื่องราวที่เล่าสื่อต่อกันมา โดยใช้วาจาเป็นสื่อของการถ่ายทอดซึ่งไม่อาจบอกได้ว่าใครเป็นเจ้าของเรื่องนั้น ๆ รู้แต่ว่าการเล่านิทานมีมาตั้งแต่ก่อนสมัยประวัติศาสตร์ และเป็นที่ยอมรับในหมู่ชนทุกชั้นนิทานจัดเป็นวรรณกรรมที่เก่าแก่ที่สุดและเป็นมรดกทางวัฒนธรรมในทำนองเดียวกันการที่เด็กชอบสิ่งใดเด็กก็จะสนใจและกระทำสิ่งนั้นได้นาน นิทานจึงช่วยสร้างสมาธิเด็กให้ยาวนานขึ้นเด็กจะรับรู้สิ่งต่าง ๆ ได้มากขึ้น ถ้านิทานเหล่านั้นได้รับการเสริมสร้างให้น่าสนใจด้วยเทคนิคใหม่ๆ นิทานยังช่วยผ่อนคลาย อารมณ์และพัฒนาภาษา ปลูกฝังนิสัยที่ดีให้กับเด็กโน้มน้าวให้เด็กเปิดใจยอมรับพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เป็นต้นแบบในการหล่อหลอมพฤติกรรมและบุคลิกภาพซึ่งนิทานช่วยส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการของเด็กรวมทั้งการปลูกฝังการมีระเบียบวินัยซึ่งสอดแทรกอยู่ในเนื้อหาิทานทำให้เด็กได้มีความรู้เกิดการเรียนรู้และนำไปปฏิบัติอย่างเหมาะสมตามเกณฑ์ของสังคมทำให้เด็กสามารถอยู่ร่วมกับในสังคมอย่างมีความสุขเมื่อนิทานเป็นสิ่งที่เด็กชอบ เด็กจึงเกิดความเรียนรู้ได้ดี สามารถจดจำกล้าแสดงออกและมีแรงจูงใจที่จะเปิดรับพฤติกรรมที่พึงปรารถนา ครูจึงสามารถสอดแทรกสิ่งที่ต้องการสอนเด็กหรือเนื้อหาความรู้ต่าง ๆ ให้กับเด็กตามจุดประสงค์ที่ครูต้องการได้ และใช้เป็นช่องทางในการบ่มนิสัยและสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้แก่เด็กได้เป็นอย่างดี

การจัดกระบวนการเรียนการสอนโดยการจัดประสบการณ์การเล่นิทานจึงเป็น แนวทางหนึ่งที่จะช่วยเสริมสร้างการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมซึ่งเป็นการบอกถึงวิธีการคิดการตัดสินใจในการแก้ปัญหาของบุคคล นิทานเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้เป็นอย่างมากนิทานเป็นสื่อการสอนที่สามารถให้ความรู้สึกที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็นความรู้สึกตื่นเต้น เบิกบาน เศร้าใจ กลัว และสนุกสนานสิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้เรียน เรียนรู้เนื้อหาวิชาการต่าง ๆ ได้เร็วมากถ้าเนื้อหานั้นมีความหมายที่เป็นรูปธรรมในจินตนาการของผู้เรียนโดยเฉพาะจินตนาการในนิทานที่สนุกสนาน นิทานเป็นกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพสูงในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนนิทานเป็นเครื่องมือที่ช่วยกลมกลืน

พฤติกรรมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีโดยมีการสอดแทรกสิ่งที่พึงประสงค์ไว้ในนิทานเชิงคุณธรรม จริยธรรม นิทานคือเรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาตั้งแต่สมัยโบราณเป็นการผูกเรื่องขึ้นเพื่อให้ผู้ฟังเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และสอดแทรกคติสอนใจลงไปเพื่อให้ผู้ฟังเกิดจิตสำนึกที่คล้อยตามนิทานกิจกรรมการเล่านิทานถือเป็นสิ่งสำคัญ เพราะช่วงวัยนิทาน คือ ช่วงวัยแห่งความสุขของเด็กอนุบาล (ปริดา ปัญญาจันทร์ และชิววัน วิสาสะ, 2553, น.7) และเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับเด็กวัยนี้อย่างมาก การจัดกิจกรรมที่เหมาะสมจะทำให้เด็กสามารถค้นพบตนเองรู้จักสร้างมิตรภาพกับผู้อื่นสามารถเล่นละครหรือเล่นร่วมกับเพื่อนได้เรียนรู้การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในขณะที่เล่น หรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันและจะช่วยส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมของเด็กวัยนี้ได้เป็นอย่างดี นิทานสามารถถ่ายทอดวัฒนธรรมจากคนรุ่นเก่าสู่คนรุ่นใหม่ได้ และยังสามารถคำสอนคุณธรรม จริยธรรม และการปฏิบัติที่ดีงามสู่ผู้ฟังได้ การเล่านิทานเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย เพราะนิทานเป็นเรื่องของความบันเทิง ฟังแล้วเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินได้รู้เรื่องราวต่าง ๆ ที่แปลกใหม่ ได้ข้อคิดและคติเตือนใจ ตอบสนอง ความต้องการของเด็กไม่ว่าจะเป็นความอยากรู้อยากเห็น การยอมรับส่งเสริมความคิด ความเข้าใจ และการรับรู้ให้กับเด็ก เด็กที่ฟังนิทานประเภทใดแล้วเด็กสามารถเลียนแบบตัวอย่างในนิทานตามที่คุณเขียนนิทานจะชักจูงหรือกระตุ้นให้ไปทำตามแนวคิดนั้น ๆ เช่น ตัวแบบในนิทานเป็นคนขยัน มานะ มีวินัยปฏิบัติตามหลักของเบญจศีล เด็กก็จะแสดงออกด้วยการกระทำการพูด การเล่น ในลักษณะเดียวกันกับนิทานที่ได้ฟัง กล่าวได้ว่า เด็กจะถูกกล่อมเกลากับนิทานที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมจะทำให้เด็กเข้าใจความดีงาม สอดคล้องกับงานวิจัยของ (รัชนิหลงขาว, 2555, น. 20) ศึกษาผลการ เล่านิทานที่มีต่อการรับรู้ความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัย พบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ โดยใช้นิทานมีการรับรู้ความมีระเบียบวินัยหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์ (หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช, 2560, น.35) มุ่งเน้นปลูกฝังให้เด็กเป็นคนดีมีวินัย การปลูกฝังวินัยให้แก่เด็กจึงมีความจำเป็นที่ช่วยให้เด็กมีพฤติกรรมเป็นระเบียบเรียบร้อยมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองและส่วนรวม อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข ไม่สร้างความสะดวกสบายให้แก่ครอบครัวและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคมโลกใด ๆ ก็ตามมีเด็กที่มีวินัยเมื่อเติบโตขึ้นไปจะทำให้สังคมและประเทศชาตินั้นมีแต่เยาวชนที่มีความมุ่งมั่นในหน้าที่ของตน มีความรับผิดชอบเอาใจใส่ต่อหน้าที่การทำงานและพยายามที่จะปรับปรุงให้ดีขึ้นกว่าเดิมอยู่เสมอ อันเป็นพื้นฐานในการนำชีวิตของตนไปสู่ความสำเร็จพัฒนาสังคม ประเทศชาติต่อไป

จากเหตุผล และสภาพปัญหาที่กล่าวมา จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา การปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย โดยใช้ชุดนิทานหนูบัวลาย หนูสายพิณนิสัยดี จะส่งผลให้เด็กมีคุณลักษณะนิสัยที่ดี เป็นพื้นฐานทางจิตใจที่ให้มีคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งจะทำให้เด็กนำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง และสังคมต่อไป อีกทั้งยังเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำไปจัดกิจกรรมในห้องเรียนให้กับเด็กปฐมวัยได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสดี

ความสำคัญของการวิจัย

1. ผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงคุณลักษณะนิสัยที่ดี โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสดี ที่มีต่อการส่งเสริมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย
2. ครูผู้สอนสามารถนำนิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสดี ไปปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีให้กับเด็กปฐมวัย

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

ประชากรและกลุ่มเป้าหมายเป็นเด็กนักเรียนชาย - หญิงที่มีอายุระหว่าง 5 - 6 ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนบ้านหนองแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 ซึ่งได้มาโดยวิธีการ เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 6 คน เพราะเด็กกลุ่มนี้มีพฤติกรรมขาดระเบียบวินัย ขาดความรับผิดชอบ

ระยะเวลาในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ได้ทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ใช้ระยะเวลาการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน ได้แก่ วันจันทร์ วันอังคาร และวันพุธ วันละ 30 นาที โดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น คือ การจัดประสบการณ์การเล่านิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสดี

ตัวแปรตาม คือ คุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กปฐมวัยชาย - หญิง ที่มีอายุระหว่าง 5 - 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นอนุบาล 3/1 จำนวน 6 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนบ้านหนองแสง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

2. ความมีวินัย หมายถึง พฤติกรรมของเด็กปฐมวัยที่แสดงออกถึง การปฏิบัติตนตามระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับของโรงเรียน ตรงต่อเวลา รู้หน้าที่ และ ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

3. ความซื่อสัตย์ หมายถึง พฤติกรรมของเด็กปฐมวัยที่แสดงออกถึง การไม่พูดโกหก หลอกลวง ไม่ลักเล็กขโมยน้อยหรืออยากได้ของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ไม่ลอกงานหรือการบ้านเพื่อน และไม่เอาเปรียบผู้อื่น

4. นิทานชุดหนูบัวลอย หนูสายพินนิสั๊ตตี หมายถึง เรื่องราวนิทานที่ครูแต่งขึ้นเอง โดยมีเนื้อหาที่สอดแทรกคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ทั้ง 2 ประการ คือ 1) ความมีวินัย 2) ความซื่อสัตย์ โดยมีตัวละครหลัก 2 ตัว ได้แก่ หนูบัวลอย และหนูสายพินนิสั๊ตตี ซึ่งตัวละครจะมีคุณลักษณะนิสัยที่ดี เพื่อให้เด็กได้เลียนแบบคุณลักษณะนิสัยที่ดี มีทั้งสิ้น 8 ชุด ได้แก่

- ชุดที่ 1 หนูบัวลอยรู้หน้าที่ : ความมีวินัย
- ชุดที่ 2 หนูสายพินไม่อยากไปโรงเรียน : ความมีวินัย
- ชุดที่ 3 หนูบัวลอยกับความรับผิดชอบ : ความมีวินัย
- ชุดที่ 4 ความประหยัดของหนูบัวลอย : ความมีวินัย
- ชุดที่ 5 หนูสายพินหลงผิด : ความซื่อสัตย์
- ชุดที่ 6 หนูสายพินผู้ชอบโกหก : ความซื่อสัตย์
- ชุดที่ 7 หนูบัวลอยผู้ซื่อสัตย์ : ความซื่อสัตย์
- ชุดที่ 8 เก็บได้ ให้คืน : ความซื่อสัตย์

5. การปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดี หมายถึง เครื่องหมายหรือลักษณะที่ชี้ให้เห็น ถึงความดีทั้ง ทางกาย วาจา และจิตใจ ซึ่งประกอบด้วย

ความมีวินัย - รู้จักหน้าที่ของตนเอง

- การตรงต่อเวลา
- รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย
- ปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน
- รู้จักประหยัด

ความซื่อสัตย์ - การไม่พูดโกหกผู้อื่น

- ความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น โดยไม่เอาของผู้อื่นมาเป็นของตน
- เก็บของได้ส่งคืนเจ้าของ
- การเล่นการทำงานเป็นกลุ่มกับเพื่อน
- ไม่เอาเปรียบเพื่อน

6. การใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสัยดี หมายถึง การใช้แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสัยดี ซึ่งกระบวนการสอนในแผนประกอบไปด้วย 3 ชั้น ชั้นนำ ชั้นสอน ชั้นสรุป โดยมีสื่อการสอน คือ นิทานชุดบัวลาย หนูสายพินนิสัยดี การวัดและประเมินผลของเด็กปฐมวัย ได้แก่ แบบจดบันทึกคุณลักษณะนิสัย แบบสังเกตคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสัยดี

คุณลักษณะนิสัยที่ดี

1. ความมีวินัย

- การรู้จักหน้าที่
- การตรงต่อเวลา
- ปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน
- รู้จักประหยัด

2. ความซื่อสัตย์

- การไม่พูดโกหก
- ความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น โดยไม่เอาของผู้อื่นมาเป็นของตน
- เก็บของได้ส่งคืนเจ้าของ
- การเล่นการทำงานเป็นกลุ่มกับเพื่อน
- การไม่เอาเปรียบเพื่อน

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวความคิดการวิจัย

พูน ปรณ ทิโต ชีเว

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสดี ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดหรือทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานในการวิจัยโดยนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับเด็กปฐมวัย

พัฒนาการแต่ละด้านของเด็กปฐมวัย

พัฒนาการด้านคุณธรรมของเด็กปฐมวัย

แผนการจัดประสบการณ์ของเด็กปฐมวัย

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะนิสัยที่ดี

ความหมายคุณลักษณะนิสัยที่ดี

คุณลักษณะนิสัยที่ดี

ตัวแปรที่ใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่ดี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทานคุณลักษณะนิสัยที่ดี

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทาน

ความหมายของนิทาน

ความหมายของการเล่านิทาน

ความสำคัญและประโยชน์ของนิทานคุณธรรม

ประเภทของนิทาน

การเลือกนิทานสำหรับเด็ก

ขั้นตอนการเล่านิทาน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทาน

พูนุ่ ปณุ่ ทิโต ชีเว

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับเด็กปฐมวัย

พัฒนาการแต่ละด้านของเด็กปฐมวัย

ความหมาย มีนักการศึกษาให้ความหมายของการพัฒนาการ ดังนี้

ฉวีวรรณ กิनावงศ์ (2553, น.8) ได้กล่าวไว้ว่า ความหมายของคำว่า “พัฒนาการ” ในเชิงจิตวิทยาไว้ว่า พัฒนาการหมายถึงการเปลี่ยนแปลงลักษณะของบุคคลทั้งในโครงสร้าง (Structures) และแบบแผน(Patterns) ของร่างกายและพฤติกรรมที่แสดงออกซึ่งจะดำเนินการเป็นขั้น ๆ ไปตั้งแต่แรกเกิดจนเป็นผู้ใหญ่ และเป็นแบบฉบับที่สอดคล้องกันทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ พัฒนาการทางร่างกาย(Physical development) พัฒนาการทางสติปัญญา(Intelligence development) พัฒนาการทางอารมณ์(Emotional development) และพัฒนาการทางสังคมและการปรับตัว (Social development)

นิตยา ศษภักดี (2553, น.1) ได้ให้ความหมายของพัฒนาการไว้ว่าพัฒนาการ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงด้านการทำหน้าที่ (Function) และวุฒิภาวะ (Maturation) ของอวัยวะระบบต่าง ๆ รวมทั้งตัวบุคคลทำให้สามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพสิ่งที่ยากสลับซับซ้อนมากขึ้นตลอดจนการเพิ่มทักษะใหม่ ๆ และความสามารถในการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมหรือภาวะใหม่ในบริบทของครอบครัวและสังคม

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า พัฒนาการ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงลักษณะของแต่ละบุคคลในด้านโครงสร้างของร่างกายและพฤติกรรม ซึ่งจะพัฒนาเป็นขั้น ๆ ตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งเป็นผู้ใหญ่ทำให้มีทักษะความสามารถต่าง ๆ ที่ซับซ้อนจะเพิ่มขึ้นตามลำดับ ดังนี้

1) พัฒนาการของเด็กวัย 3 - 6 ปี

ครูเป็นบุคคลสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้พัฒนาตามขีดศักยภาพของแต่ละบุคคล ต้องมีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการและต้องยึดพัฒนาการของเด็กเป็นหลัก โดยคำนึงถึงวัยความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคลดังนั้น ครูจึงต้องศึกษาเป้าหมายที่พึงประสงค์ของพัฒนาการของเด็กทุกด้านก่อนที่จะจัดสภาพแวดล้อมประสบการณ์ และกิจกรรมต่าง ๆ

ด้านร่างกาย พัฒนาการด้านร่างกายเป็นการเปลี่ยนแปลงลักษณะและความสามารถทางร่างกายของเด็กตั้งแต่แรกเกิดอย่างต่อเนื่อง เช่น ความสามารถในการรับรู้ประสาทสัมผัสทางการเคลื่อนไหวซึ่งเกี่ยวข้องกับการบังคับกล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็กการประสานสัมพันธ์ระหว่างการใช้กล้ามเนื้อต่าง ๆ เป้าหมายในการพัฒนาด้านร่างกายของเด็ก มีดังนี้

1. สุขภาพอนามัย มีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์มีน้ำหนัก ส่วนสูงได้ตามเกณฑ์
2. การเคลื่อนไหว

ตาราง 1 พัฒนาการของเด็กปฐมวัย ด้านร่างกาย

ช่วงอายุ	พัฒนาการ
วัย 3 – 4 ปี	<ul style="list-style-type: none"> - รับลูกบอลด้วยมือและลำตัว - เดินขึ้นบันไดสลับเท้าได้ - เขียนรูปร่างกลมตามแบบได้ - ใช้กรรไกรมือเดียวได้ - กระโดดขึ้น - ลงอยู่กับที่
วัย 4 – 5 ปี	<ul style="list-style-type: none"> - รับลูกบอลได้ด้วยมือทั้งสอง - เดินขึ้น ลงบันไดสลับเท้าได้ - ตัดกระดาษเป็นเส้นตรงได้ - กระโดดขาเดียวอยู่กับที่ได้ - กระฉับกระเฉงไม่ชอบอยู่เฉย
วัย 5 – 6 ปี	<ul style="list-style-type: none"> - รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นได้ด้วยมือทั้งสอง - เดินขึ้นลงบันไดสลับเท้าได้อย่างคล่องแคล่ว - เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้ - ตัดกระดาษตามแนวเส้นโค้งที่กำหนด - กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่องได้ - ยึดตัวคล่องแคล่ว - ใช้ก้ามเนื้อมัดเล็กได้ดี เช่น ตีกระดุม ผูกเชือกทรงเท้า ฯลฯ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า พัฒนาการทางร่างกายของเด็กปฐมวัย คือ การเปลี่ยนแปลงลักษณะความสามารถของร่างกายอย่างต่อเนื่อง โดยในแต่ละวัยจะมี การพัฒนาการที่ซับซ้อนขึ้น เช่น วัย 3 - 4 ปีรับลูกบอลด้วยมือและลำตัว เมื่ออายุ 5 ปี รับลูกบอลได้ด้วยมือทั้งสอง และเมื่ออายุ 6 ปี รับลูกบอลที่กระดอนขึ้นได้ด้วยมือทั้งสอง เป็นต้น

ด้านอารมณ์และจิตใจ พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจเป็นการแสดงออกทางอารมณ์และ จิตใจ เช่น ตีใจ เสียใจ ตกใจ สนุกสนาน โกรธ ฯลฯ รับรู้อารมณ์ของตนเองและผู้อื่น เป้าหมายในการพัฒนาอารมณ์และจิตใจของเด็ก มีดังนี้

1. การแสดงออกทางด้านอารมณ์

ตาราง 2 พัฒนาการของเด็กปฐมวัย ด้านอารมณ์ และจิตใจ

ช่วงอายุ	พัฒนาการ
วัย 3 - 4 ปี	<ul style="list-style-type: none"> - ร่าเริง แจ่มใส ชอบที่จะทำให้ผู้ใหญ่พอใจและได้คำชม - แสดงอารมณ์ตามความรู้สึก - กลัวการพลัดพรากจากผู้เลี้ยงดูใกล้ชิดน้อยลง
วัย 4 - 5 ปี	<ul style="list-style-type: none"> - ต้องการให้มีคนฟัง คนสนใจ - เริ่มรู้จักชื่นชมความสามารถ และผลงานของตนเอง และผู้อื่น - เริ่มแสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับ บางสถานการณ์ - ชอบทำท่าย
วัย 5 - 6 ปี	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงออกได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม - ชื่นชมความสามารถและผลงานของตนเองและผู้อื่น - ยึดตนเองเป็นศูนย์กลางน้อยลง

2. ความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

ช่วงวัย	พัฒนาการ
วัย 3 - 4 ปี	<ul style="list-style-type: none"> - เริ่มรู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง - เริ่มรู้จักเลือกเล่นสิ่งที่ตนเองชอบ สนใจ - เริ่มมีความมั่นใจในตนเอง
วัย 4 - 5 ปี	<ul style="list-style-type: none"> - รู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง - รู้จักเลือกเล่นสิ่งที่ตนเองชอบสนใจ - เริ่มรู้จักชื่นชมความสามารถและผลงานของตนเองและผู้อื่น - เริ่มมีความมั่นใจในตนเอง
วัย 5 - 6 ปี	<ul style="list-style-type: none"> - รู้บทบาทหน้าที่ของตนเองและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย - รู้จักเลือกเล่นงานตามที่ตนชอบ สนใจและทำได้

3. คุณธรรมและจริยธรรม

ช่วงอายุ	พัฒนาการ
วัย 3 - 4 ปี	<ul style="list-style-type: none"> - เริ่มแสดงความรักเพื่อน และรักสัตว์ - ไม่ทำร้ายผู้อื่นเมื่อไม่พอใจ - เริ่มรู้ว่าของสิ่งใดเป็นของตนเอง และสิ่งใดเป็นของผู้อื่น - เริ่มรู้จักเก็บของเล่น - เริ่มรู้จักการรอคอย - เริ่มตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ ได้
วัย 4 - 5 ปี	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงความรักเพื่อน และสัตว์เลี้ยง - ไม่ทำร้ายผู้อื่น และทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน - ไม่แย่งหรือหยิบของของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง - รู้จักเก็บของเล่นเข้าที่ - รู้จักการแบ่งปัน และรอคอยอย่างเหมาะสมกับวัย - รู้จักการตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และเริ่มเรียนรู้ผลที่เกิดขึ้น
วัย 5 - 6 ปี	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงความรักต่อเด็กที่เล็กกว่า และสัตว์ต่าง ๆ - ไม่ทำร้ายผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเสียใจ - ไม่หยิบของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง - รู้จักจัดเก็บของเล่นเข้าที่ - รู้จักการรอคอย และการเข้าแถวตามลำดับก่อนหลัง - รู้จักการตัดสินใจเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า พัฒนาการทางด้านอารมณ์จิตใจของ เด็กปฐมวัย คือ ขบวนการวิวัฒนาการของจิตที่สามารถรับผิดชอบควบคุม ชัดเจน และแสดงออก ซึ่งอารมณ์ให้เหมาะสมกับกาลเวลาและสถานที่ เช่น การโต้เถียงโดยไม่รู้สึกริโกรธเคือง รับฟังความคิดเห็น ของบุคคลอื่นที่มีความคิดเห็นขัดแย้งกับตนอย่างสบายใจ ในขณะที่รู้สึกโกรธเคืองไม่แสดงพฤติกรรมใด ๆ ออกมาในทางไม่ดี หรือในทางลบ

ด้านสังคม พัฒนาการด้านสังคมเป็นความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง และการปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ซึ่งสังเกตได้จากการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การเล่น และการทำกิจกรรมต่าง ๆ เป้าหมายในการพัฒนาด้านสังคมของเด็ก มีดังนี้

ตารางที่ 2.3 พัฒนาการของเด็กปฐมวัย ด้านสังคม

1. การช่วยเหลือตนเอง

ช่วงอายุ	พัฒนาการ
วัย 4 - 5 ปี	<ul style="list-style-type: none"> - แต่งตัวได้ ไปห้องส้วมได้เอง - รอคอยตามลำดับก่อนหลัง - รู้จักการแบ่งของให้คนอื่น - เก็บของเล่นให้เข้าที่ได้ - ร่วมเล่นกับคนอื่นได้
วัย 5 - 6 ปี	<ul style="list-style-type: none"> - ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง - เล่นหรือทำงานโดยมีจุดมุ่งหมายร่วมกับผู้อื่นได้ - พบผู้ใหญ่รู้จักไหว้ และทำความเคารพ - รู้จักขอบคุณเมื่อรับของจากผู้ใหญ่

2. การอนุรักษ์วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม

ช่วงอายุ	พัฒนาการ
วัย 3 - 4 ปี	<ul style="list-style-type: none"> - เริ่มรู้จักแสดงความเคารพ - ไม่ทำลายสิ่งของเครื่องใช้
วัย 4 - 5 ปี	<ul style="list-style-type: none"> - รู้จักแสดงความเคารพ - ทิ้งขยะให้ถูกที่ - รักษาสิ่งของที่ใช้ร่วมกัน
วัย 5 - 6 ปี	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงความเคารพได้เหมาะสมกับโอกาส - ทิ้งขยะให้ถูกที่ - ช่วยดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมรอบตัว

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า พัฒนาการด้านสังคมของเด็กปฐมวัย คือ การพัฒนาความสามารถในการแสดงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับแบบแผนที่สังคม ยอมรับเพื่อดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข ซึ่งเด็กอายุ 3 - 6 ปีจะเป็นช่วงวัย ที่สนใจเรียนรู้สังคมภายนอกบ้านมากขึ้น เป็นการเรียนรู้

เกี่ยวกับการสร้างสัมพันธ์ภาพกับบุคคลอื่นที่อยู่รอบตัว พัฒนาการด้านสังคมของเด็กวัยนี้จึงเป็นพื้นฐานการสร้างบุคลิกภาพ ที่เหมาะสมของเขาในอนาคต

ด้านสติปัญญา พัฒนาการด้านสติปัญญาเป็นการเปลี่ยนแปลงความสามารถ ในด้านการรับรู้ความคิด ความเข้าใจ การใช้ภาษา ความคิดสร้างสรรค์ เป้าหมาย ในการพัฒนาด้านสติปัญญาของเด็ก มีดังนี้

ตาราง 3 พัฒนาการของเด็กปฐมวัย ด้านสติปัญญา

ช่วงอายุ	พัฒนาการ
วัย 3 - 4 ปี	<ul style="list-style-type: none"> - ฟังแล้วปฏิบัติตามคำสั่งง่าย ๆ ได้ - บอกชื่อของตนเองได้ - บอกสิ่งที่ต้องการได้ - รู้จักใช้คำถาม “อะไร” - สามารถโต้ตอบด้วยประโยคสั้น ๆ ได้ - บอกชื่อสิ่งของต่าง ๆ รอบตัวได้ - จำแนกภาพที่เหมือนและแตกต่างกันได้ - ชีตเขี่ยเส้นอย่างอิสระได้ - จับคู่สีต่าง ๆ ได้ประมาณ 3 - 4 สี - เข้าใจเปรียบเทียบขนาด เช่น “เล็ก” “ใหญ่” - เรียงลำดับสิ่งของได้ตามขนาด - เรียนรู้จากการสังเกตและเลียนแบบผู้อื่น - นับปากเปล่า 1 - 5 ได้ - จำแนกสิ่งต่าง ๆ ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 - วาดภาพตามความพอใจของตนเอง - เลียนแบบท่าทางการเคลื่อนไหวต่าง ๆ - ร้องเพลง ท่องคำคล้องจองสั้น ๆ
วัย 4 - 5 ปี	<ul style="list-style-type: none"> - ฟังแล้วปฏิบัติตามคำสั่งที่ต่อเนื่องได้ - บอกชื่อ นามสกุลของตนเองได้ - เล่าเรื่องที่พบเห็นได้ - รู้จักใช้คำถาม “ทำไม” - อ่านภาพจากหนังสือได้

ตาราง 4 พัฒนาการของเด็กปฐมวัย ด้านสติปัญญา (ต่อ)

ช่วงอายุ	พัฒนาการ
	<ul style="list-style-type: none"> - เขียนภาพ และสัญลักษณ์ตามความต้องการของตนเองได้ - ชี้และบอกสีได้ประมาณ 4 - 6 สี - นับปากเปล่า 1 - 10 ได้ - เรียนรู้จากการสังเกต ฟัง ด้วยตนเอง - เข้าใจความหมายของคำที่เปรียบเทียบ เช่น “ใหญ่” “ใหญ่มาก” “ใหญ่ ที่สุด” - เข้าใจความหมายของเวลา เช่น “เมื่อวานนี้” “วันนี้” “พรุ่งนี้” - จำแนกสิ่งต่าง ๆ ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้ - สำรวจและทดลองเล่นกับของเล่นหรือสิ่งของต่าง ๆ ตามความคิด ของตนเองได้ - วาดภาพตามความคิดสร้างสรรค์ของตนได้ - เล่านิทานหรือเรื่องราวตามจินตนาการได้ - เคลื่อนไหวท่าทางตามความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการได้
วัย 5 - 6 ปี	<ul style="list-style-type: none"> - ฟังแล้วนำมาเล่าถ่ายทอดได้ - บอกชื่อ นามสกุล ที่อยู่ วันเกิดได้ - แสดงท่าทางตามคำสั่งได้ถูกต้อง - รู้จักใช้คำถาม “อย่างไร” “ที่ไหน” - จัดลำดับภาพจากเหตุการณ์ได้ - เขียนชื่อ นามสกุล ของตนเองตามแบบได้ - บอกและจำแนกสีต่าง ๆ ได้ - รู้ค่าของ จำนวน 1 - 10 - จำแนกสิ่งของตามสี รูปทรง ขนาดได้ - บอกเวลา “เมื่อวานนี้” “วันนี้” “พรุ่งนี้” ได้ถูก - เริ่มสร้างสรรค์งานใหม่ ๆ จากสิ่งของที่มีอยู่ - ใช้สิ่งของรอบ ๆ ตัวเป็นสิ่งสมมติในการเล่น - วาดภาพตามความคิดสร้างสรรค์ของตนเองได้ - เล่านิทาน เล่าสิ่งที่ตนคิดหรือเรื่องราวตามจินตนาการได้ - เคลื่อนไหวท่าทางตามความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการได้

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า พัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย คือ การได้รับประสบการณ์จากสิ่งแวดล้อมโดยผ่านการรับรู้ของประสาทสัมผัสทั้ง 5 ซึ่งจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่องและสัมพันธ์กับพัฒนาการด้านต่าง ๆ สำหรับเด็กปฐมวัย พัฒนาการทางสติปัญญาจะขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและบุคคลรวมถึงประสบการณ์ที่กระตุ้นให้เด็กเกิดการคิด

พัฒนาการด้านคุณธรรมของเด็กปฐมวัย

พัฒนาการด้านคุณธรรมของเด็กปฐมวัย การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมควรเริ่มต้นตั้งแต่วัยเด็ก ซึ่งเป็นวัยที่รับการฝึกและการเรียนรู้ได้ง่ายหากมีการเสริมสร้าง ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของ Erikson ผู้พัฒนาทฤษฎีการพัฒนาทางจิตสังคมซึ่งมีแนวคิดว่าจริยธรรมเป็นเรื่องของจิตและสังคมคนเราเจริญเติบโตตามวัย แต่จะพัฒนาตามสังคม และสิ่งแวดล้อมรอบตัวมีความเป็นตัวตนชัดเจน ถ้าพัฒนา Ego ที่เข้มแข็งจากการเลี้ยงดูและประสบการณ์เรียนรู้ที่ดีซึ่งต้องได้รับมาตั้งแต่เกิด พ่อแม่สร้างความไว้วางใจให้เด็กการอบรมจริยธรรมและจิตใจต้องไปด้วยกัน ผู้ใหญ่ต้องเป็นแม่แบบทางคุณธรรมให้เด็ก การพัฒนาคุณธรรมเด็กปฐมวัยต้องพัฒนาการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น การมีจิตสำนึกที่ดี และรู้จักควบคุมตนเองเป็นปัจจัยเบื้องต้น กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศนโยบายเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาโดยกำหนดคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ที่ครู พ่อแม่ และผู้ปกครองควรจะเร่งปลูกฝังให้เกิดในเยาวชนเพื่อพัฒนาไปสู่บุคคลที่มีคุณธรรม อยู่ร่วมกันอย่างสงบ มีความสุขในสังคมแห่งความพอเพียง ได้แก่ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี มีน้ำใจ คุณธรรมดังกล่าวนี้สามารถพัฒนาให้เกิดขึ้นได้ตั้งแต่ระยะปฐมวัย โดยการอบรมสอนให้ทำนำไปสู่การฝึกหัดปฏิบัติเป็นนิสัย และเติบโตขึ้นเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพมีคุณธรรมประจำใจ

ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจท์ (อ้างถึงใน นีออน พินประดิษฐ์, 2554, น.17-24) ทฤษฎีทางจริยธรรมในปัจจุบันมีรากฐานมาจาก การศึกษาค้นคว้าของ Jean Piaget ซึ่งเป็นนักจิตวิทยาชาวสวิส กลุ่มปัญญานิยม และเป็นผู้ศึกษาเด็กโดยการสังเกต เพียเจท์ Piaget พบว่าขั้นตอนของการพัฒนาด้านจริยธรรมมีความคล้ายคลึงกับขั้นตอนการพัฒนาทางสติปัญญาของเด็ก Piaget เชื่อว่า พัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับการพัฒนาทางด้านสติปัญญา ซึ่งการพัฒนานั้นยังเกี่ยวโยงกับการที่เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นและสิ่งแวดล้อมการที่เด็กได้คบเพื่อนหรือเล่นกับเพื่อน (Peer interaction) ก็มีความสำคัญมาก

จริยธรรมวิพากษ์ (Moral judgment) หรือการที่เด็กจะตัดสินว่าสิ่งใดดี สิ่งใดชั่วก็ได้ มีการพัฒนาขึ้นในขณะที่เด็กโตขึ้น รู้จักคิดอย่างใช้เหตุผล (Logical thinking) และมีความเข้าใจถึงทัศนะ (Perspectives) ของผู้อื่นซึ่งพัฒนาการทางจริยธรรมนี้มี ความสัมพันธ์ในทางบวกกับสติปัญญาและอายุของเด็ก จากการสังเกตและสัมภาษณ์ของ Piaget เขาได้แบ่งพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็ก ออกเป็น 4 ชั้นใหญ่ ๆ ดังนี้

1. ขั้นก่อนจริยธรรม (Pre-moral stage) ในช่วงสี่ปีแรกของชีวิตเด็กยังไม่มี ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบของสังคม และไม่รู้ว่าจะเบี่ยงหรือกฎต่าง ๆ มีไว้เพื่ออะไรหรือรู้ ก็น้อยมากเด็กวัยนี้จะเล่นโดยไม่คำนึงถึงกฎกติกาใด ๆ แต่อย่างไรก็ตามเพียเจท์เชื่อว่าแนวคิดที่ว่า อะไรผิดอะไรถูกได้รับการเริ่มฝังรากมาบ้างตั้งแต่วัยทารก

2. ขั้นรู้ความหมายของจริยธรรม (Moral realism) เป็นการพัฒนาทางจริยธรรม ของเด็กในช่วงอายุห้าถึงเจ็ดปี ขั้นตอนนี้หรืออาจเรียกว่า Stage of heteronymous morality (ขั้นยอมรับกฎเกณฑ์ระเบียบหรือคำสั่งจากผู้มีอำนาจเหนือตนโดยเฉพาะอย่างยิ่งพ่อแม่ และครู) การที่เด็กจะตัดสินใจว่าอะไรผิดมากหรือน้อยจะถือเอาขนาดของความเสียหายที่เด็กได้ทำไป คือทำ ของเสียหายมากก็ผิดมากทำของเสียหายน้อยก็ผิดน้อยส่วนในเรื่องของเจตนาจะทำผิดหรือไม่ได้ เจตนาที่เด็กไม่คำนึงถึงในวัยนี้เด็กจะมีความเชื่อกฎเกณฑ์หรือระเบียบต่าง ๆ เกิดจากบิดา มารดา หรือครู รู้จักเกรงกลัวผู้ใหญ่ และเห็นว่าคำสั่งหรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติตาม

3. ขั้นระยะช่วงต่อระหว่างขั้นที่ 2 และขั้นที่ 4 (Transitional stage) เป็นการ พัฒนาทางจริยธรรมของเด็กในช่วงอายุเจ็ดถึงเก้าปีโดยประมาณ เด็กในวัยนี้จะมีการเล่นกับเพื่อนคบ เพื่อนและผูกความสัมพันธ์กับเพื่อนมากขึ้นใกล้ชิดกับเพื่อนมากขึ้นเด็กเริ่มมีการให้และรับระหว่างกัน และกันเด็กในวัยนี้จะรู้ว่าการทำผิดต้องได้รับโทษเป็นการตอบแทน และขั้นตอนนี้จะเป็นช่วงวัยที่เด็ก เริ่มคำนึงถึงความคิดเห็นของผู้อื่น คือไม่ได้คิดถึงความเห็นของตนฝ่ายเดียว

4. ขั้นพิจารณาจริยธรรมจากความเกี่ยวข้อง (Stage of moral relativism) เป็นขั้นพัฒนาทางจริยธรรมของเด็กอายุประมาณ 10 ถึง 11 ปี เป็นระยะที่เด็กเริ่มพัฒนา จริยธรรม ขึ้นสู่ระดับมีความคิดว่าอะไรผิดอะไรถูกโดยใช้เหตุผล โดยคำนึงถึงความยุติธรรม ในความคิดอ่านของเขาเด็กมีเพื่อนมากขึ้นและสังคมกับเพื่อนมากขึ้นเด็กเริ่มมีกฎเกณฑ์มีความคิดของตนเอง หรือยึดหลักแห่งตน (Autonomous moral thinking) เด็กจะพิจารณา จากผลที่เกิดจากการกระทำ ด้วย เด็กโตจะตัดสินใจผิดถูกจากสถานการณ์และ ความเกี่ยวข้องของสถานการณ์หรือความเกี่ยวข้อง ของเหตุการณ์นั้นกับบุคคล เด็กวัยนี้ยังเชื่อว่า กฎระเบียบต่าง ๆ อาจเปลี่ยนแปลงได้บ้างตามแต่ สถานการณ์และการยอมรับ หรือการตกลงกันในกลุ่มกับเพื่อน ๆ เช่น การเล่นเกม เป็นต้น ในเรื่อง เกี่ยวกับกฎระเบียบเด็กถือว่าเป็นผลผลิตของการปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในสังคมจึงอาจเปลี่ยนแปลงได้

เพียเจท์ Piaget สรุปได้ว่า เมื่อเด็กเจริญเติบโตมีอายุมากขึ้น จะมีความคิดความอ่าน ในเรื่อง จริยธรรมอย่างมีเหตุผลยิ่งขึ้น เพียเจท์ Piaget อธิบายว่าเด็กอายุสี่ถึงเจ็ดปีรู้เรื่องจริยธรรม แบบ Heteronomy คือ ระเบียบวินัย หรือความดี ความชั่ว กำหนดโดยผู้มีอำนาจ เช่น พ่อแม่ หรือ ครูถ้าผู้ใหญ่ตั้งกล่าวชี้ว่าผิดหรือถูกก็ต้องเป็นไปตามนั้น เมื่อเด็กอายุย่างเข้าวัย 10 ปี หรือกว่านั้น เด็ก จะมีความคิดอ่านในเรื่องจริยธรรมมีเหตุผลลึกซึ้งยิ่งขึ้น ซึ่งเรียกว่า Autonomous thinking คือ เด็ก เริ่มมีเหตุผลของตัวเองโดยเชื่อมโยงกับเรื่องหรือปัจจัยอื่นๆและที่สำคัญยังโยงเกี่ยวกับความคิดเห็น

ของเพื่อน ๆ ของเขาด้วยการที่เปิดใจการให้เด็กได้เล่นด้วยกันแบบร่วมมือซึ่งกันและกัน (Cooperation) จะทำให้มีการพัฒนา จริยธรรมดียิ่งขึ้น และมี Autonomous thinking มากขึ้น

ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของ Kohlberg (อ้างอิงใน พรพนทิพย์ ศิริวรรณบุศย์, 2557, น.165-167) Kohlberg ศึกษาของ Piaget และได้ยึดทฤษฎี พัฒนาการทางจริยธรรมของ Piaget เป็นหลักในการสร้างทฤษฎี เขาเชื่อว่ามนุษย์จะมีพัฒนาการทางจริยธรรมเป็นขั้น ๆ จากขั้นต่ำ ไปสู่ขั้นสูงขึ้นตามลำดับจนสามารถคิดหาเหตุผลแบบนามธรรมได้อันเป็นขั้นสูงสุด Kohlberg ได้ ทำการศึกษาบุคคลต่างเชื้อชาติต่างวัฒนธรรมทั้งในทวีปยุโรป เอเชีย และอเมริกา พบว่าสามารถแบ่ง ระดับพัฒนาการทาง จิตใจ และการใช้เหตุผลทางจริยธรรม ออกเป็น 3 ระดับ ซึ่งแต่ละระดับแบ่ง ออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. ระดับก่อนเกณฑ์ (Preconventional Level) หรือระดับก่อนจริยธรรม อย่างแน่นอนของตนเอง เป็นระดับที่บุคคลยึดตนเองเป็นศูนย์กลางในการตัดสินใจกระทำ การจะทำ สิ่งใดมักนึกถึงประโยชน์ที่ตนจะได้รับเป็นใหญ่ จะพิจารณาถึงอำนาจของผู้ใหญ่ หรือผลที่เกิดขึ้น ตามมาจากการกระทำทางร่างกายโดยมิได้คำนึงถึงการกระทำนั้นจะส่งผลต่อบุคคลอื่นอย่างไร ระดับนี้แบ่งออกเป็น 2 ขั้น

ขั้นที่ 1 หลักการเชื่อฟังคำสั่งและหลบหนีการถูกลงโทษ บุคคลที่มีการ ตัดสินใจในขั้นนี้จะตัดสินใจกระทำ ดี - เลว ถูก - ไม่ถูก โดยพิจารณาที่ผลการกระทำว่า จะส่งผล ต่อตนเองอย่างไร หลบหลีกการถูกลงโทษทางกาย เพราะกลัวได้รับความเจ็บปวด ยอมทำตามคำสั่ง บุคคลที่มีอำนาจทางกายเหนือตน บุคคลที่ใช้การตัดสินขั้นนี้มักเป็นเด็ก อายุ 2-7 ปี

ขั้นที่ 2 หลักการแสวงหารางวัลบุคคลที่มีการตัดสินใจอยู่ในขั้นนี้เป็น ผู้ถือว่าการกระทำที่ถูกต้อง คือ การกระทำที่สนองความต้องการของตนและทำให้ตนเกิด ความพอใจ การสัมพันธ์กับบุคคลอื่นเป็นไปในลักษณะแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน การกระทำแบบนี้ ดีมาดีตอบ ร้าย มาร้ายตอบ เข้าทำนอง ตาต่อตา ฟันต่อฟันบุคคลที่ใช้ การตัดสินขั้นนี้มักเป็นเด็กอายุ 7 - 10 ปี

2. ระดับตามเกณฑ์ (Conventional Level) เป็นระดับที่บุคคลเรียนรู้ที่จะ กระทำตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มย่อยของตนกระทำตามกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ของศาสนา รู้จักที่จะเอา ใจเขามาใส่ใจเรา มีความสามารถที่จะแสดงบทบาทของตนได้อย่างเหมาะสม เมื่ออยู่ในสังคม ให้ความสำคัญต่อความคาดหวังของสังคม การดำเนินหรือการยกย่อง ชมเชยจากสังคมเป็นสิ่งที่ ควบคุมความประพฤติของบุคคลที่อยู่ในระดับนี้ได้ ระดับนี้ แบ่งออกเป็น 2 ขั้น ได้แก่

ขั้นที่ 3 หลักการทำตามผู้อื่นเห็นชอบพฤติกรรมที่ดีตามทัศนคติของผู้ใช้ หลักการตัดสินขั้นนี้ก็คือการทำให้บุคคลอื่นพอใจและยอมรับลักษณะที่เด่นก็คือ การคล้อยตามและ พยายามทำตนให้บุคคลอื่นรักหรือมองเห็นว่าน่ารัก บุคคลที่ใช้การตัดสินขั้นนี้มักจะเป็นเด็กอายุ 10 - 13 ปี

ขั้นที่ 4 หลักการทำตามหน้าที่ทางสังคม บุคคลจะเริ่มมองเห็นความสำคัญของกฎเกณฑ์และระเบียบต่าง ๆ เห็นความสำคัญของการทำหน้าที่ของตน แสดงการยอมรับเคารพในอำนาจและมุ่งรักษาไว้ซึ่งกฎเกณฑ์ทางสังคม บุคคลที่ใช้ การตัดสินใจขั้นนี้มักเป็นเด็กอายุ 13 - 16 ปี และผู้ใหญ่โดยทั่วไป

3. ระดับเหนือกฎเกณฑ์ (Postconventional Level) หรือระดับจริยธรรมอย่างมีวิจาร์ณญาณการตัดสินใจพฤติกรรมใด ๆ เป็นไปตามความคิดและเหตุผลของตนเอง และตัดสินใจไปตามที่ตนคิดว่าเหมาะสม ไม่ทำตามกฎเกณฑ์ของสังคมอย่างเดียวแต่ พิจารณาถึงจริยธรรมที่ตนยึดเป็นหลักด้วยและการเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์ของสังคมอาจทำได้เพื่อประโยชน์ส่วนรวม ระดับนี้แบ่งออกเป็น 2 ชั้นเช่นกัน ได้แก่

ขั้นที่ 5 หลักการทำตามสัญญาสังคมขั้นนี้ยึดประโยชน์และความถูกต้องเฉพาะเรื่องเฉพาะกาลเทศะเป็นการกระทำที่เป็นไปตามข้อตกลงและยอมรับกับบุคคลที่มีจิตใจสูง โดยจะต้องนำเอากฎเกณฑ์ของสังคม กฎหมาย ศาสนา และความคิดเห็นของบุคคลรอบข้างเข้ามาร่วมในการพิจารณาความเหมาะสมด้วยใจเป็นกลางแล้วตัดสินใจ โดยยึดความถูกต้องที่ตนเองวินิจฉัยอีกครั้งหนึ่งโดยยึดหลักความสำคัญของส่วนรวมเข้าใจสิทธิของตนและผู้อื่น สามารถควบคุมตนเองได้ มีความภาคภูมิใจเมื่อทำดีและละอายใจตนเองเมื่อทำชั่วบุคคลที่ใช้การตัดสินใจขั้นนี้มักเป็นผู้ที่มีอายุมากกว่า 16 ปีขึ้นไป

ขั้นที่ 6 หลักการยึดอุดมคติสากลหรือคุณธรรมสากล มีลักษณะแสดงถึงความเป็นสากล จากกฎเกณฑ์ในสังคมของตนมีความยืดหยุ่นทางจริยธรรม เพื่อจุดมุ่งหมายอันปลายอันเป็นอุดมคติที่ยิ่งใหญ่ มีหลักธรรมประจำใจของตนเอง มีความ กลียดกลัวในความชั่ว เลื่อมใสศรัทธาในความดีงาม บุคคลที่มีการตัดสินใจเช่นนี้ส่วนใหญ่เป็นวัยผู้ใหญ่ตอนกลาง

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า เพียเจท์ Piaget และ Kohlberg ได้เสนอแนวคิดที่สอดคล้องกัน คือ บุคคลในวัยต่าง ๆ มีระดับพัฒนาการเหตุผลเชิงจริยธรรมไม่เท่าเทียมกัน และได้แบ่งลำดับ พัฒนาการออกเป็นขั้น ๆ ซึ่งบุคคลจะมีพัฒนาการจากระดับต้นไประดับสูงโดยขึ้นอยู่กับอายุและประสบการณ์ที่ได้รับของบุคคลนั้น

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

ความหมายของแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

ภพ เลหาไพบูลย์ (2551, น.357) ได้กล่าวว่า แผนการจัดประสบการณ์ หมายถึง ลำดับขั้นตอนและกิจกรรมทั้งหมดของผู้สอนและผู้เรียนที่ผู้สอนกำหนดไว้เป็น แนวทางในการจัด

สถานการณ์ให้ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมไปตามวัตถุประสงค์ ผู้สอนเป็น ผู้วางแผนการสอน กำหนดแนวทางในการจัดการเรียนการสอน

Andersen and Koutnik ขนิษฐา จินาภักดี (2552, น.61)ได้กล่าวว่า แผนการจัดประสบการณ์ว่าเป็นกระบวนการต่อเนื่องกล่าวคือ ไม่สิ้นสุดในตัวเอง การวางแผนการจัดประสบการณ์เพื่อใช้ในครั้งแรกไม่จำเป็นต้องเป็นแผนการจัดประสบการณ์ที่ใช้ได้ดีเสมอไป เพราะนักเรียนที่เรียนในแต่ละปีหรือเรียนในปี เดียวกันย่อมมีความแตกต่างระหว่างบุคคล แผนการจัดประสบการณ์จึงต้องมีการปรับปรุง อยู่เสมอเพื่อสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล

ขนิษฐา จินาภักดี (2560, น.61) ได้กล่าวว่า แผนการจัดประสบการณ์ หมายถึง แผนการสอนสำหรับครูใช้สำหรับสอนเด็กจัดทำขึ้นเพื่อให้ครูและผู้เกี่ยวข้องใช้ เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาหรือจัดกิจกรรม เพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กในระดับ ปฐมวัย มุ่งให้เด็กได้พัฒนาการครบทุกด้าน ครูไม่ควรเลือกเพียงบางกิจกรรมที่มีอยู่ใน แผนการสอน แต่ควรจัดให้ครบทุกกิจกรรมในแต่ละวัน

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ หมายถึง แผนการจัดกิจกรรมสำหรับครูที่ใช้สำหรับสอนเด็กปฐมวัยใช้เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมในการสอนในแต่ละครั้ง แผนควรได้รับการปรับปรุงและแก้ไขอยู่เสมอเพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับพัฒนาการครอบคลุมทุกด้านและควรจัดให้ครบทุกกิจกรรมที่ปรากฏอยู่ในตารางกิจกรรมเพราะแต่ละกิจกรรมจะพัฒนาการแต่ละด้านแตกต่างกันไป

แผนการจัดประสบการณ์ของเด็กปฐมวัย

สุพิน บุญชูวงศ์ (2558, น.123) ได้กล่าวว่า แผนการจัดประสบการณ์มี ความสำคัญต่อผู้สอน ดังนี้

1. ช่วยให้ครูสามารถดำเนินงานในการเรียนการสอนได้ตรงตามหลักสูตร
2. ช่วยให้ครูสามารถดำเนินการสอนได้ผลดี
3. ช่วยให้ครูมีเวลามากพอในการจัดหา และจัดสื่อการเรียนการสอนไว้ให้พร้อมสำหรับการจัดประสบการณ์ให้กับนักเรียน
4. ช่วยให้ครูสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกิจกรรมให้เหมาะสมกับนักเรียน
5. ช่วยให้ครูมีความมั่นใจในการสอนเพราะได้เตรียมทุกอย่างแล้วทั้งเนื้อหาสื่อ กิจกรรม และการวัดผลประเมินผล
6. ช่วย让孩子ได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่ประหยัดเวลาในการสอน

1.3.1 จุดประสงค์ของการเขียนแผนการจัดประสบการณ์

- 1 เพื่อให้ผู้สอนวางแผนล่วงหน้าในการจัดกิจกรรมร่วมกับเด็กได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

2 เพื่อให้ผู้สอนนำแผนการจัดประสบการณ์ไปใช้ในกิจกรรมประจำวันให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

1.3.2 องค์ประกอบของแผนการจัดประสบการณ์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2546, น.34) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของแผนการจัดประสบการณ์มีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. ชื่อหน่วย ชื่อแผน วัน เดือน ปี และระยะเวลาในการจัดประสบการณ์กำหนดโดยสถานศึกษาหรือเขียนตามรูปแบบที่นิยมโดยทั่วไป

2. จุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นการกำหนดสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดอะไรบ้างหลังจากจัดประสบการณ์ตามแผนการจัดประสบการณ์แล้วซึ่งบางจุดประสงค์ สามารถกำหนดในแผนการจัดประสบการณ์ได้หลายแผนการจัดประสบการณ์

3. สารการเรียนรู้ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ สารที่ควรรู้และประสบการณ์สำคัญ ซึ่งทั้ง 2 ส่วนนี้ ได้วิเคราะห์และกำหนดไว้ในสารการเรียนรู้รายปี ทั้งนี้สาร ที่ควรรู้สามารถเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ได้ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจของเด็ก ตลอดจนสถานการณ์ปัจจุบัน สำหรับประสบการณ์สำคัญจะต้องส่งเสริมพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา

4. กิจกรรมการเรียนรู้ สามารถออกแบบได้หลายลักษณะ ซึ่งอาจจัดโดยใช้กิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม ทั้งนี้อาจเรียกชื่อกิจกรรมแตกต่างกันอย่างไรก็ตามในการจัดกิจกรรมประจำวันในแต่ละวันต้องให้ครอบคลุมทั้งพัฒนาการกล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก อารมณ์-จิตใจ พลุกฝึคุณธรรม จริยธรรมสังคมนิสัย การคิด ภาษา การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์นอกจากนี้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้หรือ กิจกรรมประจำวันอาจนำนวัตกรรมทางการศึกษาปฐมวัยมาใช้ให้สอดคล้องกับสภาพของสถานศึกษา สภาพแวดล้อม และธรรมชาติของเด็กปฐมวัยตลอดจนวิสัยทัศน์ของ สถานศึกษา

5. สื่อและแหล่งการเรียนรู้ เป็นสื่อและแหล่งการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียนและนอกสถานศึกษา เพื่อใช้ในการจัดประสบการณ์ในแต่ละแผนการจัดประสบการณ์ เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

6. การวัดและประเมินพัฒนาการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละแผนการจัดประสบการณ์จะต้องให้บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ฉะนั้นการวัดและประเมินพัฒนาการจะต้องวัดและประเมินให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ทุกครั้งเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินพัฒนาการควรเป็นเครื่องมือที่วัดเด็กปฐมวัยได้ตามสภาพจริง

7. บันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์การบันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์เป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะสามารถตรวจสอบได้ว่าการจัดประสบการณ์ในแต่ละครั้งนั้นบรรลุจุดประสงค์มากน้อยเพียงใด ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียด 3 ส่วน คือ

- ผลการจัดประสบการณ์
- ปัญหาที่เกิดขึ้น
- วิธีแก้ปัญหา ข้อเสนอแนะ เพื่อให้การจัดประสบการณ์มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

8. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหาร เป็นการแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับแผนการจัดประสบการณ์และวิธีการจัด ประสบการณ์

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า แผนการจัดประสบการณ์ คือ แผนการจัดกิจกรรม สำหรับครูที่ใช้สำหรับสอน ซึ่งมีองค์ประกอบของแผนการจัดประสบการณ์ 7 องค์ประกอบ คือ 1) ชื่อแผน ชื่อเรื่อง 2) จุดประสงค์การเรียนรู้ 3) สารระการการเรียนรู้ 4) กิจกรรมการจัดประสบการณ์ 5) สื่อการสอน 6) การวัดผลและประเมินผล 7) บันทึกหลังการสอน

ชนิษฐา จินาภักดิ์ (2555, น.63) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของแผนการจัด ประสบการณ์ที่สำคัญ มีดังนี้

1. จุดประสงค์ เป็นความมุ่งหมายของผู้สอนว่า ต้องการให้ผู้เรียนเกิด พฤติกรรมด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติอะไรบ้าง
2. เนื้อหาในแผนการสอนได้มาจากหลักสูตร โดยปรับปรุงและเพิ่มเติมให้มีรายละเอียดมากขึ้น โดยให้เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียนในแต่ละท้องถิ่น
3. กิจกรรมการเรียนการสอน เป็นสิ่งที่ผู้สอนได้กำหนดขึ้นโดยเน้นให้ ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น สังเกต ค้นคว้า อภิปรายโดยมีผู้สอนเป็นเพียง ผู้ให้คำแนะนำดูแลในการเรียนการสอนเป็นไปอย่างราบรื่นกิจกรรมการเรียนอาจแบ่งออกได้เป็น 3 ขั้นตอนคือ ขั้นนำขั้นสอน และขั้นสรุป
4. สื่อการสอน หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือตลอดจนเทคนิคและวิธีการต่าง ๆ ที่ช่วยให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
5. การประเมินผล เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยชี้ให้เห็นว่าการสอน ประสบผลสำเร็จหรือไม่ โดยพิจารณาจากจุดมุ่งหมายในการสอนเป็นหลัก โดยใช้วิธีการวัดผลหลาย ๆ วิธีการประกอบกัน เช่น การสังเกต การซักถาม การทำข้อสอบ เพื่อที่จะได้นำผลการวัดนั้นมาประเมินผลว่าผู้ใดอยู่ในเกณฑ์ใด

1.3.3 ลักษณะของแผนการจัดประสบการณ์ที่ดี

- 5.1 แผนการสอนต้องเหมาะสมสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร
- 5.2 แผนการสอนต้องเหมาะสมกับวัย และสติปัญญาพัฒนาการของผู้เรียน

5.3 แผนการสอนต้องตรงตามความต้องการและความสนใจของผู้เรียน

5.4 สอดคล้องกับสภาพและการดำเนินชีวิตประจำวันของเด็ก

5.5 เนื้อหาที่จะสอนต้องกำหนดให้เหมาะสมกับเวลาและสภาพท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่

5.6 เรียงลำดับหัวข้อของเนื้อหาโดยเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมให้สัมพันธ์กับประสบการณ์ใหม่

5.7 จัดกิจกรรมหลาย ๆ ประเภท โดยพิจารณาให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน สภาพแวดล้อมเวลาการนำไปใช้

5.8 แผนการสอนต้องผนวกคุณธรรม และจริยธรรมเข้าไปได้อย่างผสมผสาน

6. ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์

การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ให้บรรลุจุดหมายหลักของหลักสูตร ผู้สอนควร ดำเนินตามขั้นตอน ต่อไปนี้

1. ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยอย่างละเอียด จนเกิดความเข้าใจว่า จะพัฒนาเด็กอย่างไร เพื่อให้บรรลุตามจุดหมายตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ นอกจากนี้ควรศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม เพื่อให้มีความเข้าใจยิ่งขึ้น เช่น คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยข้อมูลพัฒนาการเด็ก พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ เป็นต้น

2. วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาความสัมพันธ์ของมาตรฐาน คุณลักษณะที่พึง ประสงค์ (จุดหมาย) ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของเด็ก 3 - 5 ปี ผู้สอนต้องวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ของมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ของเด็ก 3 - 5 ปี เพื่อนำไป พิจารณาสาระการเรียนรู้

3. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาในส่วนที่เป็นสาระ การเรียนรู้ซึ่งกำหนดไว้ 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นประสบการณ์สำคัญและ ส่วนที่เป็นสาระที่ควรรู้ โดย ผู้สอนจะต้องวิเคราะห์และเลือกนำมากำหนดหน่วยการจัดประสบการณ์

4. กำหนดรูปแบบการจัดประสบการณ์ เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนต้องกำหนดรูปแบบการ จัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยซึ่งมีหลากหลายรวมทั้งศึกษาแนวคิดจากนวัตกรรมที่ผู้สอน ต้องการใช้สอดแทรกลงในการจัดประสบการณ์ สำหรับรูปแบบที่นิยมใช้ จัดประสบการณ์ในระดับ ปฐมวัย คือ หน่วยการจัดประสบการณ์ ผู้สอนสามารถกำหนดการจัดประสบการณ์เป็นรายสัปดาห์ อาจใช้หน่วยการจัดประสบการณ์ตามความสนใจของเด็ก โดยพิจารณาข้อมูลหลักสูตรสถานศึกษา ตัว เด็ก สภาพแวดล้อม สังคม วัฒนธรรมประกอบ ทั้งนี้สามารถยืดหยุ่นตามความเหมาะสม

สำหรับการจัดประสบการณ์แบบหน่วย ผู้สอนต้องกำหนดหัวเรื่องโดยใช้เป็นแกนกลางในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก การกำหนดหัวเรื่องสามารถทำได้ 3 วิธี คือ

วิธีที่ 1 เด็กเป็นผู้กำหนด

วิธีนี้ผู้สอนจะเปิดโอกาสให้เด็กเป็นผู้กำหนดหัวเรื่องได้ตามความสนใจของเด็ก เช่น ขณะที่ได้ผ่านแปลงดอกไม้ เด็กแสดงความสนใจผีเสื้อที่กำลังเกาะดอกไม้และต้องการที่จะเรียนรู้เรื่องผีเสื้อ ดังนั้นผู้สอนจึงนำเรื่องผีเสื้อมาเป็น หัวเรื่องในการจัดทำหน่วยการจัดประสบการณ์

วิธีที่ 2 ผู้สอนและเด็กร่วมกันกำหนด

วิธีนี้เป็นวิธีที่กำหนดร่วมกันระหว่างผู้สอนกับเด็ก โดยผู้สอนกระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็นแล้วนำเรื่องที่สนใจมากำหนดเป็นหน่วยการจัดประสบการณ์

วิธีที่ 3 ผู้สอนเป็นผู้กำหนด

วิธีนี้ผู้สอนจะเป็นผู้วางแผนกำหนดหน่วยการจัดประสบการณ์ และสาระการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยไว้ล่วงหน้าโดยพิจารณาจากโครงสร้างหลักสูตร สถานศึกษาปฐมวัยที่จัดทำไว้ หน่วยการจัดประสบการณ์นี้สามารถจัดและยืดหยุ่นได้ตามความสนใจของเด็ก

การกำหนดหัวเรื่องหน่วยการจัดประสบการณ์ ควรมีลักษณะ ดังนี้

1. เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก
2. ตรงตามความต้องการและความสนใจของเด็ก
3. สอดคล้องกับสภาพและการดำเนินชีวิตประจำวันของเด็ก
4. ผนวกคุณธรรมและจริยธรรมเข้าไปได้อย่างผสมผสานกลมกลืน

ตาราง 5 กิจกรรมประจำวันของเด็กปฐมวัย

ตัวอย่างแบบที่ 1		ตัวอย่างแบบที่ 2	
8.00-8.30	รับเด็ก	8.30-9.00 น.	รับเด็ก เคารพธงชาติ สวดมนต์
8.30-8.45 น.	เคารพธงชาติ สวดมนต์	9.00-9.30 น.	กิจกรรมดนตรีและจังหวะ
8.45-9.00 น.	ตรวจสอบสุขภาพ ไปห้องน้ำ	9.30-10.30 น.	กิจกรรมเสรี + เกมการศึกษา
9.00-9.20 น.	กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ	10.30-10.40 น.	พัก (รับประทานอาหารว่าง)
9.20-10.20 น.	กิจกรรมสร้างสรรค์และการเล่นตามมุม	10.40-11.30 น.	กิจกรรมเสริมประสบการณ์
10.20-10.30 น.	พัก (ของว่าง)	11.30-13.00 น.	พัก (รับประทานอาหารกลางวัน)
10.30-10.45 น.	กิจกรรมในวงกลม	13.00-15.00 น.	นอนกลางวันเก็บที่นอนล้างหน้า

ตารางที่ 5 กิจกรรมประจำวันของเด็กปฐมวัย (ต่อ)

ตัวอย่างแบบที่ 1		ตัวอย่างแบบที่ 2	
10.45-11.30 น.	กิจกรรมกลางแจ้ง	15.00-15.10 น.	พัก (อาหารว่าง)
11.30-12.00 น.	พัก (รับประทานอาหารกลางวัน)	15.10-15.30 น.	เล่นิทาน
12.00-14.00 น.	นอนกลางวัน		
ตัวอย่างแบบที่ 1		ตัวอย่างแบบที่ 2	
14.00-14.30 น.	เก็บที่นอนล้างหน้า	15.30-16.00 น.	เตรียมตัวกลับบ้าน
14.30-14.50 น.	กิจกรรมเกมการศึกษา		
14.50-15.00 น.	เตรียมตัวกลับบ้าน		

1. กิจกรรมเสรี/การเล่นตามมุม

กิจกรรมเสรี/การเล่นตามมุมเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเล่นอิสระ ตามมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์หรือศูนย์การเรียนรู้ที่จัดไว้ในห้องเรียน เช่น มุมบล็อก มุมหนังสือ มุมวิทยาศาสตร์ หรือมุมธรรมชาติศึกษา มุมบ้าน มุมร้านค้า เป็นต้น มุมต่าง ๆ เหล่านี้เด็กมีโอกาสเลือกเล่นได้อย่างเสรีตามความสนใจและความต้องการของเด็ก ทั้งเป็น รายบุคคลและเป็นกลุ่ม อนึ่งกิจกรรมเสรีนอกจากให้เด็กเล่นตามมุมแล้วอาจให้เด็กเลือกทำกิจกรรมที่ผู้สอนจัดเสริมขึ้น เช่น เกมการศึกษา เครื่องเล่นสัมผัส กิจกรรมสร้างสรรค์ ประเภทต่าง ๆ

2. กิจกรรมสร้างสรรค์

กิจกรรมสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กแสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และจินตนาการ โดยใช้ศิลปะ เช่น การเขียนภาพ การปั้น การฉีกปะ การตัดปะ การพิมพ์ภาพ การร้อย การประดิษฐ์ หรือวิธีการอื่นที่เด็กได้ คิดสร้างสรรค์และเหมาะสมกับพัฒนาการ เช่น การเล่นพลาสติกสร้างสรรค์ การสร้างรูปจากกระดานปักหมุด ฯลฯ

การจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ ควรจัดให้เด็กทำทุกวัน โดยอาจจัดวันละ 3 - 5 กิจกรรม ให้เด็กเลือกทำอย่างน้อย 1 - 2 กิจกรรมตามความสนใจ

3. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

การเคลื่อนไหวและจังหวะเป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายอย่างอิสระตามจังหวะ โดยใช้เสียงเพลง คำคล้องจอง ซึ่งจังหวะและดนตรีที่ใช้ประกอบได้แก่ เสียงตบมือ เสียงเพลง เสียงเคาะไม้ เคาะเหล็ก รำมะนา กลอง ฯลฯ มาประกอบการเคลื่อนไหวเพื่อส่งเสริมให้เกิดจินตนาการความคิด สร้างสรรค์เด็กวัยนี้ร่างกายกำลังอยู่ในระหว่างพัฒนาการใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายยังมาผสมผสานหรือประสานสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์

4. กิจกรรมเสริมประสบการณ์

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เด็กได้พัฒนาทักษะ การเรียนรู้ ฝึกการทำงานและอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มเน้นให้เด็กได้พัฒนาทักษะด้านการเรียนรู้ ฝึกการทำงานและอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มทั้งกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่จัดมุ่งฝึกให้เด็ก ได้มีโอกาสฟัง พูด สังเกต คิดแก้ปัญหาใช้เหตุผลและฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน โดยจัดกิจกรรม ด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น สนทนา อภิปราย สาธิต ทดลอง เล่นนิทาน เล่นบทบาทสมมติ ร้องเพลง ท่องคำ คล้องจอง ศึกษาออกสถานที่ เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ ฯลฯ

5. กิจกรรมกลางแจ้ง

กิจกรรมกลางแจ้งเป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้มีโอกาสออกไปนอกห้องเรียนเพื่อออก คำสั่งเคลื่อนไหวร่างกายและแสดงออกอย่างอิสระ โดยยึดความสนใจ และความสามารถของเด็ก แต่ละคนเป็นหลักกิจกรรมกลางแจ้งที่ผู้สอนควรจัดให้เด็กได้เล่น ได้แก่

1. การเล่นเครื่องเล่นสนาม
2. การเล่นทราย
3. การเล่นน้ำ
4. การเล่นสมมติในบ้านตุ๊กตาหรือบ้านจำลอง
5. การเล่นในมุมช่างไม้
6. การเล่นกับอุปกรณ์กีฬา
7. การเล่นเกมการละเล่น

6. เกมการศึกษา

เกมการศึกษาเป็นเกมที่ช่วยพัฒนาสติปัญญา มีกฎเกณฑ์กติกาที่ง่าย ๆ เด็กสามารถ เล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่มได้ช่วยให้เด็กรู้จักสังเกต คิดหาเหตุผล และ เกิดความคิดรวบยอด เกี่ยวกับสี รูปร่าง จำนวน ประเภท และความสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับพื้นที่ระยะ เกมการศึกษาที่เหมาะสม สำหรับเด็กวัย 3 - 5 ปี เช่น เกมจับคู่ แยกประเภท จัดหมวดหมู่ เรียงลำดับ โดมิโนลอตโต ภาพตัดต่อ ต่อตามแบบ ฯลฯ

ในการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดการจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานคุณธรรม เพื่อส่งเสริมลักษณะความเป็นคนดีของเด็กปฐมวัย ในช่วงของกิจกรรมเสริมประสบการณ์ โดยมีขั้น นำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอน และขั้นสรุป ตามลำดับของแผนการจัดประสบการณ์

หลักการจัดประสบการณ์

เพื่อให้การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยประสบความสำเร็จตาม วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ จึงได้มีการกำหนดหลักการจัดกิจกรรม โดยยึดหลักการจัดกิจกรรมที่ (คณะกรรมการประถมศึกษา แห่งชาติ 2537, น. 10) กำหนดไว้ดังนี้

1. จัดกิจกรรมโดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการความสนใจและให้สอดคล้องกับความสามารถกับเด็กแต่ละคน
2. จัดกิจกรรมโดยเปิดโอกาสให้เด็กได้พัฒนาการทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม สติปัญญา และจัดสัดส่วนให้พอเหมาะกับความสามารถของเด็กแต่ละวัย
3. จัดกิจกรรมที่เป็นประสบการณ์ตรง ในสภาพแวดล้อมและบรรยากาศ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการปฏิบัติจริงให้มากที่สุด
4. จัดกิจกรรมให้เด็กได้เรียนรู้หลายเรื่อง เช่น การทดลอง ทักษะศึกษา การสนทนา แสดงความคิดเห็น ร้องเพลง ท่องคำคล้องจอง ฯลฯ ให้เด็กได้มีโอกาสทำงาน ทั้งเป็นรายบุคคลทั้งกลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะนิสัยที่ดี

ความหมายของนิสัยที่ดี

คุณลักษณะนิสัยที่ดี คือ พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมีคุณธรรม จริยธรรมมีความประพฤติดี ปฏิบัติตนในโอกาสต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ดังความหมายที่ จะนำเสนอต่อไปนี้

วยุภา สุขอุ๊ต (2550, น.5) ได้ศึกษาเกี่ยวกับนิสัยที่ดีและสรุปไว้ว่า นิสัยที่ดี หมายถึง ความดี ความงามของลักษณะนิสัย ความเคยชินในการประพฤติดีอย่างใดอย่างหนึ่ง

บุญมี แทนแก้ว (2550, น.107) ได้ศึกษาเกี่ยวกับนิสัยดีและสรุปไว้ว่านิสัยที่ดี หมายถึง คนที่มีค่านิยมไม่เจือปนด้วยความโลภ ความโกรธ และความหลงผิด หรือสิ่งที่ กระทบลงไปแล้วตนเองไม่เดือดร้อนและเป็นประโยชน์

วรางคณา หุ่นสุวรรณ (2552, น.8) ได้ศึกษาเกี่ยวกับนิสัยดีและสรุปไว้ว่า นิสัยที่ดี หมายถึง การแสดงออกถึงคุณลักษณะของพลเมืองดี เช่น การเห็นแก่ประโยชน์ ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว มีความรับผิดชอบเสียสละ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน (2558, น. 216) ได้ให้ความหมายของ นิสัยที่ดี หมายถึง ความประพฤติที่ทำเป็นนิสัยจนเคยชิน เห็นอกเห็นใจผู้อื่น คนที่มีคุณความดีคนที่มีคุณธรรม

รุ่งทิพย์ หอมวิไล (2559, น.8) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ นิสัยที่ดี และสรุปว่านิสัยที่ดี หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของบุคคลที่แสดงออกในด้านความมีวินัย ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รักชาติ รู้หน้าที่ ซื่อสัตย์ ขยันหมั่นเพียร ประหยัด มีความเป็นประชาธิปไตย มีความเสียสละและรักษาสีงแวดล้อม

จุมพล พูลภัทรชีวิน (2560, น. 34) ได้ศึกษาเกี่ยวกับนิสัยที่ดีและสรุปไว้ว่า นิสัยที่ดี คือ คนที่มีศีลธรรมซึ่งมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. มีสุจริตทั้ง 3 คือ มีความประพฤติดีประพฤติชอบ 3 ประการ ได้แก่ กายสุจริต ทำสิ่งที่ตั้งามถูกต้อง ประพฤติชอบด้วยกาย วาจาสุจริต พูดสิ่งที่ตั้งามถูกต้อง ประพฤติชอบด้วยวาจา มโนสุจริต คิดสิ่งที่ตั้งามถูกต้องประพฤติชอบด้วยใจ

2. ประพฤติตามอารยธรรม โดยปฏิบัติถูกต้องตามทางแห่งกุลศุลการรม 10 ประการ คือ ทางกาย 3 ทางวาจา 4 ทางใจ 3

3. อย่างต่ำต้องมีศีล 5 คือ เว้นจากปาณาติบาต เว้นจากอทินนาทาน เว้นจากกาเมสุมิฉฉาจาร เว้นจากมุสาวาท เว้นจากสุราเมรัย

จากความหมายของนิสัยที่ดีข้างต้น สรุปได้ว่า นิสัยที่ดี หมายถึง ความประพฤติที่ทำเป็น นิสัยจนเคยชิน เห็นอกเห็นใจผู้อื่น คนที่มีคุณธรรมและ จริยธรรมและมีความประพฤติดีทั้งทางกาย วาจา ใจ และเป็นคนที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ไม่เอาเปรียบผู้อื่น

คุณลักษณะนิสัยที่ดี

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะนิสัยดี นักการศึกษา นักวิจัย และผู้ทรงธรรม ได้กำหนดคุณลักษณะนิสัยที่ดี ไว้ดังนี้

มาลี เสอสิงห์ (2549, น.67) ได้ศึกษาคุณลักษณะนิสัยดีในทัศนะของผู้บริหาร การศึกษาไทย กรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่าคุณลักษณะนิสัยดีในทัศนะของ ผู้บริหารการศึกษา จังหวัดขอนแก่นให้ความสำคัญ 5 อันดับแรก คือ มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัย ยุติธรรม และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

รุ่งทิพย์ หอมวิไลย (2549, น.4) ศึกษาคุณลักษณะนิสัยที่ดี และ สรุปไว้ว่าคนนิสัย มีคุณลักษณะ ดังนี้

1. ความมีวินัย
2. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
3. การรู้หน้าที่ที่มีความรับผิดชอบ
4. ความซื่อสัตย์
5. ความขยันหมั่นเพียร
6. ความประหยัด
7. ความเสียสละ

ชนพร บุญเนา (2552, น. 68) ได้ศึกษาคุณลักษณะนิสัยที่ดี ในทัศนะของเด็กไทย :
กรณีศึกษาในสังคมของเขตเทศบาลขอนแก่น พบว่า คุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กให้ความสำคัญ ได้แก่
มีระเบียบวินัย กตัญญูกตเวที มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

พุทธทาสภิกขุ กนก จันทรขจร (2553,272-273) ได้กล่าวไว้ในหนังสือธรรมะเพื่อ
ชีวิต คุณลักษณะนิสัยที่ดี มีดังนี้

1. มีความซื่อสัตย์สุจริต
2. มีความยุติธรรม
3. มีระเบียบวินัย
4. มีความรับผิดชอบในตนเอง
5. มีความขยันหมั่นเพียร
6. มีความอดทน
7. มีความประหยัด
8. มีความเคารพต่อกฎหมาย
9. มีความสามัคคี
10. มีความเสียสละ
11. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

พนิดา ทรัพย์สาร (2554, น.56) ได้ศึกษาคุณลักษณะนิสัยที่ดีในทัศนะของวัยรุ่นไทย
: กรณีศึกษาของสังคมในเขตเทศบาลขอนแก่น พบว่าคุณลักษณะคนดี 5 อันดับ แรกที่วัยรุ่นไทยใน
เขตเทศบาลขอนแก่นให้ความสำคัญมากที่สุด คือ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย
ยุติธรรม และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

สุพิน ปางลีลาศ (2554, น. 20) ได้ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคนดีสู่
สังคม โดยใช้กระบวนการกัลยาณมิตรสำหรับเด็กปฐมวัย ผลจากการศึกษา ทำให้สรุปคุณลักษณะ
นิสัยที่ดี ได้ดังนี้

- 1 มีวินัย
- 2 สนใจใฝ่รู้
- 3 ความรับผิดชอบ
- 4 ความมีเหตุผล
- 5 ความซื่อสัตย์
- 6 ความขยัน
- 7 เห็นคุณค่าของตนเองและเห็นคุณค่าผู้อื่น
- 8 ยอมรับฟังความเห็นของผู้อื่น

9 เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น

10 ทำงานร่วมกับผู้อื่น

11 มีเหตุผลและเสียสละ

ตติยภรณ์ นัยเนตร (2555, น.73) ได้ศึกษาคุณลักษณะนิสัยที่ดีในทัศนะของผู้ใหญ่
ไทย : กรณีศึกษาในสังคมของเทศบาลขอนแก่น พบว่า คุณลักษณะนิสัยที่ดีที่สำคัญ ที่สุด 5 อันดับ
แรก คือ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เมตตากรุณา และความยุติธรรม

ฉายศรี แซ่ลิ้ม (2556, น.24) ได้ศึกษาคุณลักษณะนิสัยที่ดีและ สรุปไว้ว่าคนนิสัยดีมี
คุณลักษณะ ดังนี้

1. ความมีระเบียบวินัย
2. ความรับผิดชอบ
3. ความเสียสละ
4. ความขยันหมั่นเพียร
5. ความซื่อสัตย์สุจริต
6. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
7. ความอดทนและความประหยัด
8. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

ศักดิ์ชัย นิรัฐทวี และไพเราะ พุ่มมัน (2558, น.46) ได้ศึกษา คุณลักษณะนิสัยที่ดี
และสรุปไว้ว่า คนที่ลักษณะนิสัยที่ดี มีดังนี้

1. มีความรับผิดชอบในงานที่ทำ
2. มีความสนใจใฝ่รู้
3. มีความซื่อสัตย์
4. ขยัน
5. ตรงต่อเวลา
6. ให้ความร่วมมือกับผู้อื่น
7. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
8. ช่วยเหลือผู้อื่น
9. ทำตามข้อตกลง
10. เห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น
11. มีเหตุผล

พหุบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

ประพันธ์สิริ สุเสารัจ (2561, น.31) ได้ศึกษาคุณลักษณะนิสัยที่ดี และสรุปไว้ว่า คนที่ลักษณะนิสัยดีมีดังนี้

1. เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
2. มีความสามัคคี
3. มีระเบียบวินัย
4. มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
5. เสียสละ
6. ซื่อสัตย์
7. รับผิดชอบ
8. มีเหตุผล

ตัวแปรที่ใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่ดี

จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะนิสัยที่ดีทำให้ได้ตัวแปรที่ใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่ดีของนักเรียนระดับชั้น อนุบาล 3 โรงเรียนบ้านหนองแสง จำนวน 2 ตัวแปร คือ มีความมีวินัย มีความซื่อสัตย์ ซึ่งความหมายและคุณลักษณะของแต่ละตัวแปร มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ความซื่อสัตย์

3.1.1 ความหมาย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์ มีผู้ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ ไว้ดังนี้

3.1.2 ลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์ มีผู้กำหนดลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่มีความซื่อสัตย์ ไว้ดังนี้

กรมวิชาการ (2549, น.147) ได้แบ่งพฤติกรรมของความซื่อสัตย์ ไว้ 4 ประเภท ดังนี้

1. ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง การมีความระมัดระวังการเกรงกลัวต่อความผิดไม่พูดปดหลอกลวง การไม่คิดโลภในของผู้อื่น การยอมรับผิดจากการกระทำของตนเอง เป็นต้น
2. ความซื่อสัตย์ต่อบุคคลอื่น มีลักษณะพฤติกรรม เช่น การมีความจริงใจต่อผู้อื่น ไม่กล่าวคำเท็จต่อผู้อื่น การรักษาความลับสัญญาที่ให้ไว้ตอบที่อื่น การไม่เอาเปรียบผู้อื่น เป็นต้น

3. ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ มีลักษณะพฤติกรรม เช่น มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ตนเองทำหรือได้รับมอบหมายและทำให้ดีที่สุด มีความตรงต่อ เวลา การไม่ใช้อำนาจหน้าที่ไปในทางที่หาผลประโยชน์ส่วนตน การรักษาและปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับ เป็นต้น

4. ความซื่อสัตย์ต่อชุมชนและสังคม มีลักษณะพฤติกรรม เช่น ช่วยเหลือสังคม ดูแลสมบัติส่วนรวม เสียสละเพื่อส่วนรวม การรักษาความสามัคคี

ในหมู่คณะ เป็นต้น

กฤตรินทร์ นิมทองคำ (2550, น. 16) ได้ศึกษาพฤติกรรมของ บุคคลที่มีความซื่อสัตย์ซึ่งสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ได้แก่
  - 1.1 ไม่ลอกงานเพื่อนหรือให้เพื่อนหรือญาติทำให้
  - 1.2 ไม่ทุจริตในการสอบ
2. ความซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ได้แก่
  - 2.1 ไม่พูดปด
  - 2.2 ไม่ลักขโมย
  - 2.3 ไม่เอาเปรียบผู้อื่น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2551, น. 13) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความซื่อสัตย์และสรุปไว้ว่า ความซื่อสัตย์หมายถึง การทำข้อตกลง ตรงไปตรงมา ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม ไม่คดโกง พูดตามความจริง ไม่เสแสร้ง ไม่กลับกรอก รักษาสัตว์จะไม่ใช่ วิธีการที่ไม่ถูกต้อง

แจ่มสิริ ศรีภูไฟ (2551, น.14) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ และสรุปได้ว่า ความซื่อสัตย์แบ่งเป็น 4 ประเภท คือ ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง เช่น การมีความรู้สึกผิดชอบชั่วดี การมีความละเอียดเกรงกลัวต่อการกระทำผิด ความซื่อสัตย์ต่อบุคคลอื่น มีลักษณะพฤติกรรม เช่น การมีความจริงใจต่อผู้อื่น การไม่กล่าวคำเท็จต่อผู้อื่น การรักษาความสัตย์ที่ไว้กับผู้อื่น ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ มีลักษณะพฤติกรรม เช่น มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ตนเองทำหรือได้รับมอบหมายและทำให้ดีที่สุด และความซื่อสัตย์ต่อหมู่คณะ มีลักษณะพฤติกรรม เช่น การไม่คิดประทุษร้ายต่อหมู่คณะ การรักษาความสามัคคีในหมู่คณะ

งามนิตย์ สิริพงษ์ (2554, น.24) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ และสรุปได้ว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสมและตรงต่อความเป็นจริงทั้งทางกาย วาจาใจ ต่อตนเองและผู้อื่น พฤติกรรมที่แสดงถึงความซื่อสัตย์คือเป็นคนพูดความจริง การไม่ทุจริต การไม่เอาของคนอื่นมาเป็นของตนเอง การไม่คดโกงผู้อื่น การทำผิดและยอมรับผิด การไม่หลอกลวงผู้อื่น และการปฏิบัติตามสัญญา ไม่เอาเวลาทำงานในหน้าที่ไปใช้ทำประโยชน์ส่วนตน ไม่ใช้อำนาจทำ

ประโยชน์ส่วนตน มีความประพฤติตรงไปตรงมา ไม่คิดคดต่อผู้อื่น ทำการงานด้วยความซื่อสัตย์และ
 จริใจต่อหน้าที่ที่ทั้งต่อหน้า และลับหลังผู้อื่น ขอยืมสิ่งของเพื่อนมาใช้แล้วต้องรีบคืนเพื่อนทันที ถ้าไม่
 ทำการบ้านมาไม่ โกหกกว่ามีการบ้านมาส่ง ขโมยสมุด ดินสอ หรือของอื่น ๆ ของเพื่อน ยอมรับผิดเมื่อ
 ทำของคนอื่นเสียหาย ขอยืมของผู้อื่นก่อนหยิบเสมอ ปฏิบัติตามสัญญาที่ให้ไว้กับครูว่าเวลาทำงาน จะ
 ไม่ลอกเลียนแบบหรือแอบดูของเพื่อน

ดวงรัตน์ วาห์สะ (2554, น. 15) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ และสรุปไว้ว่า
 ความซื่อสัตย์หมายถึง การประพฤติปฏิบัติ หรือการแสดงออกของนักเรียน ในการเป็นผู้ที่ปฏิบัติอย่าง
 เหมาะสมทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ในลักษณะการรักษาสัจจะ การไม่ทุจริต การไม่เอาเปรียบ การ
 ไม่ลักขโมย และการไม่พูดโกหก

สรุปความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติหรือการแสดงออกของนักเรียน
 ในทางที่เหมาะสมทั้งต่อตนเองและผู้อื่นทางด้านกาย วาจา ใจ เช่น การทำตามสัญญา ไม่เสแสร้งคด
 โกงผู้อื่น ไม่นำของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง

ดวงรัตน์ วาห์สะ (2554, น. 17) การศึกษาพฤติกรรมของบุคคลที่มีความ
 ซื่อสัตย์ ซึ่งสรุปว่า ความซื่อสัตย์แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง คือ
 การละอายเกรงกลัวต่อบาป การไม่พูดสับปลับหลอกลวง การไม่คิดโลภของผู้อื่น การประพฤติตามที่
 ตนพูดและคิด ในกรณีของนักเรียน คือ เรียนจริง มาเรียนตรงเวลา ทำการบ้านโดยไม่ลอกผู้อื่น ตั้งใจ
 ทำข้อสอบ ไม่ทุจริตในห้องสอบ

จากข้อความที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การศึกษาคุณลักษณะของผู้ที่มีความ
 ซื่อสัตย์ ทำให้ผู้วิจัยสรุปพฤติกรรมที่สะท้อนความซื่อสัตย์ ดังนี้ พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกถึง
 การไม่พูดปด ไม่พูดสับปลับหลอกลวง ไม่ลักขโมยหรือคิดโลภอยากได้ของผู้อื่น ประพฤติตนได้ตามที่
 พูด และคิด รักษาคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น ไม่ลอกผลงาน การบ้านของผู้อื่น ไม่ทุจริต ในการสอบ
 ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ยอมรับผิดจากการกระทำของตนเอง

3.2 ความรับผิดชอบ

3.2.1 ความหมาย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบ มีผู้ให้
 ความหมายของความรับผิดชอบ ไว้ดังนี้

พิไลลักษณ์ ทองรอด (2550, น.26) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความ รับผิดชอบ
 และ สรุปได้ว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในลักษณะ มีความตั้งใจที่จะ
 ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเอาใจใส่และเต็มความสามารถ ติดตามผลงานที่ได้ทำแล้ว
 เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เป็นผลสำเร็จ ยอมรับผลการปฏิบัติงานของตนเองทั้งด้านดีและด้านไม่ดี
 ตลอดจนตรงต่อเวลา

ทรงศรี คงทวี (2550, น.13) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความรับผิดชอบ และสรุปได้ว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง ความสนใจ ความตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ เพียรพยายามและละเอียดรอบคอบ ไม่ทอดทิ้งงาน เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมาย ยอมรับผล การกระทำของตนทั้งในด้านที่เป็นผลดีและเป็นผลเสีย ทั้งที่เกิดขึ้นกับตนเองและสังคม ร่วมรวม และพยายามปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น

ราชบัณฑิตยสถาน (2556, น.944) ให้ความหมายว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง ยอมรับผลทั้งที่ดีหรือไม่ดี ในกิจการที่ตนได้ทำลงไปหรือ ในความดูแลของตนเอง

กรมวิชาการ (2557, น.51) ได้ให้ความหมาย ความรับผิดชอบ หมายถึง ความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความพากเพียร และความละเอียด รอบคอบ ยอมรับผลการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย รวมทั้งพยายามที่จะปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น

สุวารินทร์ โรจขจรนภาลัย (2560, น.11) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความ รับผิดชอบ และสรุปได้ว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง การที่นักเรียนปฏิบัติหน้าที่ในด้านการ เรียนด้วยความตั้งใจและเอาใจใส่ มีความขยันหมั่นเพียร อดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค รู้จักวางแผนการทำงาน และแบ่งเวลาในการเรียน มีความละเอียดรอบคอบ เข้าห้องเรียนตรงเวลาปรึกษาครูเมื่อมีปัญหาด้านการเรียน ส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรง ตามเวลาที่กำหนด และพยายามปรับปรุงแก้ไขงานให้ดีขึ้น

จากข้อความที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง ความมุ่งมั่นตั้งใจ และเอาใจใส่ต่อหน้าที่ในการปฏิบัติงานของตนเองให้สำเร็จตามเป้าหมายอย่างละเอียดรอบคอบ และไม่ทอดทิ้งงาน ยอมรับผลจากการกระทำของตนเองทั้งในผลดีและผลเสียและพยายาม ปรับปรุงหน้าที่ของตนเองให้ดียิ่งขึ้น

3.2.2 ลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่มีความรับผิดชอบ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบ มีผู้กำหนดลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่มีความรับผิดชอบ ไว้ดังนี้

กมลวัฒน์ วันวิชัย (2555, น. 16) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของ ผู้มีความรับผิดชอบและสรุปได้ว่า ลักษณะของบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่อตนเองมี ลักษณะดังนี้ เอาใจใส่ในการงานและการเรียน มีความเพียรพยายาม ใช้ความสามารถของตนเองเต็มที่กล้าเผชิญความจริงและยอมรับผลการกระทำของตน รู้จักหน้าที่ และกระทำตามหน้าที่อย่างดีรักษาสีทธิและหน้าที่ของตนเองโดยไม่ละเมิดสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่น ตรงต่อเวลา เคารพต่อกฎระเบียบกฎเกณฑ์ ปรับปรุงงานในหน้าที่ที่มีต่อตนเอง และที่มีต่อสังคมให้ดียิ่งขึ้น ดูแลสุขภาพอนามัยของตนเองและรู้จักสร้างมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม

เพิ่มศักดิ์ วรรณยางกูร (2558, น. 61) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ พฤติกรรมของผู้ที่มีความ
รับผิดชอบและสรุปได้ว่า คุณลักษณะของความรับผิดชอบ มีดังนี้

1. ชื่อตรงต่อหน้าที่
2. รู้สึกสำนึกรับผิดชอบต่อภาวะและฐานะของตน
3. จากวางแผนและดำเนินงานอย่างมีระเบียบ คอยถามตัวเอง อยู่เสมอว่า
“เราทำงานนี้ด้วยความจริงใจหรือไม่”
4. มุ่งมั่นตั้งใจใช้วิชาความรู้ และความสามารถปฏิบัติหน้าที่ การงานทุก
ประการ
5. ยอมรับผลสำเร็จและความล้มเหลวแห่งการกระทำ ในการปฏิบัติงาน
ทุกอย่าง
6. พยายามปรับปรุงแก้ไขในการปฏิบัติหน้าที่ในการงานที่ บกพร่องให้
สมบูรณ์ดียิ่งขึ้น
7. พยายามปฏิบัติงานในหน้าที่ให้สำเร็จรวดเร็ว เรียบร้อย ด้วยความเต็ม
ใจและจริงใจเสมอ

8. พบในสิทธิเสรีภาพและความคิดเห็นของคนอื่นเป็นปกติวิสัย
เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2559, น.83-84) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของ
ผู้ที่มีความรับผิดชอบ สรุปได้ว่าผู้ที่มีความรับผิดชอบมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. เอาใจใส่ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อผลของงานนั้น ๆ
2. ชื่อสัตย์ต่อหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตน
3. เคารพต่อระเบียบกฎเกณฑ์ และวินัยในตนเอง
4. มีอารมณ์หนักแน่นเมื่อเผชิญกับอุปสรรค
5. รู้จักหน้าที่และการกระทำตามหน้าที่เป็นอย่างดี
6. มีความเพียรพยายาม
7. มีความละเอียดรอบคอบ
8. ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่
9. ปรับปรุงงานในหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น
10. ตรงต่อเวลา
11. ให้ความร่วมมือช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้วยความเต็มใจ
12. ยอมรับผลการกระทำของตน

กระทรวงศึกษาธิการ (2562, น.146) ได้กำหนดขอบข่าย พฤติกรรมของผู้ที่มีความรับผิดชอบ มีลักษณะดังนี้ เอาใจใส่ในการทำงานอย่างมี ประสิทธิภาพเพื่อผลของงาน ซื่อสัตย์ ต่อหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตน เคารพ ต่อกฎระเบียบกฎเกณฑ์และมีวินัยในตนเอง มีอารมณ์หนักแน่นเมื่อเผชิญกับอุปสรรค รู้จักหน้าที่และการกระทำหน้าที่เป็นอย่างดี มีความเพียรพยายาม มีความละเอียดรอบคอบ ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ปรับปรุงงานในหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้นทั้งต่อตนเองและสังคม ตรงต่อเวลา ยอมรับผลการกระทำของตน

กรมวิชาการ (2563, น.10) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของ ผู้มีความรับผิดชอบและแบ่งความรับผิดชอบออกเป็น 5 ประเภทตามพฤติกรรม ดังนี้

1. ความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง ลักษณะรู้จักระวังรักษา สุขอนามัยของตนเองให้สมบูรณ์อยู่เสมอ ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนมันไปหาความรู้ ประพฤติตนให้เหมาะสมละเว้น ความชั่ว รู้จักปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น มีความประหยัดสามารถทำงานที่ ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ ตรงต่อเวลา สามารถควบคุมตนเองและพึ่งตนเองได้
2. ความรับผิดชอบต่อสังคม ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ พลเมือง ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม ช่วยเหลือและให้ความร่วมมือกับผู้อื่น
3. รับผิดชอบต่อครอบครัว ได้แก่ เคารพเชื่อฟังผู้ปกครอง ช่วยเหลืองาน บ้านรักษาชื่อเสียงของครอบครัว
4. ความรับผิดชอบต่อโรงเรียน ครูอาจารย์ ได้แก่ ตั้งใจเรียน เชื่อฟังครู อาจารย์ปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียน
5. ความรับผิดชอบต่อเพื่อน ได้แก่ ช่วยตักเตือนเพื่อนที่หลงผิด ช่วยเหลือเพื่อนอย่างเหมาะสมให้อภัยเมื่อเพื่อนทำผิด ไม่ทะเลาะกันไม่เอาเปรียบเพื่อน

จากข้อความที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การศึกษาคุณลักษณะของผู้ที่มีความรับผิดชอบ ทำให้ผู้วิจัยสรุป พฤติกรรมของผู้ที่มีความรับผิดชอบ ดังนี้ พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกถึงการยอมรับ ผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานของตนเองทั้งที่เป็นผลดีและผลเสีย ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ในการปรับปรุงงานให้ดีขึ้น รู้หน้าที่และทำตามหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ เอาใจใส่ในการทำงานเพื่อให้มีประสิทธิภาพ มีความหนักแน่นเมื่อเผชิญอุปสรรค มีความเพียรพยายาม ละเอียดรอบคอบ มุ่งทำงานที่ได้รับมอบหมายจนงานนั้นสำเร็จ

3.3 ความมีมนุษยสัมพันธ์

3.3.1 ความหมาย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความมี มนุษยสัมพันธ์ มีผู้ให้ความหมายของความมีมนุษยสัมพันธ์ ดังนี้

พรรณราย ทรัพย์ประภา (2550, น. 44) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ มนุษยสัมพันธ์ และสรุปได้ว่า มนุษยสัมพันธ์เป็นการติดต่อสัมพันธ์ในระหว่างบุคคลเป็น พฤติกรรมที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ด้วยคำพูดและลักษณะท่าทาง

กนิษฐา ดอกทุเรียน (2550, น. 10) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ มนุษยสัมพันธ์ และสรุปได้ว่า มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การสร้างความเป็นมิตร หรือ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทั้งทางกาย และทางจิตใจที่ก่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน เกิดความนับถือรักใคร่ชอบพอ แสดงความร่วมมืออันดีต่อกัน ทำให้อยู่ร่วมกันด้วยความดี และมีความสุข

ม.ร.ว. สมพร สุทัศนีย์ (2552, น. 3) ได้ศึกษาเกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์และสรุปได้ว่า มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การติดต่อข้องเกี่ยวกับระหว่างบุคคล เพื่อให้เกิดความรักใคร่ชอบพอ ความร่วมมือร่วมใจในการทำกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมาย และดำเนินการชีวิตให้มีความสุข

วิภาพร มาพบสุข (2561, น. 13) ได้ศึกษาเกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์ และสรุปได้ว่า มนุษยสัมพันธ์หมายถึง การติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างบุคคลเพื่อให้เกิด ความเข้าใจอันดีต่อกัน อันจะนำมาซึ่งความรัก ความชอบพอ ความร่วมมือร่วมใจในการทำกิจการงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข

จากข้อความที่กล่าวมาสรุปได้ว่า มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การสร้างความเป็นมิตร ความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันเพื่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน อันจะนำมาซึ่งความรัก ความร่วมมือในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายและทำให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

3.3.2 ลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่มีมนุษยสัมพันธ์ จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ มีผู้กำหนดลักษณะ พฤติกรรมของบุคคลที่มีมนุษยสัมพันธ์ ดังนี้

ระวัง เนตรโพธิ์แก้ว (2552, น. 132-133) ได้ศึกษาแนวทางใน การสร้างมนุษยสัมพันธ์และสรุปได้ว่าแนวทางสร้างมนุษยสัมพันธ์ มีดังนี้

1. ไม่ถือตัวและพูดกับทุกคน
2. มีความสุภาพ วางตัวเหมาะสมกับกาลเทศะ
3. สร้างความสัมพันธ์และเป็นมิตรกับทุกคน
4. มีความสนใจต่อบุคคลอื่นด้วยใจจริง
5. เรียกชื่อบุคคลอื่นได้ถูกต้อง
6. พุดจาทยกย่องคนอื่นมากกว่าการตำหนิติเตียน
7. หลีกเลี่ยงการยกตนข่มท่าน
8. มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

กรมสุขภาพจิต (2554, น. 33) ศึกษาเทคนิคการสร้าง มนุษย์สัมพันธ์ที่ดี ประกอบด้วยพฤติกรรม ดังนี้ สร้างความรู้สึกที่ดีต่อผู้อื่น มีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพมีน้ำใจ ให้เกียรติผู้อื่นอย่างจริงใจและรู้จักชื่นชมผู้อื่น

วิจิตร อววะกุล (2557, น. 75-76) ได้ศึกษาการสร้าง มนุษย์สัมพันธ์ พบว่ามีคุณลักษณะจำเป็นหลายอย่างที่จะต้องคำนึงถึงในการปรับปรุง แก้ไข และสร้างให้เกิดขึ้นในแต่ละบุคคล คุณลักษณะมนุษย์สัมพันธ์ที่ดี มีดังต่อไปนี้

1. การมีลักษณะท่าทางที่ดี มีลักษณะการเข้าคนกิริยามารยาท เรียบร้อย พุดคุยสนุก ขบขันเบิกบาน คู่คบด้วยความสบายใจ
2. บุคลิกภาพ รูปร่าง หน้าตา การแต่งกาย การเคลื่อนไหว กิริยาท่าทางการพูดจาดี
3. ความเป็นเพื่อน เป็นเพื่อนได้ง่ายเป็นกันเอง
4. มีความอ่อนน้อมถ่อมตน รวมทั้งกิริยามารยาทสุภาพ พุดจาอ่อนน้อมถ่อมตน
5. การมีน้ำใจ ช่วยเหลือ เต็มใจช่วยเหลือผู้อื่น ช่วยด้วย กำลังกายกำลังความคิด กำลังเงินในลักษณะเลือกเผื่อแผ่ รู้จักเอาใจผู้อื่น
6. การให้ความร่วมมือดี มีการให้ความร่วมมือในการทำงาน ร่วมกับผู้อื่น เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น ไม่เห็นแก่ตัว ช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แสดงให้เห็น ความมีเมตตากรุณา
7. การมีความกรุณา อ้อมอารีแก่ผู้ได้รับความทุกข์ยาก กรุณา ปราณีแก่คนเดือดร้อนทั่วไป
8. เป็นคนมีประโยชน์ช่วยเหลือกิจการงานแต่คนทั่วไปโดยไม่ได้หวังผลประโยชน์ อำนวยประโยชน์แก่สังคมไม่ว่าจะเป็นด้วยความคิด กำลังกายหรือ กำลังทรัพย์
9. มีความรับผิดชอบต่อการทำงาน คำพูด คำมั่นสัญญา รักษา เวลา มีความซื่อตรง ความซื่อสัตย์สุจริต
10. การมีอารมณ์ดีรู้จักควบคุมและใช้อารมณ์ได้ดี
11. มีความกระตือรือร้น คือ ความมีชีวิตจิตใจไม่เชื่องซึม หรือ ใจเหงามีินชา เบิกบานแจ่มใส
12. มีความอดทน อดทนต่อความเหน็ดเหนื่อย ความยากลำบาก อดทนต่อกิริยาท่าทางการกระทำคำพูดที่ไม่ชอบอารมณ์หรือทำให้เราโกรธ
13. มีความพยายาม มีความพากเพียรที่จะฝึกฝน ฝึกหัดตนให้มีคุณสมบัตินี้

ทางด้านมนุษยสัมพันธ์อย่างไม่ทอดทิ้ง พยายามปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ พยายามเอาชนะใจคนและอุปสรรคต่าง ๆ อันจะเป็นหนทางนำไปสู่ความสัมพันธ์ที่ดี

เพ็ญ นภา สังข์สุวรรณ (2559, น. 105) ได้วิเคราะห์องค์ประกอบของมนุษยสัมพันธ์ พบว่ามี 4 องค์ประกอบ คือ ความใจกว้าง การติดต่อสื่อสาร ความรับผิดชอบ การควบคุมตนเอง ซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้

จุไร ชั้นประเสริฐ (2562, น. 10-11) ได้ศึกษาพฤติกรรมของการมีมนุษยสัมพันธ์ สรุปได้

1. รู้จักทักทายปราศรัยกับบุคคลทั่วไป และควรใช้คำพูดที่ ไพเราะ
2. รู้จักยิ้มกับบุคคลทั่วไป เพราะการยิ้มง่ายกว่าการทำหน้าบูดบึ้ง
3. เรียกชื่อตัวบุคคล เพราะแสดงว่าเราสนใจ
4. แสดงความเป็นกันเอง และให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลทั่วไป
5. พูดและทำด้วยความจริงใจ มั่นใจ มีข้อเสนอแนะทำ เที่ยงตรง เปิดเผยตรงไปตรงมา และให้การช่วยเหลือเมื่อมีโอกาส
6. ให้ความสนใจแก่บุคคลทั่วไป
7. รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา
8. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล
9. พร้อมที่จะให้บริการผู้อื่นอยู่เสมอ
10. ให้การยอมรับนับถือผู้อื่น
11. มีความอดทน มั่นคงในอารมณ์
12. รู้ตน รู้ประมาณ
13. มองโลกในแง่ดี มีอารมณ์ขันเยือกเย็น
14. มีความแนบเนียนในการติดต่อและอดทน

1. ความใจกว้าง

1.1 การมีความพร้อมที่จะรับความคิดใหม่ ได้แก่ รับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นผู้ฟังที่ดี ฟังความคิดเห็นก่อนตัดสินใจ ไม่ยึดติดกับความคิดเดิม ของตนเอง

1.2 มีความอดทนต่อความคิดเห็นที่แตกต่าง ได้แก่ ไม่ต่อต้านเมื่อความคิดเห็นไม่ตรงกับตนเอง เป็นกลางเมื่อความคิดเห็นแตกต่าง

1.3 การให้อภัยในความผิดพลาดของผู้อื่น ได้แก่ ไม่พูดจา ตำหนิติเตียนต่อหน้าผู้อื่น ให้อภัยเมื่อผู้อื่นทำผิดพลาด ไม่ซ้ำเติมเมื่อเกิดความผิดพลาดให้ โอกาสเมื่อผู้อื่นผิดพลาด

1.4 การให้ความเชื่อถือและไว้วางใจ และการกระทำของผู้อื่น ได้แก่ มอบหมายงานสำคัญให้ทำยอมรับในความสามารถของผู้อื่นให้มีส่วนร่วม รับผิดชอบในงาน

1.5 มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ได้แก่ รู้จักเป็นผู้ให้ผู้รับ มีจิตเมตตา

2. การติดต่อสื่อสาร

2.1 มีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น ได้แก่ ยิ้มแย้มแจ่มใสกับผู้อื่น รู้จักทักทายผู้อื่นให้ความช่วยเหลือและเป็นมิตรการแสดงน้ำใจ

2.2 มีความระมัดระวังต่อความรู้สึกของผู้อื่น ได้แก่ เอาใจ เขามาใส่ใจเรา การกล่าวยกย่องชมเชย เก็บน้ำเสียงและสีหน้า

2.3 มีความสามารถในการพูด การกระทำ หรือการสื่อ ความหมายให้เกิดการเข้าใจที่ตรงกัน ได้แก่ รู้จักใช้ภาษาให้ถูกต้องเข้าใจง่ายรู้จักใช้ถ้อยคำ ไพเราะอ่อนหวาน ให้โอกาสในการซักถาม ในขณะที่พูดมองตาผู้ฟัง

2.4 มีทักษะในการฟัง ได้แก่ มีมารยาทในการฟัง

3. ความรับผิดชอบ

3.1 มีความละเอียดรอบคอบในการทำงาน ได้รู้จักการวางแผนในการทำงาน ตรวจสอบความถูกต้องของงาน

3.2 เอาใจใส่และขยันขันแข็งต่อภาระหน้าที่ ได้แก่ ทำงานตามที่ได้รับมอบหมายให้ความร่วมมือกับเพื่อนร่วมงาน ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมุ่งมั่น มีความกระตือรือร้น

3.3 การอดทนต่อความเหน็ดเหนื่อย ความยากลำบากใน การทำงาน ได้แก่ ไม่หลีกเลี่ยงงาน ไม่ทอดทิ้งในการปฏิบัติงาน ตั้งใจทำงานจนบรรลุผล

3.4 ตรงต่อเวลา ได้แก่ ทำงานเสร็จตามทันกำหนด ไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง

3.5 รักษาคำพูดและคำมั่นสัญญา

4. การควบคุมตนเอง

4.1 มีเหตุผล ได้แก่ รู้จักการแก้ปัญหาและตัดสินใจอย่างมี เหตุผลถ้าทำผิดยอมรับผิดไม่ถือเอาตัวเองเป็นใหญ่

4.2 มีความมั่นใจในตนเอง ได้แก่ กล้าพูดกล้าแสดงออก ในทางที่ถูกเป็นตัวของตัวเอง แสดงออกถึงลักษณะเป็นผู้นำ

4.3 มีอารมณ์มั่นคงไม่เปลี่ยนแปลงง่าย ได้แก่ สุขุม ใจคอ หนักแน่นไม่หวั่นไหวเมื่อเผชิญปัญหา ไม่โกรธง่ายเป็นคนเสมอต้นเสมอปลาย

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การศึกษาคุณลักษณะของผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ ทำให้ผู้วิจัยสรุปพฤติกรรมของผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ ดังนี้ การเป็นคนพูดคุยสนุก มีอารมณ์ขัน ยิ้มแย้มแจ่มใส เป็นมิตร

กับทุกคน พุดคุยด้วยถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวาน มีความอ่อนน้อมไม่ถือตัว ไม่ดูหมิ่นเหยียดหยาม
 ข้าเดิมผู้อื่น มีน้ำใจ เต็มใจให้ความช่วยเหลือผู้อื่น มีความมั่นคงในอารมณ์ ไม่ฉุนเฉียวโกรธง่าย รู้จัก
 เป็นผู้ให้ความปรารถนาดีต่อผู้อื่น

3.4 ความมีวินัย

3.4.1 ความหมาย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความมีวินัยมีผู้ให้
 ความหมายของความมีวินัย ไว้ดังนี้

สมนึก ขอบขุนทด (2549, น.9) ได้ศึกษาเกี่ยวกับวินัย และสรุป ได้ว่าวินัย
 หมายถึง การไม่ปล่อยให้ตนเองล่องลอยไปกับความรู้สึกนึกคิดของตนเอง แต่เป็น การเลือกปฏิบัติใน
 สิ่งที่ถูกต้องตามทำนองครองธรรม สามารถทำงานใด ๆ ให้สำเร็จได้ตาม กำหนดเวลาและเป้าหมายที่
 กำหนดไว้

ฉัตรชัย ภูแปง (2550, น.10) ได้ศึกษาเกี่ยวกับวินัย และสรุปได้ ว่าวินัย
 หมายถึง กฎ ระเบียบข้อตกลงที่สังคมกำหนดให้บุคคลประพฤติปฏิบัติเพื่อให้บุคคล อยู่ร่วมกันอย่างมี
 ความสุข

สุนา นามบัญชา (2554, น.8) ได้ศึกษาเกี่ยวกับวินัยและสรุปได้ ว่า วินัย
 หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุมอารมณ์ หรือบังคับพฤติกรรมของ ตนเองให้เชื่อฟัง
 และประพฤติปฏิบัติตามข้อบังคับและกฎเกณฑ์ แบบแผนอันดิงามต่าง ๆ ที่ สังคมยอมรับ โดยตนเอง
 เห็นคุณค่าที่จะกระทำเพื่อให้เกิดผลดี โดยตนเองเห็นคุณค่าที่จะ กระทำเพื่อให้เกิดผลดีต่อตนเองและ
 สังคมส่วนรวม

ราชบัณฑิตยสถาน (2556, น.107) ให้ความหมายของความมีวินัยว่าหมายถึง
 ระเบียบแบบแผนและข้อบังคับข้อปฏิบัติ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ความมีวินัย หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการควบคุม
 อารมณ์ หรือการบังคับพฤติกรรมของตนเองให้ประพฤติปฏิบัติตามแบบแผน ข้อบังคับและ กฎเกณฑ์
 อันดิงามต่าง ๆ ที่สังคมยอมรับ ให้สำเร็จได้ตามกำหนดเวลาและเป้าหมายที่ กำหนดไว้ เพื่อให้เกิด
 ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความสงบสุขขึ้นในสังคม

3.4.2 ลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่มีวินัย จากการศึกษาศึกษาเอกสาร และงานวิจัย
 ที่เกี่ยวข้องกับความมีวินัยมีผู้กำหนดลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่มี ความมีวินัย ไว้ดังนี้

สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, น.8) ได้กำหนดตัวชี้วัด ความมีวินัย ไว้ดังนี้

1. ตรงต่อเวลา
2. ปฏิบัติตามหน้าที่ของตนเองและยอมรับผลการกระทำของตนเอง
3. ปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ของโรงเรียน

4. ทำกิจวัตรประจำวันของตนเองตามกำหนดเวลา

5. เคารพสิทธิของผู้อื่น

กมลชนก ภริมย์ศิริพรรณ (2550, น.23) ได้ศึกษาพฤติกรรมที่ แสดงถึงความเสียสละ และสรุปพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเสียสละ ไว้ดังนี้

1. การให้ทางกาย เช่น ช่วยเหลือผู้อื่นทำธุรกรรมที่ไม่มีโทษ ช่วยเหลืองานสาธารณประโยชน์
2. การให้ด้วยวาจา เช่น ช่วยเหลือให้คำแนะนำทั้งในทางโลกและทางธรรม ช่วยเจรจาเอาเป็นธุระให้สำเร็จประโยชน์
3. การให้ทางกำลังสติปัญญา เช่น ช่วยแสดงความเห็นอย่าง ตรงไปตรงมา ช่วยแก้ปัญหาเดือดร้อนแก่คนที่ไม่ทำผิด ช่วยคิดหาแนวทางที่ถูกที่ชอบ ช่วยเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ผู้อื่นตามกำลังสติปัญญา
4. การให้ด้วยกำลังทรัพย์ เช่น แบ่งปันเครื่องอุปโภค บริโภค ให้แก่ผู้ที่ยากจน แบ่งปันเงินทองให้แก่ผู้ขัดสนที่สมควรให้ สละทรัพย์เพื่อสาธารณกุศล
5. การให้ทาง เช่น ยินดีเมื่อเห็นผู้อื่นมีความสุข ไม่อาฆาต จองเวรให้อภัยในความผิดของผู้อื่นที่สำนึก ไม่สมน้ำหน้าผู้อื่นเมื่อพลีพลัง ไม่โลภอยากได้ของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง

โสภภาพร เสนีย์โสธร (2551, น.22) ได้สังเคราะห์เอกสารที่ เกี่ยวข้องกับความมีวินัยเพื่อสร้างแบบวัดคุณลักษณะความพึงประสงค์ด้านความมีวินัย พบว่าพฤติกรรมบ่งชี้ความมีวินัย มีดังนี้

1. การตรงต่อเวลา มีพฤติกรรมบ่งชี้ คือ เข้าห้องเรียนตาม กำหนดเวลา รับประทานอาหารเมื่อได้ยินเสียงสัญญาณ มาตรงเวลาในการนัดหมายทำงาน เสร็จทันเวลา
2. การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ข้อบังคับระเบียบที่สังคมวางไว้มี พฤติกรรมบ่งชี้คือ แต่งกายตามระเบียบของโรงเรียน ปฏิบัติตามกฎจรรยาบรรณรับ และปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับที่กำหนด
3. ควบคุมตนเองทั้งกาย วาจา ใจ มีพฤติกรรมบ่งชี้ คือ ใช้เหตุผลควบคุมตนเอง ไม่โกรธง่าย มีอารมณ์มั่นคงไม่เปลี่ยนแปลงง่าย ไม่ถือตนเป็นใหญ่ รู้จักแก้ปัญหาและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
4. การทำงานเป็นขั้นตอนและเป็นระบบมีพฤติกรรมบ่งชี้ คือ วางแผนการทำงาน มีการเตรียมการทำงาน ทำงานเป็นขั้นตอนและเป็นระบบประเมิน การทำงานนำข้อบกพร่องมาแก้ไข

5. มีความเคารพซึ่งกันและกัน มีพฤติกรรมบ่งชี้คือ รู้จักเกรงใจ ผู้อื่น

เข้าใจ

ผู้อื่น ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า คุณลักษณะของผู้ที่มีวินัย ทำให้ผู้วิจัยสรุปพฤติกรรมของ ผู้ที่มีความมีวินัย ดังนี้ การปฏิบัติตนตามระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับของโรงเรียน ตรงต่อเวลา รู้หน้าที่ และปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

3.5 ความเสียสละ

3.5.1 ความหมาย จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเสียสละที่มีผู้ให้ความหมายของความเสียสละ ไว้ดังนี้

ประยูทร กมลเมือง (2553, น.5) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความ เสียสละและสรุปได้ว่า ความเสียสละ หมายถึงการไม่เห็นประโยชน์หรือความสุขส่วนตัว แต่เป็นการสละสิ่งต่าง ๆ ออกไปเพื่อประโยชน์หรือความสุขของผู้อื่นที่ได้รับโดยไม่หวัง ผลตอบแทนใด ๆ ซึ่งได้แก่ การสละทรัพย์สินของ การสละกำลังกาย กำลังความคิด สติปัญญา สละความสุขสบายของตน ตลอดจนสละอารมณ์ที่เป็นความโกรธ ความโลภ ความหลงที่เกิดขึ้นภายในใจเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขทั้งแก่ตนเอง และผู้อื่น

ประยูรท์ กมลเมือง (2553, น.7) ได้ศึกษาพฤติกรรมที่แสดงถึง ความเสียสละ และสรุปพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเสียสละ ไว้ดังนี้

1. การสละทรัพย์สินของ
2. การสละกำลังกาย
3. การสละกำลังความคิด สติปัญญา
4. การสละความสุขสบายส่วนตัว
5. การสละอารมณ์ที่เป็นความกลัว ความโลภ ความหลง

พิมพ์ประภา พัชรุพิพัฒน์ (2556, น.23) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ความเสียสละและสรุปได้ว่า ความเสียสละหมายถึง การไม่เห็นแก่ประโยชน์หรือความสุข ส่วนตนแต่เป็นการเสียสละสิ่งต่าง ๆ ออกไปเพื่อประโยชน์หรือความสุขของบุคคลอื่นที่จะ ได้รับโดยไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ

นริศรา ริชาร์ดสัน (2556, น.5) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความ เสียสละและสรุปได้ว่า ความเสียสละ คือ การให้สิ่งที่ตนมีอยู่หรือสิ่งที่ตนเองได้รับให้แก่ครู เพื่อน ผู้อื่นและส่วนรวมด้วยความเต็มใจไม่หวังผลตอบแทนจากที่ขณะข้างต้น ความเสียสละ หมายถึง การไม่เห็นประโยชน์หรือ ความสุขส่วนตัวแต่เป็นการเสียสละสิ่งต่าง ๆ ออกไป เพื่อประโยชน์หรือความสุขของผู้อื่น โดยไม่หวังผลตอบแทนใด ๆ

3.3.5 ลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่มีความเสียสละ จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเสียใจ มีผู้กำหนดลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่มีความเสียสละ ไว้ดังนี้
กระทรวงศึกษาธิการ (2557, น.146-157) ได้กล่าวถึงขอบข่าย ของผู้รักษา
วินัยว่ามีลักษณะดังนี้

1. พฤติกรรมการรักษาระเบียบวินัยภายนอก

1.1 การรักษาระเบียบวินัยการบริโภค ได้แก่ การรับประทาน อาหาร
ให้ถูกหลักอนามัยและสุขภาพพิทยามีมารยาทเรียบร้อยในการรับประทานอาหาร เช่น ไม่รับประทาน
อาหารในที่ที่ไม่สมควร ไม่รับประทานมูมมาม ฯลฯ

1.2 การรักษาระเบียบวินัยการอุปโภค ได้แก่ การรักษาร่างกาย
เสื้อผ้าที่อยู่อาศัย และเครื่องใช้สะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย

1.3 การรักษาระเบียบวินัยต่อสถานที่ ได้แก่ การรักษา ความสะอาด
และความเป็นระเบียบเรียบร้อย ทั้งในสำนักงาน วัดวาอารามราชการ และสาธารณสถานต่าง ๆ เช่น
ถนน แม่น้ำ ลำคลองและ ประพฤติปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของสถานที่นั้น ๆ

1.4 การรักษาระเบียบวินัยในการปกครอง ได้แก่ การสร้าง วินัย
เพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติและมีการปกครองดี มีจรรยา มีวินัย เอาใจใส่กวดขัน ปรับปรุง ระเบียบให้มี
มาตรฐานควรแก่ ความนิยมนับถือ และถือปฏิบัติให้เป็นแบบอย่าง

2. พฤติกรรมการรักษาระเบียบวินัยภายใน ได้แก่ การแต่งกาย และควบคุม
ท่วงทีกริยาวาจาและใจให้หมดจดงดงาม ด้วยการละเว้นชั่ว ประพฤติชอบทั้งต่อ หน้าและลับหลัง
ได้แก่ระเบียบท่วงที ระเบียบกริยา ระเบียบวาจา

ฉายสี แซ่ลิ้ม (2558, น.41) ได้ศึกษา และสรุปว่า บุคคลที่มีวินัย
จะมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้คือ ปฏิบัติตามคำสั่งหรือข้อตกลง ตรงเวลา รู้หน้าที่และทำตาม หน้าที่เป็น
อย่างดี

รุ่งทิพย์ หอมวิไล (2559, น.13) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะ ความมีวินัยและ
สรุปได้ว่า คุณลักษณะของบุคคลที่มีวินัยจะต้องเชื่อฟังและปฏิบัติตาม กฎระเบียบ คำสั่งหรือข้อตกลง
ตรงเวลา รู้จักหน้าที่และกระทำตามหน้าที่เป็นอย่างดี

บรรทม มณีโชติ (2560, น.25-26) ได้ศึกษาจริยธรรม ด้านความเสียสละไว้ว่า
หมายถึง การแสดงออกของบุคคลในพฤติกรรม ต่อไปนี้

1. การให้แบ่งปัน หมายถึง การช่วยเหลือหรือให้ผู้อื่นในด้านทรัพย์สินของ
ความรู้ และแรงงาน

2. การเห็นแก่ส่วนรวม หมายถึง การอุทิศตนทำงานเพื่อสังคม และ

ส่วนรวม

3. ความมีน้ำใจ หมายถึง ความปรารถนาดีต่อผู้อื่น ในด้านการพูดและการกระทำโดยให้กำลังใจและแสดงความเห็นใจผู้อื่น

4. การไม่เอาเปรียบผู้อื่น หมายถึง การสละทรัพย์สินของและแรงงานของตนเท่ากันหรือมากกว่าผู้อื่น

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า คุณลักษณะของผู้ที่มีความเสียสละ ทำให้ผู้วิจัยสรุปพฤติกรรม ของผู้ที่มีความเสียสละ ดังนี้ พฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกถึงการช่วยเหลือผู้อื่น สิ่งของ ความรู้ แรงงาน อุทิศตนทำงานเพื่อสังคมและส่วนรวม สละอารมณ์โกรธ โลก หลง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทานคุณลักษณะนิสัยที่ดี

ของนิสัยที่ดีในความคิดเห็นของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างคือ นิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วิทยาเขตบางเขนปีการศึกษา 2549 จำนวน 400 คน ผลวิจัยพบว่า คุณลักษณะนิสัยที่ดีที่นิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คือ เป็นผู้มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และที่เห็นด้วยน้อยที่สุด คือ เป็นผู้มีความรู้ดี

รุ่งทิพย์ หอมวิไล (2549, น.66-67) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความเป็นคนดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มศรีนครินทร์กรุงเทพฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความเป็นคนดี และนำหน้าหนักความสำคัญของปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความเป็นคนดีของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา กรุงเทพฯ กลุ่มศรีนครินทร์ จำนวน 330 คน ผลการวิจัยพบว่า ค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคุณระหว่าง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคต ความเชื่อ อำนาจภายในตน การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม กับความเป็นคนดีมีค่าเท่ากับ 0.547 ซึ่งมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยปัจจัยทั้ง 4 ประการร่วมกันอธิบายความแปรปรวนความเป็นคนดีของนักเรียนได้ร้อยละ 29.90 และค่าน้ำหนักความสำคัญของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคต ส่งผลต่อความเป็นคนดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับโดยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ส่งผลต่อความเป็นคนดีมากที่สุด มีค่าน้ำหนัก ความสำคัญในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ .607 รองลงมาคือ ลักษณะมุ่งอนาคต มีค่า น้ำหนักความสำคัญในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ .129 ส่วนความเชื่ออำนาจภายในตน การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ส่งผลต่อความเป็นคนดีอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทาน

ความหมายของนิทาน

กุยลา ตันติผลาชีวะ (2551, น.210) ให้ความหมายไว้ว่า นิทานสื่อที่มี ประสิทธิภาพ สำหรับการสร้างการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัย ไม่มีเด็กคนใดไม่ชอบฟังนิทาน นิทานสามารถสร้าง จินตนาการ ความฝัน ความคิด ความเข้าใจ การรับรู้ให้กับเด็ก

เกริก ยूनพันธ์ (2552, น.16) ให้ความหมายของนิทานว่า เป็นเรื่องราวที่เล่าสืบทอดต่อกันมาตั้งแต่โบราณ โดยมีเนื้อหาที่เล่าเป็นการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม คุณงามความดี เพื่อปลูกจิตสำนึกของคนให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความดีและเป็นตัวอย่างแก่สังคม

วาโร เฟ็งสวัสต์ (2552, น.138) ได้กล่าวว่า นิทานและการเล่าเรื่อง หมายถึง เรื่องราวที่เล่าต่อ ๆ กันมาเป็นเวลานาน เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินและ ให้ความรู้ เพื่อเป็นคนดีอยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข และบางครั้งก็สอดแทรกคติและ คุณธรรม เพื่อสอนใจลงไปด้วย ในระหว่างการเล่าเรื่องให้เด็กฟัง อาจมีการสนทนาโต้ตอบ อภิปราย ซักถาม แสดงข้อคิดเห็น และแสดงท่าทางประกอบ เรื่องราวก็ได้ ขึ้นอยู่กับ จุดมุ่งหมายของการเล่านิทาน

จันทร์เพ็ญ ศุภภาพล (2555, น.26) กล่าวว่า นิทาน หมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบทอดกันมา โดยอิงความเป็นจริงหรือจินตนาการ มีวัตถุประสงค์เพื่อความสนุกสนาน แฝงความคิดสอนใจ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากเนื้อหาในนิทาน

ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์ (2560, น.45) กล่าวว่า นิทานเป็นเรื่องราวที่เล่าสืบทอดกันมา โดยวัตถุประสงค์ เพื่อสืบทอดประสบการณ์ ความรู้ความคิดหรือค่านิยมบางอย่างให้ ผู้ฟังพร้อมทั้ง สอดแทรกความสนุกสนานเพลิดเพลินไปพร้อม ๆ กัน

สมศักดิ์ ปริบูรณ์ (2560, น.48) สรุปความหมายของนิทานไว้ว่า

1. เป็นเรื่องที่ผูกขึ้น
2. เป็นเรื่องราวที่เล่าจาเป็นสื่อในการถ่ายทอด
3. เป็นบทประพันธ์ที่มีลีลาการเล่าแบบเป็นกันเอง ทำนองการเล่าด้วย วาจา
4. เป็นเรื่องเล่าที่มีจุดประสงค์หลัก เพื่อความบันเทิงใจ และมีสิ่งสนใจเป็น

จุดประสงค์รอง

กุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์ (2561, น.8) ให้ความหมายของนิทานว่า หมายถึง เรื่องราวที่เล่า สืบทอดกันมาตั้งแต่สมัยโบราณ เป็นการผูกเรื่อง เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความ สนุกสนาน เป็นการถ่ายทอดวัฒนธรรมต่อเนื่องของผู้เล่าให้คนรุ่นใหม่ฟัง

วันเนาว์ ยูเต็น (2562, น.ค่านำ) ได้ให้ความหมายไว้ว่า นิทาน คือ ชีวิตเรื่องราว ใน นิทานแท้ที่จริงเป็นเรื่องราวของชีวิต นิทานไม่ใช่เรื่องสำหรับเพียงเพื่อฟัง อ่านเพื่อสนุก หรือรับคำ สอนที่แทรกอยู่เท่านั้น

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า นิทานเป็นเรื่องเล่าที่มีผู้แต่งขึ้นมาด้วยการผูกเรื่องขึ้น โดยอาศัย ประวัติความเป็นมาจากความจริงบ้างหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงบ้างและอาจเป็นเรื่อง ที่ผู้แต่งแต่ง ขึ้นมาจากจินตนาการของตนเอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อความสนุกสนาน ความเพลิดเพลิน สอดแทรก แง่คิดคติสอนใจและแฝงด้วยการปลูกฝัง คุณธรรมจริยธรรมอันดีงาม เพื่อให้ผู้ฟังได้น าแนวทางไป ปฏิบัติตนและอยู่ร่วมกับสังคมได้

ความหมายของการเล่านิทาน

พัชรี ไชยะสนิท (2555, น.80) ได้กล่าวว่า การเล่านิทาน หมายถึง การเล่าเรื่องให้เด็ก ฟังและสนทนาโต้ตอบ อภิปรายซักถาม แสดงข้อคิดเห็นและแสดง ท่าทางประกอบเรื่องราวหรือ ประสบการณ์รอบตัว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการเล่า

เกริก ยุ้นพันธ์ (2560, น.35) ได้กล่าวว่า การเล่านิทาน คือ ผู้ที่มี ความสามารถในการ เล่าเรื่องราว ผู้เล่าแต่ละคนมักจะมีลักษณะเด่นพิเศษแตกต่างกัน บางคนใช้เสียงเป็นเสียงเล่าความสนใจ บางคนใช้ท่าทางประกอบการเล่าแล้วเกิด ความสนุกสนาน บางคนสร้างสื่อ หรืออุปกรณ์ช่วยในการ เล่าให้เกิดความตื่นตาตื่นใจ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การเล่านิทาน หมายถึง วิธีในการถ่ายทอดเรื่องราวของนิทาน ให้เด็ก ฟังโดยการใช้น้ำเสียง ท่าทางประกอบเรื่องราวสื่อ วัสดุหรืออุปกรณ์ และส่งเสริมให้เด็กได้ มี โอกาสเป็นผู้เล่าด้วยตนเอง

ความสำคัญและประโยชน์ของนิทาน

เกริก ยุ้นพันธ์ (2550, น.55-56) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการเล่านิทาน ดังนี้

1. เด็ก ๆ หรือผู้ฟังจะเกิดความรู้สึกอบอุ่นหรือใกล้ชิดเป็นกันเองกับผู้เล่า
2. เด็ก ๆ หรือผู้ฟังจะเกิดความรู้สึกร่วมในขณะฟัง ทำให้เด็กเกิดความ เพลิดเพลิน ผ่อนคลาย และสดชื่นแจ่มใส
3. เด็กหรือผู้ฟังจะมีสมาธิหรือความตั้งใจที่มีระยะเวลาเพิ่มขึ้นหรือ ยาวขึ้น โดยเฉพาะผู้เล่าที่มีความสามารถในการดึงดูดให้ผู้ฟังหรือเด็ก ๆ มีใจจดจ่ออยู่กับเรื่องราวที่ผู้เล่าเรื่องที่ มีความยาว
4. เด็ก ๆ และผู้ฟังจะถูกกล่อมเกลียดด้วยนิทานที่มีเนื้อหาส่งเสริม คุณธรรมและ จริยธรรมทำให้เด็ก ๆ และผู้ฟังเข้าใจในความดีและความงามยิ่งขึ้น
5. นิทานจะช่วยทำให้เด็ก ๆ หรือผู้ฟังสามารถใช้กระบวนการคิด ในการพิจารณา แก้ปัญหาได้
6. นิทานจะช่วยทำให้เด็ก ๆ หรือผู้ฟังมีความละเอียดอ่อนรู้จักการรับและการให้มอง โลกในแง่ดี

7. นิทานสามารถสร้างความกล้าให้กับเด็ก ๆ หรือผู้ฟังในการแสดงออกผ่านกระบวนการคิดที่มีประสิทธิภาพ

8. เด็ก ๆ และผู้ฟังจะได้ความรู้ที่เป็นประโยชน์และสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้

9. นิทานช่วยเสริมสร้างจินตนาการที่กว้างไกลไร้ขอบเขตให้กับเด็กหรือ ผู้ฟัง

10. นิทานสามารถช่วยให้เด็กและผู้ฟังได้รู้จักการใช้ภาษาที่ถูกต้อง

สมศักดิ์ ปริบูรณ์ (2552, น.59-62) กล่าวว่า การเล่านิทานเป็นวิธีการให้ความรู้วิธีหนึ่งที่ทำให้เด็กสนใจในการเรียนรู้สามารถจดจำ กล้าแสดงออก และมีแรงจูงใจที่จะเปิดรับพฤติกรรมที่พึงปรารถนา นอกจากนี้ยังช่วยตอบสนองความต้องการ ของเด็ก เช่น ความอยากรู้อยากเห็น ความสัมพันธ์ผล ความต้องการเป็นที่ยอมรับ เนื้อหาของนิทานที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการดังกล่าวจะช่วยให้เด็กสมความปรารถนาและมี ความสุข กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ นิทานมีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อเด็ก ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือในการสอนที่มีประสิทธิภาพ ในการชักจูงให้ผู้เรียนได้ คล้อยตามเป็นตัวกระตุ้นและแรงจูงใจในตัวผู้เรียน ทั้งยังเป็นการกระตุ้นความคิด สร้างสรรค์และการแสดงออกซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและบุคลิกภาพของผู้เรียน

2. เป็นเครื่องกระตุ้นและโน้มน้าวให้เด็กเปิดใจที่จะยอมรับพฤติกรรม ด้านต่าง ๆ และตอบสนองความต้องการทางธรรมชาติของเด็กด้วย

3. เป็นตัวแทนในการหล่อหลอมพฤติกรรมและบุคลิกภาพของเด็ก

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า นิทานมีประโยชน์และคุณค่าต่อเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมาก นิทานช่วยเสริมสร้างพัฒนาการของเด็ก ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาให้เหมาะสมกับพัฒนาการตามวัยและยังช่วยปรับปรุงบุคลิกภาพ แก้ไขพฤติกรรมของเด็กให้ เป็นไปตามตัวแบบในนิทานที่เด็กชื่นชอบ รวมทั้งยังเปิดโลกจินตนาการกว้างไกลและมี สัมพันธภาพอันดีงามกับบุคคลรอบข้างเป็นเครื่องกระตุ้นให้เด็กยอมรับพฤติกรรมต่าง ๆ และเป็นต้นแบบในการหล่อหลอมพฤติกรรมและบุคลิกภาพของเด็ก

ภรณ์ ศรีประยูร (2552, น.30) ได้กล่าวถึง คุณค่าของนิทานต่อการเรียนการสอน ดังนี้

1. ให้ความบันเทิงใจกับเด็ก ๆ ทำให้ผ่อนคลายอารมณ์ ได้รับความ สนุกสนานเพลิดเพลิน ทำให้เด็กแรกเกิดสติไสสมวัย

2. นิทานใช้นำเข้าสู่บทเรียน

3. นิทานช่วยเปลี่ยนทัศนคติที่ไม่ดี หรือผิดบางประการของเด็กเกี่ยวกับ ความเชื่อ ความกลัว และสอนจริยธรรมแก่เด็ก

4. นิทานจะทำให้เด็ก ๆ หรือผู้ฟังสามารถใช้กระบวนการคิดพิจารณา แก้ปัญหาได้

5. ใช้นิทานเป็นเครื่องมือฝึกทักษะทางภาษาและกระบวนการคิด
6. ฝึกให้เด็กเป็นผู้รู้จักฟัง มีสมาธิ รู้จักสำรวจอริยาบถของตนเอง
7. ใช้นิทานส่งเสริมการอ่าน
8. ใช้นิทานเพื่อสร้างความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับเด็กซึ่งจะส่งผลไปถึงการปกครอง

เด็ก

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ความสำคัญและประโยชน์ของนิทาน คือ การให้ความรู้กับเด็ก โดยผ่านการเล่านิทานเพื่อส่งผลให้เด็กสนใจเรียนรู้ กล่าวแสดงออก ปลุกฝังนิสัยรักการอ่าน และแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของเด็กจากตัวแบบในนิทานที่เด็กประทับใจ สร้างสมาธิ ผ่อนคลายอารมณ์ สร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างผู้เล่าและผู้ฟัง

ประเภทของนิทาน

การแบ่งประเภทของนิทานมีวิธีกำหนดแตกต่างกันแต่ที่นิยมกันมาก คือ การแบ่งนิทานตามรูปแบบของนิทาน ดังที่ จิระประภา บุญยนิติกัย (2560, น.15-19) กล่าวไว้ดังนี้

1. นิทานปรัมปรา เป็นนิทานที่มีลักษณะเรื่องค่อนข้างยาวเป็นเรื่องที่มัก สมมติขึ้น ที่ใดที่หนึ่งไม่กำหนดชัดเจนว่าที่ไหน ตัวเอกของเรื่องจะเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติ พิเศษประการใด ประการหนึ่ง เช่น เป็นผู้มีความสามารถ มีฤทธิ์เดช ทำให้ศัตรูพ่ายแพ้ได้ถ้าเป็น หญิงมักได้แต่งงานกับชายผู้สูงศักดิ์ เช่น เรือปลาบู่ทอง สโนไวท์ และซินเดอเรลล่า
2. นิทานท้องถิ่น เป็นนิทานที่มีเรื่องสั้นกว่านิทานปรัมปรา มักเน้นเรื่องราวเกี่ยวกับความเชื่อขนบธรรมเนียมประเพณี โขคลาง หรือคตินิยม แต่เชื่อว่าเป็นเรื่องที่เกิดขึ้น จริง หรือมีเค้าความจริงมีบุคคลจริง ๆ มีสถานที่จริงที่กำหนดแน่นอนกว่านิทานปรัมปรา
3. เทพนิยาย เป็นนิทานที่มีเทวดา นางฟ้า เป็นตัวเอกของเรื่อง เช่น เมขลา รามสูร ท้าวมหากานต์
4. นิทานเรื่องสัตว์ คือนิทานที่มีตัวเอกเป็นสัตว์ และมีความคิดการกระทำต่าง ๆ ตลอดจนการพูดอย่างคนหรืออาจมีคนอื่นเกี่ยวข้องอยู่ด้วย ทั้งคนและสัตว์สามารถพูด ได้ตอบ และปฏิบัติต่อกัน นิทานประเภทนี้อาจแบ่งได้ 2 ประเภท
  - 4.1 นิทานเรื่องสัตว์ประเภทคติธรรม ได้แก่ นิทานเรื่อง อีสปและชาดก ต่าง ๆ
  - 4.2 นิทานเรื่องสัตว์ประเภทเหล่าช้า หรือเหล่าไม่รู้จักรบ เช่น เรื่องยาย กบตา อาจเป็นเรื่องเกี่ยวกับความโง่ กลโง้ง การแก้แค้น การแสดงปัญญา ไหวพริบ ตลอดจนการเดินทาง และการผจญภัยที่ก่อเรื่องผิดปกติในแง่ขบขันต่าง ๆ

ไพรวรรณ อินทนิล (2563, น.27) ได้กล่าวว่า มีการแบ่งประเภทนิทานได้หลายแบบ แต่ในที่นี้ขอนำเสนอ 2 แบบด้วยกัน ดังนี้

1. การแบ่งนิทานตามรูปแบบ (Form) ได้แก่

1.1 นิทานปรัมปราหรือเทพนิยาย (Fairytale) มักจะกำหนดสถานที่ เลื่อนลอยไม่แน่ชัด เช่น ในกาลครั้งหนึ่งมีเมืองหนึ่ง ตัวละครมีฤทธิ์เดชมาก ถ้าเป็นชาย ยากจนก็จะแต่งงานกับหญิงผู้สูงศักดิ์ เช่น สังข์ทอง ปลาบู่ทอง สโนไวท์ ซินเดอเรลล่า

1.2 นิทานท้องถิ่น (Legend) หรือที่เรียกว่า ตำนาน มักเป็นเรื่อง ขนาดสั้น เกี่ยวกับความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี เป็นเรื่องพิสดารแต่เชื่อว่าเกิดขึ้นจริง เช่น เรื่องพระยาทรงพระยาวาน พระร่วง นิทานท้องถิ่นอาจจะแยกย่อย ได้ดังนี้

1.2.1. นิทานประเภทอธิบาย (Explanatory หรือ Etiological Tale) เช่น ทำไมห้ามนำน้ำส้มสายชูเข้ามาในเมืองลพบุรี อธิบายว่าสถานที่ต่าง ๆ เหตุใดจึงมีชื่อเช่นนั้น อธิบายปรากฏการณ์ เช่น เหตุใดพระราหูกับพระจันทร์จึงเป็นอริต่อกัน เหตุใดจึงมีขนดำ

1.2.2 นิทานเกี่ยวกับความเชื่อต่าง ๆ เช่น โชคลาภ

1.2.3 นิทานเกี่ยวกับสมบัติที่ฝังไว้และลายแทง

ง. นิทานวีรบุรุษ กล่าวถึง ความสามารถ ความองอาจ กล้าหาญ ของบุคคล นิทาน วีรบุรุษคล้ายคลึงนิทานปรัมปรา ซึ่งมีตัวเอกเป็นวีรบุรุษเหมือนกันแต่ นิทานวีรบุรุษมีกำหนดเวลาแน่นอน จะมีเรื่องพันวิสัยมนุษย์อยู่บ้างแต่เชื่อว่ามีเค้าเรื่องจริง

1.2.4 นิทานคติสอนใจเป็นเรื่องสั้น ๆ

1.3 เทพปกรณัม (Myth) ตัวบุคคลในเรื่องมรรคเกี่ยวกับความเชื่อ เช่น เรื่องพระอินทร์ ท้าวมหาสงกรานต์ เมขลา รามสูร

1.3.1 นิทานเรื่องสัตว์ แต่มีความประหลาดเช่นเดียวกับคนแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.3.2 นิทานประเภทสอนคติธรรม ขายกับนิทานคติสอนใจ คือ ตัวเอกต้องเป็นสัตว์แต่มีคติเช่น ราชสีห์กับหนู

1.3.3 นิทานประเภทเล่าซ้ำหรือไม่รู้จบ เช่น เรื่องยายกับตา มีวิธีการเล่าแบบ จำเพาะ

1.3.4 นิทานตลกขบขัน เป็นเรื่องสั้น ๆ เนื้อหาจุดสำคัญอยู่ที่เรื่องที่ไม่น่าจะเป็นไปได้ อาจเป็นเรื่องการแก้แค้น การแสดงปฏิญาณ ไหวพริบ เป็นการแสดงออก ทางด้านอารมณ์ของมนุษย์ที่ต้องการหลุดพ้นจากกรอบของวัฒนธรรมประเพณี และกิจวัตร ฉะนั้น นิทานประเภทนี้จึงรวมไปถึงนิทานเหลือเชื่อ ซึ่งทั้งผู้ฟังและผู้เล่าไม่ตั้งใจในความไม่ สมจริงเหล่านั้น

2. การแบ่งนิทานตามชนิดของนิทาน (Type index)

2.1 นิทานเกี่ยวกับสัตว์ แยกย่อยเป็นสัตว์ป่า สัตว์ปีกและสัตว์น้ำ

2.2 นิทานชาวบ้านทั่วไปแยกย่อยเป็นนิทานเกี่ยวกับเวทมนต์ คาถา นิทานศาสนา นิทานเกี่ยวกับยักษ์ นิทานโรแมนติก ซึ่งมีขอบเขตความจริงเสมอ

2.3 นิทานตลกขบขัน แยกย่อยเป็นนิทานคนโกง คนฉลาด นิทานนิสัย และข้อบกพร่อง

เกริก ยุ้นพันธ์ (2563, น.20-22) กล่าวถึงการแบ่งประเภทของนิทานได้ 8 ประเภท คือ

1. เทพนิทาน หรือ เทพนิยาย เป็นนิทานปรัมปราที่มีเนื้อหาเกินเลยความจริงของมนุษย์เป็นส่วนใหญ่ เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับอภินิหาร เวทมนต์ ฤทธิเดช สถานที่ในเนื้อ เรื่องมักเป็นสรวงสวรรค์หรือเมืองบาดาล มีเจ้าชาย เจ้าหญิง นางฟ้า เทวดา และยักษ์ เป็นตัวเอกของเรื่อง

2. นิทานประจําถิ่นหรือนิทานพื้นบ้าน เป็นนิทานที่เล่าตกทอดต่อเนื่องกันมาเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตำนานพื้นบ้าน ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น ภูเขา ทะเล แม่น้ำหรือเรื่องราวของโบราณวัตถุที่มีเหตุแห่งที่มาของการสร้าง การเกิด เป็นต้น

3. นิทานคติสอนใจ เป็นนิทานที่เลียบเคียงเชิงเปรียบเทียบกับชีวิตและความเป็นอยู่ร่วมกันในสังคมมนุษย์ให้บังเกิดผลในการดำรงชีวิต และความเป็นอยู่ให้พิถีพิถันละเอียดรอบคอบและไม่ประมาท มีการช่วยเหลือและเมตตาต่อผู้อื่นตลอดจน การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

4. นิทานวีรบุรุษ เป็นนิทานที่กล่าวอ้างถึงบุคคลที่มีความสามารถ อดอาจกล้าหาญ นิทานวีรบุรุษมักเป็นเรื่องที่ถ่ายทอดเรื่องจริงของบุคคลที่สำคัญ ๆ ไว้ มีการสร้างฉากหรือสถานการณ์ที่ตื่นเต้น หรือเกินความเป็นจริงเพื่อให้เรื่องราวสนุกสนาน ทำให้เกิดความรู้สึกคล้อยตามว่าบุคคลที่เป็นวีรบุรุษนั้นมีความสามารถและน่าสนใจจริง ๆ

5. นิทานอธิบายเหตุ เป็นนิทานที่มีเรื่องราวของเหตุที่มาของสิ่งหนึ่งสิ่งใด และอธิบาย ตอบคำถามเรื่องราวนั้น ๆ ด้วย เช่น เรื่องกระต่ายในดวงจันทร์ น้ำทะเล ทำไมจึงเค็ม

6. นิทานเทพปกรณัม เป็นนิทานที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อโดยเฉพาะเกี่ยวกับตัวบุคคลที่มีอภินิหารเหนือความเป็นจริง ลีกล้วย ใต้แก่ พระอินทร์ พระพรหม ทศกัณฐ์ เป็นต้น

7. นิทานที่มีสัตว์เป็นตัวละครเอกของเรื่องและเปรียบเทียบเรื่องราวกับชีวิตมนุษย์เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับการอยู่ร่วมกันในสังคม สอนจริยธรรมแสงแ่งคิดและเป็นเรื่องราวที่สนุกสนาน

8. นิทานตลกขบขัน เป็นนิทานที่มีเรื่องราวเปรียบเทียบชีวิตความเป็นอยู่แต่มีมุขตลก ขบขัน สนุกสนาน ทำให้เกิดความรู้สึกเป็น เรื่องราวแปลก ๆ เรื่องเหลือเชื่อ เรื่องเกินเลยความเป็นจริง เป็นต้น

วิลโล เวียงวีระ (2563, น.68-89) ได้แบ่งประเภทนิทานที่แตกต่างจากที่ กล่าวมาซึ่งเป็นประเภทนิทานที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย ไว้ดังนี้

1. เรื่องจริงเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมใกล้ตัวเด็ก
2. เทพนิยายต่าง ๆ
3. ตำนานที่เล่าสืบต่อกันมา
4. ปัญหาเกี่ยวกับศาสนา กลอน
5. นิทานแต่งเป็นโคลงกลอน
6. นิทานประเภทส่งเสริมจินตนาการ
7. นิทานให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสิ่งที่เด็กจะเรียนรู้

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้นิทานประเภทที่มีคติสอนใจ สอนคตินิยม ในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัยและในการเล่านิทานที่จะทำให้เด็กสนใจนั้น ผู้เล่านิทานจะต้องมีเทคนิคในการเล่า เพื่อดึงดูดความสนใจของเด็ก ๆ ให้มากยิ่งขึ้น

การเลือกนิทานสำหรับเด็ก

1. การเลือกนิทานสำหรับเด็ก จากการศึกษาของ (จ้อย นันทวิชรินทร์ ,2553, น.13) และ (Ziskind. 1976, น.5-6) อ้างถึงใน (ไพโรพรรณ อินทนิล 2560, น.71) สรุปได้ว่าการเล่านิทาน เรื่องใดนั้น ผู้เล่าจะต้องรู้จักเลือกนิทานที่เหมาะสมกับโอกาสและวัยของเด็ก จึงจะประสบความสำเร็จในการเล่านิทาน ซึ่งมีหลักในการเลือกนิทาน ดังนี้

2. เลือกเรื่องให้เหมาะสมกับความสนใจของเด็กแต่ละวัย เด็กอายุ 4 - 5 ปี ชอบเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมรอบตัว เรื่องในลักษณะของตำนานและความเชื่อ เช่น ทำไมกระต่ายจึงมีหางสั้น ทำไมฟ้าจึงร้อง นิทานประเภทจินตนาการ เรื่องเกี่ยวกับ เจ้าหญิงเจ้าชาย ยักษ์ดินแดนมหัศจรรย์ แต่ก็ยังคงเป็นเรื่องสั้น ๆ เข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน

3. เลือกเรื่องที่ผู้เล่านิทานอยากเล่าเป็นเรื่องที่พูดเราชอบพอใจที่จะเล่าจะทำให้เล่าได้ดี เล่าได้สนุกสนานมีชีวิตชีวา

4. เลือกเรื่องที่เหมาะสมกับวิธีการเล่า และสื่อประกอบการเล่า เทคนิค และวิธีการเล่านิทานอีกมากมาย นิทานแต่ละเรื่องก็เหมาะสมกับวิธีการและสื่อที่ แตกต่างกัน การเลือกนิทานที่จะเล่าจึงต้องพิจารณาความสามารถและความถนัดของ ผู้เล่าเอง จึงจะทำให้การเล่านิทานประสบความสำเร็จ เลือกเรื่องที่มีสาระที่จะช่วยปลูกฝัง และส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่ดีงามให้กับเด็ก ๆ ผู้เล่านิทานจะต้องตระหนัก ทุกครั้งที่เล่านิทานให้เด็กฟังว่าเรื่องที่จะนำมาเล่านั้นต้องมีคติ สาระ ข้อคิด ปลูกฝังความดี งามให้เกิดในจิตใจของเด็กทุกครั้ง ทั้งนี้ผู้เล่าจะต้องใช้กลยุทธ์ในการเล่าเพื่อที่จะไม่ทำให้ เด็กรู้สึกว่าคุณสอนเรื่องศีลธรรมจรรยา

5. เลือกเรื่องที่ทำให้ความสนุกสนานเรื่องซ้ำกัน เป็นนิทานที่ผู้ฟังชอบมากแต่ ไม่ใช่ ทุกครั้งหรือทุกเรื่องที่เล่า เพราะเด็กมีความสนใจและต้องการฟังนิทานหลายประเภท นิทานประเภท นี้เหมาะสำหรับผู้เริ่มเล่านิทานและจะจบตอนเร็วโดยไม่คาดคิด สร้างความพอใจให้กับผู้ฟังและผู้ เล่าผู้ฟังได้หัวเราะร่วมกัน

6. เลือกเรื่องที่มีความเคลื่อนไหวอยู่ในเรื่องควรจะมีคำกริยาซึ่งจะตอบ คำถาม ว่า ใคร ทำอะไร ได้มากที่สุด เด็กทุกคนอยากรู้ว่าเมื่อเกิดเรื่องเช่นนี้แล้วจะเป็น อย่างไรต่อไป ตัวสำคัญของเรื่องพระเอก ผู้ร้าย ทำอะไร แล้วเป็นอย่างไร

7. ควรเลือกนิทานที่มีเนื้อเรื่องเร้าใจทำให้เกิดความตื่นเต้นอยากฟังไปจนจบ การผูกเรื่องต้องให้แนบเนียน และมีเรื่องปลุกย่อยที่นำออกนอกทางได้น้อยที่สุดเพราะ ผู้ฟังไม่มี โอกาสจะทวนอีกว่าต้นเรื่องเดิมเป็นอย่างไร โดยเฉพาะเด็ก ๆ ควรเลือกนิทานที่จบในตัวของมันเอง

8. ควรเลือกเรื่องที่มีคำซ้ำ ข้อความซ้ำ ๆ และคล้องจองกัน สำหรับเด็กเล็ก เพราะเป็นสิ่งที่ช่วยให้เด็กตั้งใจและสนุกสนาน

9. ควรเลือกเรื่องที่ทำให้ความรู้สึกสะเทือนใจ เช่น รัก เกลียด โกรธ สอดแทรกอยู่ ด้วยควรมีตอนที่ตื่นเต้น โศกเศร้า

10. นิทานพื้นบ้าน ตำนาน เป็นนิทานที่มาของชื่อและสิ่งต่าง ๆ เช่น ทำไม การจึงมีสีดำ ทำไมเสือจึงมีลาย ทำไมจระเข้ถึงไม่มีลิ้น หรือตำนานเกี่ยวกับสถานที่เรื่องราวเกี่ยวกับ วีรบุรุษ

11. เทพนิยาย และเทพปกรณัม เด็กชอบฟังมาก เพราะมีเรื่องผจญภัย ตื่นเต้น เร้าใจ เช่น ซินแบดผจญภัย

12. ควรเลือกเรื่องให้เหมาะสมกับเพศของผู้ฟังในกรณีผู้ฟังทั้งกลุ่มเป็น เพศเดียวกัน เพศชายชอบเรื่องผจญภัย ตื่นเต้น เพศหญิงชอบเรื่องอ่อนหวาน ความรัก ความเมตตา ถ้ามีผู้ฟังทั้งสองเพศควรเลือกเรื่องที่เป็นที่นาสนใจของทั้งเด็กหญิงและ เด็กชาย

13. ควรเลือกเรื่องที่แสดงออกถึงความเฉลียวฉลาดในการแก้ปัญหาหรือ การใช้ ปฏิญาณไหวพริบ เด็กจะจิตใจตามความสามารถของตัวละครและประทับใจ ฟังใจ นิทานเหล่านี้ ไปอีกนาน

วิล เวยงวีระ (2555, น.71) ได้แบ่งระดับอายุของเด็กและเรื่องที่เด็กสนใจ ไว้ดังนี้ คือ

1. อายุ 2 ขวบ ชอบฟังเรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมรอบตัว เป็นเรื่องเกี่ยวกับ ตัวเด็ก เกี่ยวกับชีวิตประจำวันสั้น ๆ ง่าย ๆ เช่น เรื่องเกี่ยวกับครอบครัว พ่อแม่ พี่น้อง สัตว์ในบ้าน

2. อายุ 3 - 4 ขวบ ชอบฟังเรื่องราวที่ใกล้ตัว หรือเรื่องที่เป็นเรื่องในชีวิตจริง นิทานที่เหมาะสมสำหรับเด็กวัยนี้ควรจะอิงความจริงอยู่ด้วย

3. อายุ 4 - 5 ขวบ ใบนี่เป็นวัยอยากรู้อยากเห็นต้องการที่จะเรียนรู้สิ่งนั้นมาจากไหน ทำไมถึงเป็นเช่นนั้นเช่นนี้ สิ่งนี้มีความหมายเป็นอย่างไร วัยนี้เริ่มจะเข้าใจข้อแตกต่างระหว่างความจริงและเรื่องสมมุติ นิทานที่เหมาะสมกับเด็กวัยนี้ควรเป็นเรื่องสั้น ๆ เข้าใจง่าย มีตัวละครเอกอยู่เพียงตัวเดียวและตัวละครร่วมอีก 2 - 3 ตัว เรื่องที่ส่งเสริมจินตนาการและความจริงอยู่บ้าง

5. อายุ 5 - 6 ขวบ วันนี่เริ่มสนใจเรื่องโลกความเป็นจริง และอดีต ปัจจุบันได้รู้จักสิ่งแวดล้อมที่ห่างตัวมากขึ้น เริ่มเข้าใจว่าตัวเองเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งแวดล้อม ไม่ใช่ศูนย์กลางของทุกสิ่งทุกอย่างดังแต่ก่อน เนื้อเรื่องที่เล่าควรเป็นเรื่องที่ส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาด้วยจะเป็นเรื่องจริงในปัจจุบันหรือเป็นเรื่องประเภทวีรบุรุษทั้งหลาย

นารี ศิริทรัพย์ (2556, น.12-13) ได้กล่าวถึง หลักเกณฑ์ในการเลือกเรื่อง ดังต่อไปนี้

1. เป็นเรื่องง่าย ๆ แต่มีความสมบูรณ์ในตัว เน้นเหตุการณ์อย่างน้อยให้ เด็กพอคาดคะเนเรื่องได้บ้าง สอดแทรกเกร็ดที่ชวนให้เด็กสงสัยว่าเกิดอะไรขึ้นต่อไป เพื่อให้มีรสชาติตื่นเต้นเร้าความสนใจแก่เด็ก

2. มีบทบาทสนทนามาก ๆ เพราะเด็กส่วนมากยังไม่สามารถฟังเรื่องที่มีความเรียงได้ดีพอ

3. มีการเล่าสัมผัสและถ้อยคำที่เด็กจะจดจำได้ง่าย และรวดเร็วยิ่งขึ้น หรือนิทานที่เด็กสามารถจินตนาการตามได้

4. มีการใช้ภาษาที่สละสลวยซึ่งได้เลือกสรรแล้วว่ามีความเหมาะสมกับวัยของเด็กเป็นอย่างดี

5. ควรเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในครอบครัวและเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับ ชีวิตประจำวัน เป็นเรื่องที่เด็กสามารถจินตนาการตามได้ เรื่องที่เกิดขึ้นในครอบครัวของเด็ก ในขั้นนี้จะไม่เหมือนกัน เนื่องจากความแตกต่างระหว่างฐานะทางเศรษฐกิจ ครูจึงควรเลือก เรื่องที่เหมาะสมกับเด็กส่วนใหญ่มากที่สุด

พรจันทร์ จันทวิมล (2559, น.104) ได้ให้หลักเกณฑ์ในการเลือกนิทาน ไว้ดังนี้

1. เป็นเรื่องง่าย ๆ แต่มีความสมบูรณ์อยู่ในตัวมันเอง เน้นเหตุการณ์อย่างเดียวพอให้เด็กได้คาดคะเนเรื่องได้บ้าง

2. มีการเดินเรื่องได้อย่างรวดเร็ว

3. มีตัวละครน้อย มีลักษณะที่จำได้ง่าย เด็กอาจสมมุติขึ้นมาเป็นตัวแทนของตนเองได้

4. มีบทสนทนามาก ๆ เพราะเด็กไม่สามารถฟังเรื่องที่เป็นความเรียงได้

5. ใช้ภาษาง่าย ๆ ประโยคสั้น ๆ การกล่าวคำซ้ำ ๆ หรือคำสัมผัสที่จะช่วยให้เด็กจำได้ง่ายและรวดเร็ว

6. สร้างความรู้สึกพอใจให้กับผู้ฟัง

7. เป็นเรื่องใกล้ตัวเด็ก เช่น ครอบครัว สัตว์เลี้ยง หรือเรื่องที่เด็กจะจินตนาการ

ตามได้

8. ความยาวไม่เกิน 15 นาที

ไพพรรณ อินทนิล (2559, น.72) ว่าควรหลีกเลี่ยงนิทานที่ไม่ควรนำมาเล่าให้เด็กฟัง

ดังนี้

ไม่สบายใจ

1. นิทานน่ากลัวมีความโหดร้ายทารุณอยู่ในตัว ฟังแล้วผู้ฟังได้รับความกดดัน

2. นิทานที่ไม่สร้างสรรค์ ไม่ให้ความจรรโลงใจให้กับผู้ฟัง เช่น จบอย่างไม่มีเหตุผล ผลไม่ยุติธรรม เนื้อเรื่องไม่เหมาะสมกับเด็ก

3. นิทานลึกลับ นิทานแฝงปรัชญา หรือธรรมชาติของมนุษย์ที่อธิบาย ให้แฉ่มชัดไม่ได้เป็นนิทานที่yakต่อการทำความเข้าใจฟังแล้วอาจเกิดความสับสน

4. นิทานยืดยาว เนื้อเรื่องวามมีรายละเอียดปลีกย่อยมาก

5. นิทานที่มีการเทศนาสั่งสอนมากเกินไปจนแทบไม่เป็นนิทาน ทำให้เด็กเบื่อ ไม่อยากฟัง ไม่ยอมรับ ก็จะทำให้การเล่านิทานล้มเหลว

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า จะเห็นได้ว่าการเลือกนิทานมาเล่าให้เด็กฟังนั้น ครูหรือผู้เล่าจะต้องคำนึงถึงวัยของเด็กที่ฟัง ความสนใจของเด็ก เนื้อเรื่องที่เล่าควรมี ความหมายและเหมาะสมกับเด็ก และควรสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในนิทานให้แก่เด็ก ได้ฟังเพื่อเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติและนำไปปรับใช้ในชีวิตรประจำวันของเด็กต่อไป การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้หลักเกณฑ์การเลือกนิทานของ (พรจันทร์ จันทวิมล, 2559, น.104) ซึ่งเสนอให้เลือกนิทานที่เป็นเรื่องง่าย ๆ แต่มีความสมบูรณ์อยู่ในตัวของมันเอง เน้น เหตุการณ์อย่างเดียวพอให้เด็กได้คาดคะเนเรื่องได้บ้าง มีการเดินเรื่องอย่างรวดเร็ว ตัวละครน้อยมีลักษณะที่จำได้ง่าย เด็กจะสมมุติขึ้นเป็นตัวแทนของตนเองได้ มีบทสนทนา มาก ๆ เพราะเด็กไม่สามารถฟังเรื่องที่เป็นความเรียงได้ ใช้ภาษาง่าย ๆ ประโยคสั้น ๆ การกล่าวคำซ้ำหรือคำสัมผัสจะช่วยให้เด็กจดจำได้ง่ายและรวดเร็ว สร้างความรู้สึกพอใจ ให้กับผู้ฟัง เป็นเรื่องใกล้ตัวเด็กหรือเรื่องที่เด็กจินตนาการตามได้และมีความยาวไม่เกิน 15 นาที

ขั้นตอนการเล่านิทาน

Loren Boroach อ้างถึงใน (อาจอง ชุ่มสาย ณ อยุธยาและคณะ 2551, น.30-78) ได้ให้ข้อเสนอที่จะช่วยให้การเล่านิทานมีประสิทธิภาพ ได้แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนคือ ขั้นเตรียม ขั้นปฏิบัติ และขั้นติดตาม

1. ขั้นเตรียม

1.1 การเลือกนิทานจะต้องพิจารณาให้รอบคอบว่านิทานเรื่องใด เหมาะสมกับเด็กวัยใด สำหรับเด็กเล็กควรเป็นนิทานง่าย ๆ แต่น่าสนใจ และสนุกสนานเต็ม ไปด้วยจินตนาการและความฝัน

1.2 การเตรียมสิ่งที่ต้องเตรียมพร้อมเป็นอันดับแรก คือ ตัวครูผู้สอน เพราะความมั่นคงของครูเป็นสิ่งสำคัญ

2. ขั้นปฏิบัติการ

2.1 บุคลิกภาพของครู บุคลิกภาพของครูผู้สอนเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการเล่านิทานค่าครูเล่านิทานแบบไม่สนใจและน่าเบื่อเด็กก็จะขาดความสนใจ แต่ใน ขณะเดียวกันถ้าครูเล่านิทานด้วยความกระตือรือร้น สนุกสนานและเล่าด้วยความเข้าใจ นิทานนั้นก็จจะจับใจเด็กได้เป็นอย่างดี

2.2 น้ำเสียงของครู การใช้น้ำเสียงระดับต่างกันเป็นส่วนประกอบอย่าง หนึ่งในการเล่านิทานที่ดีถ้ามีน้ำเสียงเท่ากันตลอดไม่มีระดับสูงต่ำจะไม่ช่วยให้เด็กเกิด จินตนาการ วิธีการก็คือ ครูควรจะใช้เสียงพูดแบบให้อารมณ์และความรู้สึกก็จะทำให้ นิทานนั้นน่าสนใจ

2.3 การแสดงท่าทาง ท่าทางประกอบการเล่านิทานควรจะใช้ร่างกาย ในตนเอง เพราะร่างกายของเรามีอุปกรณ์ช่วยสอนมากมาย เช่น ดวงตา ใบหน้า และมือ ควรจะใช้ประกอบ เพื่อให้ให้นิทานน่าสนใจยิ่งขึ้น

3. เข้าติดตามผล

3.1 ครูควรตั้งคำถามและร่วมกันอภิปรายความหมายที่แฝงอยู่ใน นิทานร่วมกับเด็ก ๆ

3.2 ให้เด็กเล่านิทานหลังจากที่ครูเล่าจบแล้ว และอาจให้เด็กแสดงตัวละคร บทบาทสมมุติว่าตภาพจากเรื่องราวระบายนีจากเรื่องราว เป็นต้น (วิลเลียม วิมุกตายน, 2551, น.31) กล่าวถึงกลวิธีในการเล่านิทาน ซึ่งพอสรุปเป็นขั้นตอนตามลำดับ คือ

1. ตกลงกับเด็กว่าเวลาฟังนิทานเด็กต้องตั้งใจฟัง
2. ครูสำรวจตำแหน่งที่ครูอยู่นั้น เด็กสามารถมองภาพในนิทานได้ชัดเจน
3. เรื่องที่นิยมเล่านิทาน วิธีการเล่าของครูแต่ละคนไม่เหมือนกัน วิธีการเล่ากล่าว เป็นวิธีการหนึ่งที่ครูต้องเล่าโดยพยายามใช้คำพูดเป็นของตนเองให้เหมือน ที่เรากำลังคุย

พยายามให้เด็กมีอารมณ์ร่วมในการเล่านิทานแสดงท่าทางประกอบก็จะทำให้ นิทานนั้นมีชีวิตชีวาได้
สมความตั้งใจ

4. เมื่อเล่านิทานจบลง ครูจะต้องดึงดูดความสนใจและจุดสำคัญในนิทาน
ออกมาเพื่อให้เด็กแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนกัน จะเป็นการย้ำและเน้นให้นักเรียนเข้าใจ และ
ส่งเสริมทัศนคติของเด็ก ครูอ่านให้เด็กช่วยกันเล่าเรื่องใหม่อีกครั้งหนึ่งมีกิจกรรมหลาย อย่างที่ครูอาจ
ทำได้หลังจากเล่านิทานจบลงแล้ว เช่น การตอบคำถามของครู เพื่อเป็น การทบทวนเรื่องหรือสิ่งที่
ถูกต้องให้เด็กจำและลำดับเหตุการณ์ในเรื่องว่าตอนใดมาก่อน และหลัง

ขวัญฟ้า รังสิยานนท์ (2553, น.53) ได้กล่าวถึงหลักการเตรียมตัวครูในการเล่านิทาน
พอสรุปได้ ดังนี้

1. การเริ่มต้นเป็นสิ่งสำคัญมากควรหาวิธีจูงใจเด็กด้วยวิธีที่น่าสนใจ เช่น ทายปริศนา
ให้ดูรูปภาพ
2. ขณะเล่าให้เด็กนั่งฟังตามสบาย ผู้เล่าจะต้องรู้สึกสนุกสนานกับ เรื่องที่เล่าจึงจะทำ
ให้การเล่ามีรสชาติ
3. ใช้เสียงดังพอเหมาะ ให้เด็กได้ยินชัดเจนออกเสียงให้ชัดเจนพูดไม่ซ้ำหรือเร็ว
จนเกินไป มีจังหวะตามบทบาทของเรื่องที่เล่า
4. ทำท่าทางประกอบให้เป็นจริงจังและสนุกสนานตามท้องเรื่องถ้ามีภาพ
ประกอบด้วยยิ่งดีเพราะจะทำให้เด็กสนุกสนานและจำเรื่องได้
5. มองสบตาเด็ก ๆ ทุกคนขณะที่เล่าอย่าให้สายตาจ้องอยู่ที่เด็ก คนใดคนหนึ่งนาน
เกินไป
6. ลำดับการเล่าเรื่องทำให้เด็กเข้าใจง่ายใช้ภาษาง่าย ๆ เหมาะกับเด็ก
7. แสดงจุดสำคัญของนิทาน ตามแนวที่พูดเราต้องการอย่าเน้นหรือสอนจนหมดสนุก
8. ตอนจบสรุปให้เด็กรู้สึกว่ นิทานสนุกสนานและเสียดายอยากมีโอกาส ฟังอีก

ขวัญฟ้า รังสิยานนท์ (2553, น.53) ได้กล่าวเพิ่มเติมถึงขั้นตอนติดตามผลของ การเล่านิทาน
ไว้ว่า เมื่อเล่านิทานจบไม่ควรจบลงเพียงเสียงเล่าคำสุดท้ายเท่านั้น แต่ควรมี กิจกรรมเพิ่มเติมโดยการ
พูดคุยซักถามหรือตอบคำถามหลังจากการเล่านิทานจบแล้ว โดยสามารถปฏิบัติ ได้ดังนี้

1. ควรซักถามเด็กเกี่ยวกับเรื่องที่เล่าผ่านมาเพื่อจะทราบว่เด็กเข้าใจ หรือไม่มีความ
คิดเห็นเกี่ยวกับนิทานหรือตัวละครในนิทานอย่างไร เพื่อจะได้ ปรับปรุงทั้งคู่ เหล่าและผู้ฟัง
2. ให้เด็กแสดงร่วมด้วย เช่น ให้เด็กเล่าซ้ำหรือเล่าเรื่องสั้น ๆ ให้เพื่อน ฟังหรือ
แสดงบทบาทตัวละครในเรื่อง
3. นำเรื่องที่เล่านิทานไปแล้วมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการสอนภาษา สอนเลข
และอื่น ๆ ให้มากที่สุด หลังจากเล่านิทานแล้วครูผู้เล่าควรสังเกตและพิจารณาว่าได้ผลตาม

จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่เพียงใด มีอะไรเป็นข้อสังเกตที่จะต้องแก้ไขหรือติดตามบ้าง ควรบันทึกไว้ทั้งปฏิกิริยาหรือการแสดงออกของผู้ฟังตลอดจนคำถามของผู้ฟัง ควรให้แง่คิด แก่ผู้ฟัง

นอกจากนี้ (ขวัญฟ้า รังสิยานนท์ 2560, น.53) ยังได้กล่าวเพิ่มเติมเกี่ยวกับ การเล่านิทานว่ามีวิธีที่มีประสิทธิภาพอยู่หลายวิธีที่สามารถนำมาใช้ได้ 4 วิธี ดังนี้

1. ถ้ามอบ อภิปราย ครูควรตั้งคำถามและช่วยอธิบายความหมายที่แฝงอยู่ในนิทานร่วมกับพวกเขา

2. ให้เด็กเล่านิทานควรจะให้เด็ก 1-2 คนเล่านิทานที่ได้ฟังไปแล้ว โดยมีทัศนปกรณประกอบด้วย

3. แสดงละคร ให้เด็กแสดงละครเกี่ยวกับนิทาน

4. วาดภาพ-ระบายสี ควรให้เด็กวาดภาพบางตอนจากนิทานหรือ อาจปั้นแป้งจากเรื่องราวที่ครูเล่าแล้วให้เด็กจินตนาการออกมาเป็นเรื่องราว

อารมณ์ ใจเที่ยง (2560, น.190) ได้ให้หลักการเตรียมตัวของครู ในการเล่านิทาน ดังนี้

1. วิธีเริ่มต้นเล่านิทาน

1.1 ควรสร้างความสนใจให้แก่เด็ก

1.2 กำหนดเวลาให้เหมาะสม ไม่น้อยเกินไปหรือมากเกินไป

1.3 เมื่อเริ่มต้นเล่าและเล่าต่อไปควรมีความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน

1.4 บทนำเรื่องไม่ควรยาวเกินไป

2. วิธีการเล่า

2.1 ลำดับของการเล่าเรื่อง ไม่ข้ามไปข้ามมา จนทำให้เกิดความสับสน

2.2 เน้นความสำคัญของเรื่องให้ชัดเจน ไม่ยาวจนทำให้ผู้ฟังเบื่อหน่าย

2.3 อย่าอธิบายตอนใดตอนหนึ่งมากเกินไปจนทำให้เนื้อเรื่องขาดความ

สนุกสนาน

2.4 ควรเน้นตัวสำคัญของเรื่อง ส่วนตัวประกอบไม่ควรเน้นมาก เพราะจะทำให้

ตัวเอกหมดความหมาย

2.5 ใช้สื่อประกอบให้น่าสนใจ เช่น ภาพ หนังสือนิทาน หุ่นกระดาษ หุ่นมือ

หน้ากาก ฯลฯ

3. การใช้ถ้อยคำน้ำเสียง

3.1 ใช้ถ้อยคำ สำนวนที่สุภาพ ไม่อยากหรือให้ความหมาย หลายแง่หลายมุม

3.2 ใช้ภาษาที่เหมาะสมกับเด็ก ไม่ใช้ศัพท์หรือสำนวนที่สูงเกินไปจน ยากแก่การ

เข้าใจ

3.3 มีเสียงดังฟังชัดได้ยินทั่วถึง

3.4 ใช้เสียงสูง ต่ำ หรือเสียงเหมาะสมกับบรรยากาศของเรื่อง เช่น เสียงแสดงความโศกเศร้า ดีใจหรืออื่น ๆ

3.5 เน้นเสียงหนักเบาตามโอกาสไม่เป็นเสียงระดับเดียวกันหมด

4. บุคลิกภาพของผู้อ่านนิทาน

4.1 แสดงท่าทางประกอบการเล่านิทานอย่างเหมาะสม

4.2 แสดงสีหน้า ดวงตา เพื่อแสดงออกทางอารมณ์ได้ดี

4.3 อย่าพูดไปหรือหัวเราะก่อนคนอื่น

5. สรุป

5.1 บทสรุปได้เฉลยปัญหาต่าง ๆ ที่ผูกมาในเรื่องตอนต้นจนกระทั่งจบ

5.2 ใช้เวลาได้เหมาะสมไม่มากหรือน้อยเกินไป

5.3 สรุปโดยเรียกจุดสนใจของนักเรียนได้ดี เช่น อาจใช้คำพังเพย คำคม สุภาษิตต่าง ๆ

5.4 ชี้ให้เห็นถึงคุณและโทษของการกระทำตามท้องเรื่อง

5.5 เน้นการนำข้อคิดไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมเล่านิทานอ่านทำได้หลายวิธีทั้งนี้ขึ้นอยู่กับช่วงเวลาและความเหมาะสมตามวัยของเด็ก โดยการเล่านิทานจะมีขั้นตอนการเล่า ทั้งหมด 5 ขั้นตอน คือ บอกชื่อเรื่อง เล่าเรื่อง สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและทบทวน ความเข้าใจของเนื้อเรื่อง สรุป ความคิดรวบยอด และเสนอข้อปฏิบัติในการนำไปใช้ หากจัดกิจกรรมการเล่านิทานตามขั้นตอนดังที่กล่าวมานี้จะทำให้เด็ก ๆ มีความสนใจ ในการฟังมากขึ้น

4. เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิทาน

งานวิจัยในประเทศ

สายพิณ ปรงสุวรรณ (2538, น.บ.ทศดัยอ) ทำการศึกษาวิจัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ และการเล่นตามมุม โดยเด็กร่วมกันสร้างกฎเกณฑ์และครูสร้างกฎเกณฑ์เด็ก 5-6ปี ฉันทอนุบาลราชสีมา อำเภอมือง จังหวัดนครราชสีมา ภาคเรียนที่2 ปีการศึกษา 2536 จำนวน92 ผลการศึกษาพบว่า เด็กประถมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ การละเล่นตามมุมโดยเด็กร่วมกันสร้างกฎเกณฑ์และครูสร้างกฎเกณฑ์ มีวินัยในตนเองแตกต่างกันไปอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จิตรา ชนะกุล (2539, น.บ.ทศด้อย) ศึกษาผลการใช้กิจกรรมวงกลมแบบกลุ่มย่อยในการพัฒนาพัฒนาความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นเด็กเล็กของโรงเรียนวัดเทพศิลา กรุงเทพมหานคร จำนวน 40คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 20คน พบว่าหลังการฝึกด้วยกิจกรรมวงกลมแบบกลุ่มย่อย นักเรียนมีพัฒนาการด้านความมีระเบียบวินัยในตนเองสูงขึ้นอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

จินดา น้าเจริญ (2540, น.บ.ทศด้อย) ศึกษาผลของการจัดกิจกรรมสร้างเสริมสร้างคุณลักษณะนิสัยที่ดีแบบวางแผนปฏิบัติและทบทวนที่มีต่อวินัยในตนเองด้านสิ่งแวดล้อมของเด็กปฐมวัย โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ภาคเรียนที่1 ปีการศึกษา 2540 จำนวน 30คน ของโรงเรียนอนุบาลระยอง จังหวัดระยอง ผลการศึกษาพบว่าเด็กประถมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะนิสัยที่ดีแบบวางแผนปฏิบัติและทบทวนมีพฤติกรรมด้านวินัยในตนเองด้านความซื่อสัตย์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุภัค ไหวหากิจ (2543, น.บ.ทศด้อย) ศึกษาเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคติธรรมและจัดกิจกรรมการเล่นแบบร่วมมือของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543 โรงเรียนอนุบาลเพชรบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคติธรรม มีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความมีวินัยในตนเองสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นแบบร่วมมือ

ต้องจิตต์ จิตดี (2547, น.บ.ทศด้อย) ศึกษาการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยโดยการจัดประสบการณ์กิจกรรมดนตรีตามแนว คาร์ล ออร์ฟ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนอนุบาล 2 ภาคเรียนที่ 5 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนอนุบาลเทพารักษ์ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 20 คน ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยได้รับการจัดประสบการณ์กิจกรรมดนตรี ตามแนว คาร์ล ออร์ฟ มีพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ .05

พจมาน เทียมมนัส (2553, น.บ.ทศด้อย) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเชื่อมั่น ในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นนิทานประกอบการแสดงละคร สร้างสรรค์และประกอบกรวาดภาพ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายหญิง อายุ 5 - 6 ปี จำนวน 38 คน พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นนิทานประกอบ การแสดงละครสร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด ประสบการณ์การเล่นนิทานประกอบภาพ

อรรรณ สุ่มประดิษฐ์ (2554, น. 77) ศึกษาพฤติกรรมความเอื้อเฟื้อความมีระเบียบวินัยและระดับขั้นการเล่นทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการประสบการณ์การเล่นแบบไทย และการเล่นที่จัดอยู่ทั่วไป ผลการวิจัยพบว่าเด็กปฐมวัยได้รับการเล่นแบบไทย มีพฤติกรรมด้านความเอื้อเฟื้อการมีวินัยสูงกว่าเด็กประถมวัยที่ได้รับการเล่นแบบทั่วไป มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 และด้านความมีระเบียบวินัยสูงกว่าเด็กประถมวัยที่ได้รับการเล่นแบบทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

.01 มีระดับการเล่นทางสังคมแตกต่างจากเด็กประถมวัยได้รับการเล่นแบบทั่วไปจะมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ .05

จันทร์เพ็ญ สุภาผล (2558, น.บ.ทศด้อย) ได้ศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้ฟังนิทานประกอบดนตรีและนิทานประกอบภาพควบคู่กับกิจกรรมส่งเสริม พฤติกรรมการช่วยเหลือกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายหญิง อายุ 5 - 6 ปี จำนวน 30 คน พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้ฟังนิทานประกอบดนตรีควบคู่กับกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรม การช่วยเหลือมีพฤติกรรมทางสังคมสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้ฟังนิทานประกอบภาพควบคู่กับ กิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมการช่วยเหลือ

ทัศนีย์ อินทรบำรุง (2560, น.บ.ทศด้อย) ได้ศึกษาเปรียบเทียบวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นิทานก่อนกลับบ้านกับเด็กปฐมวัยที่ได้รับ การจัดกิจกรรมก่อนกลับบ้านแบบปกติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายหญิง อายุ 5 - 6 ปี จำนวน 30 คนพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นิทานก่อนกลับบ้านมีวินัย สูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมก่อนกลับบ้านแบบปกติ

ศศินันท์ นิลจันทร์ (2547, น.บ.ทศด้อย) ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเล่นิทานที่มีต่อความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยในชุมชนแออัดคลองเตย โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 สถานรับเลี้ยงเด็กดวงพระทีป มูลนิธิดวงพระทีปชุมชนแออัดคลองเตยกรุงเทพมหานคร จำนวน 15 คน ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยในชุมชนแออัดคลองเตย หลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นิทานมีพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ 0.

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า นิทานมีความสำคัญกับเด็กเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเด็กปฐมวัย เพราะจะทำให้ เด็กเกิดจินตนาการ ความสนุกสนาน เพลิดเพลินและเสริมสร้างพัฒนาการต่าง ๆ เช่น ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้จัดทำ แผนการจัดประสบการณ์การเล่นิทานคุณธรรมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะความเป็นคนดีของเด็กปฐมวัย การฝึกวินัยในตนเองให้เกิดขึ้น นั้นเป็นสิ่งสำคัญและมีผลดีต่อตัวเด็กเองและสังคมโดยรวม ดังนั้นจึงควรจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมสอดคล้องกับวัยความต้องการและธรรมชาติของเด็ก ส่งเสริมการเรียนรู้ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นเด็กเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง รู้จักการปรับตัว มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน อันเป็นการฝึกวินัยในตนเองให้กับเด็กสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขต่อไป

งานวิจัยต่างประเทศ

Dixon, Johnson and Salt (1998, น.367-379) ได้ศึกษาเด็ก 4 กลุ่ม โดยจำนวน 3 กลุ่ม ได้รับการเล่นิทานให้ฟัง แต่ละกลุ่มหลังจากที่ได้ฟังนิทานแล้วมีการ สนทนา หรือพาไปศึกษานอกสถานที่หรือแสดงเลียนแบบตัวละครและอีกกลุ่มเป็นกลุ่ม ควบคุม ผลการทดลองพบว่า ในการฟังนิทานนั้น ถ้าเด็กได้แสดงบทบาทเลียนแบบตัวละคร ในเรื่องไปด้วยจะพัฒนาความคิดต่าง ๆ ได้ดี

ที่สุด แสดงว่าเมื่อเด็กได้ฟังนิทานแล้วเด็กย่อมมี ความต้องการที่จะเลียนแบบตัวละครที่ตนชอบหรือตัวละครที่ประสบผลสำเร็จ และยัง พบว่า เนื้อเรื่องในนิทานถ้าเป็นเรื่องไกลความจริงจะได้ผลดีต่อความคิดของเด็กมากกว่า นิทานที่มีเนื้อเรื่องใกล้ชีวิตของเด็ก

ฮาเลน และมาร์ชา (Halen and Marsha, 1986 อ้างถึงใน (กรมวิชาการ ,2542, น. 95-96) ได้ ทำการศึกษาเรื่อง “Disciplinary Techniques Reported by Parents of Gifted Children” มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงเทคนิคการสร้างระเบียบวินัยของผู้ปกครองที่มีบุตรเป็นเด็กที่มีพรสวรรค์ วิธีการดำเนินการวิจัย เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ ใช้กลุ่มตัวอย่าง ประชากร คือมารดา 55 คน ซึ่งจะแบ่งเป็นมารดาที่มีบุตรเป็นเด็กที่มี พรสวรรค์จำนวน 28 คน และมารดาที่มีบุตรที่มีสติปัญญาในเกณฑ์ปกติจำนวน 27 คน ซึ่งบุตรทั้งสองฝ่ายจะมี อายุระหว่าง 4-7 ปี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสัมภาษณ์มารดาของเด็กทั้ง 2 กลุ่ม และการสังเกต พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็ก ซึ่งผลการศึกษา มารดาของเด็กทั้งสองกลุ่มรายงานการว่าใช้การ อธิบายเหตุผลเป็นเทคนิคในการสร้างระเบียบวินัย เพียงแต่ว่ามารดาที่มีบุตรเป็นเด็กมีพรสวรรค์ จะใช้วิธีการ อธิบายเหตุผลอย่างสม่าเสมอ เพื่อสร้างความมีระเบียบวินัยแก่บุตรมากกว่ามารดาที่มีบุตรเป็นเด็กที่มี สติปัญญาในเกณฑ์ปกติ

เซเวียคอฟ และ ฟริทซ์ (เตือนใจ ยอดนิล 2530, น.44) อ้างอิงจาก Sheviakov; & Fritz 1965) ได้ศึกษาถึงประเภทของวินัยที่ควรปลูกฝังให้แก่เด็กปฐมวัย ไม่ควรเป็นวินัยที่มีรากฐานจากการปฏิบัติตามคำสั่งและให้ความเห็นต่อไปอีกว่า ควรเป็นเรื่องของความตั้งใจซึ่งมิใช่การกระทำตามคำสั่ง หรือเพราะการลงโทษ นั่นคือ การปลูกฝังให้เกิดวินัยในตนเอง ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของความชื่นชอบ และรักในอุดมคติ

ฮอฟแมน (จินดา น้ำเจริญ 2540, น. 12 ; อ้างอิง Hoffman. 1970: 286) ศึกษาการฝึกวินัย 3 วิธี ได้แก่ การให้เหตุผล การปล่อยปละละเลย และการรวมอำนาจ ผลการศึกษาพบว่าบิดามารดาที่ฝึกวินัยโดยใช้วิธีการให้เหตุผลจะทำให้เด็กมีวินัยในตนเองสูงกว่าเด็กที่ได้รับการฝึกวินัย โดยวินิตามารดาที่ปล่อยปละละเลยหรือรวบอำนาจ

ไบรอันท์ (Bryant. 1971: 4854 - B) ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนที่มีความเชื่อต่างกัน โดยให้ครูบรรยายลักษณะของนักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนกับนักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจนอกตน กลุ่มละ 20 คน พบว่าเด็กที่มีความเชื่ออำนาจภายในตนจะมีวินัยในตนเองมากกว่า ปรับตัวได้ดีกว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีความอดทนมากกว่าเด็กที่มีความเชื่ออำนาจภายนอก

วิลกินส์ (Gough; cutting Wiggins. 1998: 2899) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความมีวินัยในตนเอง พบว่า ผู้มีวินัยในตนเองสูงจะมีความรับผิดชอบมาก มีความวิตกกังวลน้อย มีความอดทน มีเหตุผลของตนเอง มีความยืดหยุ่นในความคิด และมีพฤติกรรมที่สังคมยอมรับ และยังพบว่าโดยทั่วไปจะมีสุขภาพสมบูรณ์ดีกว่าผู้ขาดวินัยในตนเอง

ฟิลเอลลา (Filela. 1975: 146) ศึกษาเกี่ยวกับแรงผลักดันภายในตนเอง พบว่าพ่อแม่มีอิทธิพลอย่างยิ่งในการสร้างวินัยให้กับเด็ก พ่อแม่ต้องไม่ตามใจหรือเข้มงวดกับเด็กจนเกินไปอิสรภาพจำเป็นต่อการเรียนรู้ และการเจริญเติบโต แต่ก็ควรมีขอบเขตที่เหมาะสม ถ้ามากเกินไปเด็กมักจะยุ่งยากใจและถ้าน้อยเกินไปเด็กจะเกิดความรู้สึกต่อต้าน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า นิทานมีความสำคัญกับเด็กเป็นอย่างมาก เพราะเป็นการฝึกวินัยในตนเองให้เกิดขึ้น นั่นเป็นสิ่งสำคัญและมีผลดีต่อตัวเด็กเองและสังคมโดยรวม ดังนั้นจึงควรจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมสอดคล้องกับวัยความต้องการและธรรมชาติของเด็ก ส่งเสริมการเรียนรู้ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นเด็กเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง รู้จักการปรับตัว มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน วินัยที่ควรปลูกฝังให้แก่เด็กปฐมวัย ไม่ควรเป็นวินัยที่มีรากฐานจากการปฏิบัติตามคำสั่ง และให้ความเห็นต่อไปอีกว่า ควรเป็นเรื่องของความตั้งใจซึ่งมิใช่การกระทำตามคำสั่ง หรือเพราะการลงโทษ นั่นคือ การปลูกฝังให้เกิดวินัยในตนเอง ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของความชื่นชอบ และรักในอุดมคติ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคูณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการศึกษาค้นคว้าโดยใช้กระบวนการวิจัยรูปแบบการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research) ผู้วิจัยเสนอวิธีการดำเนินการวิจัยตามหัวข้อต่อไปนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. วิธีดำเนินการทดลอง
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นอนุบาล ชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาล 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 โรงเรียนบ้านหนองแสง ตำบลทุ่งแกอำเภोजेरญูศิลป์ จังหวัดสกลนคร จำนวน 6 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือขึ้นเองประกอบด้วยเครื่องมือทดลองและเครื่องมือวัด ดังนี้

1. เครื่องมือทดลอง ได้แก่ นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสัยดี ที่สอดแทรกเนื้อหา ด้านความมีวินัย และความซื่อสัตย์ในแต่ละชุดประกอบด้วย 1) แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
- 2) นิทานชุดหนูบัวลาย และหนูสายพินนิสัยดี มีทั้งหมด 8 ชุด ดังนี้

ชุด 1 หนูบัวลายรู้หน้าที่	:	ความมีวินัย
ชุด 2 หนูสายพินไม่ยอมไปโรงเรียน	:	ความมีวินัย
ชุด 3 หนูบัวลายกับความรับผิดชอบ	:	ความมีวินัย

ชุด 4 ความประหยัดของหนูบัวลาย	: ความมีวินัย
ชุด 5 หนูสายพินหลงผิต	: ความซื่อสัตย์
ชุด 6 หนูสายพินผู้ชอบโกหก	: ความซื่อสัตย์
ชุด 7 หนูบัวลายผู้ซื่อสัตย์	: ความซื่อสัตย์
ชุด 8 เก็บได้ให้คืน	: ความซื่อสัตย์

2. เครื่องมือวัด ได้แก่ แบบสังเกตคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย เป็นแบบสังเกตการแสดงออกของพฤติกรรมของเด็กปฐมวัยซึ่งเป็นความมีวินัย และความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น ประกอบด้วยคุณลักษณะนิสัยที่ดี ดังนี้

ความมีวินัย	- การรู้จักหน้าที่ของตนเอง
	- การตรงต่อเวลา
	- รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย
	- ปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน
	- การรู้จักประหยัด
ความซื่อสัตย์	- การไม่พูดโกหก
	- ความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่นโดยไม่เอาสิ่งของผู้อื่นมาเป็นของตน
	- เก็บของได้ส่งคืนเจ้าของ
	- การเล่นการทำงานเป็นกลุ่มกับเพื่อนได้
	- ไม่เอาเปรียบเพื่อน

การสร้างและหาคูณภาพเครื่องมือ

1. ชุดนิทานคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร ดังนี้

ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ได้แก่ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางจริยธรรมของเพียเจท์ ทฤษฎีพัฒนาการจริยธรรมของโคลเบริก ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนของเด็กปฐมวัย ตลอดจนศึกษาคู่มือหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ฉบับปรับปรุง 2560 (อายุ 3-6 ปี) และตัวอย่างแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย (กุหลาบ ต้นติผลาชีวะ, 2551, น.13) เพื่อนำไปเป็นแนวคิดสำหรับสร้างชุดนิทานคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย

1.1 สร้างแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสัยดีของเด็กปฐมวัย โดยใช้กิจกรรมการเล่นนิทาน จำนวน 8 แผน ซึ่งประกอบไปด้วยจุดประสงค์ เนื้อหาแนวการจัดกิจกรรม โดยมีขั้นนำ ขั้นดำเนินการ และขั้นสรุป ปรับแผนการจัด

กิจกรรมนิทานคำกลอนให้สอดคล้องกับเวลาที่กำหนด ภายใน 30 นาที เช่น ชื่นนำใช้เวลา 5 นาที ชื่นดำเนินการใช้เวลา 20 นาที ชื่นสรุปใช้เวลา 5 นาที

1.2 นำแผนการจัดกิจกรรมเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาเพื่อตรวจพิจารณาหาความสอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหา การดำเนินกิจกรรม สื่อการประเมินผล

1.3 นำแผนการจัดกิจกรรมไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นอนุบาล 3 ระหว่างอายุ 5-6 ปีของโรงเรียนหนองแสง ตำบลทุ่งแก อำเภोजังหวัดสกลนคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 คน เพื่อปรับปรุงให้เหมาะสมกับเวลาที่กำหนดทั้งเนื้อหา และภาษาที่ใช้ในแต่ละเรื่องให้เหมาะสม

1.4 นำแผนการจัดกิจกรรมที่ปรับปรุงแล้วไปจัดทำแบบฉบับจริงเพื่อนำไปใช้ในกลุ่มตัวอย่างในการทดลองต่อไป

2. แบบสังเกตคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัยมีลำดับขั้นตอนการสร้าง ดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาเอกสารตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยของ (สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ 2556, น.79) ตลอดจนทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมินคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย

2.2 สร้างแบบสังเกตคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย

2.3 นำแบบสังเกตคุณลักษณะนิสัยที่ดี ของเด็กปฐมวัย ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบเพื่อแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงตาม เนื้อหา โดยประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบกับวัตถุประสงค์

2.4 นำผลการประเมินของผู้วิจัยโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ที่มีลักษณะการให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ระบุไว้

ให้คะแนน 0 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ระบุไว้

ให้คะแนน -1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ระบุไว้

แล้วนำคะแนนที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบประเมินกับจุดประสงค์ และเลือกข้อที่มีค่า IOC มากกว่า หรือเท่ากับ 0.5 ขึ้นถือว่าใช้ได้ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน พิจารณาลงความเห็น

2.5 นำเสนอแบบประเมินที่ผ่านการปรับปรุงจากคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทดลองใช้กับนักเรียนชายและนักเรียนหญิงอายุ 5-6 ปี กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาล 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 6 คนแล้วนำผลการทดสอบมาตรวจคะแนนตามเกณฑ์ (check list) จำนวน 3 ระดับ คือแสดงพฤติกรรมได้เหมาะสมเป็นประจำสม่ำเสมอ ได้ 3 คะแนน แสดงพฤติกรรมไม่สม่ำเสมอได้ 2 คะแนน และไม่แสดงพฤติกรรมเลยได้ 1 คะแนน จากนั้นนำผลวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ KR - 20 มีค่าความเชื่อมั่น

วิธีดำเนินการทดลอง

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการทดลอง (Experimental Research) ผู้วิจัยได้ทำการทดลอง โดยการอาศัยการวิจัยแบบ The One Group Pretest Design มาปรับให้เหมาะสมกับงานวิจัยนี้ ดังแสดงตาราง 2 (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์, 2545, น.56) ดังนี้

ตาราง 6 แบบแผนการทดลอง

Pretest	Treatment	Posttest
T1	($\bar{X}$)	T2

ความหมายของสัญลักษณ์

T1	หมายถึง การสังเกตคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ก่อนการทดลอง
T2	หมายถึง การจัดกิจกรรมการเล่นทาน
x	หมายถึง การจัดประสบการณ์คุณลักษณะนิสัยที่ดี โดยใช้นิทานหนูบัวลาย หนูสายพิณนิสัยดี

การดำเนินการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างเพียงกลุ่มเดียว วัดผลก่อน และหลังการทดลอง (the Group Pretest -Posttest Design) ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจงดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 เป็นเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน ได้แก่ วันจันทร์ วันอังคาร และวันพุธ ใช้เวลาวันละ 30 นาที ระยะเวลา 10.00 - 10.30 น. และเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัย

พูน ปณ ทิโต ชีเว

ตาราง 7 วันและกิจกรรมที่ทำการทดลอง

สัปดาห์ที่	วันที่	ชื่อนิทาน	คุณลักษณะนิสัยที่ดี
1	10-12 มิถุนายน 2567	หนูบัวลายรู้หน้าที่	ความมีวินัย
2	17-19 มิถุนายน 2567	หนูสายพินไม่ยอมไปโรงเรียน	ความมีวินัย
3	24-26 มิถุนายน 2567	หนูบัวลายกับความรับผิดชอบ	ความมีวินัย
4	3-5 กรกฎาคม 2567	ความประหยัดของหนูบัวลาย	ความมีวินัย
5	10-12 กรกฎาคม 2567	หนูสายพินหลงผิด	ความซื่อสัตย์
6	17-19 กรกฎาคม 2567	หนูสายพินผู้ชอบโกหก	ความซื่อสัตย์
7	24-26 กรกฎาคม 2567	หนูบัวลายผู้ซื่อสัตย์	ความซื่อสัตย์
8	29-30 กรกฎาคม 2567	เก็บได้ ให้คืน	ความซื่อสัตย์

นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองทั้ง 8 สัปดาห์ ไปวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ เพื่อสรุปผลการทำวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ติดต่อโรงเรียนและครู เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และติดต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อทำการตรวจสอบเครื่องมือทดลองและเครื่องมือวัดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
2. ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสัยดีของเด็กปฐมวัยไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อหาดัชนีความเหมาะสม และความสอดคล้องของเครื่องมือทดลอง
3. ผู้วิจัยนำแบบสังเกตคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ที่ได้ตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญแล้วไปสังเกตคุณลักษณะนิสัยที่ดีกับเด็กปฐมวัยจำนวน 6 คนเพื่อหาค่าอำนาจจำแนก โดยวิเคราะห์เป็นรายข้อ และหาความเชื่อมั่นของแบบสังเกต

4. นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวนหนึ่งครั้ง เพื่อหาข้อบกพร่อง และนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อเพิ่มความสมบูรณ์ก่อนนำไปใช้จริง

5. นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ผ่านการตรวจสอบและแก้ไข และไปดำเนินการทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 6 คนโดยดำเนินการสังเกตก่อนทำการทดลอง และหลังทำการทดลองตามแบบแผนการวิจัยคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ในชั้นเรียนตามปกติของโรงเรียน

การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. วิเคราะห์สถิติพื้นฐานได้แก่ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์หาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือทดลองและเครื่องมือวัด โดยแสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item -Operational Congruence) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องและเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรม
3. อำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสังเกตคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ แบบเพียร์สัน (Person Product - Moment Correlation)
4. วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสังเกตคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัยทั้งฉบับ ด้วยวิธีการKuder - Richardson จากสูตร KR-20

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

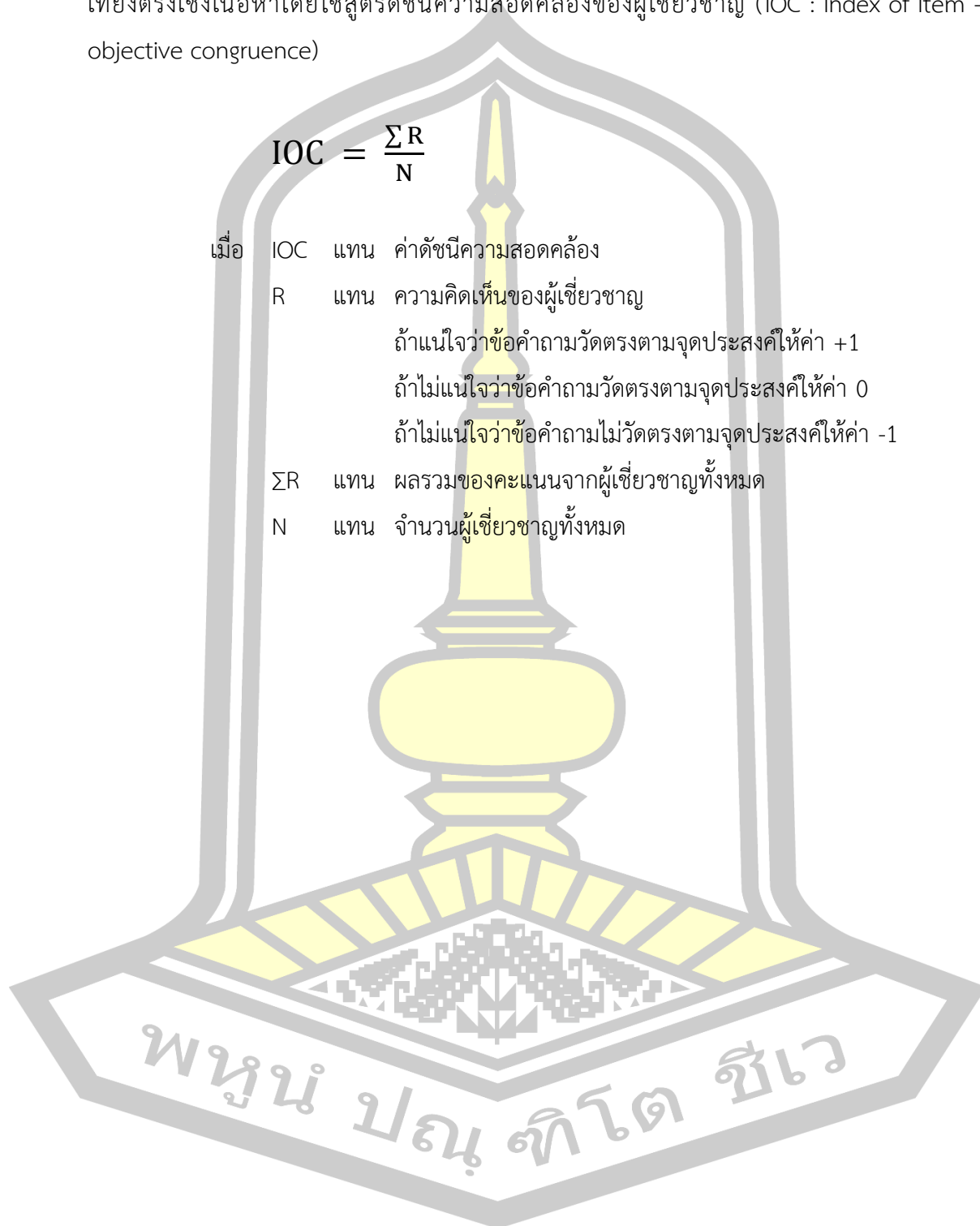
1. ค่าสถิติพื้นฐาน
  - 1.1 ค่าเฉลี่ยพื้นฐาน
  - 1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

พหุบัณฑิต ชีวะ

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคำนวณค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ (IOC : Index of Item – objective congruence)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้อง
	R	แทน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
			ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดตรงตามจุดประสงค์ให้ค่า +1
			ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดตรงตามจุดประสงค์ให้ค่า 0
			ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามไม่วัดตรงตามจุดประสงค์ให้ค่า -1
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนีสัยดี ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมายของข้อมูลและการแปลผล ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนีสัยดี ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนนี้ ผู้วิจัยนำคะแนนของเด็กแต่ละคนจากแบบสังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย จำนวน 10 ข้อ มาเปรียบเทียบก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน โดยแยกเป็น 2 ตาราง ตารางละ 5 ข้อ ดังแสดงในตารางที่ 4.1 - 4.4 ดังนี้

ตาราง 8 คะแนนคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนีสัยดี ข้อที่ 1-5 (N=6, K=10)

คนที่	1. รู้จักหน้าที่ ของตนเอง (3 คะแนน)		2. การตรงต่อ เวลา (3 คะแนน)		3. รับผิดชอบ ต่องานที่ได้รับ มอบหมาย (3 คะแนน)		4. ปฏิบัติตาม กฎระเบียบและ ข้อตกลงต่าง ๆ (3 คะแนน)		5. การเล่นการ ทำงานเป็นกลุ่ม กับเพื่อนได้ (3 คะแนน)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
1	1	3	2	3	1	2	2	3	1	3
2	2	3	1	3	1	3	2	2	1	3
3	1	3	2	3	1	2	2	3	1	3
4	2	3	1	2	1	3	2	2	1	3
5	2	3	1	3	1	2	2	2	2	3
6	1	3	1	3	2	2	2	3	1	3
รวม	9	18	8	17	7	14	12	15	7	18

คนที่	1. รู้จักหน้าที่ ของตนเอง (3 คะแนน)		2. การตรงต่อ เวลา (3 คะแนน)		3. รับผิดชอบ ต่องานที่ได้รับ มอบหมาย (3 คะแนน)		4. ปฏิบัติตาม กฎระเบียบและ ข้อตกลงต่าง ๆ (3 คะแนน)		5. การเล่นการ ทำงานเป็นกลุ่ม กับเพื่อนได้ (3 คะแนน)	
ผลต่าง	9		9		7		3		11	
คะแนนเฉลี่ย	1.50	3.00	1.33	2.83	1.17	2.33	2.00	2.50	1.17	3.00
S.D.	0.00	0.55	0.41	0.52	0.41	0.52	0.00	0.55	0.00	0.41

หมายเหตุ : N จำนวนนักเรียน

K จำนวนข้อทั้งหมด

จากตารางที่ 8 พบว่า คะแนนพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดี ก่อนการจัดกิจกรรม ข้อที่ 1 รู้จักหน้าที่ของตนเอง ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 1.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.00 และหลังการจัดกิจกรรม ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.55 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9 ข้อที่ 2 การตรงต่อเวลา ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 1.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.41 และหลังการจัดกิจกรรม ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.52 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9 ข้อที่ 3 รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 1.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.41 และหลังการจัดกิจกรรม ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.52 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7 ข้อที่ 4 ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.00 และหลังการจัดกิจกรรม ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.55 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3 ข้อที่ 5 การเล่นการทำงานเป็นกลุ่มกับเพื่อนได้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 1.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.00 และหลังการจัดกิจกรรม ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.41 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11

พูน ปณ ทิโต ชเว

ตาราง 9 คะแนนคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสัยดี ข้อที่ 6-10 (N=6, K=15)

คนที่	6.การรู้จัก ประหยัด (3 คะแนน)		7.การไม่พูด โกหก (3 คะแนน)		8.ความซื่อสัตย์ ต่อตนเองและ ผู้อื่น (3 คะแนน)		9.เก็บของได้ ส่งคืนเจ้าของ (3 คะแนน)		10. การไม่ เอาเปรียบ เพื่อน (3 คะแนน)	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
1	1	2	2	2	2	3	2	3	2	3
2	2	3	1	2	1	2	2	3	1	3
3	1	2	2	2	2	3	2	2	2	3
4	1	2	1	2	2	3	1	3	2	3
5	1	2	2	3	1	3	2	3	1	3
6	2	2	1	3	2	3	1	3	2	3
รวม	8	13	9	14	10	17	10	17	10	18
ผลต่าง	5		5		7		7		8	
คะแนนเฉลี่ย	1.33	2.17	1.50	2.33	1.66	2.83	1.66	2.83	1.67	3.00
S.D.	0.52	0.41	0.55	0.52	0.52	0.41	0.41	0.52	0.75	0.52

จากตารางที่ 9 พบว่า คะแนนคุณลักษณะนิสัยที่ดี ก่อนการจัดกิจกรรม ข้อที่ 6 การรู้จักประหยัด ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 1.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.52 และหลังการจัดกิจกรรม ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.41 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5 ข้อที่ 7 การไม่พูดโกหก ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 1.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.55 และหลังการจัดกิจกรรม ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.52 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5 ข้อที่ 8 ความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 1.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.52 และหลังการจัดกิจกรรม ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.41 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7 ข้อที่ 9 เก็บของได้ส่งคืนเจ้าของ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 1.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.41 และหลังการจัดกิจกรรม ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 2.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.52 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7 ข้อที่ 10 การไม่คดโกง ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 1.67 ส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.75 และหลังการจัดกิจกรรม ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 3.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.52 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8

ตาราง 10 ค่าสถิติพื้นฐานของการสังเกตคุณลักษณะนิสัยที่ดี ด้านความมีวินัย และความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย (N=6, K=30)

คุณลักษณะนิสัยที่ดี	K	$\bar{X}$	ร้อยละ	แปลผล
ด้านความมีวินัย	15	13.66	91.06	ดี
การรู้จักหน้าที่ของตนเอง	3	3.00	100	ดี
การตรงต่อเวลา	3	2.83	94.33	ดี
ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	3	2.33	77.67	ปานกลาง
ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อตกลงต่าง ๆ	3	2.50	83.33	ดี
การเล่นการทำงานเป็นกลุ่มกับเพื่อนได้	3	3.00	100	ดี
ด้านความซื่อสัตย์	15	12.71	84.73	ดี
การรู้จักประหยัด	3	2.17	72.33	ปานกลาง
การไม่พูดโกหก	3	2.33	77.67	ปานกลาง
ความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น	3	2.83	94.33	ดี
เก็บของได้ส่งคืนเจ้าของ	3	2.83	94.33	ดี
ไม่เอาเปรียบเพื่อน	3	3.00	100	ดี
รวม	30	26.37	87.90	ดี

จากตารางที่ 10 พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะ ด้านความมีวินัย และความซื่อสัตย์ของเด็กปฐมวัย คะแนนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 26.37 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 87.90 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ระดับคะแนนเฉลี่ยด้านความมีวินัยอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.66 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 91.06 คุณลักษณะด้านความซื่อสัตย์อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.71 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 84.73

ตาราง 11 คะแนนรวมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินินิสัยดี ข้อที่ 6-10 (N=6, K=30)

คนที่	คะแนนรวม		ผลต่าง
	ก่อนทดลอง (30 คะแนน)	หลังทดลอง (30 คะแนน)	
1	16	27	11
2	14	27	13
3	16	26	10
4	14	26	12
5	15	27	12
6	15	28	13
รวม	90	161	71
คะแนนเฉลี่ย	15	26.83	11.83
S.D.	0.89	0.75	1.14

จากตารางที่ 11 พบว่า ก่อนการจัดกิจกรรม การปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย โดยการเล่านิทาน ชุดหนูบัวลาย หนูสายพินินิสัยดี ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 15 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.89 และหลังการจัดกิจกรรม การปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดี ของเด็กปฐมวัย โดยการเล่านิทาน ชุดหนูบัวลาย หนูสายพินินิสัยดี ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 26.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.75 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.14

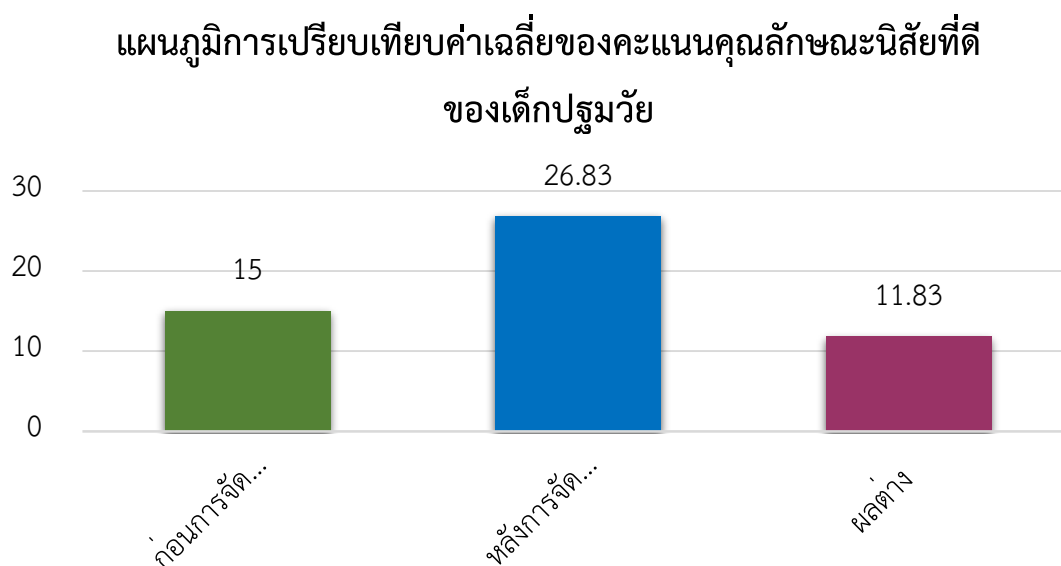
ตาราง 12 ตารางเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสดี

รายการ	คะแนนเต็ม	ก่อนการจัดกิจกรรม		หลังการจัดกิจกรรม		ผลต่าง	
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.
พฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย	30	15	0.89	26.83	0.75	11.83	1.14

จากตารางที่ 12 พบว่า ก่อนการจัดกิจกรรม การปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย โดยการเล่านิทาน ชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสดี ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.89 และหลังการจัดกิจกรรม การปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดี ของเด็กปฐมวัย โดยการเล่านิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสดี ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 26.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.75 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.14

ภาพประกอบ 2 แผนภูมิการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนีสัยดี

ภาพ 2 พบว่า หลังการจัดกิจกรรมการปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีโดยใช้นิทาน ชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนีสัยดี เด็กมีคะแนนเฉลี่ยคุณลักษณะนิสัยที่ดีสูงขึ้นเมื่อเทียบกับก่อนได้รับการจัดกิจกรรม การเล่านิทาน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนนี้ผู้วิจัยนำแบบสังเกตคุณลักษณะนิสัยที่ดีเด็กปฐมวัย มาสรุปผลคุณลักษณะนิสัยที่ดี ที่พบ ดังแสดงในตารางที่ 4.5 ดังนี้

ตาราง 13 คุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัยโดยรวม

ชุดที่	นิทานเรื่อง	คุณลักษณะนิสัยที่ดีที่พบ
1	หนูบัวลายรู้หน้าที่	<p>คนที่ 1 ขณะที่เด็กมาถึงโรงเรียนในช่วงเช้า ครูสังเกตเห็น พฤติกรรมของเด็ก คือ เมื่อเด็กเดินเข้าไปในห้อง เด็กสามารถถอดรองเท้า และเก็บรองเท้าขึ้นชั้นวางรองเท้าได้ด้วยตนเองอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย</p> <p>คนที่ 2 เมื่อเด็กมาถึงโรงเรียน เด็กหยิบ ไม้กวาด ไม้ถู มาทำความสะอาดห้องเรียนอนุบาล จนสะอาดเรียบร้อย</p> <p>คนที่ 3 เด็กรู้หน้าที่ของตนเอง คือ ไปเก็บเศษขยะที่เขตรับผิดชอบของตัวเอง (สนามเด็กเล่น) จนเสร็จและสะอาด</p> <p>คนที่ 4 เมื่อสัญญาณโรงเรียนดังขึ้น เด็กรีบวิ่งมาที่แถว เพื่อที่จะเข้าแถวทันที และสารวจจัดแถวด้วยตัวเองได้ อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย</p> <p>คนที่ 5 ช่วงพักกลางวัน เด็กขออนุญาตเข้าห้องเพื่อที่จะนำแก้วไปเติมน้ำ เมื่อเด็กดื่มเสร็จเด็กสามารถนำแก้วนำไปไว้ที่เดิมได้อย่างเรียบร้อย</p> <p>คนที่ 6 เมื่อถึงเวลาแปรงฟัน ครูสังเกตเห็นขณะที่เด็กแปรงฟันเสร็จเด็กสามารถ นำแก้วน้ำ และแปรงสีฟันไปแขวนเก็บไว้ที่เดิมได้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อยเป็นประจำสม่ำเสมอ</p>
2	หนูสายพิณไม่อยากไปโรงเรียน	<p>คนที่ 1 เด็กกระตือรือร้น ที่จะมาโรงเรียนตั้งแต่เช้าตรู่ และเก็บกวาดห้อง อนุบาลในห้องเรียนรอคุณครู รู้ว่าการมาโรงเรียนเป็นสิ่งที่ดีมีเพื่อน ๆ ที่น่ารักมากมาย</p> <p>คนที่ 2 เด็กมีความจดจ่อใส่ใจที่จะมาโรงเรียน มาถึงเด็กก็รีบทำเขตรับผิดชอบ (สนามเด็กเล่น) เก็บเศษขยะ เศษใบไม้ อย่างสามัคคีกัน และอยู่ร่วมกับเพื่อน ๆ อย่างมีความสุข</p>

ตารางที่ 13 คุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัยโดยรวม (ต่อ)

ชุดที่	นิทานเรื่อง	คุณลักษณะนิสัยที่ดีที่พบ
		<p>คนที่ 3 เด็กมีความมุ่งมั่น ตั้งใจที่จะมาเรียน เพราะรู้ว่าการมาโรงเรียนจะได้เจอเพื่อน ๆ มากมาย และได้เรียนอย่างมีความสุข</p> <p>คนที่ 4 เด็กมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจากเดิมจากที่มาโรงเรียนสาย เด็กตื่นเข้ามาโรงเรียนทันเช้าแถวทุกวัน เพราะเขาได้</p> <p>คนที่ 5 เด็กสนใจ กระตือรือร้นที่จะมาเรียนในทุก ๆ เช้า เพราะรู้ว่าการมาโรงเรียนจะทำให้เรียนหนังสือเก่ง มีคุณครูและเพื่อน ๆ ที่ใจดี</p> <p>คนที่ 6 เด็กมาถึงโรงเรียนก่อนเพื่อน ๆ มีความมุ่งมั่นตั้งใจ ใส่ใจให้ความสำคัญในการมาเรียน ได้รู้จักการช่วยเหลือ และแบ่งปันซึ่งกันและกัน</p>
3	หนูบัวลอยกับความรักมิตรภาพ	<p>คนที่ 1 เด็กเล่นมุมบล็อก เด็กนำของเล่นมาเล่น เมื่อเด็กเล่นเสร็จเด็กสามารถนำของเล่นไปจัดเก็บไว้ที่เดิม และแยกชนิด บล็อกไม้ บล็อกพลาสติกอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย</p> <p>คนที่ 2 เด็กมีความรับผิดชอบ ขณะที่เด็กนอนพักกลางวันเด็กสามารถนำที่นอนมาปู และสามารถพับเก็บที่นอนได้ด้วยตนเองอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย</p> <p>คนที่ 3 เด็กสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายจนเสร็จ ด้วยความจดจ่อ ใส่ใจ ไม่คุยกันกับเพื่อน ๆ</p> <p>คนที่ 4 เมื่อถึงเวลาเล่นกิจกรรมกลางแจ้ง เด็กนำลูกบอลไปเล่น กิจกรรมโยนลูกบอลใส่ตะกร้า เมื่อเด็กเล่นเสร็จเด็กสามารถนำลูกบอลมาเก็บคืนไว้ที่เดิม</p> <p>คนที่ 5 ช่วงเย็นครูให้การบ้านเด็กกลับไปทำที่บ้าน เด็กสามารถทำการบ้านจนเสร็จเรียบร้อย นำมาส่งคุณครูตรงตามเวลา</p> <p>คนที่ 6 ขณะที่เด็กเล่นมุมหนังสือ เด็กนำหนังสือมาอ่าน เมื่อเด็กอ่านเสร็จเด็กสามารถเก็บหนังสือขึ้นชั้นไว้ที่เดิมอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย</p>

ตารางที่ 13 คุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัยโดยรวม (ต่อ)

ชุดที่	นิทานเรื่อง	คุณลักษณะนิสัยที่ดีที่พบ
4	<p>ความ</p> <p>ประหยัดของ</p> <p>หนูบัวลอย</p>	<p>คนที่ 1 เมื่อเด็กเดินผ่านห้องน้ำแล้วสังเกตเห็นว่าน้ำในถังเต็มแล้ว แต่ก็ก๊อกน้ำยังเปิดอยู่ เด็กสามารถเดินเข้าไปปิดก๊อกน้ำด้วยตัวเองได้ โดยที่ครูไม่ต้องบอก</p> <p>คนที่ 2 ขณะที่พักกลางวัน ซึ่งเพื่อนออกไปเล่นที่สนามเด็กเล่นกันหมด เหลือเด็กคนหนึ่งเดินผ่านมาพบว่า พัดลมยังเปิดอยู่ แต่ไม่มีใคร</p> <p>คนที่ 3 ช่วงเช้าเด็กมายืนต่อแถวเพื่อที่จะนำเงินมาฝากครู เด็กรู้จักการอดออม ไม่ใช่จ่ายฟุ่มเฟือย</p> <p>คนที่ 4 เด็กเรียนรู้การประหยัด เด็กสามารถนำกระดาษที่ใช้แล้ว ที่เขียนไปแล้วหนึ่งหน้า นำกลับมาใช้ใหม่ เขียนการบ้านอีกครั้ง</p> <p>คนที่ 5 เด็กสามารถใช้ดินสอจนหมดแท่ง ไม่ทิ้งดินสอที่เป็นแท่งเล็ก ๆ เด็กรู้จักประหยัดสิ่งของเครื่องใช้</p> <p>คนที่ 6 เด็กรู้จักการยอมรับผิด พูดในสิ่งที่เป็นความจริง สามารถรักษาคำพูดคำสัญญาของตัวเองได้</p>
5	<p>หนูสายพิน</p> <p>หลงผิด</p>	<p>คนที่ 1 เด็กรู้จักสิ่งที่ดี และไม่ดี เด็กช่วยกันเก็บเศษขยะ เศษใบไม้อย่างมุ่งมั่นตั้งใจ ไม่เอาเปรียบเพื่อน ช่วยกันอย่างสามัคคี</p> <p>คนที่ 2 เด็กรู้จัก รู้ผิด ขณะที่เด็กทำกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เด็กชวนเพื่อน แล้วรีบขอโทษเพื่อนทันที</p> <p>คนที่ 3 เด็กสามารถให้ความร่วมมือกับเพื่อน ๆ ในการทำงานเป็นกลุ่มกับเพื่อน โดยไม่เอาลัดเอาเปรียบผู้อื่น</p> <p>คนที่ 4 ขณะที่เดินต่อแถวไปรับประทานอาหารในช่วงพักกลางวัน เด็กสามารถต่อแถว ตามลำดับคิวได้ โดยที่ไม่แทรกเพื่อน</p> <p>คนที่ 5 เด็กช่วยเพื่อนทำงานในกลุ่ม อย่างมุ่งมั่นตั้งใจ ไม่เอาลัดเอาเปรียบเพื่อน</p> <p>คนที่ 6 เด็กรู้จักสิ่งที่ดี และไม่ดี เด็กช่วยเพื่อนๆ กวาดห้องถูห้อง มีความสามัคคีกัน อย่างขมักเขม้น</p>

ตาราง 13 คุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัยโดยรวม (ต่อ)

ชุดที่	นิทานเรื่อง	คุณลักษณะนิสัยที่ดีที่พบ
		<p>คนที่ 4 เด็กพบเห็นตุ๊กตาที่ตกหล่นอยู่สนามเด็กเล่น และไม่ใช้ของตนเอง เด็กสามารถนำมาแจ้งคุณครู</p> <p>คนที่ 5 ขณะพักกลางวันเด็กไปเล่นสนามเด็กเล่น แล้วมองไปเห็นของเล่นรถบังคับ เด็กนำมาแจ้งครูและนำสิ่งของคืนเพื่อน</p> <p>คนที่ 6 เด็กพบเห็นสมุดตกหล่นที่บันได เด็กสามารถนำมาแจ้งครู และนำส่งคืนเจ้าของได้</p>

ตารางที่ 13 พบว่า เมื่อเด็กได้ฟังนิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพิณนิสัยดี เด็กมีคุณลักษณะนิสัยที่ดีขึ้น เด็กรู้จักหน้าที่ของตนเอง รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย เด็กรู้จักการตรงต่อเวลา ปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลงต่างๆ ในห้องเรียน และเด็กมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น

บทที่ 5

สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาดำเนินการศึกษาค้นคว้า โดยใช้กระบวนการวิจัยรูปแบบการวิจัย เชิงทดลอง (Experimental research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสดี สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีการดำเนินวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาการปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย โดยใช้นิทานหนูบัวลาย และหนูสายพินนิสดี

วิธีการดำเนินการวิจัย

2.1.กลุ่มเป้าหมาย

เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลชาย - หญิงอายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 ในโรงเรียนบ้านหนองแสง อำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร จำนวน 6 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น คือ การจัดประสบการณ์การเล่านิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสดี

ตัวแปรตาม คือ คุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสดี ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

ก่อนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานชุดหนูบัวลาย และหนูสายพินนิสดี ของเด็กปฐมวัย มีคะแนน คุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 15 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.89 และหลังการจัดกิจกรรมเล่านิทานชุดหนูบัวลาย และหนูสายพินนิสดี เด็กปฐมวัย มีคะแนนคุณลักษณะนิสัยที่ดี ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 26.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.75 โดยมีผลต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.14

จากผลการวิจัยพบว่า หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานชุดหนูบัวลาย และหนูสายพินนิสดี เด็กมีคะแนนคุณลักษณะนิสัยที่ดีสูงขึ้น แสดงว่าการจัดกิจกรรมการเล่านิทานชุดหนูบัวลาย และหนูสายพินนิสดี สามารถส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดีได้ สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า

1. ชุดนิทานหนูบัวลาย หนูสายพินนิสดี ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นประกอบด้วยแผนการจัดประสบการณ์การเล่านิทาน ชุดหนูบัวลายและหนูสายพินนิสดี และนิทานส่งเสริมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย มีจำนวน 8 เรื่อง คือ 1) หนูบัวลายรู้หน้าที่ : ความมีระเบียบวินัย 2) หนูสายพินไม่ยอมไปโรงเรียน : ความมีระเบียบวินัย 3) หนูบัวลายกับความรับผิดชอบ : ความมีระเบียบวินัย 4) ความประหยัดของหนูบัวลาย : ความมีระเบียบวินัย 5) หนูสายพินหลงผิด : ความซื่อสัตย์ 6) หนูสายพินผู้ชอบโกหก : ความซื่อสัตย์ 7) หนูบัวลายผู้ซื่อสัตย์ : ความซื่อสัตย์ 8) เก็บได้ให้คืน : ความซื่อสัตย์ ซึ่งนิทานแต่ละเรื่องในชุด เป็นนิทานที่ส่งเสริมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ได้เป็นอย่างดี ซึ่งประกอบไปด้วย 1. ความมีวินัย 2 ความซื่อสัตย์ เนื่องจากเมื่อเด็กได้ฟังนิทานแล้วจะเกิดความคิดจินตนาการร่วมกับตัวละครไปใน ทิศทางที่ดีขึ้น เช่น เมื่อครูเล่านิทานเรื่อง “เก็บได้ ให้คืน” เด็กจะเกิดพฤติกรรมเชิงบวกคือ เมื่อเก็บสิ่งของได้ต้องนำส่งคืนเจ้าของ การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ไม่นำสิ่งของผู้อื่นมาเป็นของตน (อุบลรัตน์ เฟิงสลิต 2559, น.147-148) ที่กล่าวว่า การส่งเสริมพัฒนาการทางสังคมของเด็กทำได้โดยการใช้กิจกรรมเข้าช่วย เช่น การ เล่น ร้องเพลง การอ่าน ดุภาพยนตร์ ฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ เป็นต้น นอกจากนั้นการเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้เกี่ยวข้องกับเด็ก เช่น พ่อแม่ ครูและบุคคลในสังคม การแสดงความรู้สึกที่ดีต่อกัน จะทำให้เด็กได้เลียนแบบและปฏิบัติตาม เพื่อพัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่ดีของตนเองต่อไปในอนาคต

2. คะแนนคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อน และหลังการทดลอง การจัดกิจกรรมเท่ากับ 15 และ 0.89 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนและหลังการทดลองการจัด กิจกรรม เท่ากับ 26.83 และ 0.75 โดยระดับคะแนนอยู่ในระดับปานกลางและระดับมากที่สุด ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมด้วยชุดนิทานหนูบัวลาย และหนูสายพินินิสัยดี ส่งเสริมให้เด็กมีคุณลักษณะนิสัยที่ดีสูงขึ้น สาเหตุ ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็น เพราะว่าการจัดกิจกรรมด้วยการเล่านิทานให้เด็กฟังนั้น ทำให้เด็กปฐมวัยเกิดการเรียนรู้และ จินตนาการไปกับเรื่องราวที่ได้ยินได้ฟังเป็นอย่างดี เพราะในขณะที่ครูเล่าครูสอดแทรกเนื้อหาให้เด็กได้ พัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่ดีไปพร้อม ๆ กัน อีกทั้งวัยเด็กเป็นวัยแห่งการเรียนรู้และซึมซับประสบการณ์ ได้อย่างรวดเร็ว ทำให้เด็กจดจำเนื้อเรื่องในนิทานได้ และนำมาปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ซึ่ง สอดคล้องกับ (ทองหล่อ วงษ์อินทร์, 2549, น.39) ที่กล่าวว่า การส่งเสริมคุณลักษณะที่ดีของเด็ก ปฐมวัย ควรมีการส่งเสริมให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ให้เด็กรู้จักการมีระเบียบวินัย การทำงาน แบบเป็นกลุ่มร่วมกัน ไม่ว่าจะการเรียน การเล่น หรืออื่น ๆ เพื่อฝึกให้เด็กรู้จักฟังเพื่อน ยอมรับและรัก เพื่อน เด็กจะเกิดการเรียนรู้พฤติกรรมทางสังคม โดยมีแบบอย่างจากตัวแบบที่เด็กยอมรับอาจเป็นคน จริง ๆ การแสดงบทบาทสมมุติ การเล่านิทาน หรือตำนานต่าง ๆ ถ้าเด็กได้รับการฝึกให้ความร่วมมือ ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง จะนำไปสู่การเป็นผู้ใหญ่ที่ดีต่อไปนสังคม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ แบนด์ที่อธิบายว่า การเรียนรู้โดยการสังเกต หรือการเลียนแบบ ดังนั้นขณะที่เด็กฟังนิทานจากครู เด็กจึงเกิดพฤติกรรมการสังเกต เรียกว่า “ การเรียนรู้โดยการสังเกต ” หรือ “ การเลียนแบบ ” กับ สิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบ ๆ ตัว อยู่เสมอ สอดคล้องกับการศึกษาของ แบนด์ที่ว่า ทืออธิบายว่าการเรียนรู้เกิด จากการเลียนแบบการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกับผู้อื่น การเล่นและทำงานกับเพื่อน การปฏิบัติตาม กฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ทำให้รู้จักการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น การเห็นอกเห็นใจผู้อื่นพบว่า สาเหตุที่สำคัญอย่างหนึ่งในการเรียนรู้ด้วยการสังเกต คือ ผู้เรียนจะต้องเลือกสังเกตสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ โดยเฉพาะ และสิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือ ผู้เรียนจะต้องมีการเข้าใจ (Encoding) การรู้จักบทบาท หน้าที่ของตน การตรงต่อเวลา ผู้เรียนต้องสามารถที่จะ (metacognitive) สรุปว่า การเรียนรู้โดย การสังเกตเป็นกระบวนการทางการรู้คิด หรือพุทธิปัญญา (Cognitive processes) ดังนั้นเด็กที่ได้ฟัง เรื่องราวจากนิทานที่ครูเล่าจึงต้องการเลียนแบบพฤติกรรมตามตัวละครใน เนื้อเรื่อง รู้จักการมี ระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น เป็นการเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational learning) หรือการเลียนแบบจากตัวแบบ (Modeling) และถือว่าการเรียนรู้ก็เป็นผลของปฏิสัมพันธ์ ระหว่างผู้เรียน ที่มีอิทธิพลต่อกันและกัน ดังนั้นเด็กที่ได้ฟังนิทานจากครูจึงมีลักษณะนิสัยที่ดี สูงขึ้น (สุ รรงค์ โคเวตระกุล, 2556) และสอดคล้องกับ (จิราภรณ์ พจนานารีวงศ์, 2559, น. 56) ในการส่งเสริม พัฒนาการทางสังคมที่ดีของเด็กปฐมวัย บุคคลที่เกี่ยวข้องควรเป็นแบบอย่างที่ดีและควรเลือกสรร แบบอย่างที่ดีให้กับเด็ก ด้วยวัยนี้เป็นวัยแห่งการเลียนแบบ

ขณะเดียวกันเมื่อครูจัดกิจกรรมเล่านิทาน ครูจะตั้งใจให้เด็กเกิดความเชื่อมโยงและจินตนาการกับตัวละครในนิทาน ซึ่ง Band อธิบายกระบวนการจูงใจ (Motivation Process) ว่าแรงจูงใจของผู้เรียนที่จะแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบที่ตนสังเกตเห็น เนื่องจากความคาดหวังว่า การเลียนแบบจะนำประโยชน์มาใช้ เช่น การได้รับแรงเสริมหรือรางวัล เมื่อทำความดี รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง จะมีรางวัลหรือแรงเสริมมากระตุ้น หรืออาจจะนำไปใช้เป็นประโยชน์บางสิ่งบาง รวมทั้งการคิดว่า การแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบจะทำให้ตนหลีกเลี่ยงปัญหาได้ ในห้องเรียนเวลาครูให้รางวัล หรือลงโทษพฤติกรรมของคนใดคนหนึ่งนักเรียนทั้งห้องก็จะเรียนรู้โดยการสังเกต และเป็นแรงจูงใจให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมหรือแสดงพฤติกรรม (เบนดูรา สุรางค์ โค้วตระกูล, 2556, น.98) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับ การเกิดจริยธรรม แบ่งออกเป็น 6 ประการ คือ 1) สิ่งที่เราเรียนรู้ คือ ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ มนุษย์เรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์กับเหตุการณ์ และเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับผลที่เกิดจากพฤติกรรม เมื่อเกิดเหตุการณ์หนึ่ง ก็มีความคาดหวังกับอีกเหตุการณ์หนึ่งได้ ความคาดหวังนี้ทำให้มนุษย์ตัดสินใจทำหรือไม่ทำพฤติกรรม เพื่อให้เกิดผลที่ตนปรารถนา 2) วิธีการเรียนรู้ การเรียนรู้ส่วนหนึ่งเกิดจากประสบการณ์ตรงของตนเอง หรือเกิดจากการสังเกตพฤติกรรมและผลรวมที่เกิดกับผู้อื่น และจากการอ่านสิ่งที่ผู้อื่นบันทึกหรือทำสัญลักษณ์ไว้ หรือจากคำบอกเล่าของ จากวิธีการเรียนรู้หลายรูปแบบ ทำให้มนุษย์เรียนรู้ได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว 3) ความเชื่อ ผลของการเรียนรู้ของมนุษย์จะพัฒนาเป็นความเชื่อ ความเชื่อของมนุษย์มีคุณภาพในการกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ 4) การควบคุมพฤติกรรมด้วยความคิด (Cognitive Control) เนื่องจากมนุษย์มีความสามารถคิดในเชิงประเมินว่าพฤติกรรมหนึ่งหนึ่งจะทำให้เกิดผลรวมอะไรบ้าง และผลรวมต่าง ๆ มีความน่าปรารถนามากน้อยเพียงใด การคิดเช่นนี้นำไปสู่การตัดสินใจที่ทำหรือทำพฤติกรรมใดใดพฤติกรรมหนึ่ง และนำไปสู่การบังคับตนเองให้ประพฤติปฏิบัติตามที่ตนตั้งใจไว้ 5) จริยธรรม เป็นกฎที่ใช้สำหรับการประเมินพฤติกรรมต่าง ๆ ว่าถูกหรือผิด ซึ่งต้องคำนึงถึงคุณลักษณะของผู้กระทำ ลักษณะของพฤติกรรม และผลที่ตามมาทั้งในระยะสั้นและระยะยาว สภาพแวดล้อม ความรู้สึกของผู้กระทำได้รู้สำนึกผิดหรือยัง และจะต้องคำนึงถึงปัจจัยอื่น ๆ อีกมากมาย ดังนั้น ในการตัดสินใจความผิดถูกของพฤติกรรมต่าง ๆ จึงใช้เกณฑ์ที่แตกต่างกันและด้วยน้ำหนักที่แตกต่างกัน 6) การกำกับตนเอง (Self Regulation) การเรียนรู้กฎเกณฑ์ในการประเมินพฤติกรรมทำให้สามารถประเมินพฤติกรรมผู้อื่น และตนเองได้ ทั้งในเชิงบวกและลบ และส่งผลให้การกระทำในสิ่งที่จะนำไปสู่ปฏิกริยาทางบวกและเลี่ยงการกระทำที่จะนำไปสู่ปฏิกริยาทางลบ ดังนั้นนิทานจึงสามารถส่งเสริมพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ได้เป็นอย่างดี

3. เมื่อการเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรม พบว่า หลังการจัดกิจกรรมด้วยชุดนิทานหนูบัวลายและหนูสายพินนิสดี มีผลต่างเฉลี่ยเท่ากับ 0.1 คะแนนซึ่งสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 แสดงการกิจกรรมด้วยชุดนิทานหนูบัวลาย และหนูสายพินนิสดี ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัย มีคุณลักษณะนิสัยที่ดีสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่าก่อนและหลังการจัดกิจกรรมด้วยชุดนิทานหนูบัวลาย และหนูสายพินนิสดี เด็กเกิดพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดี กล่าวคือ เด็กฟังนิทานที่ครูเล่าอย่างมีความสุข อารมณ์ดี และเกิดพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดี การมีระเบียบวินัย การมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น ไม่เอาสิ่งของผู้อื่นมาเป็นของตน ซึ่งสอดคล้องกับ (พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์, 2553, น.55) ได้กล่าวถึงทฤษฎีทางอารมณ์ของ ออซุเบล (Audible) การแสดงออกทางอารมณ์ของมนุษย์นั้น การเล่นการทำงานกับเพื่อนเป็นกลุ่มอย่างมีความสุข การทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ มีพัฒนาการตามระดับอายุเช่นกัน อารมณ์แต่ละชนิดของมนุษย์เกิดขึ้นในวัยต่าง ๆ ของมนุษย์ตามระดับขั้นพัฒนาการ และสิ่งแวดล้อม ออซุเบล ได้แบ่งลักษณะอารมณ์ออกเป็น 2 ด้าน คือ อารมณ์ดี (Positive Emotions) และอารมณ์ไม่ดี (Negative Emotions) ซึ่งด้านอารมณ์ดี ได้แก่ อารมณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อมนุษย์ได้รับรู้ในสิ่งที่เขาปรารถนาจะรับรู้ หรือตรงกับความปรารถนาของเขา ดังนั้นเมื่อครูเล่านิทานให้เด็กฟัง เด็กจึงเกิดอารมณ์ที่ดี เมื่อเด็กได้ฟังนิทานแล้วเด็กจะเกิดความรักสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ร่าเริง แจ่มใส มีความเห็นอกเห็นใจเพื่อน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รู้จักการเล่นและการทำงานเป็นกลุ่มกับเพื่อนได้ และยิ้มหัวเราะในขณะที่ฟังนิทานจากที่ครูเล่า ซึ่งนอกจากนี้การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เป็นกิจกรรมพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม รู้จักการพูด การฟัง การสังเกต การคิด และการแก้ปัญหา โดยการจัดกิจกรรมด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น สนทนา อภิปราย สาธิต เล่านิทาน เป็นต้น (Tontipalacheewa, 2004, น.52) และสอดคล้องกับรีเบคคา (Rebecca, 1998, น.204) กล่าวถึงการพัฒนา EQ สำหรับเด็กด้วยการใช้กิจกรรมที่เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์ตนเอง เช่น การเต้นรำ การเล่านิทาน การใช้เพลง ดนตรี การฟังนิทานและการใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อฝึกการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การใช้กิจกรรมดนตรีและการเคลื่อนไหวร่างกายให้เด็กได้แสดงความรู้สึกจินตนาการของตนเองอย่างอิสระเสรี ทำให้มีอารมณ์ร่าเริงแจ่มใสและเกิดความสุขสนุกสนาน ดังนั้นจึงทำให้ภายหลังการทดลองเด็กปฐมวัยมีคะแนนคุณลักษณะนิสัยที่ดีสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (กัญญพัชร พงษ์ข้างอยู่, 2560, น. บทคัดย่อ) ศึกษาผลของโปรแกรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการเล่านิทานต่อคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ซึ่งพัฒนามาจากทฤษฎี

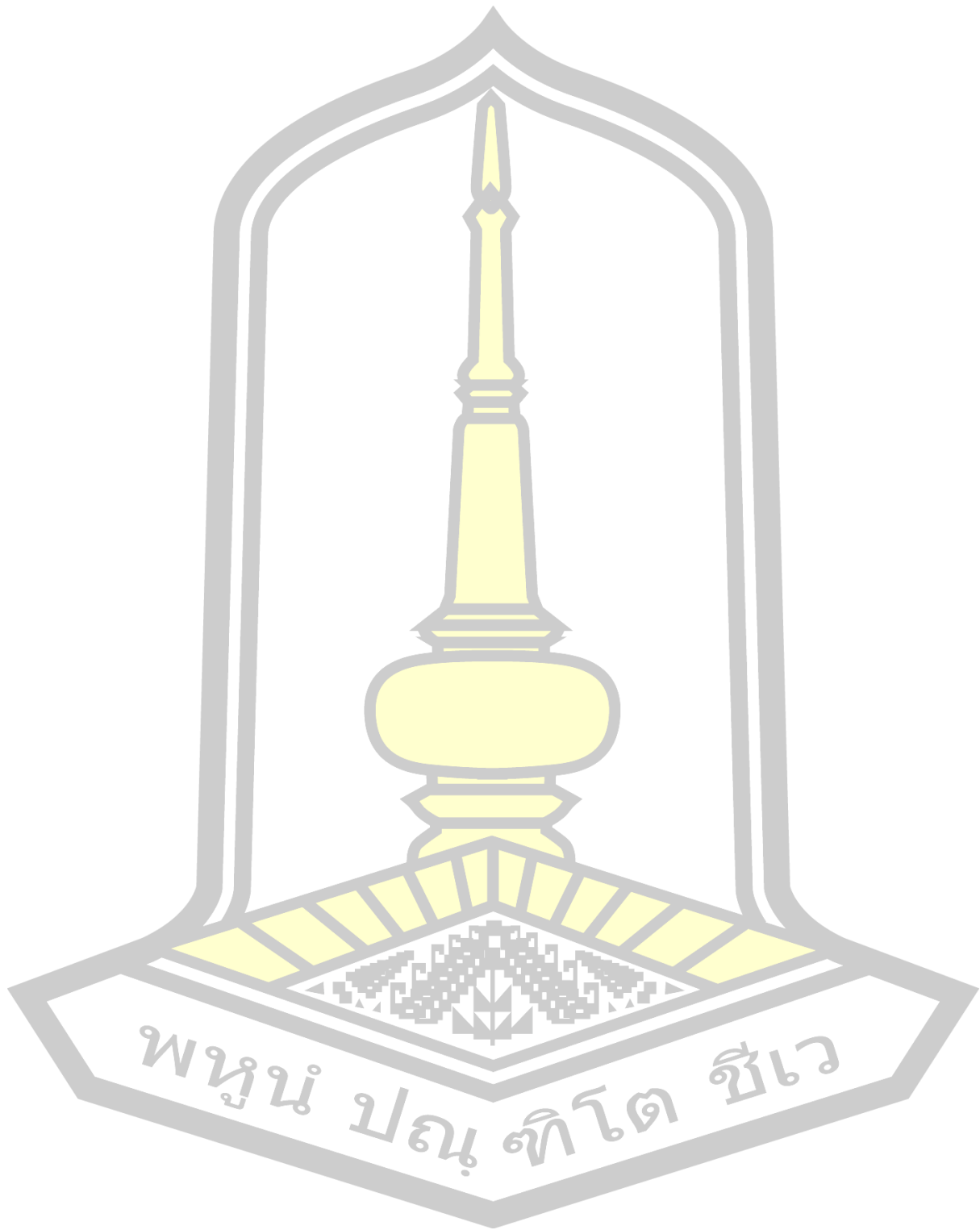
การเรียนรู้ทาง ของแบนคูรา ประกอบด้วย 4 กระบวนการ คือ การใส่ใจ การจำ การเลียนแบบ การ
 จูงใจ และได้รับการจัดกิจกรรมตามปกติ เครื่องมือการวิจัยคือ แบบประเมินลักษณะนิสัยที่ดีสำหรับ
 เด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังได้รับส่งเสริมการจัดประสบการณ์ด้วยการเล่านิทานชุดหนูบัว
 ลาย และหนูสายพินนิสดีของเด็กปฐมวัย มีคะแนนสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทาง
 สถิติ

ข้อเสนอแนะ

การพัฒนานิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสดี เพื่อพัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย
 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้มีประสิทธิภาพตรงตามวัตถุประสงค์ สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะ
 นิสัยที่ดีที่เกิดกับเด็กปฐมวัย ได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม และทฤษฎี
 พัฒนาการทางอารมณ์ได้เป็นอย่างดี และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่ง (ฉบับที่ 3)
 พุทธศักราช 2553 มาตรา 4 ที่กล่าวว่า กระบวนการเรียนรู้ทำให้เกิดความเจริญงอกงามของบุคคล
 และสังคม ด้วยการถ่ายทอดความรู้ ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัด
 กิจกรรมด้วยรูปแบบที่เหมาะสม สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน จะทำให้เด็ก
 ได้รับประสบการณ์ประสบการณ์ตรง ทำให้เด็กเรียนรู้ได้อย่างมีความสุขและสนุกสนาน และการให้พ่อ
 แม่ ผู้ปกครองเข้ามาร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนจึงเป็นโอกาสที่ดีในการสร้างความรู้สึที่ดีระหว่าง
 ครอบครัวกับโรงเรียน เพราะพ่อแม่ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ต่างคาดหวังว่า โรงเรียนจะทำหน้าที่อบรมสั่ง
 สอนเด็กให้เจริญเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติต่อไปในอนาคต ขณะเดียวกันการจัดกิจกรรม
 การเล่านิทานนั้นสามารถส่งเสริมสติปัญญาด้าน มนุษย์สัมพันธ์ (Interpersonal Intelligence) ได้
 เป็นอย่างดี เนื่องจากเมื่อเด็กได้ฟังนิทานแล้วเด็กจะมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เข้าใจความรู้สึกนึกคิดของ
 ผู้อื่น เข้าใจอารมณ์ เจตนาของผู้อื่น รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น และมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง
 และผู้อื่น การมีพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดีที่สูงขึ้น

ดังนั้น ครู ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ปกครอง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย จึงควรใส่ใจต่อการ
 เรียนรู้ของเด็ก อาจกำหนดเป้าหมายแนวทางในการปฏิบัติที่ชัดเจน เป็นรูปธรรมที่มองเห็นได้ เช่น ให้
 ความรักความเข้าใจเด็ก ไม่แสดงสีหน้าท่าทางโกรธ หรือไม่ใช้อารมณ์รุนแรงกับเด็ก เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อ
 เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย และการเป็นแบบอย่างที่ดีให้เด็กได้
 ประพฤติปฏิบัติตาม เพราะจะเป็นการวางรากฐานให้เด็ก และเป็นการสร้างทุนมนุษย์ที่ดีต่อไปใน
 อนาคต

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนก จันทรขจร. (2551). คู่มือวัฒนธรรม วิถีชีวิตไทย. กรุงเทพฯ: มูลนิธิกนก จันทรขจร.
- กนิษฐา ดอกทุเรียน. (2550), 38-39 การเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มระหว่าง
 ทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงกับทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบเกสตัลท์ต่อ
 การมีมนุษยสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม:
 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 47-55
- กมลวัฒน์ วันวิชัย. (2554). การเสริมสร้างวินัยนักเรียน. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.
- กรมวิชาการ. (2560). การสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาศักยภาพของเด็กไทยด้านความ
 รับผิดชอบและวินัยในตนเอง. กรุงเทพฯ: ศุภสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. (2561). คู่มือหลักสูตรพระพุทธศาสนา ระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพฯ:
 ศุภสภาลาดพร้าว.
- กรมสุขภาพจิต. (2559). คุณเข้าใจผู้อื่นแค่ไหน. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี: ศูนย์สารนิเทศและ
 ประชาสัมพันธ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แนวทางการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมไทย. กรุงเทพฯ:
 การศาสนา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธ. พิมพ์ครั้งที่ 5.
 กรุงเทพฯ : อู่การพิมพ์
- กฤตรินทร์ นิมทองคำ. (2551). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์ของนักเรียนระดับชั้น
 มัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ กรุงเทพมหานคร. ปริญญา
 นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2561). การเล่านิทาน. การศึกษาปฐมวัย, 2(2), 10-19.
- กุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์. (2559). เทคนิคการเล่านิทาน. ใน เทคนิคนวัตกรรมการดูแลเด็กปฐมวัย.
 กรุงเทพฯ: อู่การพิมพ์
- เกริก ยूनพันธ์. (2549). การเล่านิทาน. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2553). ลักษณะชีวิตสู่ความสำเร็จ. กรุงเทพฯ: ชัคเชสมิเดีย.
 คลื่นลูกที่ 5. กรุงเทพฯ: ส.เอเซียเพรส.

- ชนิษฐา จีนาภักดิ์. (2562). วิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย. บุรีรัมย์: โปรแกรมวิชา
การศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ขวัญฟ้า รังสิยานนท์. (2553). การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการ
ฟังนิทานด้วยการเล่นโดยใช้หุ่นมือกับการเล่นโดยใช้รูปภาพ. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จินดารัตน์ โพธิ์นอก. (2554). การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเด็กปฐมวัย : เริ่มต้นที่หัวใจ.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ศุภรัช ภิรมย์รักษ์. (2560). นักเล่นนิทานสร้างนักอ่าน. กรุงเทพฯ: สารพัฒนาหลักสูตร.
- นิตย์ สิริพงษ์. (2557). การส่งเสริมจริยธรรมนักเรียนของครูโรงเรียนพระวิสุทธีวงศ์ อำเภอลำ
ลูกกา จังหวัดปทุมธานี. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ.
- จันทร์เพ็ญ สุภาพล. (2555). การควบคุมพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้ฟังนิทาน
ประกอบดนตรีและนิทานประกอบภาพควบคุมกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรม
ช่วยเหลือ. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จิระประภา บุญยนิษฐ์. (2556). ทุนการทำและวิธีการใช้. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ปณมยา.
- จุมพล พูลภัทรชีวิน. (2549). การวิจัยและพัฒนากระบวนการสร้างลักษณะนิสัยดีมีคุณธรรม.
กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรมสำนักงานบริหาร
และพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน).
- จุไร ชั้นประเสริฐ. (2550). มนุษย์สัมพันธ์. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยพาณิชการบางนา.
- แจ่มลิริ ศรีภูไฟ. (2551). การพัฒนาแบบวัดความซื่อสัตย์และแบบวัดความประหยัด สำหรับ
นักเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 3-4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุบลราชธานี:
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ฉวีวรรณ กิनावงศ์. (2555). พัฒนาการเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ปทุมธานี:
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- ฉัตรชัย ภูแปง. (2558). การพัฒนาดำเนินงานเสริมสร้างความมีวินัยในตนเองของนักเรียน
โรงเรียนเขาพระนอนวิทยาคม อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์. การค้นคว้า
อิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ฉายศรี แซ่ลิ้ม. (2561). การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะนิสัยที่ดีของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคาดหวังของ
บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ดวงรัตน์ วาห์สะ. (2554). พฤติกรรมซื้อสัตย์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัด
นครปฐม. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ตติยาภรณ์ นัยเนตร. (2555). คุณลักษณะนิสัยที่ดีในทัศนคติของผู้ใหญ่ไทย: กรณีศึกษาใน
สังคมของเขตเทศบาลขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น:
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทรงศรี คงทวี. (2550). ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความ
รับผิดชอบของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. ปรินญา
ณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทัศนีย์ อินทรบำรุง. (2559). วินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่า
นิทานก่อนกลับบ้าน. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธนพร บุญเนา. (2549). คุณลักษณะนิสัยที่ดีในทัศนคติของเด็กไทย: กรณีศึกษาในสังคมของ
เขตเทศบาลนครขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธีรนนท์ ไกรนิธิสม. (2550). ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและวินัยสำหรับข้าราชการครูและ
บุคลากรทางการศึกษา เล่ม 2. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- นริศรา ริชาร์ดสัน. (2548). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความเสียสละ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนวัดธาตุทอง เขตวัฒนา
กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นารี ศิริทรัพย์. (2559). นิทานและละครหุ่นสำหรับเด็ก. นครปฐม: ภาควิชาการอนุบาล
ศึกษา วิทยาลัยครูนครปฐม.
- นิตยา คชภักดี. (2553). พัฒนาการเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: กุมารแพทยสาขาพัฒนาการและ
พฤติกรรม. วิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย
- นีออน พิณประดิษฐ์ และคณะ. (2554). รายงานการวิจัยเรื่อง ปัจจัยทางสังคมกับ
พฤติกรรมการติดสารเสพติดของ นักเรียนมัธยมศึกษาและนักเรียนวิทยาลัย

- อาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
 บรรทม มณีโชติ. (2550). ศึกษารูปแบบของข้อความวลักษณ์นิสัยด้านความเสียสละ
 ชนิดข้อความและชนิดสถานการณ์ที่มีต่อคุณภาพของแบบทดสอบ. ปรินญา
 นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
 บุญชม ศรีสะอาด. (2564). การวิจัยทางการวัดผลและประเมินผล. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
 บุญมี แทนแก้ว. (2550). จริยศาสตร์ (ETHICS). พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้ง.
 ประพันธ์สิริ สุเสาร์จ. (2552). การส่งเสริมศักยภาพนักเรียนกรุงเทพมหานครด้านพลศึกษา.
 กรุงเทพฯ: SR Printing Limited Partnership.
 ประภัสสรณ์ ประพันธ์ศิลป์. (2559). คุณลักษณะนิสัยที่ดีในความคิดเห็นของนิสิต
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ:
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
 ประภัสสี กอนไธสง. (2560). การพัฒนาการเขียนสำหรับเด็กปฐมวัย โดยใช้แบบฝึกทักษะ
 การเขียน. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
 ประยุทธ์ กมลเมือง. (2553). ปัจจัยทางจิตสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมเสียสละของนักเรียน
 ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
 ปรีดา ปัญญาจันทร์ และชิววัน วิสาสะ. (2549). เล่านิทานอย่างไรให้สนุก. พิมพ์ครั้งที่ 5.
 กรุงเทพฯ: แพรวเพื่อนเด็ก.
 พจมาน เทียมมนัส. (2556). ความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด
 ประสบการณ์การเล่านิทานประกอบการแสดงละครสร้างสรรค์และประกอบการ
 วาดภาพ. ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
 พนิดา ทรัพย์สาร. (2555). คุณลักษณะนิสัยดีในทัศนะของวัยรุ่นไทย : กรณีศึกษาในสังคม
 ของเขตเทศบาลขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น:
 มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
 พรจันทร์ จันทวิมล. (2553). การเล่านิทานสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนของลูกกรีก. วารสารการ
 พยาบาลและการดูแลสุขภาพ, 4, 32-33.
 พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. (2557). ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ:
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
 พรรณราย ทรัพย์ะประภา. (2550). จิตวิทยาประยุกต์ในชีวิตและการทำงาน. กรุงเทพฯ:

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พัชรี ไชยะสนิท. (2561). เอกสารประกอบการจัดประสบการณ์เตรียมความพร้อมระดับก่อน
ประถมศึกษา. กรุงเทพฯ. ม.ป.พ.

พิมพ์ประภา พันธุ์พิพัฒน์. (2554). การศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัด
จริยธรรมด้านความสามัคคีและด้านความเสียสละสำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ.

พิไลลักษณ์ ทองรอด. (2557). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับคุณธรรม
จริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พุทธทาสภิกขุ. (ม.ป.ป). การศึกษาสมบูรณแบบ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุภาพ

เพ็ญญา สัจจ์สุวรรณ. (2547). การพัฒนาแบบทดสอบวัดคุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษา
จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.

เพิ่มศักดิ์ วรรณยางกูร. (2551). ชีวิตและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ: ซีแอนด์เอ็นบุ๊ก.

ภพ เลหาไพบูลย์. (2549). แนวการสอนวิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

ภารดี ศรีประยูร. (2552). รูปแบบการเล่านิทานทางโทรทัศน์ที่ส่งผลต่อความสามารถในการ
ฟังและความคงทนในการจำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. ปรินญา
ณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (ถ่ายเอกสาร.)

มาลี เสาร์สิงห์. (2555). คุณลักษณะนิสัยดีในทัศนะของผู้บริหารการศึกษาไทย : กรณีศึกษา
จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศษ.บ. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2560). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช
2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.

วรางคณา หุ่นสุวรรณ. (2552). การทดลองสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างเรื่องการปฏิบัติตน
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาทักษะการ
คิดวิเคราะห์และจิตสาธารณะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

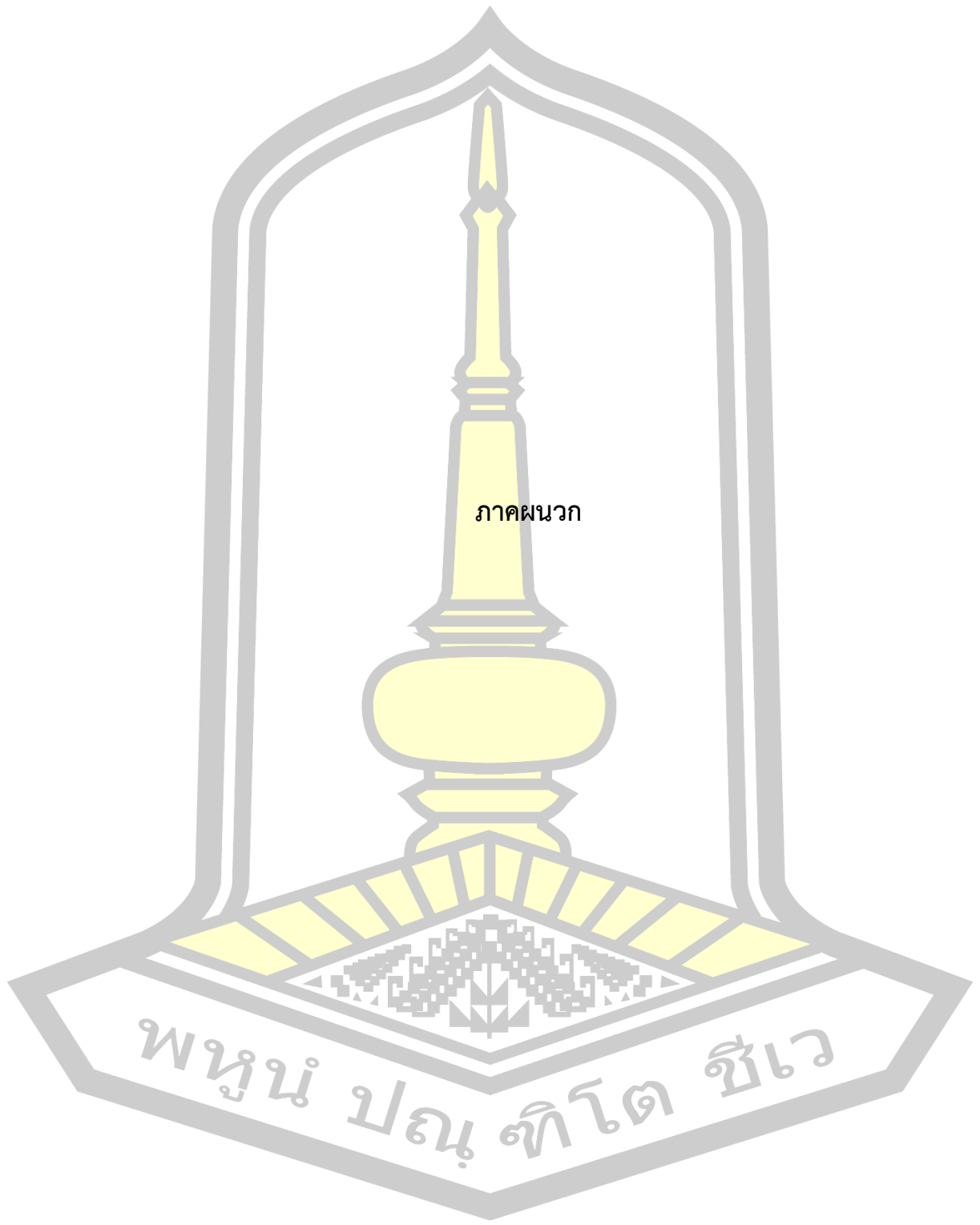
วันเนาว์ ยูเด็น. (2552). นิทานคือชีวิต. กรุงเทพฯ: องค์การค้ำคูณสภา.

- วายุภา สุขอุ๊ด. (2558). การศึกษาคุณลักษณะนิสัยที่ดี และมีความสุขของนักเรียนที่สำเร็จ การศึกษา ระดับชั้นอนุบาล 3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี. อุบลราชธานี: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2549). รายงานการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์งานวิจัยทางการศึกษาปฐมวัย. สกลนคร: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสกลนคร.
- วิจิตร อาวะกุล. (2549). เทคนิคมนุษย์สัมพันธ์. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- วิภาพร มาพบสุข. (2553). มนุษย์สัมพันธ์. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- วิลเลียม วิมุกตายน. (2551). การศึกษาผลการใช้แบบของคำถามหลังการฟังนิทานที่มีต่อการ ฟังคำสั่งของเด็กปฐมวัย. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- วิล เวียงวีระ. (2556). เข้าใจเด็กก่อนวัยเรียน เล่ม 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา.
- ศักดิ์ชัย นิรัฐทวี และไพเราะ พุ่มมัน. (2552). วัฏจักรการเรียนรู้ 4 MAT : การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะ เก่ง ดี มีสุข. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุขุม เฉลยทรัพย์. (2550). ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตในสายตาประชาชน: กรณีศึกษาชุมชนสวนอ้อย (รายงานวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนดุสิต.
- สุพิน ปางลิลาศ. (2554). รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมนิสัยที่ดีสู่สังคมโดยใช้ กระบวนการกัลยาณมิตร สำหรับเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุพิน บุญช่วงศ์. (2558). หลักการสอน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะวิชา ครุศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนดุสิต.
- Bandura, A. (1986). Social Learning Theory. Englewood Cliffs, N.J : Prentice-Hall.

Dixon, D., Johnson, J., & Salts, E. (1987). Training Disadvantaged Preschoolers on Various Fantasy Activities Effects on Cognitive Functioning and Impulse Control. *Child Development*. Wayne State University, 2, 367-379.

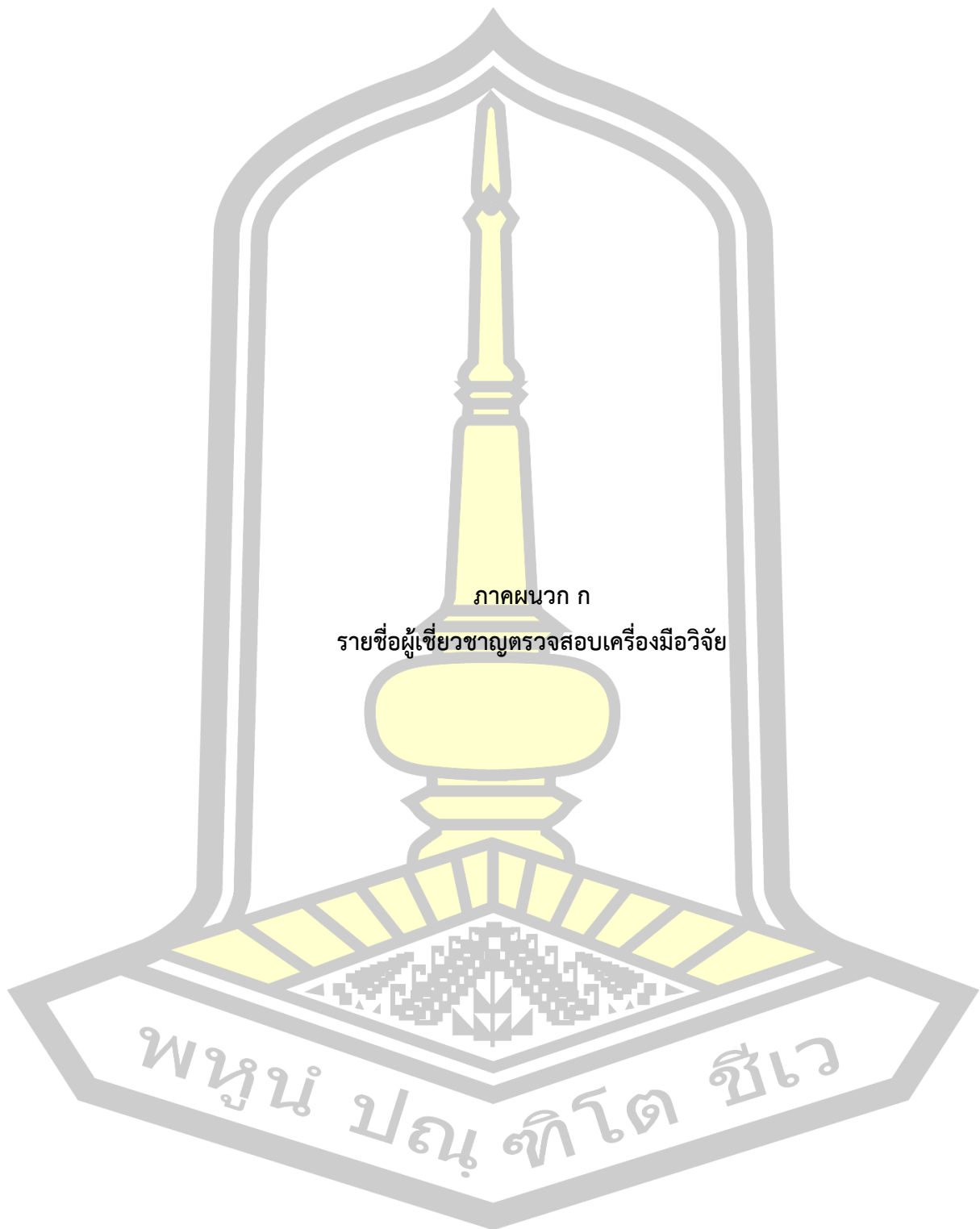
Massoglig, E.T. (1987). *Early Childhood Education in the Home*. Delmor Publishers Copyright by Little Education Publishe

ภาคผนวก

พหุบัณฑิตยาลัย

ภาคผนวก ก

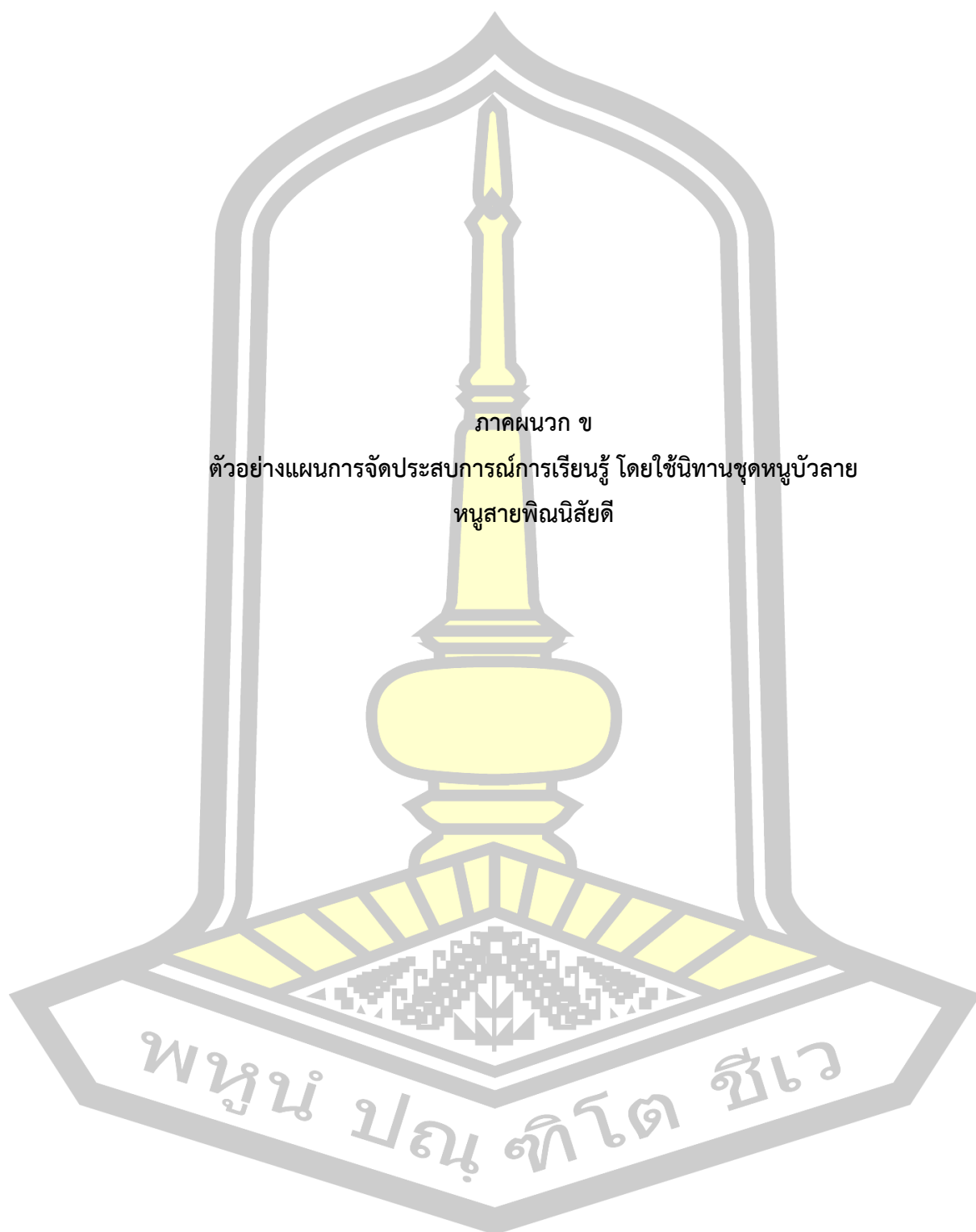
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

พหุมนั ปณุ ทิโต ชีเว

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญสำหรับหาคุณภาพเครื่องมือทดลอง

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิราภรณ์ พงนาอารีวงศ์	ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศรีกัญภัสสร ริงสีวรกุล	สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
3. อาจารย์ ดร.สาวิตรี ราญมีชัย	ภาควิชาวัดผลและประเมินผล คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
4. อาจารย์ ดร. วรียันนันทน์ สิริกาญจนนา	ผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนวัชรพล กรุงเทพมหานคร
5. อาจารย์ กัลยากร ภัคดี	สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสดี

สัปดาห์ที่ 1 ความมีวินัย นิทานเรื่อง “หนูบัวลายรู้หน้าที่”

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ชั้นอนุบาลปีที่ 3/1

จัดทำโดย

นางสาววันทนา ทายิดา

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้นิทานชุดหนุบัวลาย หนุสายพิณนิสัยดี

ชั้นอนุบาลปีที่ 3

ชุดที่ 1 ความมีระเบียบวินัย นิทานเรื่อง “หนุบัวลายรู้หน้าที่”

จำนวน 1 คาบ ระยะเวลา 30 นาที

วันจันทร์ ที่ 10 เดือน มิถุนายน พ.ศ.2567 เวลา 09.30 – 10.00 น.

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สาระสำคัญ

การเล่นนิทานเรื่อง “หนุบัวลายรู้หน้าที่” เป็นนิทานปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ทำให้เด็กรู้จักหน้าที่ของตนเอง รู้จักการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลงต่าง ๆ ในห้องเรียน รู้จักหน้าที่ของตนเอง การตรงต่อเวลา เป็นการฝึกความมีระเบียบวินัยให้กับเด็กปฐมวัย

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์

ม.ฐ.3 ตบช.3.2

- 3.2.1 กล่าวพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
- 3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

ม.ฐ. 9 ตบช 9.1

- 9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง
- 9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

ม.ฐ.12 ตบช 12.1

- 12.1.1 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

จุดประสงค์

1. การรู้จักหน้าที่ของตนเอง
2. การตรงต่อเวลา
3. ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

กิจกรรมการเล่นิทานเรื่อง “หนูบัวลายรู้หน้าที่”

ประสบการณ์สำคัญ

ด้านสังคม

- รู้จักหน้าที่ของตนเอง
- การตรงต่อเวลา
- ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน
- รู้จักการอยู่ร่วมกับผู้อื่น

ด้านสติปัญญา

- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- การฟังเรื่องราวนิทาน การจำเนื้อเรื่องในนิทาน

กิจกรรม เวลา 30 นาที

ขั้นนำ เวลา 5 นาที

1. ครูร้องเพลง “ยินดีที่ได้พบกัน” เด็กทำท่าทางประกอบไปพร้อมครู
 “ สวัสดี สวัสดี สวัสดี
 วันนี้เรามาพบกัน
 เธอและฉันพบกันสวัสดี
 สวัสดีครับ / สวัสดีค่ะ ”

ขั้นสอน เวลา 20 นาที

1. ครูเล่านิทานให้เด็กฟังเรื่อง “หนูบัวลายรู้หน้าที่” โดยที่ครูแต่งขึ้นเอง
2. ครูเชื่อมโยงเนื้อเรื่องในนิทานสู่การปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
  - 2.1 ครูนำเข้าสู่กิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามหน่วยการสอนของโรงเรียน
  - 2.2 ครูสร้างสถานการณ์ในกิจกรรมโดยให้เด็กสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น และ

แสดงออกได้

เหมาะสมกับสถานการณ์ ได้แก่

- การให้เด็กรู้จักหน้าที่ของตนเอง
- การให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
- การให้เด็กนั่งทำงานเป็นกลุ่ม
- การชื่นชมและยอมรับผู้อื่น

ขั้นสรุป เวลา 5 นาที

1. เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับนิทาน เรื่องหนูบัวลายรู้หน้าที่ เช่น
  - การรู้หน้าที่คืออะไรคะเด็ก ๆ
  - หน้าที่ของเด็ก ๆ มีอะไรบ้างคะ

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานเรื่อง “หนูบัวลายรู้หน้าที่”

การวัดและประเมินผล

1. แบบจดบันทึกพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย
2. สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสดี

ชั้นอนุบาลปีที่ 3

ชุดที่ 1 ความมีระเบียบวินัย นิทานเรื่อง “หนูบัวลายรู้หน้าที่”

จำนวน 1 คาบ ระยะเวลา 30 นาที

วันอังคาร ที่ 11 เดือน มิถุนายน พ.ศ.2567 เวลา 09.30 – 10.00 น.

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สาระสำคัญ

การเล่านิทานเรื่อง “หนูบัวลายรู้หน้าที่” เป็นนิทานปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ทำให้เด็กรู้จักหน้าที่ของตนเอง รู้จักการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลงต่าง ๆ ในห้องเรียน รู้จักการกล่าวขอขอบคุณและมีผู้ให้สิ่งของ เป็นการฝึกความมีระเบียบวินัยให้กับเด็กปฐมวัย

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์

ม.ฐ.3 ตบช.3.2

- 3.2.1 กล่าวพูดกล่าวแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
- 3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

ม.ฐ. 9 ตบช 9.1

- 9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง
- 9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

ม.ฐ.12 ตบช 12.1

- 12.1.1 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

จุดประสงค์

1. การรู้จักหน้าที่ของตนเอง
2. การตรงต่อเวลา
3. ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

กิจกรรมการเล่นนิทานเรื่อง “หนูบัวลายรู้หน้าที่”

ประสบการณ์สำคัญ

ด้านสังคม

- รู้จักหน้าที่ของตนเอง
- การตรงต่อเวลา
- ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน
- รู้จักการอยู่ร่วมกับผู้อื่น

ด้านสติปัญญา

- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- การฟังเรื่องราวนิทาน การจำเนื้อเรื่องในนิทาน

กิจกรรม เวลา 30 นาที

ขั้นนำ เวลา 5 นาที

1. ครูร้องเพลง “ยินดีที่ได้พบกัน” เด็กทำท่าทางประกอบไปพร้อมครู
“ สวัสดี สวัสดี สวัสดี
วันนี้เรามาพบกัน
เธอและฉันพบกันสวัสดี
สวัสดีครับ / สวัสดีค่ะ ”

ขั้นสอน เวลา 20 นาที

1. เด็กและครูร่วมกันเล่นนิทานเรื่อง “หนูบัวลายรู้หน้าที่” โดยที่ครูแต่งขึ้นเอง
2. ครูเชื่อมโยงเนื้อเรื่องในนิทานสู่การปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
  - 2.1 ครูนำเข้าสู่กิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามหน่วยการสอนของโรงเรียน
  - 2.2 ครูสร้างสถานการณ์ในกิจกรรมโดยให้เด็กสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น และแสดงออกได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ได้แก่
    - การให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
    - การให้เด็กนั่งทำงานเป็นกลุ่ม
    - การชื่นชมและยอมรับผู้อื่น
    - การรู้จักให้อภัยซึ่งกันและกัน

ขั้นสรุป เวลา 5 นาที

1. เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับนิทาน เรื่องหนูบัวลายรู้หน้าที่ เช่น
  - การรู้หน้าที่คืออะไรคะเด็ก ๆ
  - หน้าที่ของเด็ก ๆ มีอะไรบ้างคะ

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานเรื่อง “หนูบัวลายรู้หน้าที่”

การวัดและประเมินผล

1. แบบจดบันทึกพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย
2. สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้นิทานชุดหนุบัวลาย หนุสายพินนิสัยดี

ชั้นอนุบาลปีที่ 3

ชุดที่ 1 ความมีระเบียบวินัย นิทานเรื่อง “หนุบัวลายรู้หน้าที่”

จำนวน 1 คาบ ระยะเวลา 30 นาที

วันพุธ ที่ 12 เดือน มิถุนายน พ.ศ.2567 เวลา 09.30 – 10.00 น.

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สาระสำคัญ

การเล่นนิทานเรื่อง “หนุบัวลายรู้หน้าที่” เป็นนิทานปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ทำให้เด็กรู้จักหน้าที่ของตนเอง รู้จักการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลงต่าง ๆ ในห้องเรียน รู้จักการกล่าวขอขอบคุณขณะมีผู้ให้สิ่งของ เป็นการฝึกความมีระเบียบวินัยให้กับเด็กปฐมวัย

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์

ม.ฐ.3 ตบช.3.2

3.2.1 กล่าวพูดกล่าวแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์

3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

ม.ฐ. 9 ตบช 9.1

9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง

9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

ม.ฐ.12 ตบช 12.1

12.1.1 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

จุดประสงค์

1. การรู้จักหน้าที่ของตนเอง
2. การตรงต่อเวลา
3. ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

กิจกรรมการเล่นิทานเรื่อง “หนูบัวลอยรู้หน้าที่”

ประสบการณ์สำคัญ

ด้านสังคม

- รู้จักหน้าที่ของตนเอง
- การตรงต่อเวลา
- ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน
- รู้จักการอยู่ร่วมกับผู้อื่น

ด้านสติปัญญา

- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- การฟังเรื่องราวนิทาน การจำเนื้อเรื่องในนิทาน

กิจกรรม เวลา 30 นาที

ขั้นนำ เวลา 5 นาที

1. ครูร้องเพลง “ยินดีที่ได้พบกัน” เด็กทำท่าทางประกอบไปพร้อมครู
 “ สวัสดี สวัสดี สวัสดี
 วันนี้เรามาพบกัน
 เธอและฉันพบกันสวัสดี
 สวัสดีครับ / สวัสดีค่ะ ”

ขั้นสอน เวลา 20 นาที

1. ครูให้เด็กอาสาออกมาเล่นิทานให้เพื่อนๆ ฟังเรื่อง “หนูบัวลอยรู้หน้าที่” โดยที่ครูแต่งขึ้นเอง
2. ครูเชื่อมโยงเนื้อเรื่องในนิทานสู่การปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
  - 2.1 ครูนำเข้าสู่กิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามหน่วยการสอนของโรงเรียน
  - 2.2 ครูสร้างสถานการณ์ในกิจกรรมโดยให้เด็กสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น และแสดงออกได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ได้แก่
    - การให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
    - การให้เด็กนั่งทำงานเป็นกลุ่ม
    - การชื่นชมและยอมรับผู้อื่น
    - การรู้จักให้อภัยซึ่งกันและกัน

ขั้นสรุป เวลา 5 นาที

1. เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับนิทาน เรื่องหนูบัวลายรู้หน้าที่ เช่น
  - การรู้หน้าที่คืออะไรคะเด็ก ๆ
  - หน้าที่ของเด็ก ๆ มีอะไรบ้างคะ

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานเรื่อง “หนูบัวลายรู้หน้าที่”

การวัดและประเมินผล

1. แบบจดบันทึกพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย
2. สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย

นิทานเรื่อง “หนูบัวลายรู้หน้าที่”

ในห้องเรียนของหนูบัวลาย ขณะนี้เป็นเวลาเลิกเรียน ซึ่งวันนี้เป็นเวรทำความสะอาดของหนูบัวลาย และสายพิน เมื่อโรงเรียนเลิกหนูบัวลายก็หยิบไม้กวาดหลังห้องมาเตรียมกวาดพื้น เพราะเด็กนักเรียนทุกคนจะต้องทำเวร ซึ่งคุณครูได้แบ่งเด็ก ๆ ในห้องให้ทำเวรคนละหนึ่งวันต่อสัปดาห์ สายพินเป็นเด็กที่ขี้เกียจไม่ชอบทำเวร ชอบหนีเวรไปเล่นที่อื่น เพราะเขาคิดว่ามีภารโรงที่โรงเรียนแล้วทำไมต้องทำด้วย หนูบัวลายเลยพูดขึ้นว่า “ภารโรงก็ทำหน้าที่ทำความสะอาดส่วนต่าง ๆ ของโรงเรียน การที่ภารโรงต้องรับผิดชอบทำความสะอาดภายในโรงเรียนไม่ใช่เรื่องง่าย ๆ เลย ” เมื่อหนูบัวลายพูดจบ สายพินก็ทำท่าที่ไม่สนใจ ไปวิ่งเล่นต่อ ไม่ทำความสะอาดเวรในห้องช่วยเพื่อน ที่สำคัญสายพินชอบกินขนม แล้วไม่นำของขนมไปทิ้งที่ถังขยะ สายพินเอาของขนมที่กินแต่ละวัน แอบไว้ใต้โต๊ะจนส่งกลิ่นเหม็น เน่า

อยู่มาวันหนึ่ง เหตุการณ์ไม่คาดคิดก็เกิดขึ้น ในขณะที่นั่งเรียนหนูบัวลายได้มองไปที่ใต้โต๊ะของสายพิน แล้วเห็นสัตว์ลักษณะตัวยาวๆ สีดำ มองไปอีกทีพบว่า เป็น งู และ แมลงสาบ ที่มาอาศัยอยู่ใต้โต๊ะของสายพิน สัตว์พวกนี้คิดว่าเป็นที่อยู่อาศัยของมัน หลังจากนั้นพอสายพินได้เห็น จึงรู้ว่าสาเหตุเกิดจากการที่เขาไม่ชอบทำความสะอาดห้องเรียน และทิ้งขยะไม่ถูกที่ หลังจากนั้นสายพินก็ได้เปลี่ยนนิสัยเป็นคนใหม่ ช่วยหนูบัวลายทำความสะอาดห้องเรียนเป็นประจำ หนูบัวลายเลยพูดขึ้นว่า สายพินรู้ไหมทำไมเราต้องทำเวร “ ห้องเรียนที่เราใช้แต่ละวัน เราต้องช่วยกันดูแลความสะอาดห้องของตัวเอง การที่เราได้ทำเวรช่วยให้เราฝึกความอดทน ความมีระเบียบวินัย และที่สำคัญ คือ สอนให้เรารู้จักรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองด้วยนะสายพิน ” เมื่อคุณครูเดินผ่านมาเห็นครูเอ๋ยชมทันที “ เก่งจังเลย เป็นเด็กดี รู้หน้าที่ มีวินัย ” เมื่อได้รับคำชมหนูบัวลาย และสายพินพากันทำความสะอาดห้องเรียนอย่างมีความสุข

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้นิทานหนูน้อยหวัด หนูสายพินนิสัยดี
 สัปดาห์ที่ 2 ความมีวินัย นิทานเรื่อง “หนูน้อยหวัด ไม่อยากไปโรงเรียน”
 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ชั้นอนุบาลปีที่ 3/1

จัดทำโดย
 นางสาววันทนา ทายิดา

พหุบัณฑิตศึกษา
 เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
 ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพิณนิสัยดี

ชั้นอนุบาลปีที่ 3

ชุดที่ 2 ความมีระเบียบวินัย นิทานเรื่อง “หนูสายพิณ ไม่อยากไปโรงเรียน”

จำนวน 1 คาบ ระยะเวลา 30 นาที

วันจันทร์ ที่ 17 เดือน มิถุนายน พ.ศ.2567 เวลา 09.30 – 10.00 น.

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สาระสำคัญ

การเล่านิทานเรื่อง “หนูสายพิณ ไม่อยากไปโรงเรียน” เป็นนิทานปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ทำให้เด็กรู้จักการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน รู้จักการกล่าวขอบคุณขณะมีผู้ให้สิ่งของ มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น โดยเอาของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง เป็นการฝึกความมีระเบียบวินัยให้กับเด็กปฐมวัย

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์

ม.ฐ.3 ตบช.3.2

- 3.2.1 กล่าวพูดกล่าวแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
- 3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

ม.ฐ. 9 ตบช 9.1

- 9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง
- 9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

ม.ฐ.12 ตบช 12.1

- 12.1.1 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

จุดประสงค์

1. การอยู่ร่วมกับผู้อื่น
2. ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน
3. รู้จักกล่าวขอบคุณขณะมีผู้ให้สิ่งของ

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

กิจกรรมการเล่นนิทานเรื่อง “หนูสายพิณ ไม่อยากไปโรงเรียน”

ประสบการณ์สำคัญ

ด้านสังคม

- รู้จักการอยู่ร่วมกับผู้อื่น
- ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน
- รู้จักกล่าวขอบคุณขณะมีผู้ให้สิ่งของ
- มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่นโดยไม่เอาสิ่งของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง

ด้านสติปัญญา

- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- การฟังเรื่องราวนิทาน การจำเนื้อเรื่องในนิทาน

กิจกรรม เวลา 30 นาที

ขั้นนำ เวลา 5 นาที

1. ครูร้องเพลง “ยินดีที่ได้พบกัน” เด็กทำท่าทางประกอบไปพร้อมครู
 “ สวัสดี สวัสดี สวัสดี
 วันนี้เรามาพบกัน
 เธอและฉันพบกันสวัสดี
 สวัสดีครับ / สวัสดีค่ะ ”

ขั้นสอน เวลา 20 นาที

1. ครูเล่นนิทานให้เด็กฟังเรื่อง “หนูสายพิณ ไม่อยากไปโรงเรียน” โดยที่ครูแต่งขึ้นเอง
2. ครูเชื่อมโยงเนื้อเรื่องในนิทานสู่การปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
  - 2.1 ครูนำเข้าสู่กิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามหน่วยการสอนของโรงเรียน
  - 2.2 ครูสร้างสถานการณ์ในกิจกรรมโดยให้เด็กสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น และแสดงออกได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ได้แก่
    - การให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
    - การให้เด็กนั่งทำงานเป็นกลุ่ม
    - การชื่นชมและยอมรับผู้อื่น

ขั้นสรุป เวลา 5 นาที

1. เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับนิทาน เรื่องหนุสายพิณไม่ยอมไปโรงเรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานเรื่อง “หนุสายพิณ ไม่ยอมไปโรงเรียน”

การวัดและประเมินผล

1. แบบจดบันทึกพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย
2. สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสดี

ชั้นอนุบาลปีที่ 3

ชุดที่ 2 ความมีระเบียบวินัย นิทานเรื่อง “หนูสายพิน ไม่อยากไปโรงเรียน”

จำนวน 1 คาบ ระยะเวลา 30 นาที

วันอังคาร ที่ 18 เดือน มิถุนายน พ.ศ.2567 เวลา 09.30 – 10.00 น.

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สาระสำคัญ

การเล่นนิทานเรื่อง “หนูสายพิน ไม่อยากไปโรงเรียน” เป็นนิทานปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ทำให้เด็กรู้จักการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน รู้จักการกล่าวขอบคุณขณะมีผู้ให้สิ่งของ มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น โดยเอาของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง เป็นการฝึกความมีระเบียบวินัยให้กับเด็กปฐมวัย

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์

ม.ฐ.3 ตบช.3.2

- 3.2.1 กล่าวพูดกล่าวแสดงงอกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
- 3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

ม.ฐ. 9 ตบช 9.1

- 9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง
- 9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

ม.ฐ.12 ตบช 12.1

- 12.1.1 กระตือรือร้นในการรวมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

จุดประสงค์

1. การอยู่ร่วมกับผู้อื่น
2. ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน
3. รู้จักกล่าวขอบคุณขณะมีผู้ให้สิ่งของ

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

กิจกรรมการเล่นนิทานเรื่อง “หนูสายพิณ ไม่อยากไปโรงเรียน”

ประสบการณ์สำคัญ

ด้านสังคม

- รู้จักการอยู่ร่วมกับผู้อื่น
- ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน
- รู้จักกล่าวขอบคุณขณะมีผู้ให้สิ่งของ
- มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่นโดยไม่เอาสิ่งของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง

ด้านสติปัญญา

- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- การฟังเรื่องราวนิทาน การจำเนื้อเรื่องในนิทาน

กิจกรรม เวลา 30 นาที

ขั้นนำ เวลา 5 นาที

1. ครูร้องเพลง “ยินดีที่ได้พบกัน” เด็กทำท่าทางประกอบไปพร้อมครู
 “ สวัสดี สวัสดี สวัสดี
 วันนี้เรามาพบกัน
 เธอและฉันพบกันสวัสดี
 สวัสดีครับ / สวัสดีค่ะ ”

ขั้นสอน เวลา 20 นาที

1. เด็กและครูร่วมกันเล่นนิทานเรื่อง “หนูสายพิณ ไม่อยากไปโรงเรียน” โดยที่ครูแต่งขึ้นเอง
2. ครูเชื่อมโยงเนื้อเรื่องในนิทานสู่การปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
  - 2.1 ครูนำเข้าสู่กิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามหน่วยการสอนของโรงเรียน
  - 2.2 ครูสร้างสถานการณ์ในกิจกรรมโดยให้เด็กสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น และแสดงออกได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ได้แก่
    - การให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
    - การให้เด็กนั่งทำงานเป็นกลุ่ม

ขั้นสรุป เวลา 5 นาที

- 1.เด็กและครุร่วมกันสรุปเกี่ยวกับนิทาน เรื่องหนูสายพิณไม่ยอมไปโรงเรียน

สื่อการเรียนการสอน

- 1.นิทานเรื่อง “หนูสายพิณ ไม่ยอมไปโรงเรียน”

การวัดและประเมินผล

1. แบบจดบันทึกพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย
2. สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพิณนิสัยดี

ชั้นอนุบาลปีที่ 3

ชุดที่ 2 ความมีระเบียบวินัย นิทานเรื่อง “หนูสายพิณ ไม่อยากไปโรงเรียน”

จำนวน 1 คาบ ระยะเวลา 30 นาที

วันพุธ ที่ 19 เดือน มิถุนายน พ.ศ.2567 เวลา 09.30 – 10.00 น.

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สาระสำคัญ

การเล่านิทานเรื่อง “หนูสายพิณ ไม่อยากไปโรงเรียน” เป็นนิทานปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ทำให้ได้รู้จักการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน รู้จักการกล่าวขอบคุณขณะมีผู้ให้สิ่งของ มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น โดยเอาของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง เป็นการฝึกความมีระเบียบวินัยให้กับเด็กปฐมวัย

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์

ม.ฐ.3 ตบช.3.2

3.2.1 กล่าวพูดกล่าวแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์

3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

ม.ฐ. 9 ตบช 9.1

9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง

9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

ม.ฐ.12 ตบช 12.1

12.1.1 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

จุดประสงค์

1. การอยู่ร่วมกับผู้อื่น
2. ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน
3. รู้จักกล่าวขอบคุณขณะมีผู้ให้สิ่งของ

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

กิจกรรมการเล่นนิทานเรื่อง “หนูสายพิณ ไม่อยากไปโรงเรียน”

ประสบการณ์สำคัญ

ด้านสังคม

- รู้จักการอยู่ร่วมกับผู้อื่น
- ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน
- รู้จักกล่าวขอบคุณขณะมีผู้ให้สิ่งของ
- มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่นโดยไม่เอาสิ่งของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง

ด้านสติปัญญา

- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- การฟังเรื่องราวนิทาน การจำเนื้อเรื่องในนิทาน

ขั้นนำ เวลา 5 นาที

1. ครูร้องเพลง “ยินดีที่ได้พบกัน” เด็กทำท่าทางประกอบไปพร้อมครู

“ สวัสดี สวัสดี สวัสดี
วันนี้เรามาพบกัน
เธอและฉันพบกันสวัสดี
สวัสดีครับ / สวัสดีค่ะ ”

ขั้นสอน เวลา 20 นาที

1. ครูให้เด็กอาสาออกมาเล่นนิทานให้เพื่อนๆ ฟัง เรื่อง “หนูสายพิณ ไม่อยากไปโรงเรียน” โดยที่ครูแต่งขึ้นเอง

2. ครูเชื่อมโยงเนื้อเรื่องในนิทานสู่การปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

2.1 ครูนำเข้าสู่กิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามหน่วยการสอนของโรงเรียน

2.2 ครูสร้างสถานการณ์ในกิจกรรมโดยให้เด็กสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น และแสดงออกได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ได้แก่

- การให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
- การให้เด็กนั่งทำงานเป็นกลุ่ม
- การชื่นชมและยอมรับผู้อื่น

ขั้นสรุป เวลา 5 นาที

1. เด็กและครุร่วมกันสรุปเกี่ยวกับนิทาน เรื่องหนูสายพิณไม่ยอมไปโรงเรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานเรื่อง “หนูสายพิณ ไม่ยอมไปโรงเรียน”

การวัดและประเมินผล

1. แบบจดบันทึกพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย
2. สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย

นิทานเรื่อง “หนูสายพิณไม่ยอมไปโรงเรียน”

“เอ๋ก อี เอ๋ก เอ๋ก” เช้าตรู่วันจันทร์คุณแม่ของสายพิณเดินมาที่ห้องนอนของสายพิณแล้วเคาะประตูก๊อกๆ หนูสายพิณ หนูสายพิณ หนูตื่นหรือยังลูก รีบตื่นมาอาบน้ำ กินข้าว แต่งตัวไปโรงเรียนเร็ว เดี่ยวไปโรงเรียนสายเอานะลูก ด้วยความขี้เกียจของสายพิณ เธอจึงเดินไปหาแม่แล้วพูดว่า “หนูไม่ไปโรงเรียนได้ไหมคะ” ทำไมละลูก คุณแม่ถาม ก็ที่โรงเรียน จะต้องมีเพื่อนที่นิสัยไม่ดีแน่ ๆ เลย ต้องไปเจอเพื่อนเยาะแยะมากมาย หนูไม่ยอมเจอเพื่อนที่แย่งของเล่น หนูเลยไม่ยอมไปโรงเรียนค่ะ คุณแม่จะให้หนูทำอะไรก็ได้ แต่หนูขอไม่ไปโรงเรียนนะคะ เมื่อคุณแม่ได้ยินสายพิณพูดแบบนี้แล้ว คุณแม่เจอปัญหาใหญ่แล้วสินะ จะทำอย่างไรให้ลูกไปโรงเรียน คุณแม่จึงคิดวิธีแก้ไขปัญหา ที่สายพิณไม่ยอมไปโรงเรียน โดยเขาจะต้องช่วยงานที่บ้านตลอดทั้งวัน สายพิณจึงตอบตกลงที่จะช่วยงานที่บ้านเพื่อที่เขาจะได้ไม่ต้องไปโรงเรียน แม่ให้สายพิณไปเก็บไข่ไก่ที่เล้าไก่อยู่สวนหลังบ้านโดยมีไข่จำนวนมาก พอสายพิณเก็บไข่ไก่เสร็จ จึงนำไข่ไก่มาให้คุณแม่ จากนั้นแม่จึงให้สายพิณเดินทางเอาไข่ไก่ไปส่งร้านค้าที่รับซื้อไข่ไก่ในตลาด เมื่อสายพิณเดินทางมาถึงร้านค้า เขารู้สึกเหนื่อยล้าจากการนำไข่ไก่มาส่งที่ร้านค้า พอส่งไข่ไก่เสร็จเรียบร้อย เขามองไปเห็นตู้ไอศกรีมที่ร้านค้า แต่เขาไม่มีเงินติดตัวมาด้วย เนื่องจากคุณแม่ไม่ได้ให้ค่าขนมสายพิณ เพราะสายพิณไม่ได้ไปโรงเรียน เขาทั้งเหนื่อยและอยากกินไอศกรีมมาก แต่เขาก็ต้องเดินกลับบ้านไป เพราะไม่มีเงิน เมื่อเขามาถึงบ้าน แม่ก็ให้เขาไปซักเสื้อผ้าทำความสะอาดบ้านต่อ ทันใดนั้น สายพิณจึงพูดขึ้นมาว่า “หนูอยากไปโรงเรียนแล้วค่ะคุณแม่” หนูอยากไปเล่นกับเพื่อนๆ และมีเงินซื้อขนมกินทุกวัน สายพิณพูดด้วยน้ำเสียงที่เหนื่อย และสีหน้าเศร้าๆ คุณแม่เลยพูดขึ้นว่า “เห็นไหมจะลูกการที่เราทำงานมันเหนื่อยแค่ไหน

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้นิทานหนูน้อยขาย หนูสายพินนิสดี

สัปดาห์ที่ 3 ความมีวินัย นิทานเรื่อง “หนูน้อยขาย กับความรับผิดชอบ”

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ชั้นอนุบาลปีที่ 3/1

จัดทำโดย

นางสาววันทนิยา ทายิดา

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสดี

ชั้นอนุบาลปีที่ 3

ชุดที่ 3 ความมีระเบียบวินัย นิทานเรื่อง “หนูบัวลาย กับความรับผิดชอบ”

จำนวน 1 คาบ ระยะเวลา 30 นาที

วันจันทร์ ที่ 20 เดือน มิถุนายน พ.ศ.2567 เวลา 09.30 – 10.00 น.

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สาระสำคัญ

การเล่านิทานเรื่อง “หนูบัวลาย กับความรับผิดชอบ” เป็นนิทานปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ทำให้เด็กรู้จักหน้าที่ของตนเอง มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ตนเองได้รับเต็มที่ รู้จักการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลงต่าง ๆ ในห้องเรียน เป็นการฝึกความมีระเบียบวินัยให้กับเด็กปฐมวัย

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์

ม.ฐ.3 ตบช.3.2

- 3.2.1 กล่าวพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
- 3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

ม.ฐ. 9 ตบช 9.1

- 9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง
- 9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

ม.ฐ.12 ตบช 12.1

- 12.1.1 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

จุดประสงค์

1. การรู้จักหน้าที่ของตนเอง
2. การตรงต่อเวลา
3. ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

กิจกรรมการเล่านิทานเรื่อง “หนูบัวลาย กับความรับผิดชอบ”

ประสบการณ์สำคัญ

ด้านสังคม

- รู้จักหน้าที่ของตนเอง
- ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน

ด้านสติปัญญา

- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- การฟังเรื่องราวนิทาน การจำเนื้อเรื่องในนิทาน

กิจกรรม เวลา 30 นาที

ขั้นนำ เวลา 5 นาที

1. ครูร้องเพลง “ยินดีที่ได้พบกัน” เด็กทำท่าทางประกอบไปพร้อมครู

“ สวัสดี สวัสดี สวัสดี

วันนี้เรามาพบกัน

เธอและฉันพบกันสวัสดี สวัสดีครับ / สวัสดีค่ะ ”

ขั้นสอน เวลา 20 นาที

1. ครูเล่านิทานให้เด็กฟังเรื่อง “หนูบัวลายกับความรับผิดชอบ” โดยที่ครูแต่งขึ้นเอง
2. ครูเชื่อมโยงเนื้อเรื่องในนิทานสู่การปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
  - 2.1 ครูนำเข้าสู่กิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามหน่วยการสอนของโรงเรียน
  - 2.2 ครูสร้างสถานการณ์ในกิจกรรมโดยให้เด็กสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น และแสดงออกได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ได้แก่

- การให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
- การให้เด็กนั่งทำงานเป็นกลุ่ม
- การชื่นชมและยอมรับผู้อื่น

ขั้นสรุป เวลา 5 นาที

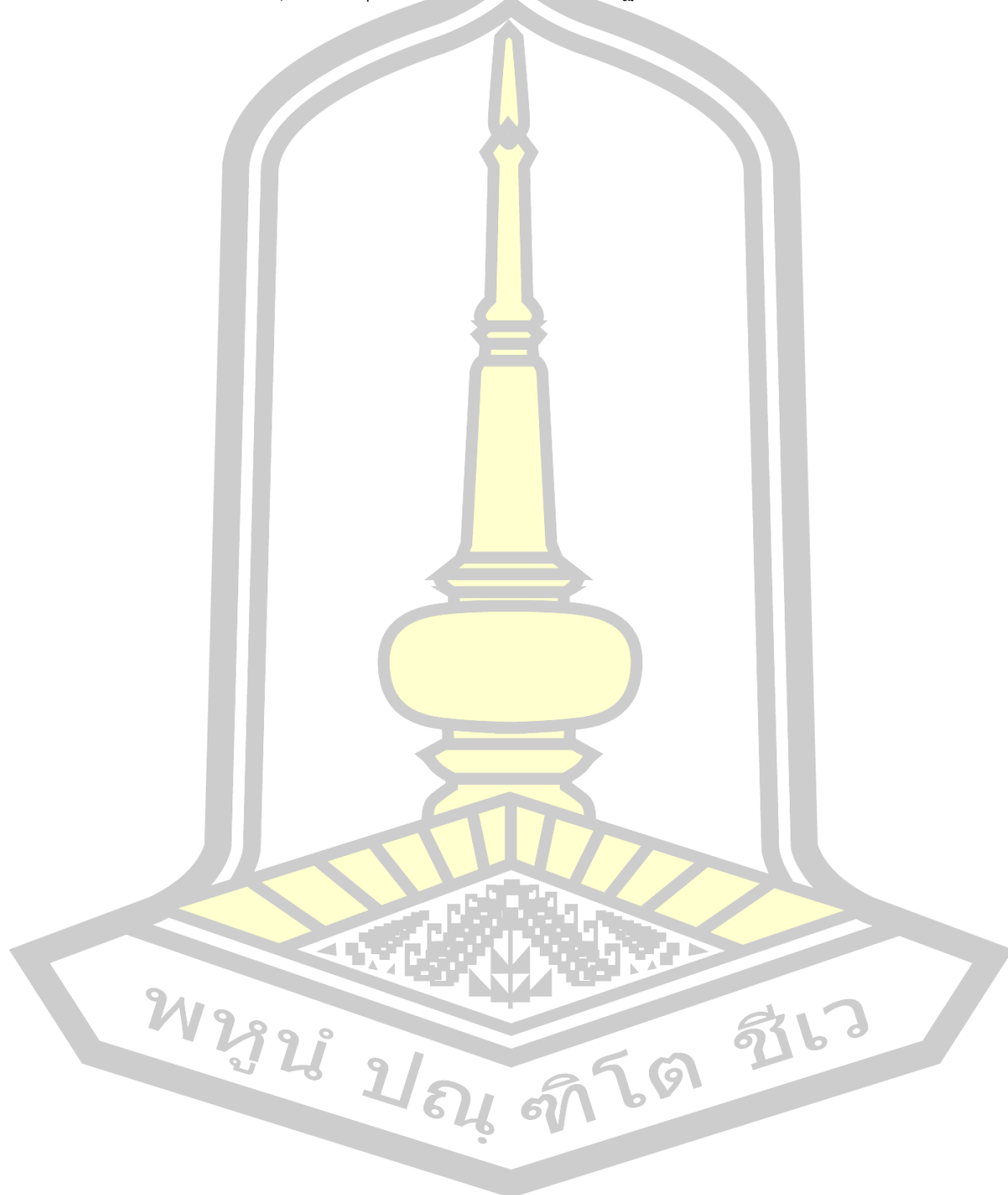
1. เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับนิทาน เรื่องหนูบัวลายกับความรับผิดชอบ

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานเรื่อง “หนูบัวลาย กับความรับผิดชอบ”

การวัดและประเมินผล

1. แบบจดบันทึกพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย
2. สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสดี

ชั้นอนุบาลปีที่ 3

ชุดที่ 3 ความมีระเบียบวินัย นิทานเรื่อง “หนูบัวลาย กับความรับผิดชอบ”

จำนวน 1 คาบ ระยะเวลา 30 นาที

วันอังคาร ที่ 21 เดือน มิถุนายน พ.ศ.2567 เวลา 09.30 – 10.00 น.

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สาระสำคัญ

การเล่นนิทานเรื่อง “หนูบัวลาย กับความรับผิดชอบ” เป็นนิทานปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ทำให้เด็กรู้จักหน้าที่ของตนเอง มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ตนเองได้รับเต็มที่ รู้จักการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลงต่าง ๆ ในห้องเรียน เป็นการฝึกความมีระเบียบวินัยให้กับเด็กปฐมวัย

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์

ม.ฐ.3 ตบช.3.2

- 3.2.1 กล่าวพูดกล่าวแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
- 3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

ม.ฐ. 9 ตบช 9.1

- 9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง
- 9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

ม.ฐ.12 ตบช 12.1

- 12.1.1 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

จุดประสงค์

1. การรู้จักหน้าที่ของตนเอง
2. การตรงต่อเวลา
3. ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

กิจกรรมการเล่นนิทานเรื่อง “หนูบัวลาย กับความรับผิดชอบ”

ประสบการณ์สำคัญ

ด้านสังคม

- รู้จักหน้าที่ของตนเอง
- การตรงต่อเวลา
- ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน

ด้านสติปัญญา

- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- การฟังเรื่องราวนิทาน การจำเนื้อเรื่องในนิทาน

กิจกรรม เวลา 30 นาที

ขั้นนำ เวลา 5 นาที

1. ครูร้องเพลง “ยินดีที่ได้พบกัน” เด็กทำท่าทางประกอบไปพร้อมครู
 “ สวัสดี สวัสดี สวัสดี
 วันนี้เรามาพบกัน
 เธอและฉันพบกันสวัสดี
 สวัสดีครับ / สวัสดีค่ะ ”

ขั้นสอน เวลา 20 นาที

1. เด็กและครูร่วมกันเล่นนิทานเรื่อง “หนูบัวลายกับความรับผิดชอบ” โดยที่ครูตั้งขึ้นเอง
2. ครูเชื่อมโยงเนื้อเรื่องในนิทานสู่การปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
  - 2.1 ครูนำเข้าสู่กิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามหน่วยการสอนของโรงเรียน
  - 2.2 ครูสร้างสถานการณ์ในกิจกรรมโดยให้เด็กสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น และแสดงออกได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ได้แก่
    - การให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
    - การให้เด็กนั่งทำงานเป็นกลุ่ม

ขั้นสรุป เวลา 5 นาที

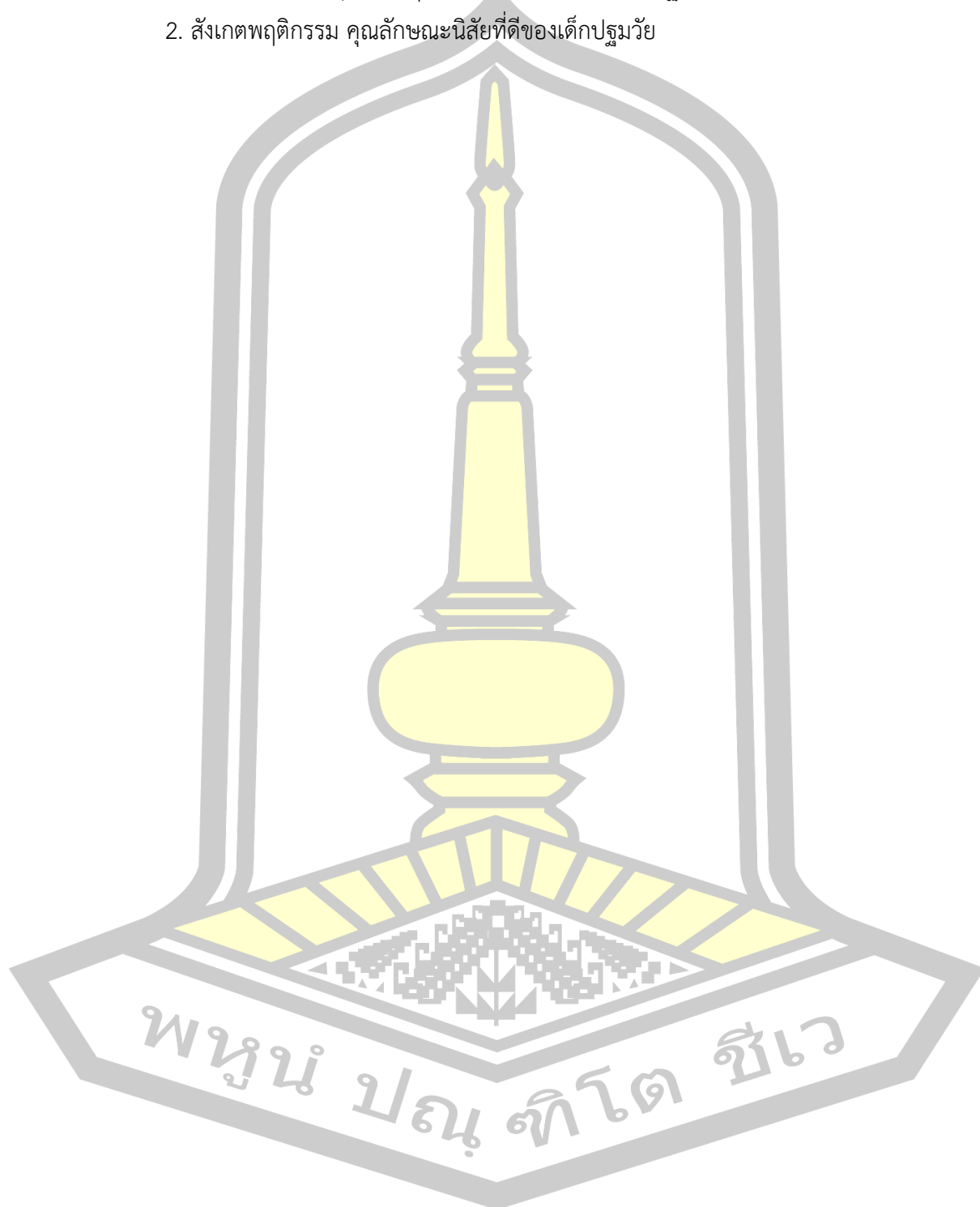
1. เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับนิทาน เรื่องหนูบัวลายกับความรับผิดชอบ

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานเรื่อง “หนูบัวลาย กับความรับผิดชอบ”

การวัดและประเมินผล

1. แบบจดบันทึกพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย
2. สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพิณนิสัยดี

ชั้นอนุบาลปีที่ 3

ชุดที่ 3 ความมีระเบียบวินัย นิทานเรื่อง “หนูบัวลาย กับความรับผิดชอบ”

จำนวน 1 คาบ ระยะเวลา 30 นาที

วันพุธ ที่ 22 เดือน มิถุนายน พ.ศ.2567 เวลา 09.30 – 10.00 น.

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สาระสำคัญ

การเล่นนิทานเรื่อง “หนูบัวลาย กับความรับผิดชอบ” เป็นนิทานปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ทำให้เด็กรู้จักหน้าที่ของตนเอง มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ตนเองได้รับเต็มที่ รู้จักการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลงต่าง ๆ ในห้องเรียน เป็นการฝึกความมีระเบียบวินัยให้กับเด็กปฐมวัย

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์

ม.ฐ.3 ตบช.3.2

- 3.2.1 กล่าวพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
- 3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

ม.ฐ. 9 ตบช 9.1

- 9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง
- 9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

ม.ฐ.12 ตบช 12.1

- 12.1.1 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

จุดประสงค์

1. การรู้จักหน้าที่ของตนเอง
2. การตรงต่อเวลา
3. ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

กิจกรรมการเล่นนิทานเรื่อง “หนูบัวลาย กับความรับผิดชอบ”

ประสบการณ์สำคัญ

ด้านสังคม

- รู้จักหน้าที่ของตนเอง
- การตรงต่อเวลา
- ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน
- รู้จักการอยู่ร่วมกับผู้อื่น

ด้านสติปัญญา

- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- การฟังเรื่องราวนิทาน การจำเนื้อเรื่องในนิทาน

กิจกรรม เวลา 30 นาที

ขั้นนำ เวลา 5 นาที

1. ครูร้องเพลง “ยินดีที่ได้พบกัน” เด็กทำท่าทางประกอบไปพร้อมครู
 “ สวัสดี สวัสดี สวัสดี
 วันนี้เรามาพบกัน
 เธอและฉันพบกันสวัสดี
 สวัสดีครับ / สวัสดีค่ะ ”

ขั้นสอน เวลา 20 นาที

1. ครูให้เด็กอาสาออกมาเล่นนิทานให้เพื่อนๆ ฟังเรื่อง “หนูบัวลายกับความรับผิดชอบ” โดยที่ครูแต่งขึ้นเอง
2. ครูเชื่อมโยงเนื้อเรื่องในนิทานสู่การปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
  - 2.1 ครูนำเข้าสู่กิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามหน่วยการสอนของโรงเรียน
  - 2.2 ครูสร้างสถานการณ์ในกิจกรรมโดยให้เด็กสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น และแสดงออกได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ได้แก่
    - การให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
    - การให้เด็กนั่งทำงานเป็นกลุ่ม
    - การชื่นชมและยอมรับผู้อื่น

ขั้นสรุป เวลา 5 นาที

1. เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับนิทาน เรื่องหนูบัวลายกับความรับผิดชอบ

สื่อการเรียนการสอน

- 1.นิทานเรื่อง “หนูบัวลาย กับความรับผิดชอบ”

การวัดและประเมินผล

1. แบบจดบันทึกพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย
2. สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย

นิทานเรื่อง “หนูบัวลายกับความรับผิดชอบ”

ในเช้าวันเสาร์แม่เรียกหนูบัวลายแต่เช้าตรู่ หนูบัวลาย หนูบัวลาย เมื่อหนูบัวลาย ได้ยินเสียงคุณแม่จึงขานรับไปว่ากำลังกำลังไปค่ะ บัวลาย รีบวิ่งไปหาคุณแม่ เมื่อไปถึงคุณแม่จึงพูดว่าช่วยซื้อของให้แม่หน่อยได้หรือเปล่านั้น หนูบัวลาย ตอบกลับไปว่า “ได้ค่ะ” คุณแม่จึงบอกว่าจะให้เงินไป 100 บาท เพื่อไปซื้อของตามที่แม่จดในกระดาษเลยนะ ต่อมาหนูบัวลายจึงเดินทางไปซื้อของให้แม่ร้องเพลงสนุกสนาน ลา ลั่น ลา ลั่น ลา ๆ แล้วเผอิญมองไปเห็นร้านตุ๊กตาเปิดใหม่ หนูบัวลาย ตื่นเต้นมากที่ได้เห็นตุ๊กตามากมายที่เขาชื่นชอบ หนูบัวลายจึงตัดสินใจลงเข้าไปดูหน่อยดีกว่า พอเข้าไปในร้านเขาตื่นเต้นและพูดว่ามีแต่ตัวที่ยากได้เยอะแยะไปหมด ซื้อมันคงไม่เป็นไร ทันใดนั้นหนูบัวลายอดใจไม่ไหวจึงได้ซื้อตุ๊กตามาหนึ่งตัว และคิดว่าเงินที่เหลือคงพอซื้อของให้แม่ ต่อมา หนูบัวลาย ได้เดินมาถึงร้านค้าที่แม่ให้มาซื้อของ เจ้าของร้านทักทายว่า มาซื้ออะไรจะหนู เขาตอบกลับกลับไปว่า มาซื้อของให้แม่ค่ะ เจ้าของร้านขอดูกระดาษรายการ สินค้าทั้งหมดราคา 100 บาทพอดี หนูบัวลายตกใจจึงตอบไปว่าเงินไม่พอหนูแอบเอาไปซื้อตุ๊กตาจำนวนหนึ่ง พอค้าจึงตอบไปว่าหนูคงได้สินค้าไปไม่ครบนะ พอบัวลาย กลับมาถึงบ้านแม่จึงถามว่าทำไมได้ของมาไม่ครบ หนูบัวลายจึงบอกความจริงไปว่า หนูแอบเอาเงินส่วนหนึ่งไปซื้อตุ๊กตาคะ แม่จึงต่อว่าบัวลายว่าทำไมไม่มีความรับผิดชอบเลยแม่จะจดค่า

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้นิทานหนูนุ๋วบาย หนูสายพินนิสัยดี

สัปดาห์ที่ 4 ความมีวินัย นิทานเรื่อง “ความประหยัด ของหนูนุ๋วบาย”

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ชั้นอนุบาลปีที่ 3/1

นิทานชุด "หนูนุ๋วบาย หนูสายพินนิสัยดี"

นิทานส่งเสริมคุณลักษณะนิสัยที่ดีสำหรับเด็กปฐมวัย

ความมีระเบียบวินัย : **ความประหยัด
ของหนูนุ๋วบาย**

เรื่อง : นางสาววันทนา ทายิดา

จัดทำโดย

นางสาววันทนา ทายิดา

พูน บณ ทัต ชีเว

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสดี

ชั้นอนุบาลปีที่ 3

ชุดที่ 3 ความมีระเบียบวินัย นิทานเรื่อง “ความประหยัด ของหนูบัวลาย”

จำนวน 1 คาบ ระยะเวลา 30 นาที

วันจันทร์ ที่ 3 เดือน กรกฎาคม พ.ศ.2567 เวลา 09.30 – 10.00 น.

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สาระสำคัญ

การเล่านิทานเรื่อง “ความประหยัด ของหนูบัวลาย” เป็นนิทานปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ทำให้เด็กรู้จักหน้าที่ของตนเอง มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ตนเองได้รับเต็มที่ รู้จักการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลงต่าง ๆ ในห้องเรียน เป็นการฝึกความมีระเบียบวินัยให้กับเด็กปฐมวัย

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์

ม.ฐ.3 ตบช.3.2

- 3.2.1 กล่าวพูดกล่าวแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
- 3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

ม.ฐ. 9 ตบช 9.1

- 9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง
- 9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

ม.ฐ.12 ตบช 12.1

- 12.1.1 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

จุดประสงค์

1. การรู้จักหน้าที่ของตนเอง
2. การตรงต่อเวลา
3. ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

กิจกรรมการเล่นิทานเรื่อง “ความประหยัด ของหนูบัวลาย”

ประสบการณ์สำคัญ

ด้านสังคม

- รู้จักหน้าที่ของตนเอง
- ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน

ด้านสติปัญญา

- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- การฟังเรื่องราวนิทาน การจำเนื้อเรื่องในนิทาน

กิจกรรม เวลา 30 นาที

ขั้นนำ เวลา 5 นาที

1. ครูร้องเพลง “ยินดีที่ได้พบกัน” เด็กทำท่าทางประกอบไปพร้อมครู

“ สวัสดี สวัสดี สวัสดี

วันนี้เรามาพบกัน

เธอและฉันพบกันสวัสดี สวัสดีครับ / สวัสดีค่ะ ”

ขั้นสอน เวลา 20 นาที

1. ครูเล่นิทานให้เด็กฟังเรื่อง “ความประหยัด ของหนูบัวลาย” โดยที่ครูแต่งขึ้นเอง
2. ครูเชื่อมโยงเนื้อเรื่องในนิทานสู่การปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
  - 2.1 ครูนำเข้าสู่กิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามหน่วยการสอนของโรงเรียน
  - 2.2 ครูสร้างสถานการณ์ในกิจกรรมโดยให้เด็กสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น และแสดงออกได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ได้แก่
    - การให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
    - การให้เด็กนั่งทำงานเป็นกลุ่ม
    - การชื่นชมและยอมรับผู้อื่น

ขั้นสรุป เวลา 5 นาที

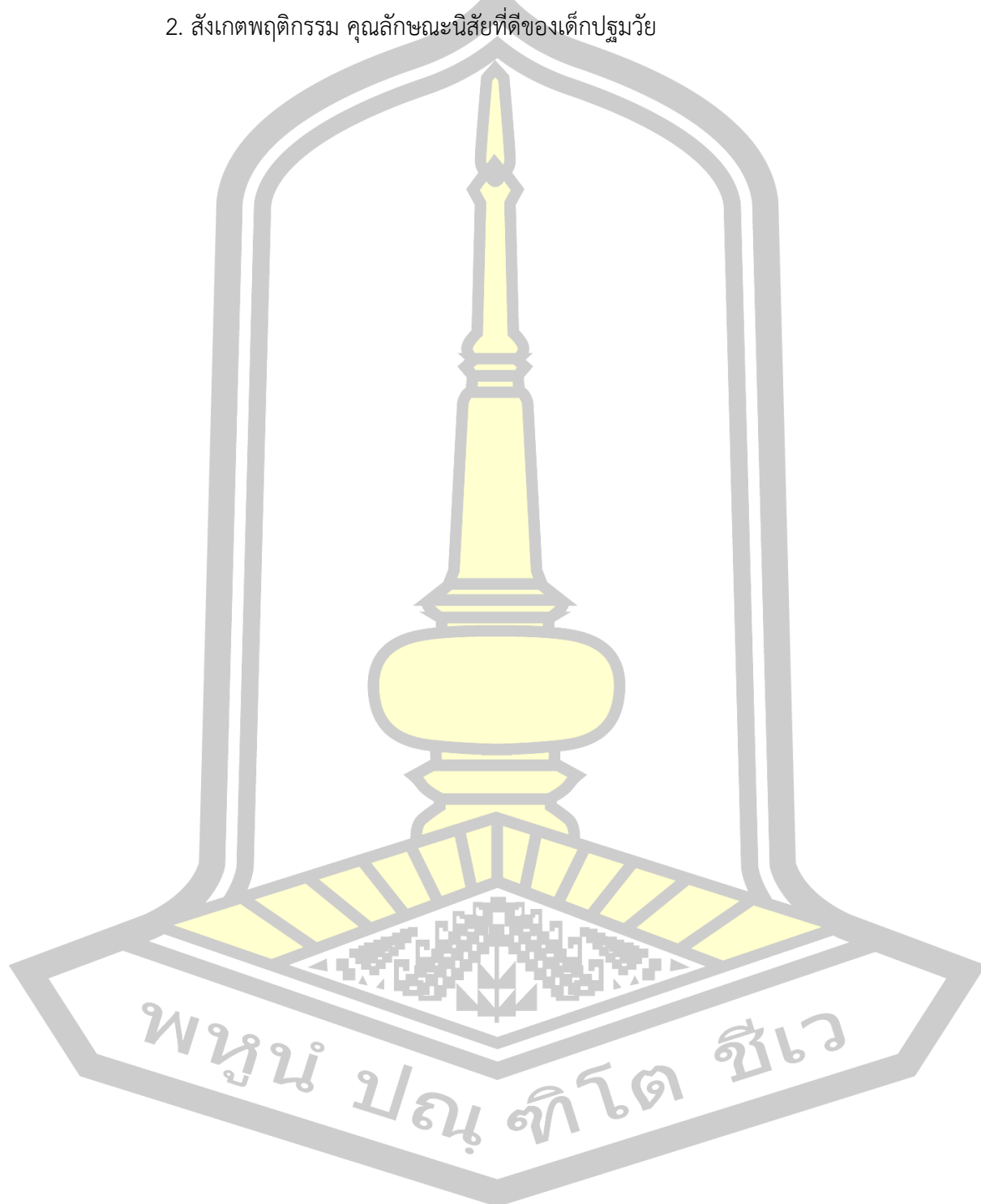
1. เด็กและครুর่วมกันสรุปเกี่ยวกับนิทาน เรื่องความประหยัด ของหนูบัวลาย”

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานเรื่อง “ความประหยัด ของหนูบัวลาย”

การวัดและประเมินผล

1. แบบจดบันทึกพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย
2. สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสัยดี

ชั้นอนุบาลปีที่ 3

ชุดที่ 3 ความมีระเบียบวินัย นิทานเรื่อง “ความประหยัด ของหนูบัวลาย”

จำนวน 1 คาบ ระยะเวลา 30 นาที

วันจันทร์ ที่ 4 เดือน กรกฎาคม พ.ศ.2567 เวลา 09.30 – 10.00 น.

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สาระสำคัญ

การเล่านิทานเรื่อง “ความประหยัด ของหนูบัวลาย” เป็นนิทานปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ทำให้เด็กรู้จักหน้าที่ของตนเอง มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ตนเองได้รับเต็มที่ รู้จักการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลงต่าง ๆ ในห้องเรียน เป็นการฝึกความมีระเบียบวินัยให้กับเด็กปฐมวัย

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์

ม.ฐ.3 ตบช.3.2

- 3.2.1 กล่าวพูดกล่าวแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
- 3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

ม.ฐ. 9 ตบช 9.1

- 9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง
- 9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

ม.ฐ.12 ตบช 12.1

- 12.1.1 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

จุดประสงค์

1. การรู้จักหน้าที่ของตนเอง
2. การตรงต่อเวลา
3. ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

กิจกรรมการเล่นิทานเรื่อง “ความประหยัด ของหนูบัวลาย”

ประสบการณ์สำคัญ

ด้านสังคม

- รู้จักหน้าที่ของตนเอง
- ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน

ด้านสติปัญญา

- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- การฟังเรื่องราวนิทาน การจำเนื้อเรื่องในนิทาน

กิจกรรม เวลา 30 นาที

ขั้นนำ เวลา 5 นาที

1. ครูร้องเพลง “ยินดีที่ได้พบกัน” เด็กทำท่าทางประกอบไปพร้อมครู

“ สวัสดี สวัสดี สวัสดี

วันนี้เรามาพบกัน

เธอและฉันพบกันสวัสดี สวัสดีครับ / สวัสดีค่ะ ”

ขั้นสอน เวลา 20 นาที

1. ครูเล่นิทานให้เด็กฟังเรื่อง “ความประหยัด ของหนูบัวลาย” โดยที่ครูแต่งขึ้นเอง
2. ครูเชื่อมโยงเนื้อเรื่องในนิทานสู่การปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
  - 2.1 ครูนำเข้าสู่กิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามหน่วยการสอนของโรงเรียน
  - 2.2 ครูสร้างสถานการณ์ในกิจกรรมโดยให้เด็กสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น และแสดงออกได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ได้แก่
    - การให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
    - การให้เด็กนั่งทำงานเป็นกลุ่ม
    - การชื่นชมและยอมรับผู้อื่น

ขั้นสรุป เวลา 5 นาที

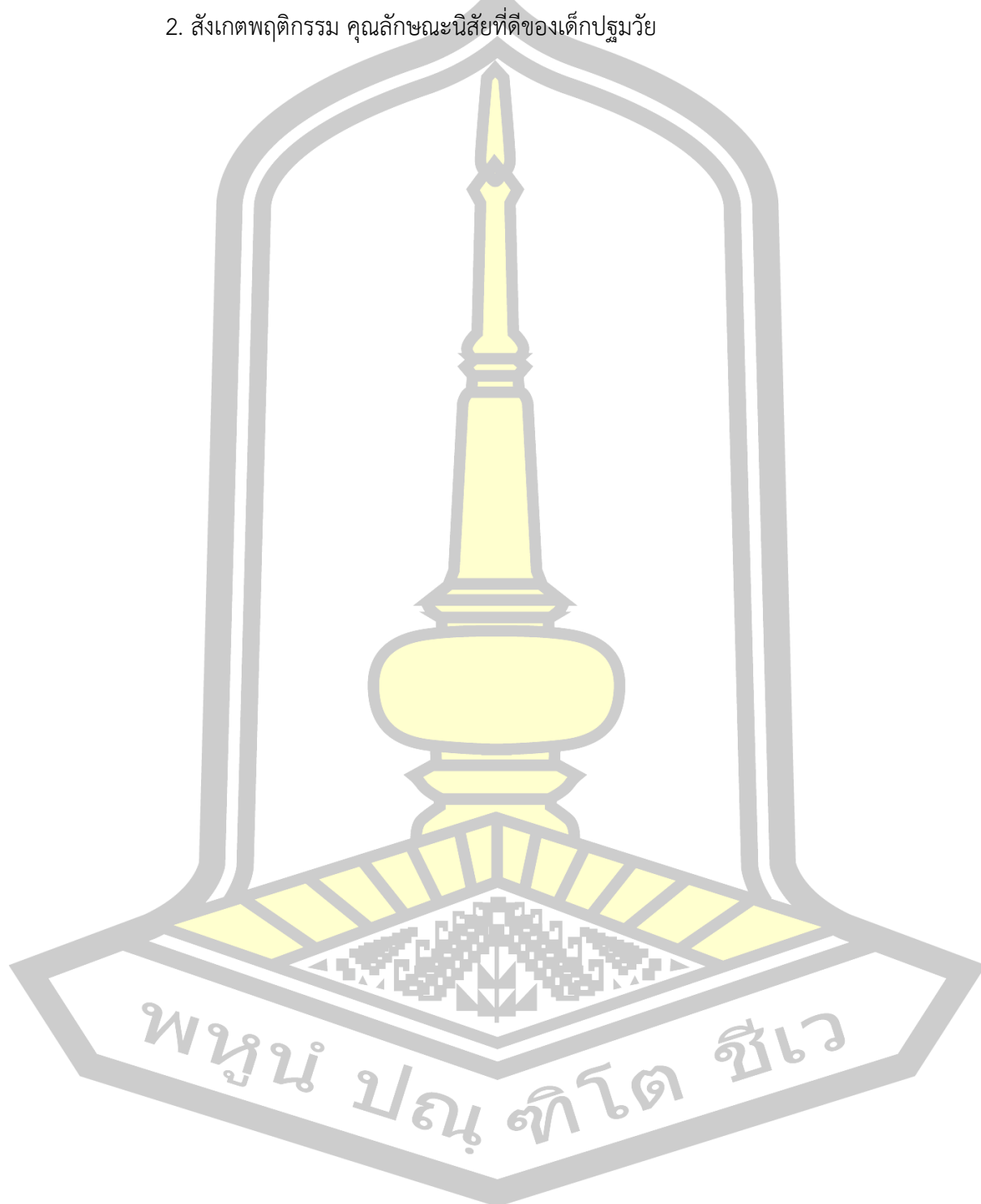
1. เด็กและครুর่วมกันสรุปเกี่ยวกับนิทาน เรื่องความประหยัด ของหนูบัวลาย”

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานเรื่อง “ความประหยัด ของหนูบัวลาย”

การวัดและประเมินผล

1. แบบจดบันทึกพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย
2. สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสดี

ชั้นอนุบาลปีที่ 3

ชุดที่ 3 ความมีระเบียบวินัย นิทานเรื่อง “ความประหยัด ของหนูบัวลาย”

จำนวน 1 คาบ ระยะเวลา 30 นาที

วันจันทร์ ที่ 5 เดือน กรกฎาคม พ.ศ.2567 เวลา 09.30 – 10.00 น.

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สาระสำคัญ

การเล่านิทานเรื่อง “ความประหยัด ของหนูบัวลาย” เป็นนิทานปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ทำให้เด็กรู้จักหน้าที่ของตนเอง มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ตนเองได้รับเต็มที่ รู้จักการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลงต่าง ๆ ในห้องเรียน เป็นการฝึกความมีระเบียบวินัยให้กับเด็กปฐมวัย

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์

ม.ฐ.3 ตบช.3.2

- 3.2.1 กล่าวพูดกล่าวแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
- 3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

ม.ฐ. 9 ตบช 9.1

- 9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง
- 9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

ม.ฐ.12 ตบช 12.1

- 12.1.1 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

จุดประสงค์

1. การรู้จักหน้าที่ของตนเอง
2. การตรงต่อเวลา
3. ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

กิจกรรมการเล่นิทานเรื่อง “ความประหยัด ของหนูบัวลาย”

ประสบการณ์สำคัญ

ด้านสังคม

- รู้จักหน้าที่ของตนเอง
- ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน

ด้านสติปัญญา

- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- การฟังเรื่องราวนิทาน การจำเนื้อเรื่องในนิทาน

กิจกรรม เวลา 30 นาที

ขั้นนำ เวลา 5 นาที

1. ครูร้องเพลง “ยินดีที่ได้พบกัน” เด็กทำท่าทางประกอบไปพร้อมครู

“ สวัสดี สวัสดี สวัสดี

วันนี้เรามาพบกัน

เธอและฉันพบกันสวัสดี สวัสดีครับ / สวัสดีค่ะ ”

ขั้นสอน เวลา 20 นาที

1. ครูเล่นิทานให้เด็กฟังเรื่อง “ความประหยัด ของหนูบัวลาย” โดยที่ครูแต่งขึ้นเอง
2. ครูเชื่อมโยงเนื้อเรื่องในนิทานสู่การปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
  - 2.1 ครูนำเข้าสู่กิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามหน่วยการสอนของโรงเรียน
  - 2.2 ครูสร้างสถานการณ์ในกิจกรรมโดยให้เด็กสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น และแสดงออกได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ได้แก่
    - การให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
    - การให้เด็กนั่งทำงานเป็นกลุ่ม
    - การชื่นชมและยอมรับผู้อื่น

ขั้นสรุป เวลา 5 นาที

1. เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับนิทาน เรื่องความประหยัด ของหนูบัวลาย”

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานเรื่อง “ความประหยัด ของหนูบัวลาย”

การวัดและประเมินผล

1. แบบจดบันทึกพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย
2. สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย

นิทานเรื่อง “ความประหยัดของหนูบัวลาย”

เช้าวันอาทิตย์ ณ หมู่บ้านธรรมชาติ วันนี้เป็นวันหยุด บัวลายและเพื่อน ๆ ไม่ได้ไปโรงเรียน จึงพากันมาเล่น ที่สนามหญ้ากลางหมู่บ้านเหมือนทุกครั้ง แต่วันนี้พิเศษที่หนูหน้อยเอาตุ๊กตาของตนเองมาด้วย บัวลายมองตุ๊กตา หนูหน้อยด้วยความแปลกใจ เพราะปกติไม่เคยเห็นเอาตุ๊กตามาด้วย จากนั้นจึงถามหนูหน้อยว่า “ตุ๊กตาหนูหน้อยทำไมสวยจัง บัวลายไม่เคยเห็นเลย” หนูหน้อยจึงตอบกลับมว่า “แม่เราไปซื้อมาให้เมื่อวาน” จากนั้นบัวลายก็มองตุ๊กตาสีส้มพุดตนเองแล้วทำหน้าเศร้า เพราะตุ๊กตาสีส้มพุดทำไมดูสภาพเหมือนเก่า ถ้าเทียบกับตุ๊กตาใหม่ของหนูหน้อย หลังจากที่แยกย้ายกันกลับบ้าน บัวลายจึงมาเล่าให้แม่ฟังว่าอยากได้ตุ๊กตาสีส้มพุดตัวใหม่เหมือนหนูหน้อย คุณแม่จึงตอบว่า “ตุ๊กตาสีส้มพุดที่แม่ซื้อให้รอบก่อน มันก็ยังเล่นได้ล่ะลูก ที่หนูหน้อยเขาได้ตุ๊กตาสีส้มพุดตัวใหม่เพราะตอนที่แม่ซื้อให้ลูกตอนนั้น หนูหน้อยเขายังไม่มี” ไม่ว่าบัวลายจะพูดอ้อนวอนคุณแม่อย่างไร คุณแม่ก็ไม่ซื้อตุ๊กตาสีส้มพุดตัวใหม่ให้ บัวลายจึงเริ่มเก็บเงินค่าขนม และหยอดกระปุกออมสินทุกวัน จนเต็มกระปุก

หลังจากที่บัวลายออมเงินจนเต็มกระปุกออมสิน บัวลายได้บอกให้คุณแม่พาไปร้านค้า เพื่อซื้อตุ๊กตาสีส้มพุดตัวใหม่ให้ แต่เมื่อถึงร้านพบว่า เงินที่บัวลายมี ไม่พอจ่ายค่าตุ๊กตาสีส้มพุดที่ต้องการ เงินที่บัวลายมี พอจ่ายแค่ตุ๊กตาสีส้มพุดตัวเล็ก ๆ เท่านั้น บัวลายจึงพูดกับแม่ว่า “บัวลายไม่ยอมที่ได้ตุ๊กตาสีส้มพุดแล้ว ความจริงตัวเก๋าก็ยังเล่นได้เหมือนที่คุณแม่ว่า ถ้าซื้อใหม่เดี๋ยววานไปก็เก๋

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้นิทานหนุบัวลาย หนุสายพินนิสัยดี

สัปดาห์ที่ 5 ความซื่อสัตย์ นิทานเรื่อง “หนุสายพิน หลงผิด”

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ชั้นอนุบาลปีที่ 3/1

จัดทำโดย

นางสาววันทนา ทายิดา

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสัยดี

ชั้นอนุบาลปีที่ 3

ชุดที่ 5 ความซื่อสัตย์ นิทานเรื่อง “หนูสายพิน หลงผิด

จำนวน 1 คาบ ระยะเวลา 30 นาที

วันจันทร์ ที่ 10 เดือน กรกฎาคม พ.ศ.2567 เวลา 09.30 – 10.00 น.

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สาระสำคัญ

การเล่นนิทานเรื่อง “หนูสายพิน หลงผิด” เป็นนิทานปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ทำให้เด็กรู้จักหน้าที่ของตนเอง มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ตนเองได้รับเต็มที รู้จักการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลงต่าง ๆ ในห้องเรียน เป็นการฝึกความมีระเบียบวินัยให้กับเด็กปฐมวัย

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์

ม.ฐ.3 ตบช.3.2

- 3.2.1 กล่าวพูดกล่าวแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
- 3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

ม.ฐ. 9 ตบช 9.1

- 9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง
- 9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

ม.ฐ.12 ตบช 12.1

- 12.1.1 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

จุดประสงค์

1. การรู้จักหน้าที่ของตนเอง
2. การตรงต่อเวลา
3. ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

กิจกรรมการเล่นนิทานเรื่อง “หนูสายพิน หลงผิด”

ประสบการณ์สำคัญ

ด้านสังคม

- รู้จักหน้าที่ของตนเอง
- ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน

ด้านสติปัญญา

- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- การฟังเรื่องราวนิทาน การจำเนื้อเรื่องในนิทาน

กิจกรรม เวลา 30 นาที

ขั้นนำ เวลา 5 นาที

1. ครูร้องเพลง “ยินดีที่ได้พบกัน” เด็กทำท่าทางประกอบไปพร้อมครู

“ สวัสดี สวัสดี สวัสดี

วันนี้เรามาพบกัน

เธอและฉันพบกันสวัสดี สวัสดีครับ / สวัสดีค่ะ ”

ขั้นสอน เวลา 20 นาที

1. ครูเล่นนิทานให้เด็กฟังเรื่อง “หนูสายพิน หลงผิด” โดยที่ครูแต่งขึ้นเอง
2. ครูเชื่อมโยงเนื้อเรื่องในนิทานสู่การปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
  - 2.1 ครูนำเข้าสู่กิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามหน่วยการสอนของโรงเรียน
  - 2.2 ครูสร้างสถานการณ์ในกิจกรรมโดยให้เด็กสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น และแสดงออกได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ได้แก่
    - การให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
    - การให้เด็กนั่งทำงานเป็นกลุ่ม
    - การชื่นชมและยอมรับผู้อื่น

ขั้นสรุป เวลา 5 นาที

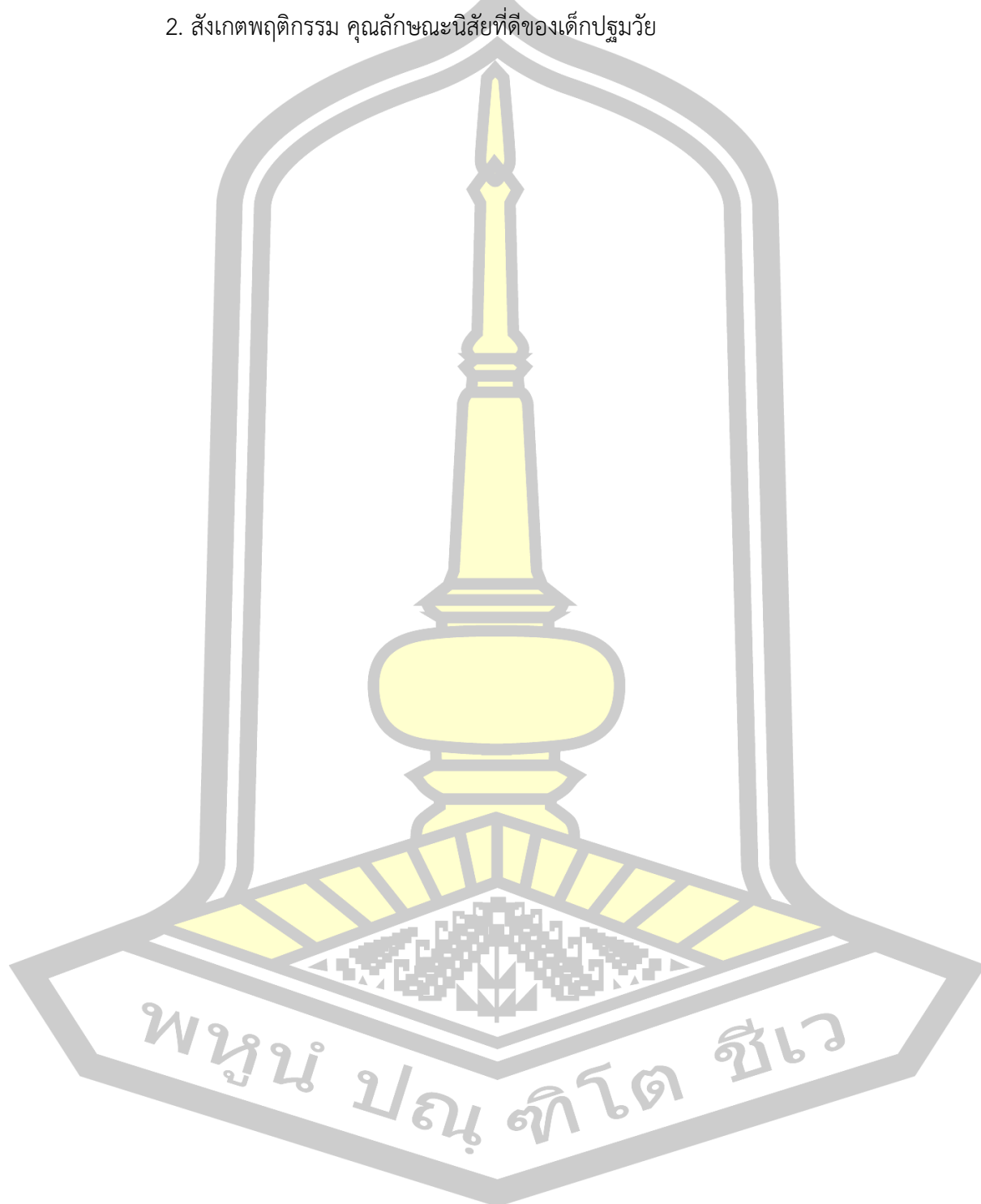
1. เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับนิทาน เรื่องหนูสายพิน หลงผิด

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานเรื่อง “หนูสายพิน หลงผิด”

การวัดและประเมินผล

1. แบบจดบันทึกพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย
2. สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้นิทานชุดหนุบัวลาย หนุสายพินนิสัยดี

ชั้นอนุบาลปีที่ 3

ชุดที่ 5 ความซื่อสัตย์ นิทานเรื่อง “หนุสายพิน หลงผิด”

จำนวน 1 คาบ ระยะเวลา 30 นาที

วันอังคาร ที่ 11 เดือน กรกฎาคม พ.ศ.2567 เวลา 09.30 – 10.00 น.

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สาระสำคัญ

การเล่นิทานเรื่อง “หนุบัวลาย กับความรับผิดชอบ” เป็นนิทานปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ทำให้เด็กรู้จักหน้าที่ของตนเอง มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ตนเองได้รับเต็มที่ รู้จักการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลงต่าง ๆ ในห้องเรียน เป็นการฝึกความมีระเบียบวินัยให้กับเด็กปฐมวัย

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์

ม.ฐ.3 ตบช.3.2

- 3.2.1 กล่าวพูดกล่าวแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
- 3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

ม.ฐ. 9 ตบช 9.1

- 9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง
- 9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

ม.ฐ.12 ตบช 12.1

- 12.1.1 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

จุดประสงค์

1. การรู้จักหน้าที่ของตนเอง
2. การตรงต่อเวลา
3. ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

กิจกรรมการเล่นนิทานเรื่อง “หนูสายพิน หลงผิด”

ประสบการณ์สำคัญ

ด้านสังคม

- รู้จักหน้าที่ของตนเอง
- การตรงต่อเวลา
- ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน

ด้านสติปัญญา

- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- การฟังเรื่องราวนิทาน การจำเนื้อเรื่องในนิทาน

กิจกรรม เวลา 30 นาที

ขั้นนำ เวลา 5 นาที

1. ครูร้องเพลง “ยินดีที่ได้พบกัน” เด็กทำท่าทางประกอบไปพร้อมครู
 “ สวัสดี สวัสดี สวัสดี
 วันนี้เรามาพบกัน
 เธอและฉันพบกันสวัสดี
 สวัสดีครับ / สวัสดีค่ะ ”

ขั้นสอน เวลา 20 นาที

1. เด็กและครูร่วมกันเล่นนิทานเรื่อง “หนูสายพิน หลงผิด” โดยที่ครูแต่งขึ้นเอง
2. ครูเชื่อมโยงเนื้อเรื่องในนิทานสู่การปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
  - 2.1 ครูนำเข้าสู่กิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามหน่วยการสอนของโรงเรียน
  - 2.2 ครูสร้างสถานการณ์ในกิจกรรมโดยให้เด็กสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น และแสดงออกได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ได้แก่
    - การให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
    - การให้เด็กนั่งทำงานเป็นกลุ่ม

ขั้นสรุป เวลา 5 นาที

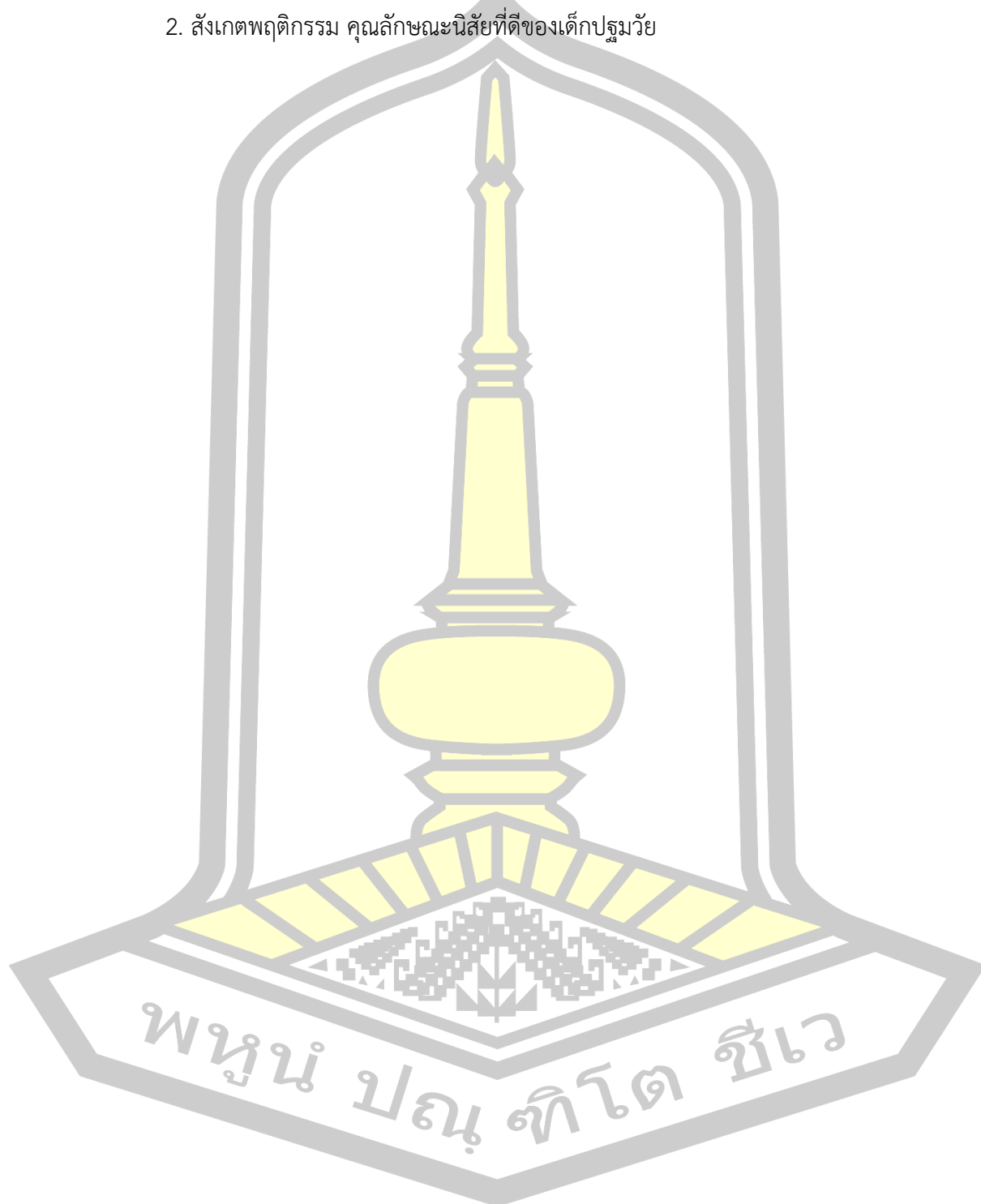
1. เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับนิทาน เรื่องหนูบัวลอยกับความรับผิดชอบ

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานเรื่อง “หนูสายพิน หลงผิด”

การวัดและประเมินผล

1. แบบจดบันทึกพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย
2. สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้นิทานชุดหนุบัวลาย หนุสายพินนิสัยดี

ชั้นอนุบาลปีที่ 3

ชุดที่ 5 ความซื่อสัตย์ นิทานเรื่อง “หนุสายพิน หลงผิด”

จำนวน 1 คาบ ระยะเวลา 30 นาที

วันพุธ ที่ 12 เดือน กรกฎาคม พ.ศ.2567 เวลา 09.30 – 10.00 น.

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สาระสำคัญ

การเล่นนิทานเรื่อง “หนุสายพิน หลงผิด” เป็นนิทานปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ทำให้เด็กรู้จักหน้าที่ของตนเอง มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ตนเองได้รับเต็มที รู้จักการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลงต่าง ๆ ในห้องเรียน เป็นการฝึกความมีระเบียบวินัยให้กับเด็กปฐมวัย

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์

ม.ฐ.3 ตบช.3.2

- 3.2.1 กล่าวพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
- 3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

ม.ฐ. 9 ตบช 9.1

- 9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง
- 9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

ม.ฐ.12 ตบช 12.1

- 12.1.1 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

จุดประสงค์

1. การรู้จักหน้าที่ของตนเอง
2. การตรงต่อเวลา
3. ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

กิจกรรมการเล่นิทานเรื่อง “หนูสายพิน หลงผิด”

ประสบการณ์สำคัญ

ด้านสังคม

- รู้จักหน้าที่ของตนเอง
- การตรงต่อเวลา
- ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน
- รู้จักการอยู่ร่วมกับผู้อื่น

ด้านสติปัญญา

- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- การฟังเรื่องราวนิทาน การจำเนื้อเรื่องในนิทาน

กิจกรรม เวลา 30 นาที

ขั้นนำ เวลา 5 นาที

1. ครูร้องเพลง “ยินดีที่ได้พบกัน” เด็กทำท่าทางประกอบไปพร้อมครู
 “ สวัสดี สวัสดี สวัสดี
 วันนี้เรามาพบกัน
 เธอและฉันพบกันสวัสดี
 สวัสดีครับ / สวัสดีค่ะ ”

ขั้นสอน เวลา 20 นาที

1. ครูให้เด็กอาสาออกมาเล่นิทานให้เพื่อนๆ ฟังเรื่อง “หนูสายพิน หลงผิด” โดยที่ครูแต่ง
 ขึ้นเอง
2. ครูเชื่อมโยงเนื้อเรื่องในนิทานสู่การปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
  - 2.1 ครูนำเข้าสู่กิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามหน่วยการสอนของโรงเรียน
  - 2.2 ครูสร้างสถานการณ์ในกิจกรรมโดยให้เด็กสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น และแสดงออกได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ได้แก่
    - การให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
    - การให้เด็กนั่งทำงานเป็นกลุ่ม
    - การชื่นชมและยอมรับผู้อื่น

ขั้นสรุป เวลา 5 นาที

1. เด็กและครุร่วมกันสรุปเกี่ยวกับนิทาน เรื่องหนูบัวลอยกับความรับผิดชอบ

สื่อการเรียนการสอน

1.นิทานเรื่อง “หนูสายพิน หลงผิด”

การวัดและประเมินผล

1. แบบจดบันทึกพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย
2. สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย

นิทานเรื่อง “หนูสายพิน หลงผิด”

เช้าวันหนึ่งก่อนเข้าแถวเคารพธงชาติ คุณครูให้นักเรียนชั้นอนุบาล 3 ทุกคน เก็บขยะรอบรอบสนามสนามเด็กเล่น “ เด็กเด็กช่วยกันเก็บเศษขยะ เศษใบไม้ให้สะอาดนะคะ ” เก็บเศษขยะคนละ 10 ชั้นนะคะแล้วเอามาให้คุณครูตรวจ เด็กทุกคนช่วยกันทำความสะอาดบริเวณรอบสนามเด็กเล่นช่วยกัน พอเวลาผ่านไปได้ไม่นานหนูสายพินวิ่งมาหาคุณครูพร้อมกับเศษขยะ 10 ชั้น “ คุณครูคะขยะหนูครบแล้วคะ 10 ชั้น ” หนูสายพินนับเศษขยะให้คุณครูดู 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 ค่ะ ของหนูครบแล้วนะคะ เพื่อนเพื่อนทุกคนต่างพากันสงสัยว่าหนูสายพินได้เศษขยะมาจากไหน ซึ่งหนูสายพินยังไม่เก็บเลยซักชิ้น แต่ทำไมหนูสายพินมีขยะไปตรวจคุณครู เพื่อนเพื่อนก็เดินไปบอกคุณครูว่า “ คุณครูคะหนูไม่เห็นหนูสายพินเก็บขยะเลยคะแต่ทำไมมีขยะไปตรวจครูละคะ ” คุณครูและนักเรียนต่างข้อสงสัย ครูเลยพูดขึ้นว่า “ เอาอย่างนี้นะคะพຽງนี้เรามาสังเกตพฤติกรรมของหนูสายพินกันคะ ”

วันรุ่งเช้าเด็กเด็กก็ได้ทำกิจวัตรประจำวันเช่นเคยคือ ช่วยกันเก็บขยะทำความสะอาดรอบรอบสนามเด็กเล่น เด็กเด็กทุกคนช่วยกันทำความสะอาดด้วยความสามัคคี เมื่อคุณครู มองไปดูเด็กเด็กแต่คุณครูไม่เห็นหนูสายพิน ” เอ๊ะ หนูสายพินหายไปไหนนะ “ จากนั้นครูและเพื่อนก็เดินตามหาหนูสายพิน และเพื่อนเพื่อนก็พูดขึ้นว่า ” คุณคุณครูคะนั่นไงคะหนูสายพิน “ ซึ่งหนูสายพินเดินไปที่ถังขยะและกำลังเก็บเศษขยะ ที่อยู่ในถังขยะ เพื่อที่จะนำไปตรวจกับคุณครู เมื่อคุณครู เห็นพฤติกรรมหนูสายพินแบบนี้แล้ว ครูจึงเรียกหนูสายพินมาพบ ” หนูสายพินจ๊ะ หนูรู้พฤติกรรมที่หนูกำลังทำไม่ถูกต้องนะคะ “ หนูต้องเก็บขยะที่หล่นอยู่บนพื้นเหมือนเพื่อนเพื่อนคนอื่นไม่ให้เก็บเอาในถังขยะนะคะ หนูต้องมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและคุณครูนะคะ ถ้าหนูมีความซื่อสัตย์พอโตขึ้นมาหนูก็จะเป็นเด็กดี เป็น

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้นิทานหนูน้อยบ๊วย หนูน้อยพิณนิสัยดี

สัปดาห์ที่ 6 ความซื่อสัตย์ นิทานเรื่อง “หนูน้อยพิณ ผู้ชอบโกหก”

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ชั้นอนุบาลปีที่ 3/1

นิทานชุด "หนูน้อยบ๊วย หนูน้อยพิณนิสัยดี"

นิทานส่งเสริมคุณลักษณะนิสัยที่ดีสำหรับเด็กปฐมวัย

เรื่อง : นางสาววันทนา ทายิดา

จัดทำโดย

นางสาววันทนา ทายิดา

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสัยดี

ชั้นอนุบาลปีที่ 3

ชุดที่ 6 ความซื่อสัตย์ นิทานเรื่อง “หนูสายพิน ผู้ชอบโกหก

จำนวน 1 คาบ ระยะเวลา 30 นาที

วันจันทร์ ที่ 17 เดือน กรกฎาคม พ.ศ.2567 เวลา 09.30 – 10.00 น.

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สาระสำคัญ

การเล่านิทานเรื่อง “หนูสายพิน ผู้ชอบโกหก” เป็นนิทานปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ทำให้เด็กรู้จักหน้าที่ของตนเอง มีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ที่ตนเองได้รับเต็มที่ รู้จักการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลงต่าง ๆ ในห้องเรียน เป็นการฝึกความมีระเบียบวินัยให้กับเด็กปฐมวัย

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์

ม.ฐ.3 ตบช.3.2

- 3.2.1 กล่าวพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
- 3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

ม.ฐ. 9 ตบช 9.1

- 9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง
- 9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

ม.ฐ.12 ตบช 12.1

- 12.1.1 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

จุดประสงค์

1. การรู้จักหน้าที่ของตนเอง
2. การตรงต่อเวลา
3. ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

กิจกรรมการเล่นนิทานเรื่อง “หนูสายพิน ผู้ชอบโกหก”

ประสบการณ์สำคัญ

ด้านสังคม

- รู้จักหน้าที่ของตนเอง
- ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน

ด้านสติปัญญา

- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- การฟังเรื่องราวนิทาน การจำเนื้อเรื่องในนิทาน

กิจกรรม เวลา 30 นาที

ขั้นนำ เวลา 5 นาที

1. ครูร้องเพลง “ยินดีที่ได้พบกัน” เด็กทำท่าทางประกอบไปพร้อมครู

“ สวัสดี สวัสดี สวัสดี

วันนี้เรามาพบกัน

เธอและฉันพบกันสวัสดี สวัสดีครับ / สวัสดีค่ะ ”

ขั้นสอน เวลา 20 นาที

1. ครูเล่นนิทานให้เด็กฟังเรื่อง “หนูสายพิน ผู้ชอบโกหก” โดยที่ครูแต่งขึ้นเอง

2. ครูเชื่อมโยงเนื้อเรื่องในนิทานสู่การปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

2.1 ครูนำเข้าสู่กิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามหน่วยการสอนของโรงเรียน

2.2 ครูสร้างสถานการณ์ในกิจกรรมโดยให้เด็กสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น และ

แสดงออกได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ได้แก่

- การให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
- การให้เด็กนั่งทำงานเป็นกลุ่ม
- การชื่นชมและยอมรับผู้อื่น

ขั้นสรุป เวลา 5 นาที

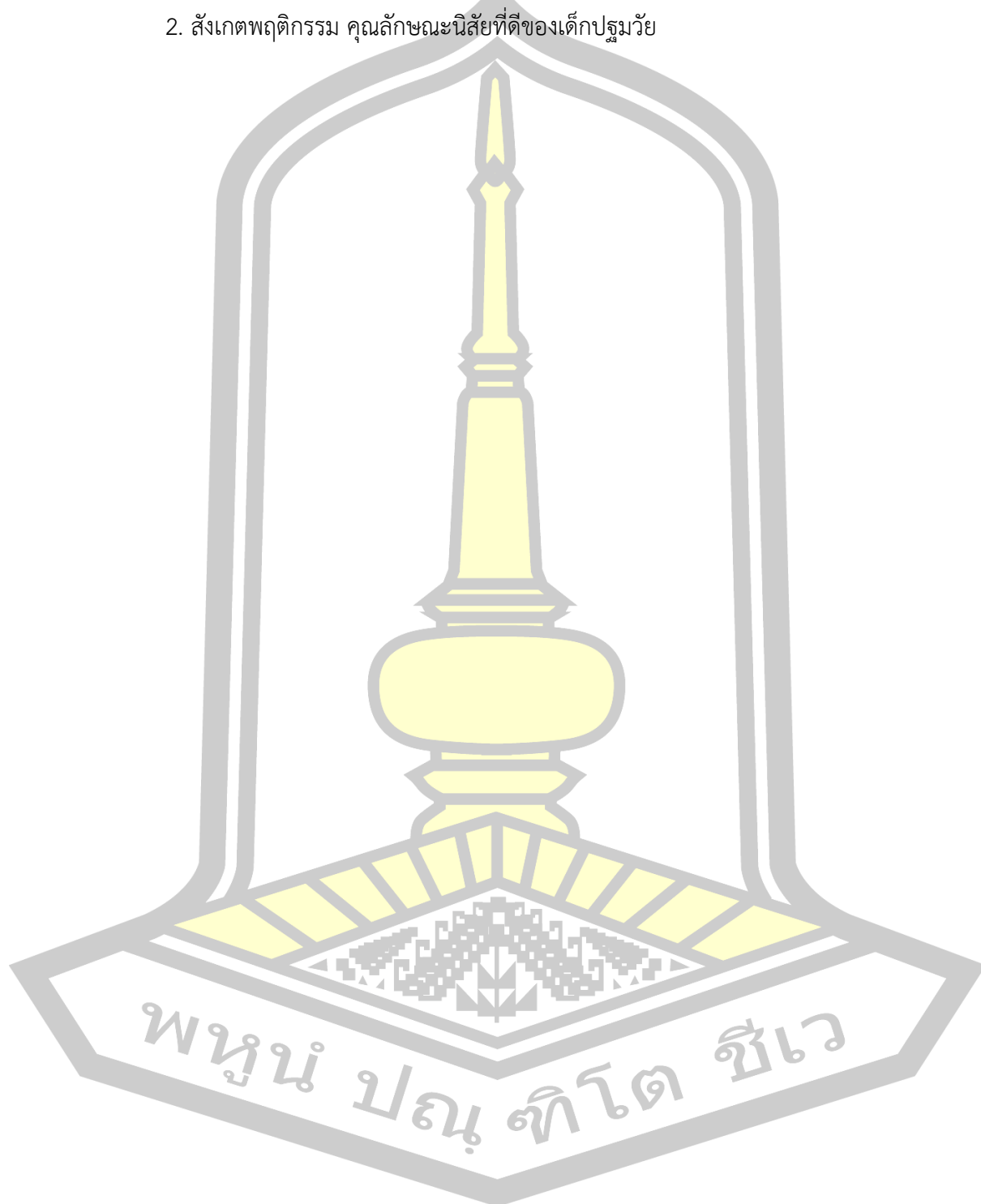
1. เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับนิทาน เรื่องหนูสายพิน ผู้ชอบโกหก

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานเรื่อง “หนูสายพิน ผู้ชอบโกหก”

การวัดและประเมินผล

1. แบบจดบันทึกพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย
2. สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสัยดี

ชั้นอนุบาลปีที่ 3

ชุดที่ 6 ความซื่อสัตย์ นิทานเรื่อง “หนูสายพิน ผู้ชอบโกหก”

จำนวน 1 คาบ ระยะเวลา 30 นาที

วันอังคาร ที่ 18 เดือน กรกฎาคม พ.ศ.2567 เวลา 09.30 – 10.00 น.

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สาระสำคัญ

การเล่นนิทานเรื่อง “หนูสายพิน ผู้ชอบโกหก” เป็นนิทานปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ทำให้เด็กรู้จักหน้าที่ของตนเอง มีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ที่ตนเองได้รับเต็มที่ รู้จักการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลงต่าง ๆ ในห้องเรียน เป็นการฝึกความมีระเบียบวินัยให้กับเด็กปฐมวัย

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์

ม.ฐ.3 ตบช.3.2

- 3.2.1 กล่าวพูดกล่าวแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
- 3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

ม.ฐ. 9 ตบช 9.1

- 9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง
- 9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

ม.ฐ.12 ตบช 12.1

- 12.1.1 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

จุดประสงค์

1. การรู้จักหน้าที่ของตนเอง
2. การตรงต่อเวลา
3. ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

กิจกรรมการเล่านิทานเรื่อง “หนูสายพิน ผู้ชอบโกหก”

ประสบการณ์สำคัญ

ด้านสังคม

- รู้จักหน้าที่ของตนเอง
- การตรงต่อเวลา
- ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน

ด้านสติปัญญา

- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- การฟังเรื่องราวนิทาน การจำเนื้อเรื่องในนิทาน

กิจกรรม เวลา 30 นาที

ขั้นนำ เวลา 5 นาที

1. ครูร้องเพลง “ยินดีที่ได้พบกัน” เด็กทำท่าทางประกอบไปพร้อมครู
 “ สวัสดี สวัสดี สวัสดี
 วันนี้เรามาพบกัน
 เธอและฉันพบกันสวัสดี
 สวัสดีครับ / สวัสดีค่ะ ”

ขั้นสอน เวลา 20 นาที

1. เด็กและครูร่วมกันเล่านิทานเรื่อง “หนูสายพิน ผู้ชอบโกหก” โดยที่ครูตั้งขึ้นเอง
2. ครูเชื่อมโยงเนื้อเรื่องในนิทานสู่การปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
  - 2.1 ครูนำเข้าสู่กิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามหน่วยการสอนของโรงเรียน
  - 2.2 ครูสร้างสถานการณ์ในกิจกรรมโดยให้เด็กสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น และแสดงออกได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ได้แก่
    - การให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
    - การให้เด็กนั่งทำงานเป็นกลุ่ม

ขั้นสรุป เวลา 5 นาที

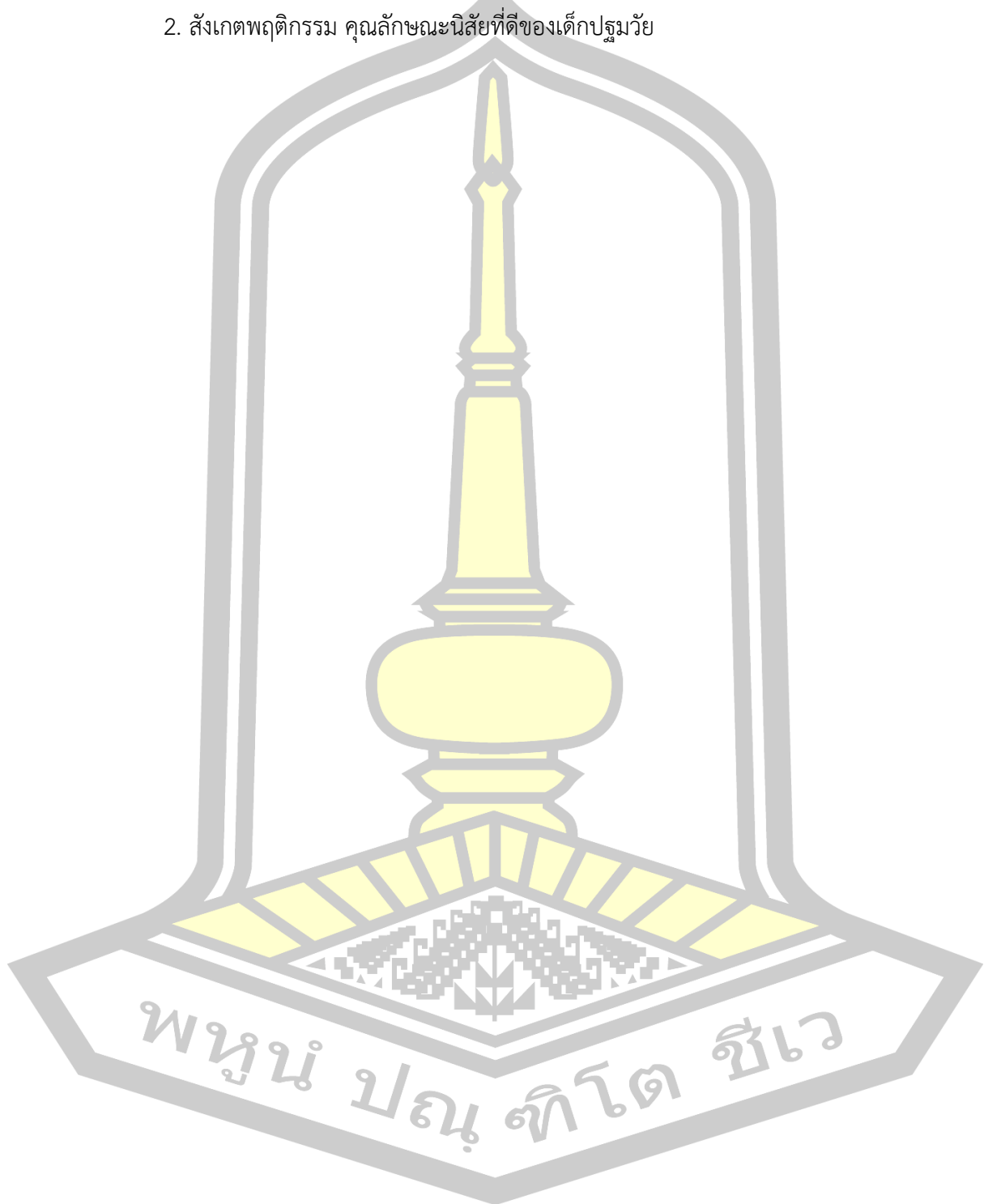
1. เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับนิทาน เรื่องหนูสายพิน ผู้ชอบโกหก

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานเรื่อง “หนูสายพิน ผู้ชอบโกหก”

การวัดและประเมินผล

1. แบบจดบันทึกพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย
2. สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสัยดี

ชั้นอนุบาลปีที่ 3

ชุดที่ 6 ความซื่อสัตย์ นิทานเรื่อง “หนูสายพิน ผู้ชอบโกหก”

จำนวน 1 คาบ ระยะเวลา 30 นาที

วันพุธ ที่ 19 เดือน กรกฎาคม พ.ศ.2567 เวลา 09.30 – 10.00 น.

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สาระสำคัญ

การเล่นนิทานเรื่อง “หนูสายพิน ผู้ชอบโกหก” เป็นนิทานปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ทำให้เด็กรู้จักหน้าที่ของตนเอง มีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ที่ตนเองได้รับเต็มที่ รู้จักการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลงต่าง ๆ ในห้องเรียน เป็นการฝึกความมีระเบียบวินัยให้กับเด็กปฐมวัย

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์

ม.ฐ.3 ตบช.3.2

- 3.2.1 กล่าวพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
- 3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

ม.ฐ. 9 ตบช 9.1

- 9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง
- 9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

ม.ฐ.12 ตบช 12.1

- 12.1.1 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

จุดประสงค์

1. การรู้จักหน้าที่ของตนเอง
2. การตรงต่อเวลา
3. ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

กิจกรรมการเล่นนิทานเรื่อง “หนูสายพิน ผู้ชอบโกหก”

ประสบการณ์สำคัญ

ด้านสังคม

- รู้จักหน้าที่ของตนเอง
- การตรงต่อเวลา
- ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน
- รู้จักการอยู่ร่วมกับผู้อื่น

ด้านสติปัญญา

- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- การฟังเรื่องราวนิทาน การจำเนื้อเรื่องในนิทาน

กิจกรรม เวลา 30 นาที

ขั้นนำ เวลา 5 นาที

1. ครูร้องเพลง “ยินดีที่ได้พบกัน” เด็กทำท่าทางประกอบไปพร้อมครู
 “ สวัสดี สวัสดี สวัสดี
 วันนี้เรามาพบกัน
 เธอและฉันพบกันสวัสดี
 สวัสดีครับ / สวัสดีค่ะ ”

ขั้นสอน เวลา 20 นาที

1. ครูให้เด็กอาสาออกมาเล่นนิทานให้เพื่อนๆ ฟังเรื่อง “หนูสายพิน ผู้ชอบโกหก” โดยที่ครูแต่งขึ้นเอง
2. ครูเชื่อมโยงเนื้อเรื่องในนิทานสู่การปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
  - 2.1 ครูนำเข้าสู่กิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามหน่วยการสอนของโรงเรียน
  - 2.2 ครูสร้างสถานการณ์ในกิจกรรมโดยให้เด็กสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น และแสดงออกได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ได้แก่
    - การให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
    - การให้เด็กนั่งทำงานเป็นกลุ่ม
    - การชื่นชมและยอมรับผู้อื่น

ขั้นสรุป เวลา 5 นาที

1. เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับนิทาน เรื่องหนูสายพิน ผู้ชอบโกหก

สื่อการเรียนการสอน

1.นิทานเรื่อง “หนูสายพิณ ผู้ชอบโกหก”

การวัดและประเมินผล

1. แบบจดบันทึกพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย
2. สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย

นิทานเรื่อง “หนูสายพิณผู้ชอบโกหก”

ณ ห้องเรียนแห่งหนึ่ง ขณะนี้เป็นเวลาใกล้เลิกเรียนคุณครูสั่งการบ้าน นักเรียนให้เขียน ก-ฮ อย่าเล่นเพลินจนลืมทำการบ้านนะคะนักเรียน ครับ/ค่ะ เด็ก ๆ ตอบเสียงดัง กลับถึงบ้านหนูสายพิณวางกระเป๋า รีบอาบน้ำแล้ว นำการบ้านมาเขียน แต่เขียนได้นิดเดียว หนูสายพิณได้ยินเสียงเพื่อนเรียก หนูสายพิณเราไปเล่นกันเถอะจ๊ะ พอหนูสายพิณได้ยิน และหันไปเห็นเพื่อนอ้มลูกบอลสีชมพู ลูกใหม่ ยิ้มแฉ่งยืนรอที่หน้าบ้าน

ทันใดนั้นหนูสายพิณรีบปิดสมุด แล้ววิ่งออกไปหาเพื่อนทันที และพูดขึ้นว่า “เดี๋ยวค่อยกลับมาทำใหม่ดีกว่า” ทำการบ้านให้เสร็จก่อนนะหนูสายพิณ! เสียงคุณแม่ตะโกนออกมาจากห้องครัว “หนูทำเสร็จแล้วค่ะ” หนูสายพิณโกหกแล้วรีบวิ่งออกไปเล่นกับเพื่อน หนูสายพิณเล่นสนุก และเพลินไปหน่อย จนถึงเวลาค่ำ จากนั้นก็เข้าบ้านหนูสายพิณเปลืองจนผลอกลับไป เขารุ่งขึ้นหนูสายพิณนึกขึ้นได้ว่าลืมทำการบ้าน แอ้แล้ว! โดนคุณครูดุแน่เลยไม่ไปเรียนดีกว่า เมื่อคุณแม่เข้ามาปลุกหนูสายพิณ ไปเรียนได้แล้วจ๊ะลูก หนูปวดหัวไม่สบายค่ะ คุณแม่จับดูที่หน้าผาก เอ๊ะ! ตัวก็ไม่ร้อนนี่นา หนูไม่สบายจริง ๆ ค่ะ ปวดหัวมากด้วย เมื่อคุณแม่ได้ยินแบบนี้จากนั้นคุณแม่ก็พูดขึ้นว่า “ถ้าหนูปวดหัวมากคุณแม่จะพาไปหาคุณหมอ ให้คุณหมอฉีดยาให้นะ” พอคุณแม่พูดจบ หนูสายพิณจึงรีบบอกความจริงไปว่า ไม่เอาค่ะ ไม่เอาหนูกลัว หนูหายแล้ว หนูโกหกคุณแม่ค่ะ ทำไมหนูโกหกคุณแม่ละคะ “หนูทำการบ้านไม่เสร็จ หนูเลยไม่อยากไปโรงเรียนค่ะ” คุณแม่เลยพูดขึ้นว่าหนูรู้ไหมการพูดโกหกเป็นสิ่งที่ไม่ดี และเป็นบาปด้วยนะ การพูดโกหกติดเป็นนิสัยและไม่มีใครเชื่อถือ เวลาที่คุณครูให้การบ้านหนูควรทำให้เสร็จเรียบร้อย ถึงไปเล่นได้ ถ้าหนูมัวแต่เล่นอย่างเดียวไม่ทำการบ้านหนูก็จะเป็นเด็กที่เรียนหนังสือไม่เก่งนะลูก หนูรับปากกับคุณแม่ได้ไหมคะว่าจะไม่พูดโกหกอีก ค่ะคุณแม่ หนูจะไม่พูดโกหกอีกค่ะหลังจากนี้หนูจะทำการบ้านให้เสร็จเรียบร้อยถึงไปเล่นค่ะ และหลังจากนี้หนูสายพิณก็มีพฤติกรรมที่ดีขึ้น ไม่พูดโกหก ตั้งใจทำการบ้าน

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้นิทานหนูนับถวายเป็น หนูนับถวายเป็น หนูนับถวายเป็น

สัปดาห์ที่ 7 ความซื่อสัตย์ นิทานเรื่อง “หนูนับถวายเป็น ผู้ซื่อสัตย์”

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ชั้นอนุบาลปีที่ 3/1

นิทานชุด "หนูนับถวายเป็น หนูนับถวายเป็น"

นิทานส่งเสริมคุณลักษณะนิสัยที่ดีสำหรับเด็กปฐมวัย

จัดทำโดย

นางสาววันทนา ทายิดา

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสดี

ชั้นอนุบาลปีที่ 3

ชุดที่ 7 ความซื่อสัตย์ นิทานเรื่อง “หนูบัวลาย ผู้ซื่อสัตย์”

จำนวน 1 คาบ ระยะเวลา 30 นาที

วันจันทร์ ที่ 24 เดือน กรกฎาคม พ.ศ.2567 เวลา 09.30 – 10.00 น.

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สาระสำคัญ

การเล่นนิทานเรื่อง “หนูบัวลาย ผู้ซื่อสัตย์” เป็นนิทานปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ทำให้เด็กรู้จักหน้าที่ของตนเอง มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ตนเองได้รับเต็มที่ รู้จักการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลงต่าง ๆ ในห้องเรียน เป็นการฝึกความมีระเบียบวินัยให้กับเด็กปฐมวัย

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์

ม.ฐ.3 ตบช.3.2

- 3.2.1 กล่าวพูดกล่าวแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
- 3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

ม.ฐ. 9 ตบช 9.1

- 9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง
- 9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

ม.ฐ.12 ตบช 12.1

- 12.1.1 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

จุดประสงค์

1. การรู้จักหน้าที่ของตนเอง
2. การตรงต่อเวลา
3. ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

กิจกรรมการเล่นนิทานเรื่อง “หนูบัวลาย ผู้ซื่อสัตย์”

ประสบการณ์สำคัญ

ด้านสังคม

- รู้จักหน้าที่ของตนเอง
- ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน

ด้านสติปัญญา

- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- การฟังเรื่องราวนิทาน การจำเนื้อเรื่องในนิทาน

กิจกรรม เวลา 30 นาที

ขั้นนำ เวลา 5 นาที

1. ครูร้องเพลง “ยินดีที่ได้พบกัน” เด็กทำท่าทางประกอบไปพร้อมครู

“ สวัสดี สวัสดี สวัสดี

วันนี้เรามาพบกัน

เธอและฉันพบกันสวัสดี สวัสดีครับ / สวัสดีค่ะ ”

ขั้นสอน เวลา 20 นาที

1. ครูเล่นนิทานให้เด็กฟังเรื่อง “หนูบัวลาย ผู้ซื่อสัตย์” โดยที่ครูแต่งขึ้นเอง

2. ครูเชื่อมโยงเนื้อเรื่องในนิทานสู่การปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

2.1 ครูนำเข้าสู่กิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามหน่วยการสอนของโรงเรียน

2.2 ครูสร้างสถานการณ์ในกิจกรรมโดยให้เด็กสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น และ

แสดงออกได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ได้แก่

- การให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
- การให้เด็กนั่งทำงานเป็นกลุ่ม
- การชื่นชมและยอมรับผู้อื่น

ขั้นสรุป เวลา 5 นาที

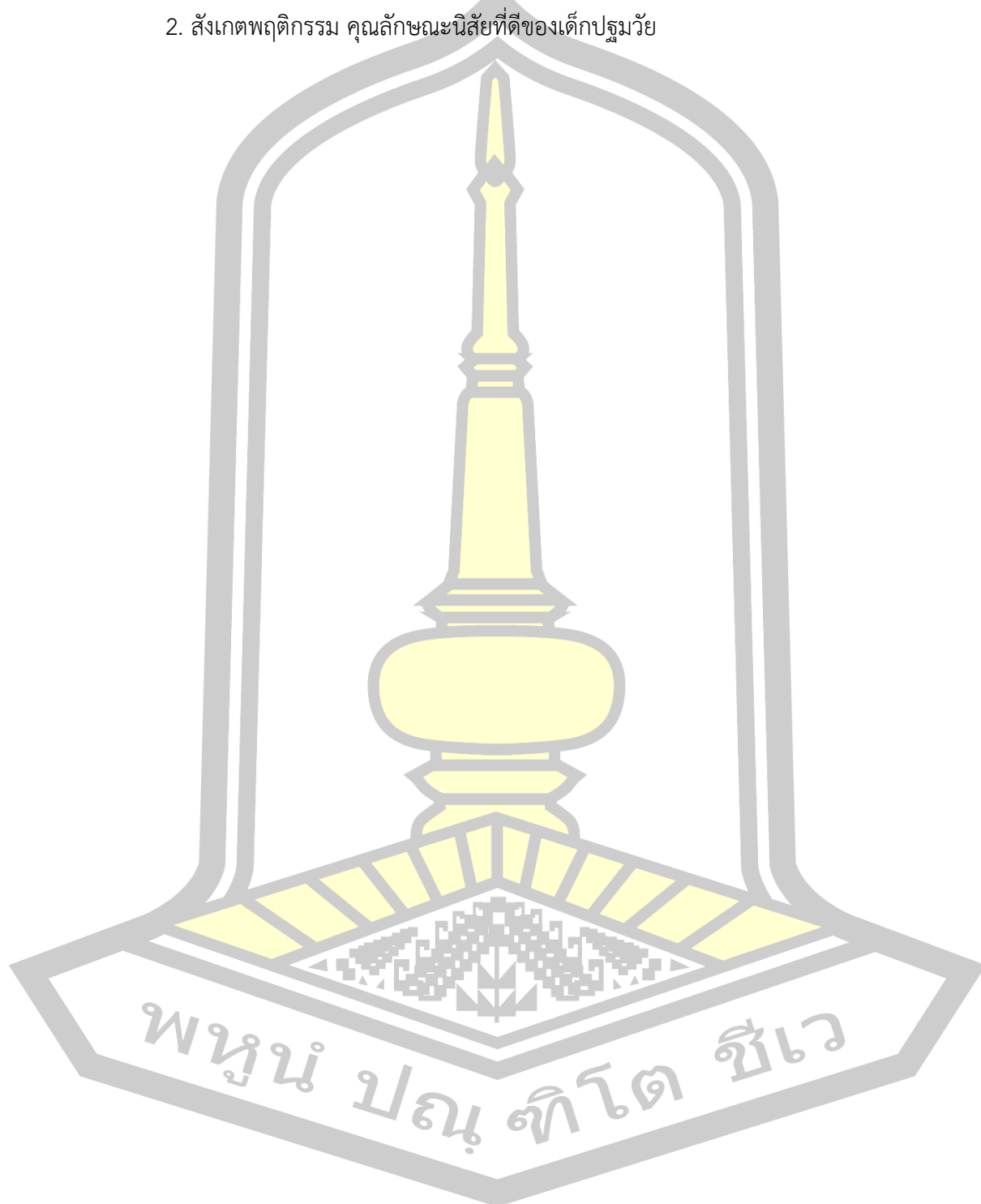
1. เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับนิทาน เรื่องหนูบัวลาย ผู้ซื่อสัตย์

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานเรื่อง “หนูบัวลาย ผู้ซื่อสัตย์”

การวัดและประเมินผล

1. แบบจดบันทึกพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย
2. สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสดี

ชั้นอนุบาลปีที่ 3

ชุดที่ 7 ความซื่อสัตย์ นิทานเรื่อง “หนูบัวลาย ผู้ซื่อสัตย์”

จำนวน 1 คาบ ระยะเวลา 30 นาที

วันอังคาร ที่ 25 เดือน กรกฎาคม พ.ศ.2567 เวลา 09.30 – 10.00 น.

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สาระสำคัญ

การเล่นนิทานเรื่อง “หนูบัวลาย ผู้ซื่อสัตย์” เป็นนิทานปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ทำให้เด็กรู้จักหน้าที่ของตนเอง มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ตนเองได้รับเต็มที่ รู้จักการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลงต่าง ๆ ในห้องเรียน เป็นการฝึกความมีระเบียบวินัยให้กับเด็กปฐมวัย

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์

ม.ฐ.3 ตบช.3.2

- 3.2.1 กล่าวพูดกล่าวแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
- 3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

ม.ฐ. 9 ตบช 9.1

- 9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง
- 9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

ม.ฐ.12 ตบช 12.1

- 12.1.1 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

จุดประสงค์

1. การรู้จักหน้าที่ของตนเอง
2. การตรงต่อเวลา
3. ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

กิจกรรมการเล่นิทานเรื่อง “หนูบัวลาย ผู้ซื่อสัตย์”

ประสบการณ์สำคัญ

ด้านสังคม

- รู้จักหน้าที่ของตนเอง
- การตรงต่อเวลา
- ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน

ด้านสติปัญญา

- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- การฟังเรื่องราวนิทาน การจำเนื้อเรื่องในนิทาน

กิจกรรม เวลา 30 นาที

ขั้นนำ เวลา 5 นาที

1. ครูร้องเพลง “ยินดีที่ได้พบกัน” เด็กทำท่าทางประกอบไปพร้อมครู

“ สวัสดี สวัสดี สวัสดี
วันนี้เรามาพบกัน
เธอและฉันพบกันสวัสดี
สวัสดีครับ / สวัสดีค่ะ ”

ขั้นสอน เวลา 20 นาที

1. เด็กและครูร่วมกันเล่นิทานเรื่อง “หนูบัวลาย ผู้ซื่อสัตย์” โดยที่ครูแต่งขึ้นเอง
2. ครูเชื่อมโยงเนื้อเรื่องในนิทานสู่การปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
  - 2.1 ครูนำเข้าสู่กิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามหน่วยการสอนของโรงเรียน
  - 2.2 ครูสร้างสถานการณ์ในกิจกรรมโดยให้เด็กสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น และแสดงออกได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ได้แก่
    - การให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
    - การให้เด็กนั่งทำงานเป็นกลุ่ม

ขั้นสรุป เวลา 5 นาที

1. เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับนิทาน เรื่องหนูบัวลาย ผู้ซื่อสัตย์สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานเรื่อง “หนูบัวลาย ผู้ซื่อสัตย์”

การวัดและประเมินผล

1. แบบจดบันทึกพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย
2. สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสดี

ชั้นอนุบาลปีที่ 3

ชุดที่ 7 ความซื่อสัตย์ นิทานเรื่อง “หนูบัวลาย ผู้ซื่อสัตย์”

จำนวน 1 คาบ ระยะเวลา 30 นาที

วันพุธ ที่ 26 เดือน กรกฎาคม พ.ศ.2567 เวลา 09.30 – 10.00 น.

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สาระสำคัญ

การเล่นนิทานเรื่อง “หนูบัวลาย ผู้ซื่อสัตย์” เป็นนิทานปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ทำให้เด็กรู้จักหน้าที่ของตนเอง มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ตนเองได้รับเต็มที รู้จักการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลงต่าง ๆ ในห้องเรียน เป็นการฝึกความมีระเบียบวินัยให้กับเด็กปฐมวัย

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์

ม.ฐ.3 ตบช.3.2

- 3.2.1 กล่าวพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
- 3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

ม.ฐ. 9 ตบช 9.1

- 9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง
- 9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

ม.ฐ.12 ตบช 12.1

- 12.1.1 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

จุดประสงค์

1. การรู้จักหน้าที่ของตนเอง
2. การตรงต่อเวลา
3. ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

กิจกรรมการเล่นนิทานเรื่อง “หนูบัวลาย ผู้ซื่อสัตย์”

ประสบการณ์สำคัญ

ด้านสังคม

- รู้จักหน้าที่ของตนเอง
- การตรงต่อเวลา
- ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน
- รู้จักการอยู่ร่วมกับผู้อื่น

ด้านสติปัญญา

- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- การฟังเรื่องราวนิทาน การจำเนื้อเรื่องในนิทาน

กิจกรรม เวลา 30 นาที

ขั้นนำ เวลา 5 นาที

1. ครูร้องเพลง “ยินดีที่ได้พบกัน” เด็กทำท่าทางประกอบไปพร้อมครู
 “ สวัสดี สวัสดี สวัสดี
 วันนี้เรามาพบกัน
 เธอและฉันพบกันสวัสดี
 สวัสดีครับ / สวัสดีค่ะ ”

ขั้นสอน เวลา 20 นาที

1. ครูให้เด็กอาสาออกมาเล่นนิทานให้เพื่อนๆ ฟังเรื่อง “หนูบัวลาย ผู้ซื่อสัตย์” โดยที่ครูแต่งขึ้นเอง
2. ครูเชื่อมโยงเนื้อเรื่องในนิทานสู่การปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
  - 2.1 ครูนำเข้าสู่กิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามหน่วยการสอนของโรงเรียน
  - 2.2 ครูสร้างสถานการณ์ในกิจกรรมโดยให้เด็กสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น และแสดงออกได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ได้แก่
    - การให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
    - การให้เด็กนั่งทำงานเป็นกลุ่ม
    - การชื่นชมและยอมรับผู้อื่น

ขั้นสรุป เวลา 5 นาที

1. เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับนิทาน เรื่องหนูบัวลาย ผู้ซื่อสัตย์

สื่อการเรียนรู้การสอน

1.นิทานเรื่อง “หนูบัวลาย ผู้ซื่อสัตย์”

การวัดและประเมินผล

1. แบบจดบันทึกพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย
2. สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย

นิทานเรื่อง “หนูบัวลายผู้ซื่อสัตย์”

เช้าวันหนึ่งคุณพ่อเล่าเรื่อง ที่ทำงานของคุณพ่อให้หนูบัวลายฟังว่า เพื่อนที่ทำงานคุณพ่อทุกคนเป็นคนซื่อสัตย์ จึงไม่มีปัญหาการคดโกง ตอนสายคุณแม่ใช้ให้หนูบัวลายไปซื้อของใช้ 2- 3อย่าง โดยคุณแม่จดรายการลงในกระดาษพร้อมทั้งส่งเงินจำนวนหนึ่งพร้อมกระดาษรายการรอรออื่นให้หนูบัวลาย เอารายการนี้ให้คุณป้าเจ้าของร้านนละลูก แล้วรับเงินทอนมาด้วย และบอกจำนวนเงินทอนให้หนูบัวลายจำไว้ เมื่อถึงร้านขายของ มีลูกค้ามาซื้อของมากมาย ป้าเจ้าของร้านก็วุ่นวายกับการขายของ หนูบัวลายยืนจนคุณป้าเหลือบมาเห็น จึงยื่นกระดาษรายการของที่จะซื้อให้ และคุณป้าเจ้าของร้านจัดของตามรายการครบถ้วน จึงยื่นของให้หนูบัวลาย หนูบัวลายส่งเงินให้คุณป้า คุณป้าก็นับเงินทอนส่งให้หนูบัวลาย

ทันใดนั้นมีลูกค้าเข้ามาในร้านอีก คุณป้าจึงรีบไปต้อนรับ เมื่อหนูบัวลายได้ของครบแล้วก็เดินออกจากร้าน หนูบัวลายลองนับเงินทอนแต่เงินทอนที่ได้นั้น มากกว่าที่ควรจะได้ หนูบัวลายเดินผ่านร้านไอศกรีม เห็นไอศกรีมน่าทาน มีหลากหลายรส จึงลั้งเลว่า “จะใช้เงินที่เกินมาซื้อไอศกรีมดีไหมนะ” สักพักหนูบัวลายก็เดินผ่านร้านตุ๊กตาที่ตัวเองชอบ เจ้าของร้านเรียก “เจ้าหนู ตุ๊กตามาใหม่ น่ารักๆ เลยจะ สนใจตัวไหนจะ” หนูบัวลายจึงลั้งเลว่า “จะใช้เงินซื้อตุ๊กตาดีไหมนะ” ทันใดนั้นก็นึกถึงเรื่องที่คุณพ่อเล่าให้ฟังเมื่อเช้านี้ หนูบัวลายจึงรีบวิ่งกลับไปที่ร้านขายของ คุณป้าคะ ๆ คุณป้าทอน

พูนุ ปณ ทิโต ชีเว

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้นิทานหนูน้อยบ๊วย หนูน้อยพิณนิสัยดี

สัปดาห์ที่ 8 ความซื่อสัตย์ นิทานเรื่อง “เก็บได้ ให้คืน”

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ชั้นอนุบาลปีที่ 3/1

นิทานชุด "หนูน้อยบ๊วย หนูน้อยพิณนิสัยดี"

นิทานส่งเสริมคุณลักษณะนิสัยที่ดีสำหรับเด็กปฐมวัย

ความซื่อสัตย์ : **หนูน้อยพิณ
ผู้ชอบโกหก**

เรื่อง : นางสาววันทนิยา ทายิดา

จัดทำโดย

นางสาววันทนิยา ทายิดา

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสดี

ชั้นอนุบาลปีที่ 3

ชุดที่ 8 ความซื่อสัตย์ นิทานเรื่อง “เก็บได้ ให้คืน

จำนวน 1 คาบ ระยะเวลา 30 นาที

วันจันทร์ ที่ 28 เดือน กรกฎาคม พ.ศ.2567 เวลา 09.30 – 10.00 น.

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สาระสำคัญ

การเล่นนิทานเรื่อง “เก็บได้ ให้คืน” เป็นนิทานปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ทำให้เด็กรู้จักหน้าที่ของตนเอง มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ตนเองได้รับเต็มที่ รู้จักการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลงต่าง ๆ ในห้องเรียน เป็นการฝึกความมีระเบียบวินัยให้กับเด็กปฐมวัย

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์

ม.ฐ.3 ตบช.3.2

- 3.2.1 กล่าวพูดกล่าวแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
- 3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

ม.ฐ. 9 ตบช 9.1

- 9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง
- 9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

ม.ฐ.12 ตบช 12.1

- 12.1.1 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

จุดประสงค์

1. การรู้จักหน้าที่ของตนเอง
2. การตรงต่อเวลา
3. ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

กิจกรรมการเล่นนิทานเรื่อง “เก็บได้ให้คืน”

ประสบการณ์สำคัญ

ด้านสังคม

- รู้จักหน้าที่ของตนเอง
- ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน

ด้านสติปัญญา

- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- การฟังเรื่องราวนิทาน การจำเนื้อเรื่องในนิทาน

กิจกรรม เวลา 30 นาที

ขั้นนำ เวลา 5 นาที

1. ครูร้องเพลง “ยินดีที่ได้พบกัน” เด็กทำท่าทางประกอบไปพร้อมครู

“ สวัสดี สวัสดี สวัสดี

วันนี้เรามาพบกัน

เธอและฉันพบกันสวัสดี สวัสดีครับ / สวัสดีค่ะ ”

ขั้นสอน เวลา 20 นาที

1. ครูเล่นนิทานให้เด็กฟังเรื่อง “เก็บได้ให้คืน” โดยที่ครูแต่งขึ้นเอง

2. ครูเชื่อมโยงเนื้อเรื่องในนิทานสู่การปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

2.1 ครูนำเข้าสู่กิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามหน่วยการสอนของโรงเรียน

2.2 ครูสร้างสถานการณ์ในกิจกรรมโดยให้เด็กสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น และ

แสดงออกได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ได้แก่

- การให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
- การให้เด็กนั่งทำงานเป็นกลุ่ม
- การชื่นชมและยอมรับผู้อื่น

ขั้นสรุป เวลา 5 นาที

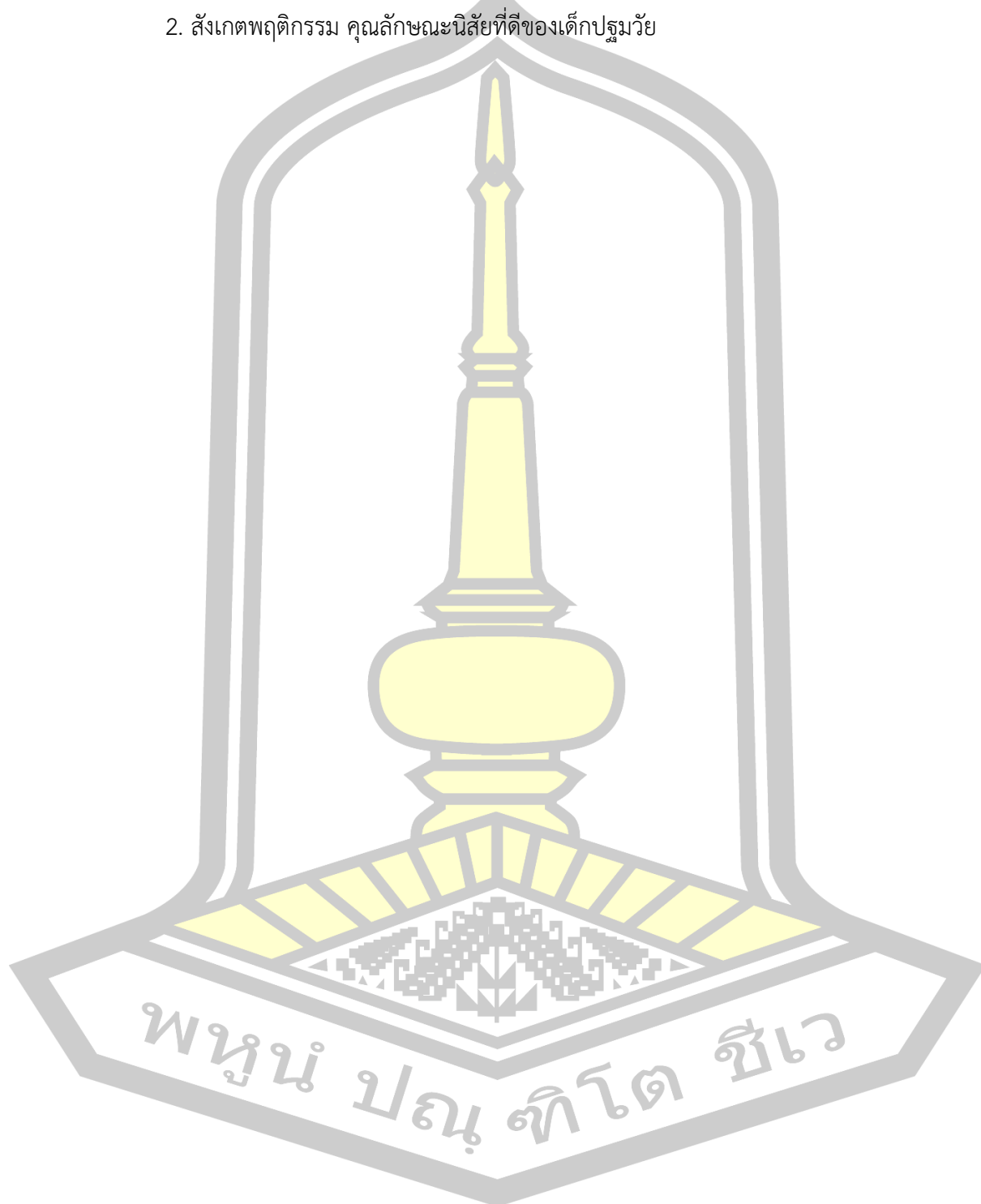
1. เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับนิทาน เรื่องเก็บได้ให้คืน

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานเรื่อง “เก็บได้ให้คืน”

การวัดและประเมินผล

1. แบบจดบันทึกพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย
2. สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสดี

ชั้นอนุบาลปีที่ 3

ชุดที่ 8 ความซื่อสัตย์ นิทานเรื่อง “เก็บได้ ให้คืน”

จำนวน 1 คาบ ระยะเวลา 30 นาที

วันอังคาร ที่ 29 เดือน กรกฎาคม พ.ศ.2567 เวลา 09.30 – 10.00 น.

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สาระสำคัญ

การเล่นนิทานเรื่อง “เก็บได้ ให้คืน” เป็นนิทานปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ทำให้เด็กรู้จักหน้าที่ของตนเอง มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ตนเองได้รับเต็มที่ รู้จักการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลงต่าง ๆ ในห้องเรียน เป็นการฝึกความมีระเบียบวินัยให้กับเด็กปฐมวัย

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์

ม.ฐ.3 ตบช.3.2

- 3.2.1 กล่าวพูดกล่าวแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์
- 3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

ม.ฐ. 9 ตบช 9.1

- 9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง
- 9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

ม.ฐ.12 ตบช 12.1

- 12.1.1 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

จุดประสงค์

1. การรู้จักหน้าที่ของตนเอง
2. การตรงต่อเวลา
3. ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

กิจกรรมการเล่นนิทานเรื่อง “เก็บได้ให้คืน”

ประสบการณ์สำคัญ

ด้านสังคม

- รู้จักหน้าที่ของตนเอง
- การตรงต่อเวลา
- ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน

ด้านสติปัญญา

- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- การฟังเรื่องราวนิทาน การจำเนื้อเรื่องในนิทาน

กิจกรรม เวลา 30 นาที

ขั้นนำ เวลา 5 นาที

1. ครูร้องเพลง “ยินดีที่ได้พบกัน” เด็กทำท่าทางประกอบไปพร้อมครู
 “ สวัสดี สวัสดี สวัสดี
 วันนี้เรามาพบกัน
 เธอและฉันพบกันสวัสดี
 สวัสดีครับ / สวัสดีค่ะ ”

ขั้นสอน เวลา 20 นาที

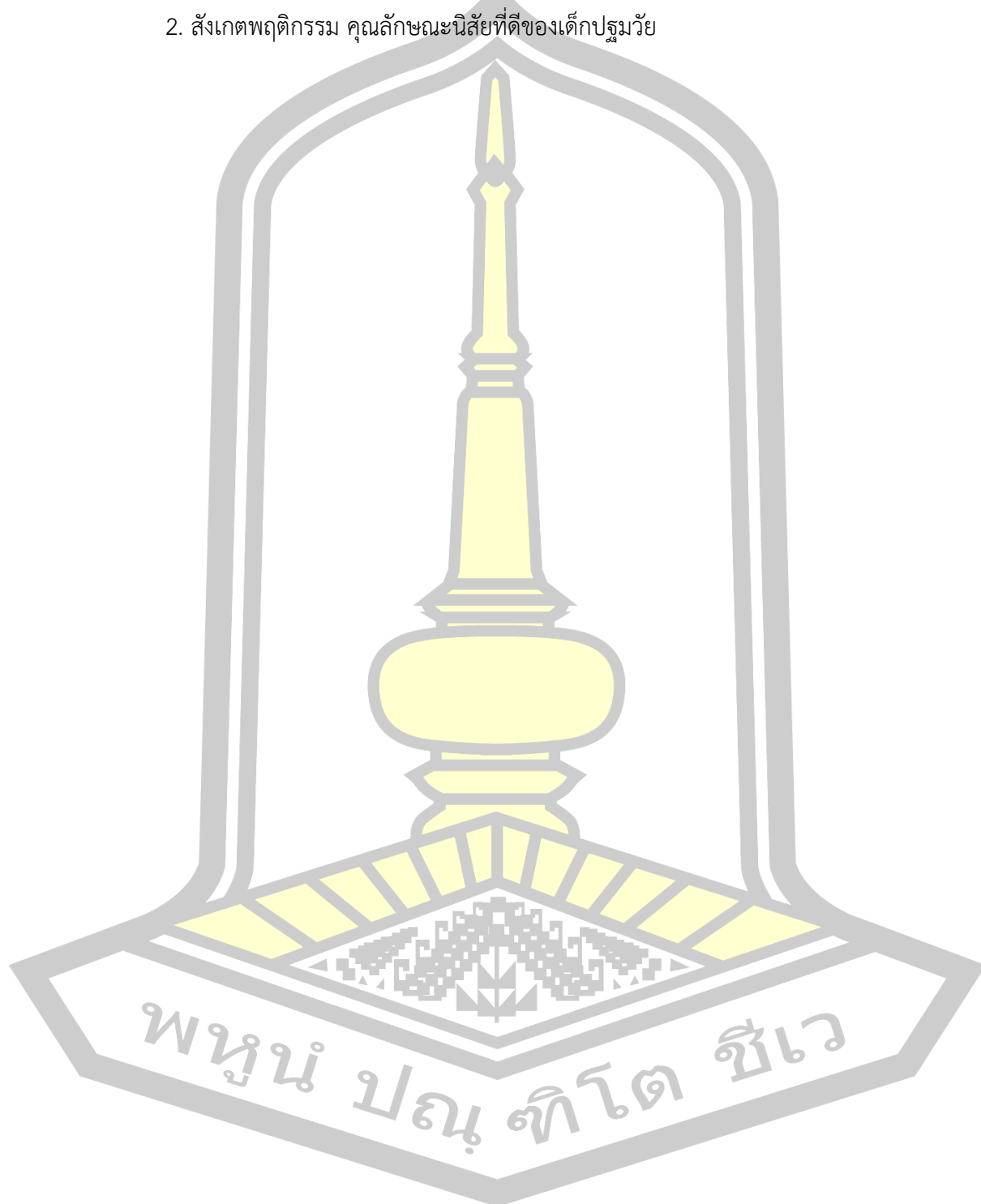
1. เด็กและครูร่วมกันเล่นนิทานเรื่อง “เก็บได้ให้คืน” โดยที่ครูแต่งขึ้นเอง
2. ครูเชื่อมโยงเนื้อเรื่องในนิทานสู่การปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
  - 2.1 ครูนำเข้าสู่กิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามหน่วยการสอนของโรงเรียน
  - 2.2 ครูสร้างสถานการณ์ในกิจกรรมโดยให้เด็กสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น และแสดงออกได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ได้แก่
    - การให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
    - การให้เด็กนั่งทำงานเป็นกลุ่ม

ขั้นสรุป เวลา 5 นาที

1. เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับนิทาน เรื่องเก็บได้ให้คืน
  1. นิทานเรื่อง “เก็บได้ให้คืน”

การวัดและประเมินผล

1. แบบจดบันทึกพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย
2. สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย

แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสัยดี

ชั้นอนุบาลปีที่ 3

ชุดที่ 8 ความซื่อสัตย์ นิทานเรื่อง “เก็บได้ ให้คืน”

จำนวน 1 คาบ ระยะเวลา 30 นาที

วันพุธ ที่ 30 เดือน กรกฎาคม พ.ศ.2567 เวลา 09.30 – 10.00 น.

กิจกรรมเสริมประสบการณ์

สาระสำคัญ

การเล่านิทานเรื่อง “เก็บได้ ให้คืน” เป็นนิทานปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ทำให้เด็กรู้จักหน้าที่ของตนเอง มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ตนเองได้รับเต็มที่ รู้จักการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลงต่าง ๆ ในห้องเรียน เป็นการฝึกความมีระเบียบวินัยให้กับเด็กปฐมวัย

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้/สภาพที่พึงประสงค์

ม.ฐ.3 ตบช.3.2

3.2.1 กล่าวพูดกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์

3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานและความสามารถของตนเองและผู้อื่น

ม.ฐ. 9 ตบช 9.1

9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง

9.1.2 เล่าเป็นเรื่องราวต่อเนื่องได้

ม.ฐ.12 ตบช 12.1

12.1.1 กระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรมตั้งแต่ต้นจนจบ

พินนิสัยดี หนูบัวลาย ชีว

จุดประสงค์

1. การรู้จักหน้าที่ของตนเอง
2. การตรงต่อเวลา
3. ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน

สาระการเรียนรู้

สาระที่ควรรู้

กิจกรรมการเล่นิทานเรื่อง “เก็บได้ให้คืน”

ประสบการณ์สำคัญ

ด้านสังคม

- รู้จักหน้าที่ของตนเอง
- การตรงต่อเวลา
- ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน
- รู้จักการอยู่ร่วมกับผู้อื่น

ด้านสติปัญญา

- การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น
- การฟังเรื่องราวนิทาน การจำเนื้อเรื่องในนิทาน

กิจกรรม เวลา 30 นาที

ขั้นนำ เวลา 5 นาที

1. ครูร้องเพลง “ยินดีที่ได้พบกัน” เด็กทำท่าทางประกอบไปพร้อมครู
“ สวัสดี สวัสดี สวัสดี
วันนี้เรามาพบกัน
เธอและฉันพบกันสวัสดี
สวัสดีครับ / สวัสดีค่ะ ”

ขั้นสอน เวลา 20 นาที

1. ครูให้เด็กอาสาออกมาเล่นิทานให้เพื่อนๆฟังเรื่อง “เก็บได้ให้คืน” โดยที่ครูตั้งขึ้นเอง
2. ครูเชื่อมโยงเนื้อเรื่องในนิทานสู่การปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้
  - 2.1 ครูนำเข้าสู่กิจกรรมเสริมประสบการณ์ตามหน่วยการสอนของโรงเรียน
  - 2.2 ครูสร้างสถานการณ์ในกิจกรรมโดยให้เด็กสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น และ

แสดงออกได้เหมาะสมกับสถานการณ์ ได้แก่

- การให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม
- การให้เด็กนั่งทำงานเป็นกลุ่ม
- การชื่นชมและยอมรับผู้อื่น

ขั้นสรุป เวลา 5 นาที

1. เด็กและครูร่วมกันสรุปเกี่ยวกับนิทาน เรื่องเก็บได้ ให้คืน

สื่อการเรียนการสอน

1. นิทานเรื่อง “เก็บได้ ให้คืน”

การวัดและประเมินผล

1. แบบจดบันทึกพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย
2. สังเกตพฤติกรรม คุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย

นิทานเรื่อง “เก็บได้ ให้คืน”

เช้าวันหนึ่งอากาศเย็นสบาย ขณะที่หนูบัวลาย และหนูสายพิณกำลังเดินทางไปโรงเรียนด้วยกัน ขณะเดินไปโรงเรียนทั้งสองคนได้ร้องเพลงอย่างมีความสุข ลา ลั่น ลา ๆ ในระหว่างที่เดินไปโรงเรียน หนูบัวลายได้มองไปเห็นสิ่งของอย่างหนึ่ง มีลักษณะรูปร่างสี่เหลี่ยม เหมือนซองขนม เป็นสีชมพู แต่พอเดินมาดูใกล้ๆ “เอ๊ะ นี่มันไม่ใช่ซองขนม แต่มันคือกระเป๋าสตางค์นี่นา” กระเป๋าสตางค์ใบนี้วางทิ้งไว้อยู่พื้นถนน หนูบัวลายจึงเก็บขึ้นมาแล้วเปิดดูในกระเป๋า ซึ่งพบเงินจำนวนมากในกระเป๋า สตางค์ใบนั้น พอหนูสายพิณ เห็นเงินจำนวนมากในกระเป๋า “ว้าว เงินเยอะจังเลย” จึงเกิดความคิดที่จะนำเงินไปซื้อขนม และของเล่น จึงชักชวนหนูบัวลายว่า “หนูบัวลาย เราสองคนกำลังจะรวยแล้ว เราเอาเงินไปซื้อขนม และตุ๊กตาร้านเปิดใหม่ข้างๆโรงเรียนกันเถอะ และเราก็ไม่ต้องบอกใครว่าเราเก็บกระเป๋าสตางค์ได้นะ”

เมื่อหนูบัวลายได้ยินหนูสายพิณพูดแบบนี้ จึงรู้สึกว่าการกระทำแบบนี้ไม่ใช่การกระทำที่ถูกต้อง หนูบัวลายจึงปฏิเสธที่จะนำเงินไปใช้ และบอกกับหนูสายพิณว่า “เราเก็บของคนอื่นได้ เราควรที่จะนำส่งคืนเจ้าของดีกว่านะ เพราะมันไม่ใช่ของเรา เจ้าของกระเป๋าเองคงกังวลใจ และอาจจะลำบากหากไม่ได้เงินคืน” หนูบัวลายจึงพูดขึ้นว่าเราควรที่จะนำไปแจ้งคุณครูดีกว่านะ เด็กทั้งสองคนจึงตกลงกัน และนำกระเป๋าสตางค์ไปแจ้งคุณครูเพื่อตามหาเจ้าของกระเป๋า คุณครูจึงชื่นชมว่าเด็กทั้ง

ตัวอย่าง หนังสือนิทานชุดหนูบัวลาย หนูสายพินนิสัยดี

ตัวอย่างนิทานชุดที่ 1 ความมีระเบียบวินัย นิทานเรื่อง “หนูบัวลาย รู้หน้าที่”

ตัวอย่างนิทานชุดที่ 2 ความมีระเบียบวินัย นิทานเรื่อง “หนูสายพิน ไม่อยากไปโรงเรียน”

ตัวอย่างนิทานชุดที่ 3 ความมีระเบียบวินัย นิทานเรื่อง “หนูบัวลาย กับความรับผิดชอบ”

ตัวอย่างนิทานชุดที่ 4 ความมีระเบียบวินัย นิทานเรื่อง “ความประหยัด ของหนูบัวลาย”

ตัวอย่างนิทานชุดที่ 5 ความซื่อสัตย์ นิทานเรื่อง “หนูสายพิน หลงผิด”

ตัวอย่างนิทานชุดที่ 6 ความซื่อสัตย์ นิทานเรื่อง “หนูสายพิน ผู้ชอบโกหก”

นิทานชุด "หนูบัวลาย หนูสายพินนิสดี" นิทานส่งเสริมคุณลักษณะนิสัยที่ดีสำหรับเด็กปฐมวัย

ความซื่อสัตย์ : **หนูบัวลาย ผู้ซื่อสัตย์**

เรื่อง : นางสาววันทนา ทายิตา

ตัวอย่างนิทานชุดที่ 7 ความซื่อสัตย์ นิทานเรื่อง “หนูบัวลาย ผู้ซื่อสัตย์”

นิทานชุด "หนูบัวลาย หนูสายพินนิสดี" นิทานส่งเสริมคุณลักษณะนิสัยที่ดีสำหรับเด็กปฐมวัย

ความซื่อสัตย์ : **เก็บได้ ให้คืน**

เรื่อง : นางสาววันทนา ทายิตา

ตัวอย่างนิทานชุดที่ 8 ความซื่อสัตย์ นิทานเรื่อง “เก็บได้ ให้คืน

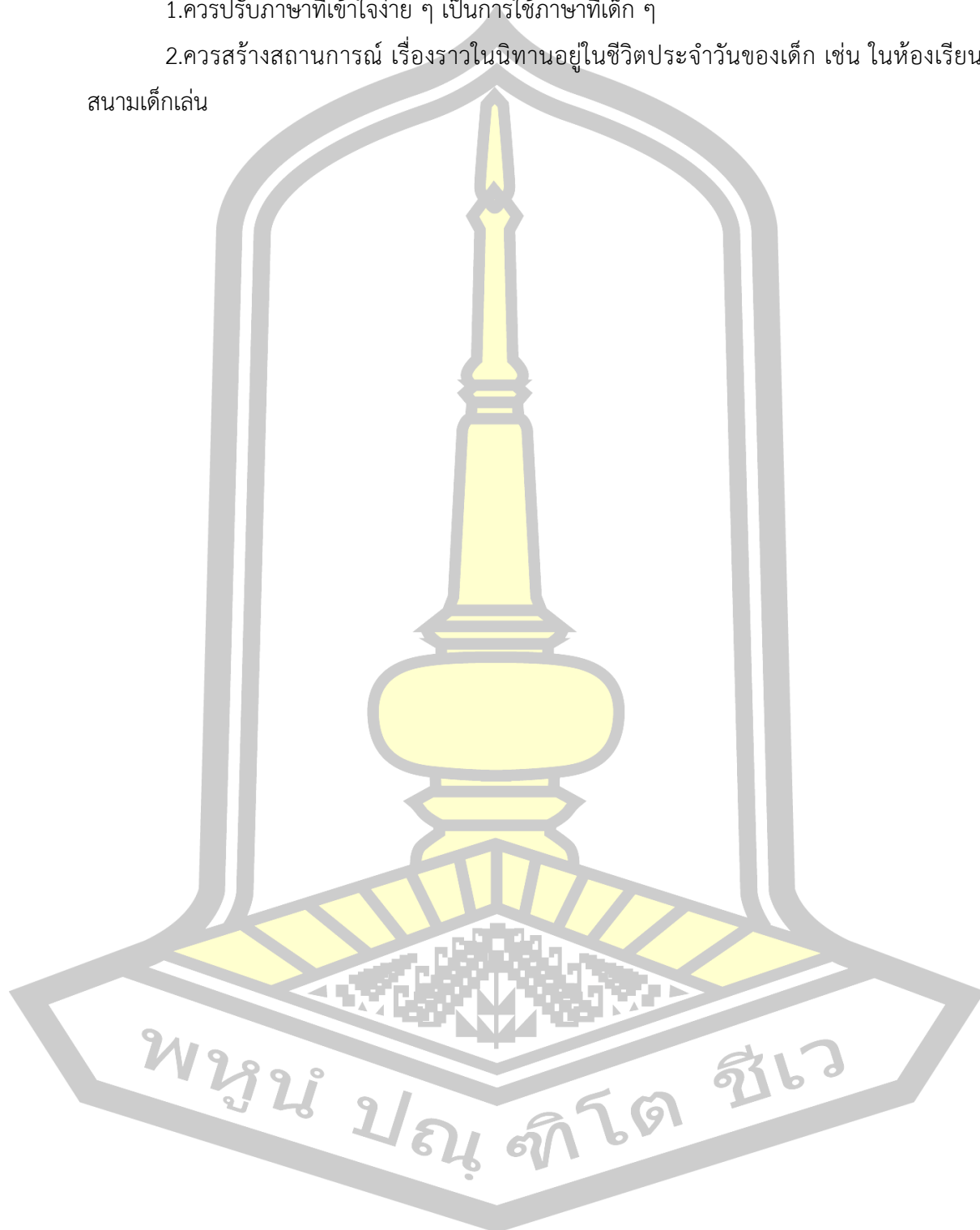

ตารางผลการวิเคราะห์คุณภาพของผู้เชี่ยวชาญ
แผนการกิจกรรมการปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดี โดยการเล่านิทาน
ชุดหนูบัวลายและหนูสายพินนิสัยดี

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย	ระดับคุณภาพ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม							
1.1 สอดคล้องกับประสบการณ์สำคัญ	5	4	5	4	5	4.6	มากที่สุด
1.2 ระบุพฤติกรรมที่สามารถวัดและประเมินได้	4	3	5	4	5	4.2	มาก
1.3 ภาษาที่ใช้มีความชัดเจนเข้าใจง่าย	4	3	5	5	4	4.2	มาก
1.4 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4	4	4	5	5	4.4	มาก
2. ประสบการณ์สำคัญ							
2.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์	5	4	5	3	5	4.4	มาก
2.2 เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	5	4	4	4	5	4.4	มาก
2.3 มีความชัดเจนเข้าใจง่าย	5	3	4	4	5	4.2	มาก
3. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม							
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	4	5	5	5	4.8	มากที่สุด
3.2 สอดคล้องกับประสบการณ์สำคัญ	4	3	5	5	5	4.4	มาก
3.3 เหมาะสมกับเวลาที่จัดกิจกรรม	4	3	5	4	5	4.2	มาก
3.4 เราควมสนใจใฝ่เรียนรู้ กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และเข้าร่วมกิจกรรม	3	4	5	4	5	4.2	มาก
3.5 กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามลำดับ	4	4	5	5	5	4.6	มากที่สุด
4. สื่อและแหล่งการเรียนรู้							
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	5	5	5	5	5	5	มากที่สุด
4.2 กระตุ้นกระบวนการสืบค้นและค้นหาคำตอบ	4	5	4	5	5	4.6	มากที่สุด
4.3 เหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน	4	5	4	5	5	4.6	มากที่สุด
5. การวัดและการประเมินผล							
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	4	2	4	5	5	4	มาก
5.2 สอดคล้องกับประสบการณ์สำคัญ	4	2	4	5	5	4	มาก
5.3 การวัดที่ระบุไว้สามารถประเมินได้	4	2	4	4	5	3.8	มาก
5.4 ใช้เครื่องมือวัดได้เหมาะสม	4	2	4	4	5	3.8	มาก
รวมค่าเฉลี่ย						4.3	มาก

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม

1. ควรปรับภาษาที่เข้าใจง่าย ๆ เป็นการใช้อาษาที่เด็ก ๆ
2. ควรสร้างสถานการณ์ เรื่องราวในนิทานอยู่ในชีวิตประจำวันของเด็ก เช่น ในห้องเรียน สนามเด็กเล่น

ตารางผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ
แบบสังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย จำนวน 10 ข้อ (IOC)

รายการสังเกต	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					เฉลี่ย	IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1. การรู้จักหน้าที่ของตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. การตรงต่อเวลา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. การรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อตกลงต่าง ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. การเล่นและการทำงานร่วมกับเพื่อนได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6. การรู้จักประหยัด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7. การไม่พูดโกหก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8. ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9. เก็บได้ส่งคืนเจ้าของ	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
10. การไม่เอาเปรียบเพื่อน	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
รวม						48	9.60	ใช้ได้

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม

1. ควรปรับภาษาที่ใช้ในคำถามให้ง่ายเหมาะสมกับวัย
2. ควรเป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน

พูน ปณ ทิโต ชีเว

ตัวอย่าง

แบบสังเกตคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย

โรงเรียน.....ภาคเรียนที่.....
 ชั้น.....
 ชื่อเด็กนักเรียน ด.ช./ด.ญ. ....อายุ.....
 ปี.....
 ชื่อครูที่ทำการสังเกต.....

คำชี้แจง

- แบบสังเกตนี้สร้างขึ้นเพื่อสังเกตคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย
- ในการสังเกตคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย ให้ครูประจำชั้นเป็นผู้ประเมิน โดยทำเครื่องหมาย ลงในช่องคะแนนให้ตรงกับระดับพฤติกรรมที่แสดงออกตามความเป็นจริงของเด็กปฐมวัย โดยมี 3 ระดับ เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน 3 เด็กแสดงพฤติกรรมเหมาะสมได้เป็นประจำสม่ำเสมอ

คะแนน 2 เด็กแสดงพฤติกรรมไม่สม่ำเสมอ

คะแนน 1 เด็กไม่แสดงพฤติกรรมเลย

คุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย		ระดับพฤติกรรม		
		3	2	1
1	รู้จักหน้าที่ของตนเอง			
2	การตรงต่อเวลา			
3	รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย			
4	ปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อตกลงต่าง ๆ ของห้องเรียน			
5	การเล่นการทำงานเป็นกลุ่มกับเพื่อนได้			
6	การรู้จักประหยัด เช่น การอดออม			
7	การไม่พูดโกหก			
8	ความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น โดยไม่เอาของผู้อื่นมาเป็นของตน			
9	เก็บของได้ส่งคืนเจ้าของ			
10	การไม่เอาเปรียบเพื่อน			

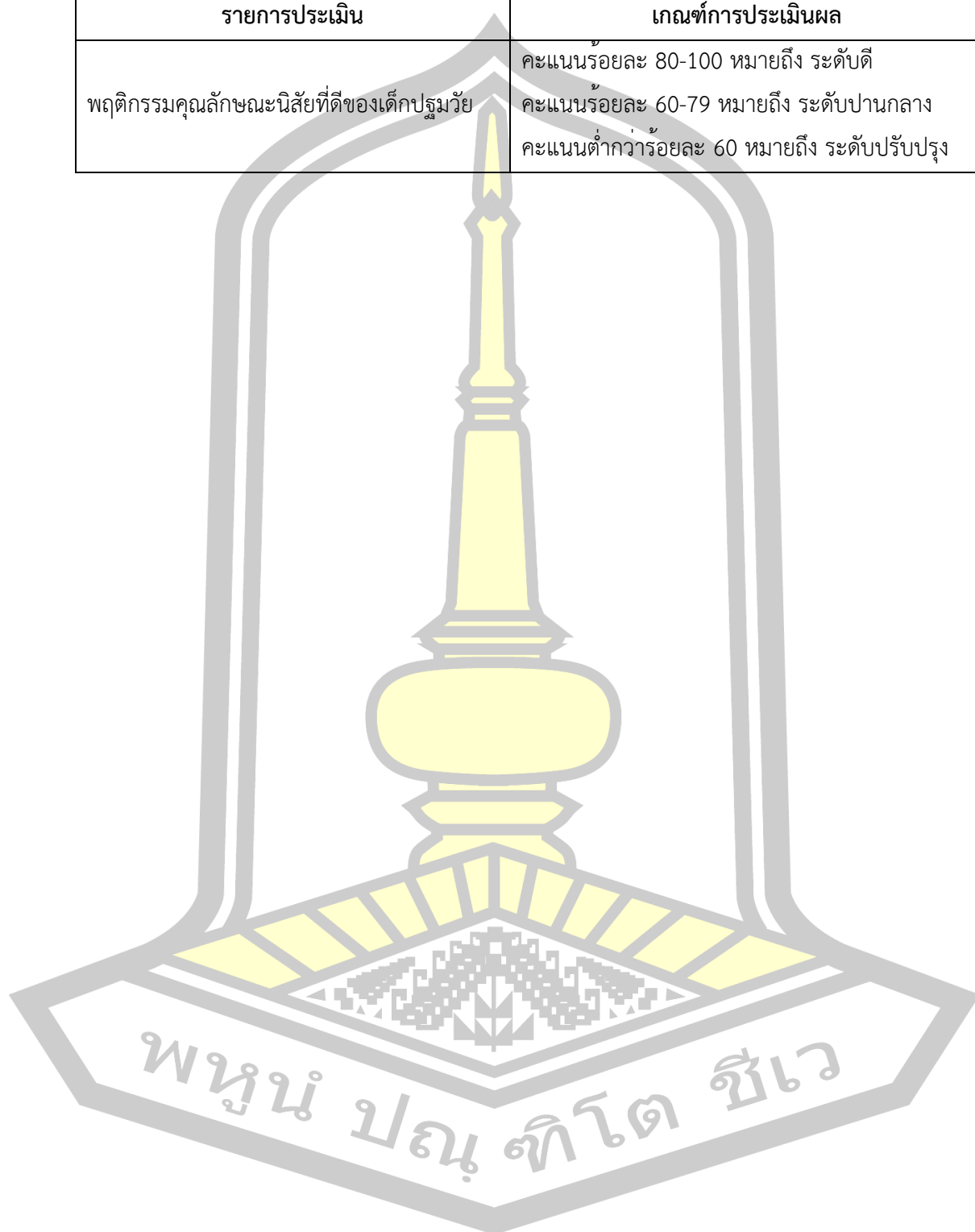
พฤติกรรมโดยรวมเด็ก.....

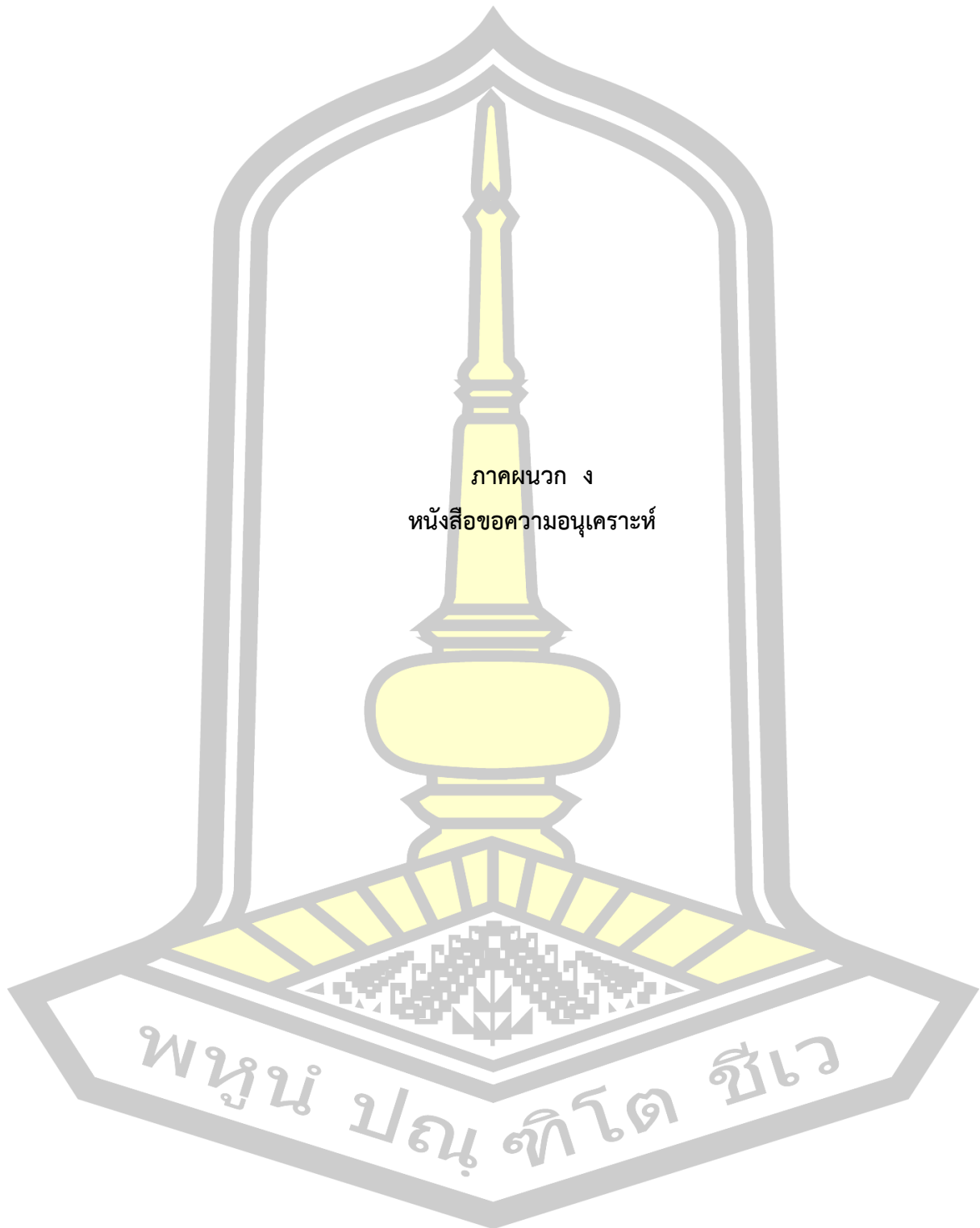
.....

...

เกณฑ์การประเมิน

รายการประเมิน	เกณฑ์การประเมินผล
พฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย	คะแนนร้อยละ 80-100 หมายถึง ระดับดี คะแนนร้อยละ 60-79 หมายถึง ระดับปานกลาง คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 60 หมายถึง ระดับปรับปรุง

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์

พหุณฺ์ ปณฺุ ทิโต ชีเว

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญสำหรับหาคุณภาพเครื่องมือทดลอง

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิราภรณ์ พงนาอารีวงศ์	ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศรีกัญญ์สรณ์ รังสีวรกุล	สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
3. อาจารย์ ดร.สาวิตรี ราญมีชัย	ภาควิชาวัดผลและประเมินผล คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
4. อาจารย์ ดร. วรียันนันทน์ สิริกาญจนนา	ผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนวัชรพล กรุงเทพมหานคร
5. อาจารย์ กัลยากร ภัคดี	สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

ที่ อว 0605.5(2)/ว263

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

19 มกราคม 2567

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิราภรณ์ พจนอารีวงศ์

ด้วย นางสาววันทนา ทายิดา นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย โดยใช้นิทาน ชุดหนูบัวลอย และหนูสายพินนิสยดี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เยาวนุช ทานาม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0648512225

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โทร 6216

ที่ อว 0605.5(2)/ว263

วันที่ 19 มกราคม 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีกัญญาสร รังษีวรกุล

ด้วย นางสาววันทนา ทายิดา นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย โดยใช้นิทาน ชุดหนูบัวลาย และหนูสายพินนีสัยดี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การศึกษาปฐมวัย โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เยาวนุช ทานาม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

ที่ อว 0605.5(2)/ว263

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

19 มกราคม 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.วรินทร์ สิริกรกาญจนนา

ด้วย นางสาววันทนียา ทายิดา นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย โดยใช้นิทาน ชุดหนูบัวลาย และหนูสายพินนิสสัยดี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การศึกษาปฐมวัย โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เยาวนุช ทานาม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิตินจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0648512225

ที่ อว 0605.5(2)/ว263

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

19 มกราคม 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน อาจารย์กัลยากร ภักดี

ด้วย นางสาววันทนา ทายิดา นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย โดยใช้นิทาน ชุดหนูบัวลาย และหนูสายพินนิสสัยดี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การศึกษาปฐมวัย โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เยาวนุช ทานาม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิตินจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0648512225

ภาพประกอบกิจกรรมการเล่านิทานชุดหนูบัวลอย หนูสายพินนิสยดี เพื่อพัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย

ชุดที่ 1 หนูบัวลอยรู้หน้าที่ : ความมีวินัย

วันจันทร์

ครูเล่านิทานเรื่องหนูบัวลอยรู้หน้าที่ ให้เด็ก ๆ

อย่างสนุกสนาน
สนาน

วันอังคาร

เด็กและครูร่วมกันเล่านิทานเรื่อง หนูบัวลอยรู้
หน้าที่

อย่างสนุกสนาน

วันพุธ

เด็กออกมาเล่านิทานเรื่อง หนูบัวลอยรู้
หน้าที่ ให้เพื่อน ๆ ฟังอย่างสนุกสนาน

ชุดที่ 2 หนูสายพินไม่อยากไปโรงเรียน : ความมีวินัย

วันจันทร์
ให้

ครูเล่านิทานเรื่อง หนูสายพินไม่อยากไปโรงเรียน

เด็กๆฟัง อย่างสนุกสนาน

วันอังคาร

เด็กและครูร่วมกันเล่านิทานเรื่อง หนูสายพินไม่
อยากไปโรงเรียนอย่างสนุกสนาน

วันพุธ

เด็กออกมาเล่านิทานเรื่อง ความประหัยัดของ
หนูบ๊วลายให้เพื่อน ๆ ฟังอย่างสนุกสนาน

ชุดที่ 3 หนูบัวลอยกับความรับผิดชอบ : ความมีวินัย

วันจันทร์

ครูเล่านิทานเรื่อง หนูบัวลอยกับความ
รับผิดชอบ
ให้เด็กๆ ฟัง อย่างสนุกสนาน

วันอังคาร เด็กและครูร่วมกันเล่านิทานเรื่อง หนูบัวลอยกับ
ความรับผิดชอบอย่างสนุกสนาน

วันพุธ

เด็กออกมาเล่านิทานเรื่อง หนูบัวลอยกับความ
รับผิดชอบให้เพื่อน ๆ ฟังอย่างสนุกสนาน

ชุดที่ 4 ความประหยัดของหนูบัวลาย : ความมีวินัย

วันจันทร์ ครูเล่านิทานเรื่อง ความประหยัดของหนูบัวลาย ให้ เด็กๆ ฟัง อย่างสนุกสนาน

วันอังคาร เด็กและครูร่วมกันเล่านิทานเรื่อง ความประหยัดของหนูบัวลายอย่างสนุกสนาน

วันพุธ เด็กออกมาเล่านิทานเรื่อง ความประหยัดของหนูบัวลายให้เพื่อน ๆ ฟังอย่างสนุกสนาน

ชุดที่ 5 หนูสายพินหลงผิด : ความมีวินัย

วันจันทร์ ครูเล่านิทานเรื่อง หนูสายพินหลงผิด ให้เด็กๆ ฟัง อย่างสนุกสนาน

วันอังคาร เด็กและครูร่วมกันเล่านิทานเรื่อง หนูสายพิน หลงผิดอย่างสนุกสนาน

วันพุธ เด็กออกมาเล่านิทานเรื่อง หนูสายพินหลงผิด ให้เพื่อน ๆ ฟังอย่างสนุกสนาน

เด็กโต ชั้น ๒

ชุดที่ 6 หนูสายพิณผู้ชอบโกหก : ความซื่อสัตย์

วันจันทร์ ครูเล่านิทานเรื่อง หนูสายพิณผู้ชอบโกหก ให้เด็กๆ ฟัง อย่างสนุกสนาน

วันอังคาร เด็กและครูร่วมกันเล่านิทานเรื่อง หนูสายพิณผู้ชอบโกหกอย่างสนุกสนาน

วันพุธ เด็กออกมาเล่านิทานเรื่อง หนูสายพิณผู้ชอบโกหกให้เพื่อน ๆ ฟังอย่างสนุกสนาน

ชุดที่ 7 หนูบัวลายผู้ซื่อสัตย์: ความซื่อสัตย์

วันจันทร์

เด็กๆ

ครูเล่านิทานเรื่อง หนูบัวลายผู้ซื่อสัตย์ ให้

ฟัง อย่างสนุกสนาน

วันอังคาร

ลายผู้

เด็กและครูร่วมกันเล่านิทานเรื่อง หนูบัว

ซื่อสัตย์อย่างสนุกสนาน

วันพุธ

ซื่อสัตย์

เด็กออกมาเล่านิทานเรื่อง หนูบัวลายผู้

ให้เพื่อน ๆ ฟังอย่างสนุกสนาน

พา... วัต ชิว

ชุดที่ 8 เก็บได้ ให้คืน: ความซื่อสัตย์

วันจันทร์

ครูเล่านิทานเรื่อง เก็บได้ ให้คืนให้เด็กๆ ฟัง อย่างสนุกสนาน

วันอังคาร
ให้

เด็กและครูร่วมกันเล่านิทานเรื่อง เก็บได้ คืนอย่างสนุกสนาน

วันพุธ

เด็กออกมาเล่านิทานเรื่อง เก็บได้ ให้คืน ให้เพื่อน ๆ ฟังอย่างสนุกสนาน

พ

ไรต์ ชีเว

ภาพการจัดกิจกรรมพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย

เด็กๆต่อแถวรอเข้าห้องน้ำ

เด็กสามารถถอดรองเท้า และเก็บชั้นชั้นวางได้เรียบร้อย

เด็กๆต่อแถวรอเข้าห้องเรียนอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย

เด็กๆเล่นของเล่น เมื่อเล่นเสร็จเด็กสามารถเก็บของเล่นเข้าที่อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย

ภาพการจัดกิจกรรมพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย

เด็กๆ รู้จักหน้าที่ของตนเอง สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ

เด็กๆ ต่อแถวรอเข้าห้องน้ำ

เด็กๆ รู้จักการประหยัดต่อตอม

เด็กๆ รู้จักการประหยัดน้ำ ประหยัดไฟ

ภาพการจัดกิจกรรมพฤติกรรมคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย

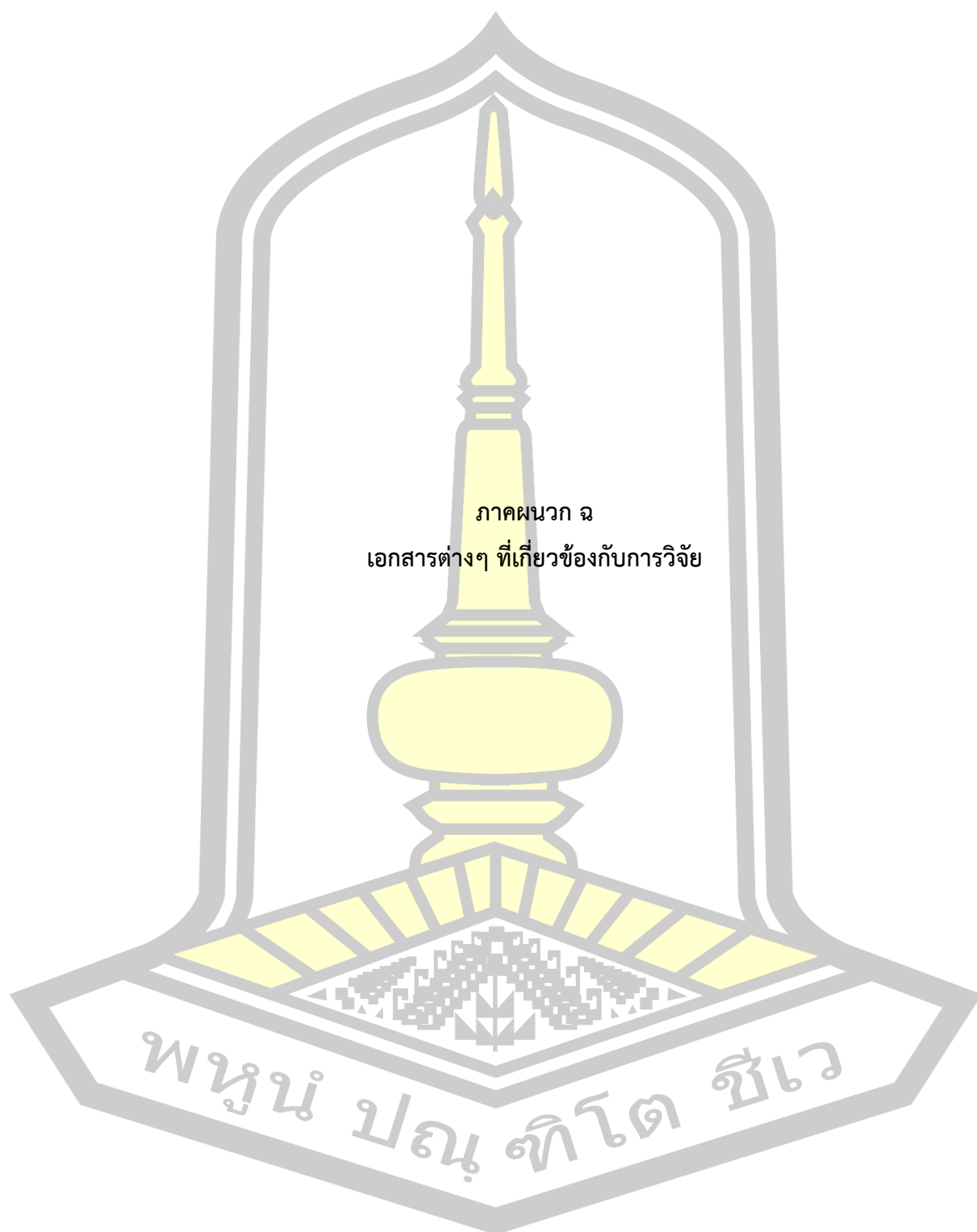

เด็กมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และผู้อื่น เมื่อเก็บของได้นำมาคืนเจ้าของ

เด็กรู้จักเล่น และทำงานเป็นกลุ่มกับเพื่อนได้

พูน ปณ ทิโต ชีเว

เอกสารรับรองโครงการวิจัย คณะกรรมการจริยธรรมวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เอกสารรับรองโครงการวิจัย

เลขที่การรับรอง : 319-182/2567

ชื่อโครงการวิจัย (ภาษาไทย) การปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่ดีของเด็กปฐมวัย โดยใช้นิทานชุดหนูบัวลาย และหนูสายพิณนิสัยดี

ชื่อโครงการวิจัย (ภาษาอังกฤษ) Cutiting Good Charcter Traits of Early Childhood using Stories Noo Bua Lai and Noo Sai Phin Nice Personalty.

ผู้วิจัย : นางสาววันทนียา ทายิดา

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะศึกษาศาสตร์

สถานที่ทำการวิจัย : โรงเรียนบ้านหนองแสง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ประเภทการพิจารณาแบบ : แบบเร่งรัด

วันที่รับรอง : 23 พฤษภาคม 2567

วันหมดอายุ : 22 พฤษภาคม 2568

ข้อเสนอการวิจัยนี้ ได้รับการพิจารณาและให้ความเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหาสารคามแล้ว และอนุมัติในด้านจริยธรรมให้ดำเนินการศึกษาวิจัยเรื่องข้างต้นได้ บนพื้นฐานของโครงร่างงานวิจัยที่คณะกรรมการฯ ได้รับและพิจารณา เมื่อเสร็จสิ้นโครงการแล้วให้ผู้วิจัยส่งแบบฟอร์มการปิดโครงการและรายงานผลการดำเนินงานมายังคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หรือหากมีการเปลี่ยนแปลงใดๆ ในโครงการวิจัย ผู้วิจัยจักต้องยื่นขอรับการพิจารณาใหม่

..... กตริ์ สว่างจิตร์ .....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษัชกรหญิงรัตริ์ สว่างจิตร์)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ทั้งนี้ การรับรองนี้มีเงื่อนไขดังที่ระบุไว้ด้านหลังทุกข้อ (ดูด้านหลังของเอกสารรับรองโครงการวิจัย)

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาววันทนา ทายดา
วันเกิด	5 ธันวาคม 2540
สถานที่เกิด	จังหวัดสกลนคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 139/7 บ้านทุ่งมน ตำบลทุ่งแก อำเภอเจริญศิลป์ จังหวัดสกลนคร 47290
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครูผู้ช่วย
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนเลิดสิน อำเภอเมือง จังหวัดบึงกาฬ
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2552 ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลสุพรรณเทศ พ.ศ. 2555 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร พ.ศ. 2558 มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดสกลนคร พ.ศ. 2563 ปริญญาครุศาสตร์บัณฑิต (คบ.) สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม พ.ศ. 2568 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม) สาขาวิชาการศึกษา ปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูนุ ปณุกิตโต ชีวะ